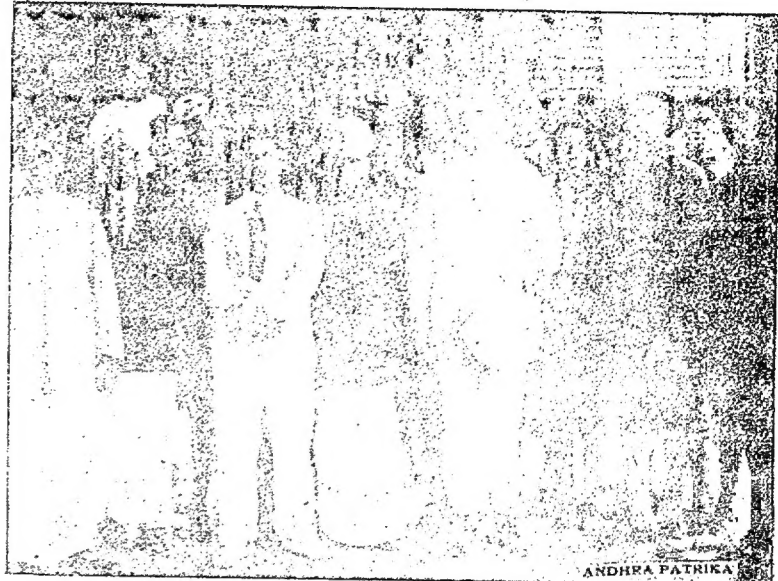

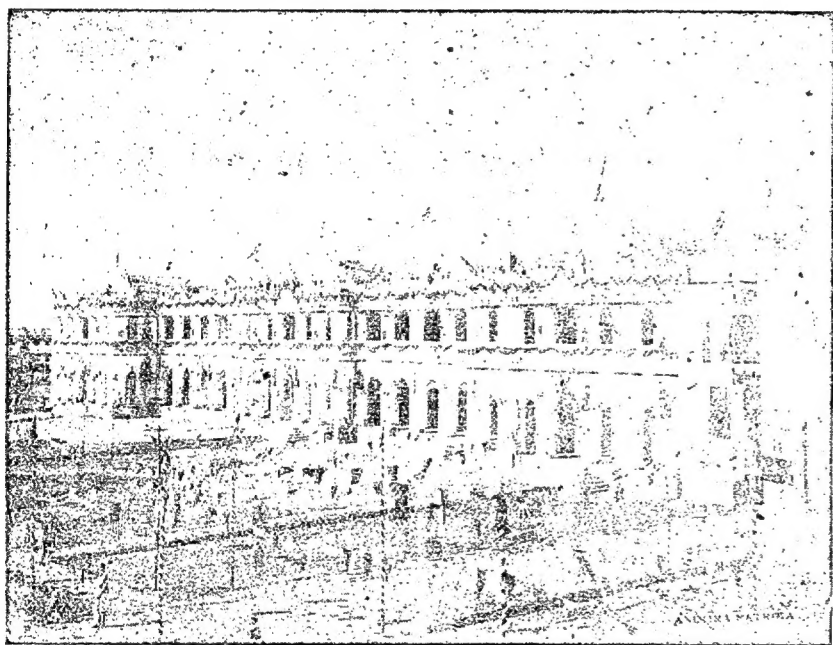
చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ మార్చి నెల 29-వ తేది శనివారము

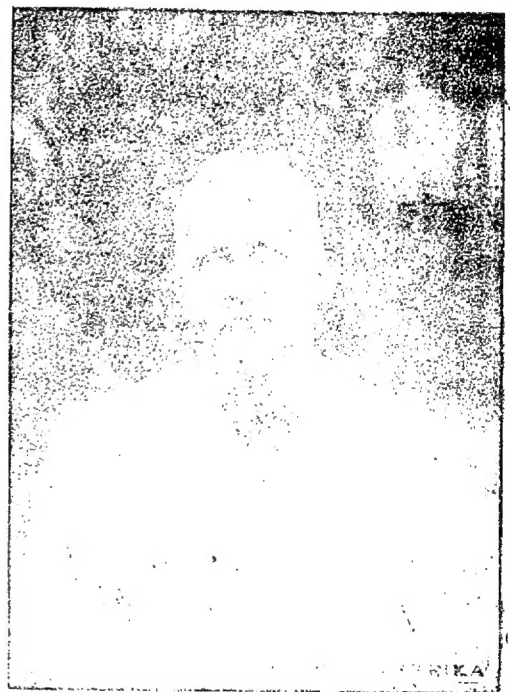
క్రైస్తవ యువజన సంఘము వ్యాయామ పాఠశాల ప్రాత విద్యార్థుల సమావేశము రాయ
చేటయందు జరిగెను. మదరాసు ప్రభుత్వము వ్యాయామ విద్య దైర్ఘ్యము ఆంధ్రానుగారు అధ్య
క్షత వహించిరి. ఇండియాలోని వివిధ ప్రాంతములనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు ఇందు గలరు.
(ప్రె. ఫో. బి.)

మదరాసు విద్యాశాఖ దైర్ఘ్యము ఎక్కువ స్థితిగాను వెజవాడ విద్యా సంస్థలను
జూడవోయిరి. స్థానికోద్యోగులు వారికి సన్మాన మొసంగుట. (ప్రె. ఫో. బి.)

అట్లామలై విశ్వవిద్యాలయము:—చిదంబరములోని విశ్వవిద్యాలయభవనమునకు 24 వ తేదిని
గవర్నరుగారు ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి.

డా॥ జె. హెచ్. గ్రేగారు
మదరాసు వై. ఎం. సి. ఎ. వ్యాయామ పాఠశాల
ప్రధానోపాధ్యాయులుగ బహుగార్హస్థి నీయమింపబడిరి.

ఉయ్యూరు

ఒక ప్రముఖుని నిర్వాణము

ఈనెల 28 తేది రాత్రి మా గ్రామమున సమును, యూని
యను బోర్డు అధ్యక్షులు నగు దండమాడి రాజరాజనరేంద్రుడు
గారు పరమపదించిరిని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాము. కడ
లిన పదవత్సరముల నుండియు యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షు
లుగనుండి చేసిన ప్రజాసేవ మరువలేకది కాదు. ఒకప్పుడు
గొప్ప భూస్వామిగనుండి తమ దానధర్మనిరతిచేతను ఔదా
ర్యముచేతను సామాన్యస్థితికి వచ్చిన సంగతి తెలిసిన మా గ్రామస్థు
లును చుట్టుపట్టుల నెరిగినవారును చింతించకమానరు. రాజరాజన
రేంద్రుని నిర్వాణమువలన మా గ్రామము సామ్రాజ్య రాజ
రాజును గోల్పోయినవిధమున పరితపించుచున్నది. వీరికి యు
క్తవయస్సు వచ్చిన యిద్దరు కుమారులు గలరు. పరమేశ్వరు
డీయన ఆత్మకు శాంతిసంపాదకయని కోరుచు మా గ్రామ
స్థులతరఫున వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపు
చున్నాడను.

(ఒకవిలేఖరి)

బావాలా వైమానికుని వైమానికసంఘములో గౌరవ
సభ్యునిగ జేర్చుకొనిరి.

ఆర్. ఎఫ్. చావ్లాగారు

ఎ. ఎం. ఇంజనీరుగారు

ఇండియానుండి ఇంగ్లాండునకు చిన్న విమానముపై వెడ
లిన ప్రథమ భారతీయులు. చుట్టగారు విమానము నడపిరి.

సోకు కెన్సింగ్టన్ లో చిత్రకళాశాలకేగి అందున్న భా
రత చిత్రకారుల పటములను సౌందర్యమును చక్రవర్తిని కొని
యాడెనట. ఇండియా భవనమును సార్యభోముడు జూలైలో
తెరచునట.

గుంటూరుమండల శాంతిసైనికుల కొక సూచన

శాంతిసైనికు లెల్లరును కొలదిదినములలోనే గుంటూరు
జేరవలసియుండును. తమకు ఆవసరమైన సామగ్రి సిద్ధపరచు
కొని ప్రతి ఫిర్కా వైసికులును తమ ఫిర్కా గ్రామమును జేరి
అచ్చటనుండి గ్రామములమీదుగ కాలినడకను గమ్యస్థానమును
జేరవలసియుండును.

అమృతలూరు ఫిర్కా వైసికు లెల్లరును యీక్రిందివిధ
ముగ జేసిన బాగుండును:—ప్రొత్తరై వైసికులు బోడపాడు
జేరి, అచ్చటనుండి మోపరై వైసికుల కలసికొని తురుమెల్ల
మీదుగ అమృతలూరు జేరవలెను. ఇంటూరు వైసికుల యెల
వరై వచ్చి, అచ్చటి వైసికులతో గోవాడ జేరి వారల గలుపు
కొని అమృతలూరు జేరవలెను. అచ్చట మొత్తము వైసికదళ
మున కొక నాయకు నెన్నుకొని, ఏకముఖముగ గ్రామముల
మీదుగ గమ్యస్థానము చేరవచ్చును. అజేవిధముగ తక్కిన
ఫిర్కా లవారుగూడ జేయవలయును.

ఏయే లేదులలో బయలుదేరి ఏమార్గములమీదుగ గుం
టూరు జేరవలసినది నేను జరుగనన్న పథలో నిర్ధారణ జేసి
కార్యక్రమమును వెంటనే ప్రకటించెదరు. ఆ ప్రకటన కను
కూలముగ వైసికులు శిబిరమును జేరుట ఉచితము.

మోపరై, } కల్లూరి చంద్రవకాళి.
28-2-30. }

1929 వ సం॥పు లెజిస్లేటివ్

అసెంబ్లీ నెం 22 రు బిల్లు

తమతమ భర్తల కుటుంబ

ఆస్తిలో హిందూ వితంతువులకు

భాగమును సమకూర్చుటకైన బిల్లు

ఈ క్రింద బిల్లు 1929 వ సం॥ సెప్టెంబరు 26 వ తేదీన లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టబడినది :-

తమతమ భర్తల కుటుంబ ఆస్తిలో హిందూ వితంతువులకు సమకూర్చుట యొక్కముగా నున్నందున ఇందులన ఈ క్రిందివిధముగా కాసింపబడెను:-

సంగ్రహమును, వ్యాప్తియును, ప్రారంభమును

1. (1) ఈ యాక్టు 19 వ సంవత్సరపు హిందూ వితంతువుల వారసత్వ హక్కు చట్టమున అట్లు అని చెప్పబడినది. (2) ఇది బ్రిటిషు బెంగాలీ సామంతుల పరగణా లను చేరియుండు బ్రిటిషు ఇండియాకంత్తకు వ్యాపించును. (3) ఇది 19 వ సం॥ నెల తేదీన అమలులోనికి రావలెను.

నిర్వచనము

2. ఈ యాక్టులోని పదములను గూర్చి వివరములు గాని వివరములను చూడవలెను. తన భర్తను తన మరణకాలమున హిందూ జైన లేదా సిక్కు మతమును అవలంబించియుండు మనిషియొక్క వితంతువు చేరును.

తన భర్తయొక్క సమస్త కుటుంబమును చేరిన ఆస్తిలోను తన భర్త ఆస్తిలో భాగమునకు వితంతువులకు గల హక్కు.

3. (1) ఒక వితంతువుయొక్క భర్త అతని మరణకాల మన ఒక సమస్త కుటుంబమును చేరిన ఆస్తిలోని సందర్భములో, తన భర్త జీవితకాలములో ఆస్తి భాగము జరిగియుండి నయెడల అతనికి సమస్త కుటుంబము ఆస్తిలో అట్టి భాగమునకు హక్కు ఉండియుండునట్టి ఆస్తి భాగమునకు వితంతువునకు హక్కు ఉండవలెను, మరియు ఆమె ఆస్తి భాగమునకు దావా చేసవచ్చును, ఈ భాగము కేవలము ఆమె ఆస్తి కావలెను.

(2) ఒక వితంతువుయొక్క భర్త అతని మరణకాలమున ఒక సమస్త హిందూ కుటుంబమును చేరిన ఆస్తిలోని సందర్భములో, అట్టి వితంతువు అతని యాస్తి సంతతము పూర్తి గా వున్నట్లునావలెను.

అయితే ఒక వితంతువు చేరిన ఆస్తిలో ఒక కుమారుని దత్తు చేసి కొన్ని యెడల అట్టి వితంతువునకు ఉద్దేశపడని చట్ట సంబంధ మైన ఆస్తి గూర్చిన పదములు ఆస్తిలో అర్థ భాగముమేరకు మాత్రమే అమలు కలిగియుండునట్లు.

వితంతువుయొక్క భాగములో స్త్రీ ధనము చేరియుండును.

4. ఈ యాక్టు క్రింద ఒక వితంతువుయొక్క భాగము స్వతంత్రమైన ఆమె స్వంత ఆస్తికి లేదా ఆమె స్త్రీ ధనమునకు అదనముగా నుండవలెను.

పోషణకై వితంతువుయొక్క హక్కు ఆమె భాగము వేరుచేయుటకైన పిమ్మట అంతరించిపోవలెను.

5. ఒక సమస్త కుటుంబము తాలూకు ప్రభుత్వంలోనుండి పోషణకై వితంతువుయొక్క హక్కు ఆస్తి విభాగముచేయబడి యీ యాక్టులో నిబంధించబడిన ప్రకారము ఆమె భాగము వేరుచేయుటకైన పిమ్మట అంతరించిపోవలెను.

ఉద్దేశముల యొక్క యు

కారణముల యొక్క యు వివరణము

స్త్రీలకు సంబంధించినంతవఱకు హిందూ వారసత్వ చట్టము అసంపూర్ణముగా నున్నది; దాని ప్రకారము, హిందూ వితంతువుల స్త్రీ శోచనీయముగా నున్నది.

తన తండ్రి యాస్తిలో తన పరిపూర్ణముగా భాగమును పని చెప్పుకొనలేని అట్టి భాగముగాని, తన భర్త ఆస్తిలో అట్టి ఏ భాగముగాని ఒక హిందూ స్త్రీ పడయుట లేదు. హిందూ కాసనముయొక్క వేర్వేరు సిద్ధాంత కాఖలు వితంతువుయొక్క వారసత్వ హక్కును చాలా కొలదిగా మితముగాను అంగీకరించుచున్నది. వితంతువు తన భర్త భాగమునకు వారసురాలు కానివ్వబడవలెను, అని కాల్యాణమును చెప్పుచున్నాడు—మితాక్షర ii పే. 2 (మెయింగరి హిందూ న్యాయ శాస్త్రము, పుట 707). “ప్రారంభమందు స్త్రీల నెల్లరకు శాసించిన వారసత్వమును ఆయన సామాన్య అవతరత ఆమెకు (వితంతువునకు) అందించినది. ... మనువు, అపస్తంబము, వసిష్ఠము, లేదా వారధును కుమార్తెయొక్కయు తల్లియొక్కయు వారసత్వ హక్కును అంగీకరించు వితంతువుయొక్క వారసత్వ హక్కును అంగీకరించుట లేదు” అని మెయింగరు చెప్పుచున్నాడు. పుట 759.

వితంతువుల హక్కుల ఆభివృద్ధిని గూర్చి వ్రాసిన తరువాత “తన భర్త సమస్త కుటుంబములోనుండి వేరుపడియును, దానిలో తిరిగి కలుసుకొండగను మరియు అట్టి పురుషసంతతిగాని లేకుండగను మనిషియొక్క తన భర్తకు వారసురాలుగా నుండుటకు వితంతువునకు హక్కు కలదనియును ఈవిధి జీవితావధాని ప్రమాణము ప్రబలియుండునట్లు తప్ప ఇప్పుడు సర్వసామాన్యముగా అంగీకరింపబడుచున్న దనియును” మితాక్షర హిందూ శాస్త్రము తీర్మానించినదని మెయింగరు చెప్పుచున్నాడు, పుట 762. “కనుక బెంగాలీలో కూడ ఒక వితంతువు తన భర్త ఆస్తికి కుటుంబములోనుండి వేరుపడిన మిదిట కలిగియుండు పూర్వమైన ఆస్తికి వారసురాలగు విధముననే ఆతడు ఆ కుటుంబములోనుండి వేరుపడకుండ నుండునట్లు యాస్తి భాగమునకు వారసురాలగునని సమానముగా పరిమర్చింపబడింది” అని కూడ అయన చెప్పుచున్నాడు. కాని బెంగాలీలో కూడ తన తండ్రికంటె ముందుగా కుటుంబములో నుండి వేరుపడిన దని పోవు కుమారునియొక్క వితంతువునకు వారసత్వమునకు యేమియును సంకమించుటలేదు.

కనుక విధిగా “ఒక వితంతువుయొక్క వారసత్వ హక్కు అందులకు కారణమైన స్వంత పోషణకై ఆమె హక్కును దాటిపోవుటలేదు. ఒక స్త్రీ ఒక పురుషునకు వారసురాలుగా నుండు సందర్భములో ఆమె చేరిన ఆస్తిలోను అతని వారసులే గాని ఆమె వారసులు ఆస్తిని తీసుకొనకుండుటను ఇదియే కారణము” ఒక వితంతువుయొక్క హక్కు ప్రాయశముగా పోషణకై మేరకేగాని అంతకంటె ఎక్కువైనదికాదు.

అంతరాలలో హిందూస. ఘనముగాని వితంతువు తోడి భాగముల దిగుదాడుకలగు నాక్రమమున కొని యుండును. తన భర్తయే కుటుంబ భాగమునంతయు సంపాదించియుండునట్లు జీవించిన అతని జీవితకాలములో ఆమె నిరసాఖ్యములతో కూడుకొన్న జీవనము గడిచిపోవడంతో ఆతడు చేరిన ఆస్తిలోనుండి ఆస్తియంతయును కుటుంబమునకు చెందినట్టియు బ్రతికియుండునట్టియు పురుషులకు పోవుచున్నది మరియు అప్పటినుండియు ఆమెకు భరణమునకు మాత్రమే హక్కు వుండును. జనసామాన్యము గ్రహించు ప్రకారము భరణముగా జీవనమునకు కట్టాకట్టగా చాలియుండు ఆ గొంతు.

ఇట్టి స్థితిగతులు హిందూ వేదము ప్రాయశముగా మిగత ప్రపంచము నుండి వేరుపడియుండినది సములలోన, మరియు హిందూ సమస్త కుటుంబ విధానమునకు ఆధారములగు సూత్రములను అదర్శములగా కుటుంబమును చేరిన స్వత్వము సరిగా గ్రహించుకొని వాటి ప్రకారము వదులుకొనుచుండినట్టి దినములలోను వలసినంత చక్కగా పరిచేసి యుండుచున్నాడు. కాని ఇందుమించుగా జీవితమునకును ప్రవర్తనకును సంబంధించిన మాత్రన భావముల నంగీకరించినందులకు ఫలితముగను, వివాహము విజ్ఞాన, సంబంధముల ప్రాబల్య ఫలితముగను సమస్త కుటుంబ విధాన నిర్మాతలు ద్వేషించిన ఆదర్శములు అంతరించుటతోను, సమస్త కుటుంబ విధానము క్రమక్రమముగా వెనుకాడుచు విచ్ఛిన్న మగుచుండుటతోను, రామరాను వర్ణబధములు ఎక్కువగా సడలిపోయి హిందూసంఘముయొక్క ఏత్యమును సామరస్యమును క్రమముగా అంత్యమైపోవుచుండుటతోను, వివిధమైన యితర కారణములవలనను, హిందూవారసత్వ న్యాయశాస్త్రము స్త్రీలయెడల అపాయకముగా పనిచేయ వారంభించినది. మరియు వారి జీవితములు కష్ట భూయిష్టములును విషాద పూరితములును తరచుగా దిక్కులేనివియును అయిపోవుచున్నవి. ఇక వితంతువుల స్థితియన్నచో, అది దుర్భరముగను అనేక సందర్భములలో దారుణముగను నున్నది.

హిందూ వితంతువులకు కుటుంబ ఆస్తిలో భాగము నిచ్చి వారలకు వారివారి పనిపోయక భర్తల స్వంత ఆస్తికి కేవల స్వామ్యదారులుగా నుండునట్లు చేయుటయొక్క వారికి సౌకర్యము నిచ్చుటకు ప్రస్తుత బిల్లు తలపెట్టుచున్నది.

హార్మిలాస్ శార్దా,

భార్య పెంటువార్డు గెజటు

ఆర్యసామాజికంలో అంతర్జాతీయ వివాహముల చెల్లుబడిని కడచారిగా అంగీకరించి దానిని పునరుద్ధరించుటకై పంపే హక్కును తీసుకొనుటకు చేయుటకైన బిల్లు.

ఆర్యసామాజికంలో అంతర్జాతీయ వివాహముల చెల్లుబడిని కడచారిగా అంగీకరించి దానిని పునరుద్ధరించుటకై పంపే హక్కును తీసుకొనుటకు చేయుట యొక్కముగా నున్నందున ఇందు మూలముగా యాక్రిందివిధమున కాసింపబడెను:-

సంగ్రహమును, వ్యాప్తియును

1. (1) ఈ యాక్టు 19 వ సం॥పు ఆర్య వివాహ చట్టమున అని చెప్పబడినది. (2) ఇది బ్రిటిషు ఇండియా కంత్తకు సంబంధముగల వివాహము. ఈ యాక్టు సాదృశకముందు జరిగిన సాదృశ్యమున లేదా వారసత్వ జరిగిన సరి యీ యాక్టు సాదృశ్యమున లేదా తీర్మానమునకు ర గల యాక్టు సందర్భములకును ఇది వర్తించవలెను.

నిర్వచనము

2. ఈ యాక్టుయొక్క కార్యము నిమిత్తము ‘ఆర్య సామాజికం’ అను మాటకు— (ఎ) ఏదైన ఆర్య సమాజము తాలూకు మొదట అగుననిషి; లేదా (బి) (ఎ) క్లాజులో చెప్పబడిన ఏ మనిషియొక్క యైన కుటుంబమునకు చెందిన వ్యక్తి లేదా అట్టి మనిషిపై ఆధారపడు బంధువు లేదా అట్టి మనిషి యొక్క సంతతుకై ఉండనుండు మనిషి;

(సి) ఈ యాక్టు సాదరయిన అయిదు సంవత్సరములలోగా గాని తన వివాహమైన ఒక సంవత్సరములోగా గాని (పీనిలో ఏకాలపరిమితి ఆలస్యముగా అంతమునకు దానిలోపుగా) తన ఒక ఆర్య సామాజికంవలన గాని అందుకు సహనమైన మాటలలోగాని వ్రాతములకైన ఒక పత్రికమును వ్రాసి యిచ్చుచుననిషి అని యర్థము; మరియు యీ మాటలో అట్టి మనిషియొక్క కుటుంబమునకు చెందిన వ్యక్తులును అట్టి మనిషిపై ఆధారపడు బంధువులును, అట్టి మనిషియొక్క సంతతుకై ఉండనుండు మనుష్యులును చేరుదురు.

వివరణము:—(సి) క్లాజులో చెప్పబడిన పత్రికా వ్రాత సంవత్సరపు ఇండియా వేళ్ళు రిజిస్ట్రేషన్ అక్టోబరు 1 వ తేదీన చేయబడియుండు సందర్భములో అది తీర్మానమైనదిగా పరిగణించబడును; మరియు (సి) క్లాజులో చెప్పబడిన యే మనిషియొక్క ఆర్య సామాజికం కాదని రుజువుచేయుటకు అట్టి సాక్ష్యమును అంగీకరింపబడ తగియుండ మాడదు.

ఆర్యసామాజికంలో అంతర్జాతీయ వివాహముల చెల్ల తగినగా చేయుట

4. ఇందుకు విరుద్ధమైన చట్టము లేదా రివాజ లేదా ఆచారము ఏదీయున్నను, దానితోనిమిత్తము లేకుండ వధూవధులు హిందువులలోని వేరు వేరు కాఖలకు లేదా అంతర్జాతీయ లేదా వేరు వేరు మతములకు చెందియున్నారను కారణముచే ఒక ఆర్య సామాజికం వివాహమేదీయినను చెల్ల తగినదిగా నుండవలెను.

ఉద్దేశముల యొక్క యు : కారణముల యొక్క యు

వివరణము

ఇండియా వేళ్ళు ప్రజలలో ఒక విస్తారమైన సంఖ్యగా నుండు ఆర్యసామాజికం వారి అంతర్జాతీయతగా ప్రస్తుత వర్ణవిధానము తమ మత గ్రంథములైన వేదములకు అనుగుణ్యముగా లేదని నమ్ముచున్నందున ప్రస్తుతము పరిపాలింపబడుచున్న చట్టము ప్రకారము వేరు వేరు కాఖలకు లేదా అంతర్జాతీయకు చెందిన వధూవధులకు జరుగు వివాహములు చెల్ల తగినవిగా భావించబడుచున్నందున అట్టి వివాహములకు కలుగు సంతతి ఆక్రమ మైనదిగ ప్రసంగపరపబడుచున్న భయమున్నందున, అట్టి వివాహములు యంతయు విస్తారముగా జరుగుచున్నందున యిట్టి యాటంకములు లేకయుండినయెడల యిట్టి వివాహము లింకను యొక్క వ జరిగియుండెడివికనుకను ఆర్యసామాజికంలకు సౌకర్యమును కలగజేయు చట్టముండుట అవసరము. వైసచెప్పిన సంగ్రహ చట్టము నూచింపబడినది.

ముక్తార్ సింగ్.

ఎల్. గ్రాహం,

ఇండియా గవర్నమెంటు సెక్రటరీ.

(భార్య పెంటువార్డు గెజటు)

కిరణచంద్ర దాసుగారి కేసు

ముద్దాయి దరఖాస్తును నిరాకరించుట

లాహోరు, మార్చి 29:—కిరణచంద్రదాసు తరి ఏడవరకు 107, 151 నెక్సను ప్రకారము గలకేసులో దాసుగారు పెట్టిన ఆర్డీ మేజిస్ట్రేటు గారు నిరాకరించిన పిదప ఏప్రిల్ 21 వ తేదీకి వాయిదావేసిరి. కిరణదాసుగారికి ఉద్దా రాదనియు పంజాబు నివాసికావనియు, అందుచే, కేసు పంగరాష్ట్రమునకు మార్చవలెననియు కోరిన ఆర్డీ నిరాకరించబడెను. లాహోరు జైలులలో తన అన్న ఇతరులను వద్ద సరక్షణ జేయుచున్న పుడితడు ఉద్దా మాట్లాడినట్లు జైలులవార్డులు సాక్ష్యము జెప్పిరి.

(ఫీ. మె.)

చిత్తూరు జిల్లాలో ఖద్దర్ ప్రచారము

నారాయణవరమున దుండెడి సంచార ఖద్దర వస్త్రాలయమును 1930 సం॥ మార్చి 30, 31 తేదీలందు తిరుపతికి సమీపమున నుండు అలపేటముగావులం అనే చిరతా నూరు గ్రామమునకు మార్చబడును. అన్ని రకముల ఖద్దర తాలూకాలో పాఠశాలయందు ప్రదర్శింపబడును. ఖద్దర ప్రచార కలమాలముగా ఇంటింటికి పల్లెపల్లె పంపి అసోధ భరలకే అన్యుబడును.

నారాయణవరం

28-3-1930

సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి,

గౌరవకార్యనియంత.

నర్వేంటు ఆఫ్ పీపిలుసానైటీ (ప్రజాసేవాసంఘము)

లాల్ బాబీ స్థాపించిన సంస్థ

శ్రీ. సుబ్బారావుగారు

రాజకీయ ప్రచారముయొక్క ఆవశ్యకతను ఉద్ఘాటించి గ్రహించిన పాంచాల సింహమైన లాల్ బాబీ గ్రహించియు 1902 వత్సరము 1000 ఆంధ్రగ్రంథములను తాను యీ సంఘమునకు దానము చేసెను. యింతేగాక తన స్వగృహమునుకూడ దానము చేసెను.

లాల్ బాబీ ఒక్కడేగాక తనకు సహాయకారిగా భాయిపర మానందు, ఎం. ఎ. లాల్ బాబునివందు (బారిట్టా) లాల్ బాబునంత రాయి ఎం. ఎ. లాల్ బాబు ప్రసాదు బి. యె. గార్లను ధర్మ కర్తలనుగా ఏర్పాటుచేసుకొనెను. 1921 సంవత్సరములో లాల్ బాబీ జీవించు బి. ఏ. లాల్ బాబు తమతమ పాండి, బి. యె. లాల్ బాబు అవంతరామ్ బి. ఎ. గార్ల యావజ్జీవపు సభ్యులుగా యీ సంఘములో చేరిరి. రాజకీయ ప్రచారము కొరకై కొంతమందిని నియమించి వారికి రాజకీయవిద్యాశిక్షణను గరిపి వారిని ప్రచారకులుగా నియమించిరి. వీరు వరదల నష్టమువచ్చిన ప్రదేశములలో ప్రజలకు సహాయపడుట, గ్రంథాలయములను స్థాపించుట, నిమ్మజాత్యుద్ధరణములో పంచములకు నూతులు యిండ్లకు పరిశుభ్రము చేసుకొనుటలో నేర్పుట, వైద్యసహాయము, యితర పాపకాలలలో వీరి బాలరను చేర్చి విద్యగరపు టకు తగిన యేర్పాట్లను చేయుట మున్నగు సహాయమును చేయు చున్నారు. కార్మికసంఘముల నేర్పాటు, స్త్రీలకు విద్యా వ్యాప్తి కో-ఆపరేటివు సంఘముల స్థాపన, ఖాదీ ప్రచారము, కాంగ్రెసు ప్రచారము, గ్రామపురస్కారా ప్రచారము మున్నగు ఆంధ్రములలో యీ సంఘసభ్యులు పని చేయు చున్నారు. వార్తాపత్రికలద్వారా ప్రచారముకొరకు యీ సంఘముద్వారా "పీపిలు" అనుపేరిట నొక ఆంగ్ల వార్తాపత్రిక ను, "పంజాబీ" అనుపేరిట ఉరుమాభాషలో నొకదానిక పత్రికయు, "మజ్దూర్" అనుపేరిట హిందీలో నొక కార్మికమాసపత్రికయు, "సమాజ్" అనుపేరిట రియూభాష లో నొక వార్తాపత్రికయు "పంజాబీ కేసరి" అనుపేరిట లాల్ బాబీ స్థాపకచిహ్నముగ హిందీపత్రికయు వెలువడుచున్నవి. యివిగాక 1500 కరపత్రములను పాటలు, భజనలు, మున్నగు వాటితో నుండించి నుచితముగా పంచిపెట్టిరి. లాల్ బాబీ హాలు అనుపేరిట లాల్ బాబీ యీ సంఘమునకు దానముచేసిన తన స్వంత గృహమునకు ప్రక్కనే స్థలమును తీసుకొని అందొక రెండు అంతములు గలిగిన నొక గొప్పభవనమును కట్టిరి, యీ భవనములో ఏర్పాటుచేసిన సామాను సహా విత్తీండు ఖరీదురు 45 వేలరూపాయలన్నది. యీ భవనములో వైఆంథనులో గ్రంథాలయమున్నది. యీ గ్రంథాలయమునకు అన్ని రకాలపత్రికలువచ్చును. వాటిని అందరు చదువుకొనుటకు వీలుగ వలయుకారముగ బల్లను ఏర్పాటుచేసి అబ్బలపై పేపర్లను నుంచిరి. యీబల్ల చుట్టు వెంచీసు కూర్చొనుటకు వీలుగనుండుట కేర్పాటుచేసిరి. గ్రంథాలయమునకు నొక గదిని ఏర్పాటుచేసిరి. యీ గ్రంథాలయములో 9000 గ్రంథములును పట్టణములో నన్నవారికి యిండ్లకు కూడ సప్లయచేయుటకు తగు యేర్పాట్లను గావించిరి. దిగువనవలలో సభలను జరుపుటకు వీలుగనుండునటుల ఏర్పాట్లను చేసిరి. వందలకాకుండు వేలసంఖ్యలో ప్రజలు కూర్చొనుటకు తగిన గొప్ప భవనమై యున్నది.

ఇట్టి ప్రజాసేవకసంఘము ప్రతిరాష్ట్రములోను నుండుట అగత్యమే. లాల్ బాబీ ధనికుడుగాడు. స్వతంత్రంగా సామ్యము ఆర్జించి తనకున్న యిరువురి కుమారులకు కూతురుకు భార్యకు కొంత ఆస్తిని యిచ్చి మిగత ఆస్తిని ప్రజాసేవకై ఆర్పించెను. రాజకీయముగా జైలునకుపోయి శరీర సౌఖ్యమున్ను మానసికముగ స్వరాజ్యకాంక్షతోను బాధపడుచు పుస్తకములు వ్రాసియు పత్రికలకు వ్యాసములు వ్రాసియు ధనమును ఆర్జించి మరల ఆ ధనమును ప్రజాసేవకై ఖర్చుచేసిన రాజకీయ నాయకులలో యీయనే భారతదేశమునం తటిలో శిఖామణియని నిస్సంశయముగా చెప్పవచ్చును.

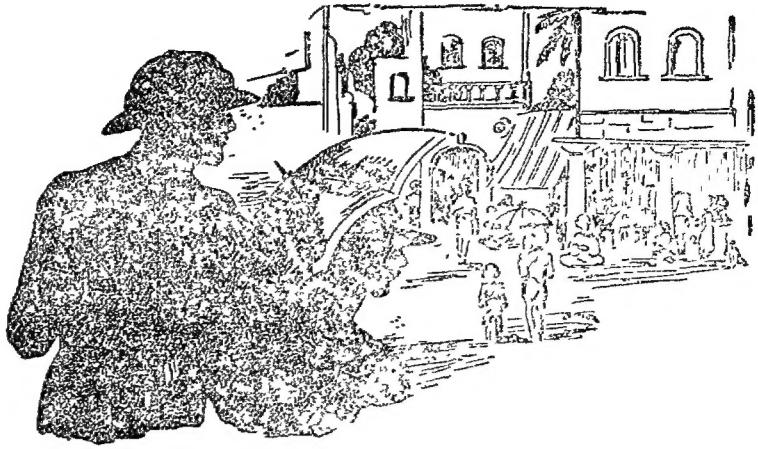
రాజకీయ నాయకులలో ప్రతిరాష్ట్రములోను ధనికులున్నారు. కాని అట్టివారు వీరి ఆదర్శమును తీసికొని పాటుబడిన సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధి కై తోడ్పడిన వారిలో ఆంగ్లగణ్యులై యుండురని చెప్పటలో వింతయుండదు.

తేలు మందు

నీసా 1 కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0

తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేషబాధగలదు.

అవ్యతాంజనండిపో 7 తూగు శెట్టివీధి, మదరాసు

బహు దమ్మువల్ల అటువ్యాధులకు లోనుగా కును.

బహులందు, వీధులందు తరచువ్యాధులందు ప్రదేశములలో చెరుగాలిని పీల్చి అటువ్యాధులకు లోనుగాకును. ఈవల్ల అంటివెట్టిక్ ట్రోబ్ పాస్టిల్స్ నొకదా నోటిలో వేసుకొని మింగుదు. బహు రుచ్యముగానే యుండును. గొంతుకొప్ప మొలలై నవి రాకుండు ఆరోగ్యముగా నుండుటకు నిరపాయమైన మార్గము.

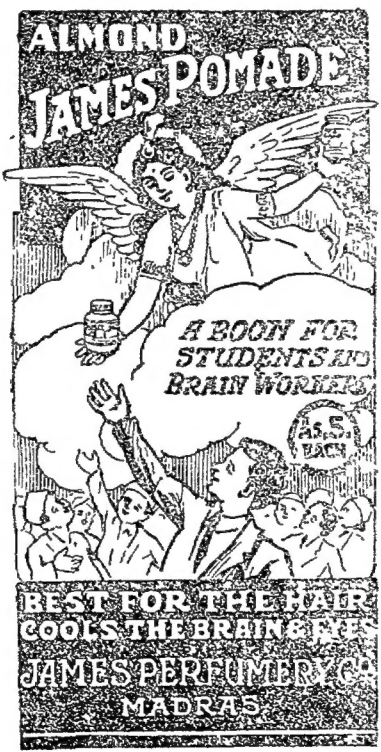
ఈవెన్న పాస్టిల్స్ యొగము ఒకగొప్ప ఆంగ్లవైద్య ప్రముఖులచే చెప్పబడినది. అతడు దగ్గులు, జలలు, గొంతినొప్పి తదితర నాళిక వ్యాధులను నయమొనర్చుట యందు గొప్పమేధావి. అపాయకరమగు దిగుతులెవ్వియు నిందు చేరలేదని గ్యారంటీ పొందియున్నది. తమరు చేయునప్పుడు సహితము చేతులతో నంటబడదు.

EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

ఇంగ్లాండులో రచయిత నది

ఈవెన్స్ సన్స్ లెక్కర్ అండు వెబ్ లిమిటెడ్

లివర్ పూల్ అండ్ లండన్. 1918

"విద్యార్థి కల్పతరువు" జేమ్స్ పొమేడు

మిక్కిలిగా విద్యార్థులకును, మొదడుచుపద్యోగించి పని చేయుచారలకు ఉపయోగకారి. చదువుటవల్ల కలిగెడు ఉష్ణమును తొలగించి, అలసిన మొదడుకు. శాంతిని కలిగించును. ఇందు బాదం ఆయిల్ విశేషముగా చేరియున్నందున మొదడునకు యిది "టూక్ వంటిది"-తలవెంట్రుకలను వృదువరచి, నల్లని రంగులో ఉంచు సుగుణములిందులో గలవు.

ఇతర నకల్ పొమేడును ఉపయోగించుటవల్ల యిట్టి సుగుణములు పొందజాలరు. నకల్ వస్తువుల తొందర విశేషము గామున్నది. గమనించి కొనవలెను.

బుడ్డి 1 కి 0-5-0 పజ్జ 1 కి 3-0-0

జేమ్స్ పెర్ ఫ్యూమరీ కంపెనీ,

233, గోవిందస్వనాయుని వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

వృత్తివిద్యకు ప్రాధాన్యమిచ్చుట

దయానంద కేడిక్ కాలేజీ (జి. ఎ. వి. కాలేజీ)

లాసోరరు

శ్రీ. సుబ్బారావుగారు

ఈకాలేజీని ఆర్యసమాజికులు స్థాపించిరి. కాకిపాంచూ విశ్వవిద్యాలయమునకు స్థలములు నగరములో దొరకక కాకి వెలుపలి భాగమునకుపోయి కట్టిరి. యీ కాలేజీ కోర్సు వీధిలో నన్నది. వీధిపాడవులో నగభాగము యీ కాలేజీయొక్క ఆవరణవట్టు నుండే గోడగలదు. మూడు అరమెలు పొడవు నెడల్యుతో గలిగిన ఆవరణ యుండును. యిందే విద్యార్థులకు వసతి గృహములు, ఆర్యసమాజ మందిరము, తరగతులు, మున్నగునవి అన్నియుగలవు. లక్షలకొలది ధనమును వెచ్చించు భవనములను గట్టిరి. లాల్ బాబీగృహమునకు ఎదురుగా నన్నది. మామూలు విద్యవల్ల బానిసవృత్తి అబ్బునన కారణంతో పరిశ్రమల విద్య నేర్చుటకై 1924లో 4గు వార్సరములలో విద్యపరిశ్రమలు నేర్చుపద్ధతిని నొక డేర్పాటును గావించిరి. యీ పద్ధతి జను

ప్రధంగా జరుగుచున్నందున 1928 లో ప్రత్యేకముగా వృత్తి పాఠశాలగానే మార్చిచేరి. ప్రస్తుతము యిందు టయిలరింగు (కుట్టుపని) రెండువత్సరములలో నేర్పుదురు. బుక్బిండింగు 9 నెలలలో నేర్పుదురు. వడ్రాము రెండు వత్సరములలో నేర్పుదురు. కమ్మరము 2 వత్సరములలో నేర్పుదురు. మేట్రి గిడ్డ అనునది ఒక డేదాదెలో నేర్పుదురు. ఫింఛను తీగకొన్న షిట్టిక్యూటివు ఇంజనీరుగారు యీ విద్యాశాఖకు మేనేజింగు డైరెక్టరుగా నుండి పనిచేయుచున్నారు. ట్యూలు వెల్పు (గొట్టముల నూతులు) వైకిలు, మోటారు పనులు వార్నిసులు మున్నగు పనులన్నియు నేర్పుచున్నారు. దేశము యొక్క దుస్థితిని గ్రహించి ఉత్తర హిందూస్థానములో దక్షిణ హిందూస్థానము కన్న పరిశ్రామికవిద్యలకై ఎక్కువ కృషిని చేయుచున్నారు. ఐన అంగ్లదేశములో పారిశ్రామిక విద్య లేనేలేదు. గవర్నమెంటువారు బానిసలను తయారు చేసి విద్యను నేర్పుచున్నారు. కావున ప్రజలు, లోకలో బోర్డులవా గయినా దేశమున పువకరించు వృత్తివిద్యలతో నూడిన పాఠశాలలను నెలకొల్పట అగత్యమైయున్నది. యీ మూలలలో యెడ చేసిన సరకలన్నియు సలుపుగా ఖర్చుఅగు చున్నవి. లాభకరంగా పని రచనన్నది.

సత్యాగ్రహయోధుల ప్రమాణపత్రము

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు మహాత్మునితో ఆలోచించి
దీనినిపుడు స్థిరపరచిరి

1. భారత కాంగ్రెసు మహాసభవారు పూర్ణస్వరాజ్యమును బడయుటకు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహమునందు నేను చేరగోరెదను.
2. "భారతదేశీయులు కాంతియుతములును సముచితములునగు పద్ధతులవలననే పూర్ణస్వరాజ్యమును (సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము) బడయుట." అను కాంగ్రెసు నియమము (క్రీష)ను నే నామోదించితిని.
3. నేను సత్యాగ్రహ దశములో చేరుటవలన నాకు విధింపబడగల కారాగృహవాసము మున్నగు నన్ని కష్టనష్టములను అనుభవించుటకు నేను సిద్ధముగా నున్నాను.
4. నన్ను కారాగృహమునకు పంపినయెడల నాకుటుంబపోషణనిమిత్తము కాంగ్రెసు నిధినుండి యెట్టి ధనసహాయమునుగూడ నేను కోరను.
5. సత్యాగ్రహనాయకుల ఆజ్ఞలను మిక్కిలి విధేయతతో నెరవేర్చెదను.

సత్యాగ్రహ వలంటీరుల కొత్త ప్రమాణపత్రము

గాంధీమహాత్ముని ప్రకటన

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు యీ ప్రమాణపత్రమును చాలసంగ్రహముగా సిద్ధపరచిరి. ఇప్పుడు అది చాల సంగ్రహముగా నుండవలసిన అవసరముగూడ కలిగినది. ఇప్పుడు వేలకొలదిమంది సత్యాగ్రహ వలంటీరులుగా చేరవలసియున్నది. కాన, కఠిననియమములను హెచ్చుగాచేర్చినచో వానికి అందరును అంగీకరింపజాలరు. (1) అహింసను, సత్యమును (కాంతియుతము-సముచితము) తప్పకుండుటయును కాంగ్రెసు నియమము నామోదించుటయు, (2) నాయకుల ఆజ్ఞలను తప్పక నెరవేర్చవలెను అను నీ రెండునియమములుమాత్రమే యీ నూతన పత్రమునందుకలవు. సమిష్టికానోల్లంఘనము దేశమునం దంతటను పూర్తిగా ప్రారంభమైనపుడు ప్రమాణపత్రముతోపనియుండ నేయుండదు. అపు డందరును పేదప్రతివలనకోరనియోధులేను గలుగురు. కొందరు దుర్బలచిత్తులును కొందరు దుస్వభావులును గూడవలసినందురు. ఈ ప్రమాణ పత్రముపై సంతకము చేసి సంపుట దరఖాస్తు చేయుటవంటిది మాత్రమేయగునని, సం తకములు చేసినవారి నందరిని సత్యాగ్రహయోధుల సంఘములందు వలంటీరులుగా చేర్చుకొని తీరవలెనను నిర్బంధ మెంతమాత్రమును లేదు. వెనుకటి ప్రమాణపత్రములోనున్న కఠిన నియమము లన్నియునుగూడ అనుసరణములే. అవి రద్దుపరచు బడెనని యెవరును భావించరాదు. ఈ నూతనపత్రము ప్రస్తుతావసరమునకు మాత్రమే తాత్కాలికముగా చేయబడెను. వలంటీరులను చేర్చుకొనుటకు నియమితులగు సత్యాగ్రహసంఘ, ఉద్యోగుల కత్తిరికముగా బాధ్యతకలదు. వివిధ మతముల వారిలో మైత్రిని కలిగించుట, ఖద్దరుపరిశ్రమ, ఆస్పృశ్యతను, మద్యపానమును, నీషాపన్ను నేవనమును తొలగించుట మున్నగు వాని పన్నిటిని మేము పూర్తిగా వదిలివేసితిమని యెవ్వరును తలపోయరాదు. ఇవన్నియును కాంగ్రెసు సభ్యుల కందరికిని ముఖ్యము సరణియమలే యని తెలుసుకొనవలెను. స్వరాజ్య సత్యా

గ్రహమును సాగించుట కిప్పుడు వేలకొలదిమంది ప్రజలను కాంగ్రెసు పతాకముక్రింద చేర్చవలసి యున్నది. కాన వారికొరకు మాత్రమే యీ నూతన ప్రమాణపత్రము సిద్ధపరచబడెను. గాన కాంగ్రెసుసంఘముల నాయకులు కాంగ్రెసు విధానమునందలి ముఖ్యోత్తములను ఖద్దరు మున్నగువానివిషయమునందు లేకమైన లోపముచుకలుగనియరకు గట్టినమ్మకము మాకుకలదు కాంగ్రెసు సంఘములు ఆకుంకి సత్యనిరతితో నిష్కలపటముగా పనిచేయునను గట్టినమ్మకముతోనే యిపు డీ నూతన ప్రమాణపత్రము సిద్ధపరచబడెను. ఇప్పుడు సత్యాగ్రహ వలంటీరులుగా చేరనంతమాత్రమున వీరి కందరికిని కాంగ్రెసు సంఘములలో వోటు చేయుట కధికృత ముండదు. ఆ అధికారమును బడయగోరు వారు కాంగ్రెసు సభ్యులుగా గూడ చేరి చందాను చెల్లింపవలెను" అని మహాత్ముడు వ్రాసెను.

పండిత జవహర్‌లాలు నెహ్రూగారి ప్రకటన

"నేనునే రాష్ట్రములలో నేరునేరు విధములగు ప్రమాణపత్రములు వాడుకలోనున్నవి." వానినిన్నిటిని బాగుగా పరిశీలించి దేశమునకంతటికిని ఒక్కవిధపును ప్రమాణ పత్రమే ఉండవలసిన భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు నిశ్చయించి యీ సంగ్రహ ప్రమాణపత్రమును సిద్ధపరచిరి. పిమ్మట గాంధీ మహాత్మునితోగూడ వాలోచించియే దీనిని ప్రకటించిరి. వెక్కువేలమంది యిదివరకున్న ప్రమాణ పత్రములలోనే సంతకములు చేసియున్నారు. ఈ ప్రమాణ పత్రములో ఖద్దరును సాంఘిక సామరస్యమునుగూర్చిన వరకులులేవు. అంత మాత్రమున కాంగ్రెసువారు వానినిగూర్చి అంతగా పట్టుపట్టని యెవ్వరును ఊహింపరాదు. కాంగ్రెసువారి కవియైల్లప్పుడును ముఖ్యతమములేయని అందరుగూడ గ్రహించవలెను. వెనుకటి పత్రములలో సం తకములు చేసిన వారు మరల నీ కొత్త పత్రములలోగూడ సంతకములు చేయవలసరములేదు. దేశీయులందరునుగూడ సత్యాగ్రహ వలంటీరులుగా జేరగలుగుటకే యీపత్రముపుడు తాత్కాలికముగ సిద్ధపరచబడెను. దీనిలో సంతకము చేసినంతమాత్రముననే అట్టివారి నందరిని చేర్చుకొని తీరవలెనను నిర్బంధ మెంతమాత్రమునులేదు. ఇదికేవలము ఒక ధరఖాస్తువంటిది. సత్యాగ్రహ సంఘమువారి కిష్టమున్న చేర్చుకొందురు, లేమన్న చేర్చుకొనదు" అని భారత కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు జవహర్‌లాలుగారు ప్రకటించిరి. (ఎంగుయిండియా 27-8-30)

మీరటుకుట కేసు

(సం॥)

లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారి మరణమునకు విచారము తెల్పుట

మీరటు, మార్చి 28:—లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు డెరాడూనులో అకస్మాత్తుగ చనిపోయిన పాపుతక్కువ పదునొకండు గంటలకు తెలియగ నే కోర్టువారందరు ఆశ్చర్యపోయిరి. డిప్యూటీ-ఇన్‌స్పెక్టరు జనరలు వార్డునుగారికి తెలిపిన వార్త రాగానే అడివనలు నెవమ్యజ్జి యార్కుగారికి తెలియజేసిరి. వారు వెంటనే కోర్టులోనికివచ్చి యీవార్తను ప్రకటించి తమ విచారమును దెలిపిరి. జేమ్సుగారు అందరికిని యిష్టముగ నుండిరినియు, వారిగౌరవార్థము కోర్టు మానిషేయునుమనియు దెలిపిరి. ముద్దాయిలతరపున వకీలు కోర్టు వారి యభిప్రాయములతో నేకీభవించుచు ముద్దాయిలతరపున జేమ్సుగారి కుటుంబమునకు సానుభూతి దెలిపిరి. ప్రాసిక్యూషనుతరపున వకీలు మిత్రుగారు విచారముదెల్పించు, తన మిత్రుడును, నాయకుడును చనిపోయెననిజెప్పి కోర్టుభారమును మాట్లాడజాలకపోయిరి. వార్డునుగారు వారిని లోనికి గొంపోయిరి. ముద్దాయి లందరితరపున కికోరి లాలు గోషుగారును, బ్రాడ్లీ గాయను విచారము దెలిపిరి. కోర్టు ముగిసెను.

జేమ్సుగారి చరిత్రసంగ్రహము

లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు నవంబరు మాసమునండి ప్లేచిటి నువలన బాధపడుచుండిరి, కడుదురుండెను. పదిరోజులక్రిందట జ్వరమువచ్చి న్యూమెయియా (ప్లేవర్సిక్యూర) వచ్చెను. వైద్యులసలహాపై 22 వ తేదీన డెహరాడూనునకు వెడలిరి. పూర్తిగ నిమ్మళించినట్లే యుండెను. కాని నేడుదయము తిరుగబెట్టెను. ఉదయం 10 గంటలకు చనిపోయిరి. శత్రుదయము 9 గ. అంత్యక్రియలు జరుగును. జె. పి. మిత్రుడు (జూనియరువకీలు) వార్డునుగారు, కైరతునాచిగారు నేడురాత్రి డెహరాడూనునకు జోయెదరు.

జేమ్సుగారు ఆక్స్‌ఫర్డులో విద్యనభ్యసించి 1908 సం॥ పట్టముపొంది వ్యాపారమునందు దిగిరి. 1906 సం॥ ఇంగ్లాండునకు తిరిగివచ్చి వకీలు విద్యను బర్మెనుపొడు ప్రభువుగారు ఛేంబర్సులో నభ్యసించిరి. 1908 సం॥ ఇండియాకువచ్చి సర్ లిసోదమిత్రగారి జూనియరుగ పనిజేసెను. ముసల్మానుతర బాంబుకేసులో వాగేంద్రవాదు నేనుగారి తరపున వాదించి పేర్గాంచెను. సాధారణముగ సివిలుకేసులలో వాదించుచున్నను ముఖ్యులగు క్రిమినల్ కేసులన్నింటిలో పిరుండిరి. కలకత్తా వకీల్లయందు చాలముఖ్యులు జేమ్సుగారు. హీరాలాలుని హత్యగా వించిన కరకు బహదూరుకింగుగారి తరపున వాదించిరి. 1926 సం॥ నుండి యూరోపియను సంఘాధ్యక్షులుగనుడిరి.

జేమ్సుగారికి ముగ్గురు సోదరులు, తల్లి, భార్య, ఒక కుమారుడు, ముగ్గురు కుమార్తెలుగలరు. చనిపోవునకి వీరికి 51 ఏండ్లు. (అ. ప్రె.)

గడ్డములేని మహమ్మదీయులను బహిష్కరించుట

హైకోర్టులో కేసు

బొంబాయి, మార్చి 27:—రావుజిహోరామహమ్మదీయులలో గడ్డ ముందుకొనుట మిశుల ముఖ్యము, గడ్డములేనివారిని బహిష్కరించుచు సంఘపు ముల్లాగా రొక ఘట్వాను ప్రకటించిరి. ఈ ఘట్వాను ఆక్షేపించుచు దీనిని అమలునం దుంచ యుండునట్లు ఇంజంక్షను ఉత్తరువు ఇవ్వవలయునని ఈ సంఘమువారు కొందరు హైకోర్టులో పెట్టినను పెట్టుకొనిరి. ముల్లాగారి పక్షమున సర్ చిమను నెలెల్వాడుగారి క్రిందివిధమున వాదించిరి. ఇంజంక్షను ఇచ్చుటను నేను ఆక్షేపించుచున్నాను. ఇంజంక్షను ఇవ్వబడిన గడ్డములేని మహమ్మదీయులు మసీదులోనికి రావచ్చును. సంఘమునకై ప్రత్యేకింపబడిన శ్మశానములందు అంత్యక్రియలు జరుపుకొనవచ్చును. కడప కేసు ముల్లాగారిపక్షమున తీర్పుచెప్పబడిన ఈ మసీదులు, శ్మశానములు అవనిత్రములగును. అందుచే ఎట్టి అలస్యము లేక కేసు విచారణజరిపి తీర్పుచెప్పవలయు నని కోరుచున్నాను.

వాదులపక్షమున మున్సిగారు వాయిదా కోరిరి. కేసు గురువారమువరకు వాయిదావేయబడెను. (అ. ప్రె.)

కాకోరి ఖైదీలు

లక్నో, మార్చి 28:—రాచారల్లి కారాగృహమున ఆహారనిరసనదిక్షవహించియున్న కాకోరి ఖైదీలును బి.తరగతి యగ దుంచవలయునని సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులను ప్రకటించినట్లు తెలియుచున్నది.

శ్రీ పార్తసారధిస్వామి విమాన

మంతప జీర్ణోద్ధారణ లాటరీ సభ

తిరువల్లి క్షే. జి. మద్రాసు

వైకనిన లాటరీ టిక్కెట్లు పుస్తకములు గల ఘనవస్తువులు, ఆ పుస్తకములు కొకటర్ పైల్లతో, వాటి సాములతోడ 1930 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేదీలోపుగా లైసభ ఆఫీసుకు పంపుటకు కోరుచున్నారు.

వెండర్ల వడ్డ టిక్కెట్లు కొనినవార్లు తమ టిక్కెట్లునెంబరు సెక్రెటరీగారికి తమింపంపుటకు కోరుచున్నారు.

1930 వ సంవత్సరము, ఏప్రిల్ 13 వ తేదీని చిట్టు బయటికి తీయబడును.

మహాత్ముని విజయయాత్ర, సినిమా ప్రదర్శనము

చెన్నప్రభుత్వమువారి నిషేధము

శాసనసభవారు ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుట

మదరాసు, మార్చి 29:— మహాత్ముని విజయయాత్రకు సంబంధించిన మూడు “ఫిలిము”లను సినిమాలో ప్రదర్శింపరాదని చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు గావించిన నిషేధపు ట్టెరువును చర్చించుటకు సభాకార్యక్రమమును నిలువలెనని, ఆల్బర్ట్ హమిడుఖాన్ గారు నోటీసు నొసగిన ప్రతిపాదన నిన్న మధ్యాహ్నము 2 గ. 50 నిలబడ శాసనసభలో చర్చకువచ్చెను.

హమిడుఖాన్ గారు ప్రతిపాదనను గావించుచు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిన కారణముచే మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గూడ నిషేధించుటను నిరసించిరి. చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు తమ చర్యలకు తామే భాద్యులవహించవలెను. ఈ సందర్భమున మహాత్ముడు ప్రారంభించిన విజయయాత్రయొక్క యుద్దేశమునుగూర్చి తా నిపుడు చర్చింపవలెనని పేర్కొని, భారతీయులు స్వాతంత్ర్యవాదమును, ఇట్టి నిషేధములను నరికట్టలేరు. మహాత్ముడు ప్రతిదినమును బహిరంగముగ తన యాత్రను సాగించుచున్నాడు. వాని వివరములను చిత్రపులును వార్తాపత్రికలందు ప్రకటించుచున్నాడు. ఆవేదియను నిషేధింపబడలేదు. కాని సినిమా ఫిలిములను మాత్రమే నిషేధించిరి. ఈ నిషేధము ప్రభుత్వమువారి సంకుచితభావమునే వెల్లడిచేయుచున్నది. అంతియగాని వేరుగాదు.

ఈ ఫిలిముల నెందుకు నిషేధించిరో తెలియట దుర్మహ్యముగనున్నది. ఇట్టి చర్యకు ప్రభుత్వమువారికి గల అధికారమేమి? ఇది ప్రదర్శింపవలెనని బొంబాయి సెన్సార్స్ బోర్డు వారు ప్రకటించిరి. ఫలానిఫిలిము ప్రదర్శింపదగినదా కాదాయని నిర్ణయింపదగిన యధికారము వారికిదప్ప ఇతరులెవ్వరికిని లేదు. ఈ ఫిలిములు ఆ కాంత్రికి భారతములగునని ప్రభుత్వము వారు భావించినందున, మహాత్ముని ప్రయాణమునే ప్రభుత్వమువారు రాజీవేసి యుండవలసింది. కాని ప్రభుత్వమువారులు చెయలేదు. భారత ప్రభుత్వమువారు, గాంధీమహాత్ముని, ఎటులైన సమాధానపరుచుటకు ప్రయత్నించుచుండరి. అట్టిసమయమున, ఈఫిలిముల ప్రదర్శనమును, నిషేధించుటకంటె అచిరాయముగ కార్యమింకొకటియుండదు. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు బాగుగ నాలోచించి తమవైఖరిని మార్చుకొందురని నమ్ముచున్నాను. గాడిచర్ల హరి సర్వోత్తమరావుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, భారతీ కీర్తనల నిషేధించుట యెటులగునో, మహాత్ముని ప్రయాణపు ఫలితముల నిషేధించుటగూడ అటులనే యున్నదని నుడిచిరి. గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమము, చట్టబద్ధమగు పోరాటము. ఆత్మస్త్రియమగు చట్టములను లంఘించి వానిని రద్దుచేయుచుటకు ప్రయత్నించుటకు ప్రతిపాదనను చట్టబద్ధమగు పాటుగూడు.

గోకలే సర్ శివస్వామయ్యగారు మొదలుగాగల సుప్రసిద్ధ వ్యాయకాస్త్రుజ్ఞులైన డి.వి. నంగిరెంచిరి. ఇట్టి ఫిలిములను నిషేధించుటకు ఎట్టి కారణముల యెవవగలరా యని ఆశ్చర్యకరము గనున్నది. ఇట్టి నిషేధములను మహాత్ముని యుద్దయము తప్పి పోవున ప్రభుత్వమువారు భావించిన యెడల చాల పొరబడిరి. ఇందువలన ప్రజల ఆసంతృప్తియును ఆగ్రహమును మరింతపొచ్చును. అంతియగాక ఆభిప్రాయములవ్యాప్తి నరికట్టుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి కట్టి అధికారములేదు అని హరిసర్వోత్తమరావుగారు నుడిచిరి.

ఎన్. కె. కులసీరామగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు ప్రభుత్వమువారు మహాత్ముని ఫిలిము నిషేధించు విషయమున కుమింపరాదని పొరబాటు నొసర్చిరి నుడిచిరి.

ఫిలిములు పట్టి నీడవంటివి. ప్రభుత్వమువారు నిజముగ గాంధీమహాత్ముని పోరాడకలక అతనినీడతో పోరాడి జయమును గొనవలెనని జూచుచున్నారని. ఇంతకంటె అత్యవసరము వేరొకటి యుండకలదు. ఏనుక్రిస్తు యొక్క ఆపరాధ తారమును గాంధీమహాత్ముడు ధర్మసంస్థాపనార్థము తన ప్రాణములనుసర్పింప త్యాగ యాత్రను గావించుచున్నాడు. తన సాటిలేరని ప్రపంచమున ప్రపంచ గర్వమున విర్రవీగుచున్న బ్రిటిషు సింహమును నిరాయుధులు జూలుపట్టుకొని కదల్చుచున్నాడు. 1940 సం॥ నకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును పేరు ప్రపంచమున నవ్యత్యగగును. గాంధీమహాత్ము నాపకాలక, అతని ఫిలిముల నిషేధించుటకంటె మిక్కితన మింకొకటిలేదు. మిక్కిలిముల నాపకాలకగాని కొడి రోజులలోనే సమగ్ర తీరమంతయు మహాత్ముని శాంతి వైనికలతో నిండిపోవును. వారి నాపకాలక? అని కులసీరామగారు ప్రశ్నించిరి.

టి. ఎ. రామలింగచెట్టిగారు (స్వతంత్ర) ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, కాంగ్రెసు ఆభిమానులు చెప్పిన కారణములచేగాక, చిత్ర కారణములచే తాని ప్రతిపాదనను బలపరచు

చున్నానని నుడిచిరి. నేను గాంధీమహాత్ములను చూడవలెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదినిగాను. ప్రభుత్వమువారిట్టి అవివేకపుచర్యల గావించుచుండునెడల నాబోటి రాజభక్త పరులన్నిటి విశ్మయమును. ప్రభుత్వమువారు తమకున్న కొలదిని ప్రజలనుగూడ గోలోయెదరు. ఇట్టి నిషేధమును నీ. రాజగోపాలాచారిగారు యుపన్యాసముల నిషేధించుట మొదలుగ నై చారు ఉచితముగ కార్యములనొనర్చినయెడల, ఆసత్యాగ్రహమునకు ప్రస్తుత మనుకూలముగ లేని ఈ రాష్ట్రమునగూడ, తీవ్రమగు నసంతృప్తి వ్యాపించి చాలతీవ్రమగు ఉద్యోగములకు నిలయుముగా గలదు. ప్రభుత్వమువారు దానినంత వహించినయెడల, నీ యతివాదము దానియంతటనదియే యంతరించును. అని రామలింగ చెట్టిగారు నుడిచిరి.

అద్దేపల్లి మార్పిండ్రుడు

గారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, ఆలోచన, పగతి ఏమియులేకండగనే ప్రభుత్వమువారు పదేపదే తీవ్రవ్యూహాలుగాని, తీవ్రముగ తప్పులను గావించుచుండెదని నుడిచిరి. ఇట్టి చర్యలు, ప్రస్తుతమున్న ఆసంతృప్తిని, మరింత తీవ్రతరమైనవి, తుదకు ప్రభుత్వమువారికి మంచి గుణపాఠమునేర్పితిరును. ఈ ఫిలిములు సత్యప్రతిపాదకములు. వివేకమున్న వారెవరును వీనిని నిషేధించరు. వీనిని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు నెందుకు నిషేధించవలెనో నిజముగ నా కర్మమగుటలేదు. ప్రజాభివృద్ధికి భంగకరమగు అనినీతికరమగు ఫిలిములన్నియు ప్రతిదినమును ప్రకటించబడుచున్నవి. అందుకు ప్రభుత్వమువారు సమమించిరి. గాంధీమహాత్ముని యాత్రకు సంబంధించిన ఫిలిములు ప్రజలకు అపాయకరములని నిజముగ ప్రభుత్వమువారు భావించినయెడల ప్రభుత్వమువారికి బుద్ధిగాని, నీతిగాని యున్నదని యనుకొనను. గాంధీమహాత్ముడు సర్వయోగి పనినే జేయుచున్నాడని నాయభిప్రాయము. అతనుచేయునది తప్పని ప్రభుత్వమువారు భావించుకొనల నాతని యాత్రనే నిలపివేయవలసింది. పట్టి నీడవంటివగు నీ ఫిలిముల నిషేధించి ఏమి ప్రయోజనము? ఇట్టిచర్యలవలన ప్రభుత్వమువారు మాకండలను తెగచి తామచేయుచున్న దౌర్జన్యములను, నిరంకుశత్వమును తెలిసికొనునట్లు చేయుచున్నారని. హోంమెంబరు, విపరీతమానసికావస్థలో నిట్టియు తరపును గావించియుండును. లోపము నిపుడు బాగుగ నాలోచించుకొని సవరించుకొనునని నమ్ముచున్నాను.

దొరై రాజుగారు నామినేటెడు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు మహాత్ముడు, వృద్ధాప్యమున నట్టి ప్రయాణ మొనర్చుచున్న దృశ్యములను సినిమాలో ప్రజలకు చూచునెడల, ప్రజలలో నుద్రేకము వ్యాపించి ఆరాజకము, ప్రభుత్వముపై తిరుగుబాటులు వ్యాపించునని నుడిచిరి.

కృష్ణస్వామి నాయకరుగారు ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి. సి. ఇ. వుడ్డుగారు—యూరపియనుల తరపున ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, దొరై రాజుగారు చెప్పిన యభిప్రాయముల బలపరిచిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసగారు (నామినేటెడు) ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు గాంధీమహాత్ముడు ప్రజలను దుఃఖభాజనల నొనర్చుచుండెనని నుడిచిరి.

డి. బి. డి. మునుస్వామి నాయకుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, సినిమాలో నీ ఫిలిముల ప్రదర్శించినయెడల ప్రజలలో నుద్రేకము కలుగునను వాదన ఆసత్యమని నుడిచిరి. సినిమాలు పట్టములలో ప్రతివారికిని, వార్తాపత్రికలలోని విషయములు బాగుగ తెలియును. అందును విద్యాధికులకంటె విద్యార్థిపీనుల కధికముగ తెలియును. వార్తాపత్రికలలో మహాత్ముని యాత్ర వివరముగ ప్రచురింపబడుచుండెను. దానిని చదువులవలన నెట్టిదుష్ఫలితమును గలుగలేదు. కనుక సినిమా ప్రదర్శనములవలన గలుగుననుట కేవలము నిరాధారమైనది. ఇట్టి నిషేధము నొనర్చుటలో ప్రభుత్వమువారు, భయవిహ్వలచిత్తులై యుండవలెను. ఇట్టిచర్యలవలన, ప్రభుత్వమువారు తమనీతిని తామే మరింత క్లిష్టమొనర్చుకొనుచున్నారు. ప్రజల ఆకాంక్షలని తగ్గింపవలెననియెడల ప్రభుత్వమువారు, ప్రజల ఆధిక్యతని ఫిల్మపరచు కార్యముల ప్రారంభించి, బాధ్యతతో మొగవలెను. అంతియగాని ఇట్టిచర్యలవలన ఆకాంతి ప్రబలునేగాని తగ్గుదు.

ఎ. రంగనాథ మొదలియ్యగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచు, తనదేశముయొక్క బానిసత్వమునుగూర్చి వకవని భారతీయుల దౌర్జన్యములేదని నుడిచిరి. ప్రతిభారతీయుడును, తనదేశ స్వాతంత్ర్యము కొరకు చాల ఆత్మరత పడుచున్నాడు. అందును ఇంకను మహాత్ముని పద్ధతినవలంబించి యెడల అందుకు కారణము స్వాతంత్ర్యవాంఛ లేకపోవుటగాదు. రాండుటేబిలు సమావేశములన భూమియుల వాంఛలు నెరవేరునని ఇంకను మాలో కొందరికి ఆశగలదు. ఆ ఆశలు భగ్గుమైన మరునాడు ఈవైపున కూర్చొని యున్నవారిలో పలువురు ప్రస్తుతము గాంధీమహాత్ముడు డబలించిన పద్ధతులనే అవలంబించెదనట నిశ్చయము అని రంగనాథమొదలియ్యగారు నుడిచిరి.

మహమ్మదు సామ్మదుగారు ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి.

చెన్నపురి శాసనసభ

సస్టి మొంటరీ డిమాండు
సెలవుపట్టి జమిందారిబిల్లు

మదరాసు, మార్చి 29:—చెన్నపురి శాసనసభ నిన్న మధ్యాహ్నము ఫలాహారాంతరము తిరిగి సమావేశమైనపుడు మొదట సస్టి మొంటరీ గ్రాంటుల ప్రతిపాదనపై చర్చ జరిగెను. గౌ. లామెంబరుగారు జెయిల్ కాలిఫోర్నకు రు. 8000 ల నొసగవలెనని కోరుచు ఈ మొత్తము విడుదలయైన ఖయిదీలను స్వదేశముల కంపుటకు గాలిసేవచేసని నుడిచిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు గ్రాంటులో రు. 100 ల తగ్గింపవలెనని సవరణ సుపాదించుచు జెయిల్ కై వ్యయము తగ్గించి ఆదాయము నధిక మొనర్చు మార్గముల వశ్యేసింపవలెనని కోరిరి.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయకుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఎ. డి. తరగతుల ఖయిదీలకు ఎక్కువ సౌకర్యముల నొసగవలసి యుండుటచే వ్యయము ఈవత్సరము హెచ్చునుగాని తగ్గునూపనలు గనిపింపనని నుడిచిరి.

పిమ్మట కోటిరెడ్డిగారు సవరణ సుపసంహరించుకొనగా, గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను.

గౌ. ఆర్థికసభ్యుడు పెన్షనులకొరకు రు. 147500 లను, అంగ్ల దేశమున వ్యయముకొరకు రు. 29100 లను గోరగా, సభ వారంగీకరించిరి.

సెవ్వలపట్టి ఎన్టేటుబిల్లు

పి. టి. రాజుగారు, 1904 సం॥ క్రి మదరాసు అవిభక్త పుట్టి ఎన్టేటుల శాసనముక్రింద సెవ్వలపట్టి ఎన్టేటుల అవిభక్త పుట్టి ఎన్టేటుల ప్రకటించుటకు బిల్లు సుపాదించిరి.

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు ప్రతిపాదనను ఎదుర్చుచు, ప్రతిఎన్టేటు అవిభక్తముగ నొనర్చరాదనియు, ప్రజలకును, దేశమునకును ప్రత్యేకముగ ఉపకారముచేసిన ఎన్టేటులనుదప్ప, అవిభక్తముగ నొనర్చరాదని నుడిచిరి.

బాలసుబ్రహ్మణ్యమొదలియ్యగారు, ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ఇట్టిఎన్టేటులను అవిభక్తముగ నొనర్చుటను గూర్చి ప్రభుత్వము వారి కేదైన నిర్ణీతమగువిధానముగలదాయని ప్రశ్నించిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, ఎన్టేటులు వ్యక్తుల ప్రత్యేక ఆదాయము గాదనియు, అందుచే సామాన్యభూస్వాములవలె జమిందారుని పరిగణించి, విభక్తమునర్చుట మంచిదిగాదనియు, జమిందారులు విభక్తముగనున్నయెడల, ఒక్కొక్క భాగస్వామి ఆదాయము తక్కువగ నుండుననియు అందుచేవారు రైతులకు తగినసౌకర్యము లొనర్చజాలరనియు నుడిచిరి.

వోటునకు టెట్టుగా బిల్లు సభవారిచే సంగీకరింపబడెను. పిమ్మట, గాంధీమహాత్ముని విజయయాత్రను సినిమాలో ప్రదర్శింపకుండ నిషేధించుటను గూర్చి చర్చ జరిగెను.

కర్నాటక సంగీత విద్యాలయము ప్రారంభోత్సవము
దక్షిణ ఇండియా సంగీతమండలవారిచే నూతనముగా స్థాపింపబడు కర్నాటక సంగీత విద్యాలయముయొక్క ప్రారంభోత్సవమున రేపు మధ్యాహ్నము 3 గం. తిరువల్లిక్కేణిలో నుండు నెంబి7 పిల్లయార్ కోవిలపిల్లియందు డా. యు. రామరావుగారు జరిపెదరు. దక్షిణయిండియా సంగీతమండలియొక్క ప్రధమవార్షికోత్సవము గూడ రేపు మధ్యాహ్నము 4 గం. తిరువల్లిక్కేణి స్టేషింహౌస్ గ్రామములో చాలనందు జరుగును. సాయంకాలము 5 గం. సంగీతచ్ఛేరి.

ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము—గౌ. సర్ మహమ్మదు ఉస్మాన్ గారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు వార్తాపత్రికల యుక్తాయుక్త విచక్షణాను గల విద్యార్థులకు చదువబడుచున్నవనియు సినిమాలో పాటకము లీఫిలిములజూచునెడల ఉద్రేకము వ్యాపించి శాంతికి భంగము గలుగవచ్చుననియు ప్రజాశాంతి కపాయకరములగుటచే నివి నిషేధింపబడెననియు నుడిచిరి.

సి. పార్థసారథి అయ్యగారు ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి. పి. సి. ఎలిరాజులనాయకుగారు ప్రతిపాదనను వోటునకు టెట్టువలెనని గోరగా సభ వారంగీకరించిరి.

ప్రతిపాదన కనుకూలముగ 381 గురు సమ్మతులనొసగిరి. ప్రతిపాదన నెగ్గవని అభ్యుక్తుడు ప్రకటించినపుడు సభలో “గాంధీమహాత్ముడు జేతే” ధ్యానములొ మిన్ను ముట్టెను.

గాంధీమహాత్ముని స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

ఘోర ప్రభుత్వ సత్యాగ్రహదళ ప్రస్తావన

నేడు దయమున ఎత్తను చేరుట

నిన్నరాత్రి సూరతుమండలమున ప్రవేశించి అత్యంతస్వల్పమునం దున్న ఉమరాచ్చి యను గ్రామమున బసచేయుట. నిన్నరాత్రితో 29 గ్రామములలో సంచారము జరిగింది. వీనిలో మొదటిమూడును అహమదాబాదు జిల్లాలోనివి. 4 మొదలు 14 వరకును 11 గ్రామములను కెయిరా జిల్లాలోనివి. 15 మొదలు 28 వరకును 14 గ్రామములును బ్రోచిజిల్లాలోనివి. 29 మొదలు 42 వరకును 14 గ్రామములును సూరతు జిల్లాలోనివి. నిన్నరాత్రియే మహాత్ముడు సూరతు జిల్లాలో ప్రవేశించెను. మొత్తము 42 గ్రామములు.

ఇదివరలో జరిగిన సంచార కార్యక్రమము

అహమదాబాదుజిల్లా:—అహమదాబాదు మొదలు బరేజా నరకు 3 గ్రామములు.

12 వ తేదీ బు మొదటిరోజు 1 అహమదాబాదు 2 అస్థానీ 18 ను 2 3 బరేజా 4 నవాగాము

కెయిరాజిల్లా:—నవాగాము మొదలు కనకపూరు వరకు 11 గ్రామములు.

14 ను 3 5 నాస్సా 6 మతారు
15 శ 4 7 దభు 8 నడయాదు
16 ఆ 5 9 బారియాని 10 ఆనందు
17 సా 6 మానవరము
18 మం 7 11 నాపా 12 బోర్గురు
19 బు 8 13 రాసు 14 కనకపూరు

బ్రోచిజిల్లా:—కరేలీ మొదలు రాయచురకును 14 గ్రామములు.

20 ను 9 15 కరేలీ
21 ను 10 16 గజేరా 17 ఆనభ 6 మై.
22 శ 11 18 జంబుసారు 19 అమరు
23 ఆ 12 20 బావా 5 మై. 21 సామ్మా
24 సా 13 మానవరము
25 మం 14 22 తొల్సా 23 డెరలు
26 బు 15 24 బ్రోచి 25 ఆంకారేశ్వరము
27 ను 16 26 నజరు 27 మాంగ్రలు
28 ను 17 28 రాయు 29 ఉమరాచి

నేటివరకు జరిగిన సంచార కార్యక్రమము

సూరతుజిల్లా:—ఉమరాచి మొదలు దిండివరకును 14 గ్రామములు.

29 శ 18 30 ఎత్తను 31 భయిగం
రేవటిమండి జరుగనున్న కార్యక్రమము
30 ఆ 19-32 అచ్చంధు 33 నెలడు
31 సా 20 మానవరము
1 ఏప్రిలు నం 21-34 వప్రభట్ట 35 సూరతు
2 బు 22-36 దిండిలి 37 వాంజు
3 ను 28-38 యామను 39 నవసారి
4 ను 34-40 జలపూరు 40 కరాడీ, మలినాడు
5 శ 25-42 గండి సత్యాగ్రహస్థలము

* * *
మాంగులులో మహాత్ముడు స్వాగతము

27 వ తేదీరాత్రి మాంగ్రలు చేరుట

వీకటలు క్రమక్రమమున వి. సంధ్యారాగము సాం ప్రసారముగ పరిణమించు చున్నది. సత్యాగ్రహసేన మండలం ను గరుడలతోను మాడిన కాలిబాటను నడచిపోవుచుండెను. ఆగ్రభాగమున మహాత్ముడుండెను. అరిచియెంత నొకడు పెట్రోలు లైటును పట్టుకొని నడుచుచుండెను. మా కందరికిని దారిజూపునట్టి జ్యోతి అదియొక్కటే. ఎరుసన యిద్దరివంతున 82 మంది యోధులును బారులగిరి నడుచుచుండిరి. దారికిను ప్రక్కలను పట్టుముగ్గజేస్తూ మండల పొదల కొమ్ములు కొన్ని చోట్ల దారి విధ్వంసగూడ పొడుచుకొని వచ్చియుండెను. ఆంధ్రప్రాయముగా మేళువడము నటుల నడచిపోవుచుండగా టెటాలన సరదరు నొకచో నాగిపోయిరి. ప్రక్కనున్న యొక పొల్లలోనికి పోయి అందరును గూర్చుండిరి. అప్పటికి రాత్రి 7-30 గంట లైనది గాన సా సాంకాల ప్రార్థన సమయ జరిగె. దళముతోగూడగే ఎచ్చుచున్న పండితుడు ఆశ్రమ భజనగీతావళిలోని యొక భక్తిప్రబోధక మగు

గీతమును మొదలు పాడెను. పిమ్మట యెల్ల నాడును కలసి భగవద్గీతలోని ద్వితీయాధ్యాయమునందలి కొన్ని శ్లోకములను చదివిరి. భగవద్గీతలో ద్వితీయాధ్యాయము ముగియలేదు. దానిలో నాశోకములు అత్యంతస్వల్పప్రభావములను సమరముకర్తవ్యమైనవని సంశయమును తొలగించి కర్తవ్యమును సీరముగా నెరిగించు శ్రీకృష్ణభగవాను డ్దగ్గరను చుట్టబడిన భాగ మిదియే. మహాత్ముడు తన సత్యాగ్రహసమయమున వీనినే మూలాధారముగా నొనరించుకొనెను. అటుపిమ్మట మరొకటి భక్తిగీతములు మరల పాడబడెను. ప్రార్థనను ముగియగానే గత దిన చర్య చదివి వినిపించబడెను. అటుపిమ్మట దారి చాల దుర్గమముగా నుండుటచే ప్రమాదములను లోసుగానుండుటను సరిగా నొకరివెంట నొకరుగానే రావలెనని మహాత్ముడు డాజ్ఞాపించెను. రాత్రి 8 1/2 గంటలకు మాంగ్రలు చేరిరి. అచటనట ముండ్లు గీచుకొనిపోవుట ఒకరిద్దరు సాష్టాంగమొనరించుట తప్ప మరెట్టి ప్రమాదమును లేకుండనే గమ్యస్థానమును చేరగలుగునట్లునుగ్రహించినందుల కందరును సర్వేశ్వరుని మానసికముగ వినుతించిరి. అది చాల పగ్రామము ఆరాత్రి అచట పాలుగాని టేగాని దొరకలేదు. పత్రికానిలేఖరులకు మేము సత్యాగ్రహయోధులు భుజించెడు లంఘనప్రాయమును భోజనమును చేయుట కంగీకరింపనందున మాకారాత్రి నిరసనప్రతిమ ప్రాప్తమైనది. కాని అనుభవముబట్టి మేము అంకారేశ్వరమునందే కొన్ని కమలాపండ్లను కొని తెచ్చుకొంటిమి గాన ఆరాత్రి వానిని తిని తృప్తిపొందితిమి. అందు పరిశ్రమములన మాకుచాల మేలే కలుగుచున్నందున మేము భగవంతునికి కృతజ్ఞులముగానే యున్నామని గాని అన్నమో రామచంద్రాదేవి అలమటించు చుండలేదు. ఆరాత్రి మాంగ్రలలోని చిత్రించితిమి. ఉదయమున 4 గంటలకు ప్రార్థనా సమయమును మించించెడు గంటలు మోగెను. ప్రార్థనలు ముగియగానే మహాత్ముడు హిందీలో సత్యాగ్రహ నియమములను గూర్చి ముచ్చటించెను. ముఖ్యములు మానానమానములు సంయోగములు బసవరణములు మున్నగువానిలో నిశ్చలత్వమును వహింపవలెను” అని బోధించెడు గీతాశ్లోకమునే ఆధారముగా గాని మహాత్ముడు ముచ్చటించెను.

అటుపిమ్మట అనగా 28 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలకు సరిగా మాంగ్రలుండి మేము రాయమాకు బయలుదేరితిమి.

రాయమాలో ఘనమగు స్వాగతము

నిన్న 28 వ తేదీ ఉదయమున రాయమాచేరుట
నిన్న ఉదయమున 8-30 గంటలకు రాయమా చేరితిమి.

అటునుండి రెండువారలను పంపుటకు అచటికి 4 మైళ్ల దూరమునందున్న హొస్పట్టుకు నేను వడివడిగా పోయి దారిలో టినిగూడ త్రాగి మరల వచ్చితిని. ఇదియే బ్రోచిజిల్లాలో కడపటి గ్రామము. నేను మాంగ్రలనుండి బయలుదేరు పరికి మలయానిజుడు మహానాల్లాసమున విహరించుచుండెను. బాలభాషాడు మానసికాల్లాసమును గలిగించుచుండెను. ఆ వార్తముగూడ చాల బాగుగా నున్నది. అహమదాబాదు వదిలిన పిమ్మట నిడియే మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదిగా నాకు కనబడెను. ఇరుప్రక్కలను మరెచ్చెల్లు రాచిచ్చెల్లు చింతచెల్లు మామిడిచెల్లు నేలేదుచెల్లు మున్నగునవి చాల బాగుగా పేరిగియుండెను. బాగుగ వెలుగురువచ్చినపిమ్మట చూడగా నా ప్రదేశము కేరళరాష్ట్రమునందలి జనపదమువలెనే కనబడెను. ఇరు ప్రక్కలను ప్రత్తిచేలులడెను. భూమిగ రెండుమైళ్లు నడచిన పిమ్మట ప్రత్తిచేలలోనుండియే నడక ప్రారంభమయినది. (హిం. ప. వి.)

15 మంది వలంటీరులు చేరుట

రాయమాలో గ్రామ నొక వలంటీరు చేరుట. అతను ఆ యూనిట్లోని 50 గంటి. అతడే నిన్న ఉదయమున మహాత్ముడును వసనము గావించి గమ్యస్థానము. నావలంటీరులలోనే యొకడు నాకు దసనము చేయగలిగినందులకు నేను చాల సంతసి. 23వది. ఎండెను, కన్నులు, తాపేననివారు, జోట్లకట్టు వారు, వీధులను గురుచుచు, మున్నును నన్నివిధములకు కర్మకారులును స్త్రీలును చిరగట బిడ్డలును గూడ జాతీయనే నాకు సుండవలెను” అని మహాత్ముడు నడివెను. (అ.ప్రె.)
ముగ్గురమాత్రమే యింకను జబ్బుగా నున్నారు
ఇపుడు 82 మంది వలంటీరులు మహాత్మునివెంట నున్నారు. ముగ్గురికిమాత్రమింకను జబ్బుగానే యున్నది. వారిలో కొద్దిగు బ్రోచిలోను ఒకరు అంకారేశ్వరులలోను ఉండునది. మనకు పూర్వస్వరాజ్యము వచ్చివసిమ్మట అన్ని మతముల వారునుగూడ స్వతంత్రులుగానే యుండును. నేను దండి చేరగా యీ గ్రామములోని యావన్నదియునుగూడ సత్యాగ్రహ మొనరింపవలెను” అని మహాత్ముడు నడివెను. (ప్రీ.ప్రె.)

సూరతుమండలమున ప్రవేశించుట

రాయమునుండి బయలుదేరి నిన్న రాత్రికి ఉమరాచ్చి చేరుట

రాయమునకును ఉమరాచ్చికిని మధ్యకిము అను నొక నది యున్నది. దానిపైని తాత్కాలికముగా నొక కర్రవంతెన నుద్ధరి. ఆ వంతెనమీదుగా మహాత్ముడు మున్నగు వారా నదిని దాటి సూరతు జిల్లాలో ప్రవేశించిరి. ఉగ్రామము వీలపాడు తాలూకాలోనిది. అది యొక మహారాష్ట్రాధ్యక్షుని ఇల్లు. ఆ గ్రామమునందు చిన్న చిన్న గుడిసెలు 50 మాత్రమే కలవు గాని మండలములోని ప్రముఖులు నది యిరువదిగట్టున నిర్మింపగనుండి మహాత్ముడును స్వాగత మొసరి. రాయమానుండి అచటికి 7 మయిళ్ల దూరమున్నది. వారచటికి చేరునదికి రాత్రి 9 గంటలైనది. బాక్లోతాలూకాలోని ప్రజలయం డెట్టి యుత్సాహము కనబడెనో అట్టి యుత్సాహమే మరల నాచిన్న పల్లెయందగుడ. కనబడెను.

రాజీనామాలు

“వీలపాడు తాలూకాలో 32 మంది పట్టెల్లు ఒక తరారాయును రాజీనామా నిచ్చిరి. ఒక ప్రభుత్వోద్యోగిని సాంఘికముగా ఒపిచ్చిరించెరి అను వార్త అచటనే మహాత్ముని తెలిసింపబడెను. అచట జరిగిన సభలో మహాత్ముడు 45 నిమిషములనేపు మాటలాడెను. “ల్ల భాయికి ప్రయత్నమును సూరతు మండలమును నేడు నేను చేరగలిగితిని. అందులన ఈ మండలమున చాల భున కార్యములు జరుగగలవని నే నాశించుచున్నానుగాన నీమండలమువారి బాధ్యత చాల హెచ్చుగా నున్నది. పోలీసుపట్టెల్లు మాత్రమేగాక తలాటీలు మున్నగు నుద్యోగులు యావన్నదియునుగూడ రాజీనామాల నియమలెను. సుప్రసిద్ధులనీసత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి ఉప్పుపన్నును రద్దుచేయింపగలుగుటయే మదభీష్టు. అది సిద్ధించిననేగాని నాకు భగవంతులుగరు. అది కొనసాగునరకును నేను పోలీసును విరమింపను. ఈతరుణమునందుగూడ నేను ఉదాసీనుడనైనచో నేను దేశద్రోహి నే యగుదును. నా దేశ యలయందు అవిశ్వాసమును కలిగియుండుటకు నా కెట్టి హక్కును లేదు. వెనుక బాక్లోలీలో సత్యాగ్రహవిజయము కలిగినపుడు వారు అహింసను ఆతిశ్రేష్ఠముగా కాపాడినందులకు నాకు మిక్కిలి ఆశ్చర్యము కలిగినదిగాని యిప్పటికిని నేను చాల బాగ్రతతోనే పనిచేయుచున్నాను. నేను భారతీయుల హితమునెటులకోరుచున్నానో బ్రిటిషువారిహితమునగూడ నటులనే కోరుచున్నానుగాననే ఉప్పుపన్ను తొలగవలెనని నేను సంకల్పించితిని. ఇది పరమపవిత్రమగుసమరముగాన దేశీయులందరును గూడ నాకు తోడ్పడవలెను. అవి సభలో మహాత్ముడు స్పష్టమెను. (ప్రీ.ప్రె.)

చందూలాలగుారికి మహాత్ముడు రాట్లము నిచ్చుట
ప్రతిదినమున నేను నూలుబడికెడు పద్దతిని మహాత్ముడు తన రాట్లమును నాకు దయచేసెను. అని ఆ సభలో డాక్టరు చందూలాలగుారు నుడివిరి. (అ.ప్రె.)

బ్రోచి జిల్లాలో నాలుగు సత్యాగ్రహస్థానములు
ఏప్రిలునెల 6 వ తేదీని సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు కాంతియా జలకలపూరు, దేవాబా, గాంధూరు, కరేలీ అను నాలుగు స్థానములను మండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షు డు డాక్టరు చందూలాలగుారు స్థిరపరచిరి. ఆ నాలుగు చోట్లలోను గూడ అనాడే నాలుగు దళములు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించును. (ప్రీ.ప్రె.)

కాశీ నగరమున సత్యాగ్రహనియంత

సంపూర్ణానందమూర్తి ఎన్నుకొనబడుట

27 వ తేదీని జరిగిన కాశీ పట్టా కాంగ్రెసు సంఘసభలో అచట సత్యాగ్రహమును సాగించుటకు సంపూర్ణానంద గారిని సత్యాగ్రహనియంతగా నెన్నుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్మాని సత్యాగ్రహము

దొరతనమువారి సన్నాహములు

“మరల రాయబారములు జరుగును, వల్ల భాయిగారిని ను భావబోసుగారిని వదలెదరు. బొంబాయి గవర్నరు అందు కొరకై ఢిల్లీ వెళ్లెను” అను వార్త కేవలము నిరాధారమని రూఢిగా తెలిసినది. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్మాని అరెస్టుచేసినచో మాలవ్యాజీ

ప్రారాజీనామా యిచ్చుట నిశ్చయము

అందువలన రౌండుటేబులు సభ భగ్నమగునని

జయకరుగారు భయపడుచుండుట

డిల్లీ, మార్చి 29—కేపు 29 వ తేదీని ప్రభుత్వసంఘ సభ జరుగునని రూఢిగా తెలియుచున్నది. సర్ ఎం. హాల్డెన్ గారిచట నిలపబడిరి. మహాత్మాని అరెస్టుచేయుటయో మానుట యో అను సమస్య యీసభలో నిరణదగలదు. వెంటనే గాంధీ జీని అరెస్టుచేయవలెను. కోరిక చర్యలను ప్రారంభింపవలెను అని నివేదియనులు నిరంతరమును మొరపెట్టుచున్నారని యొకరు తెలిపిరి. “ఏప్రిలు 3 వ తేదీనిగాని 5 వ తేదీనిగాని మహాత్మాని అరెస్టుచేసెదరు. అరెస్టు చేసినచో భారతరాజసభ్యులను మాలవ్యాజీ రాజీనామా నివృత్తి నిశ్చయము. మాలవ్యాజీ రాజీనామా నిచ్చినచో మరీ 10 మందిగూడ రాజీనామానిచ్చెదరు. జయకరుగారు యెంత చెప్పిననుగూడ మాలవ్యాజీ రాజీనామా నిచ్చితిరు. మాలవ్యాజీ మున్నగు వారు రాజీనామా నివృత్తియును అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించుటయునుగూడ జరిగినచో రౌండుటేబుసభ జరుగ నేరదని జయకరుగారు భయపడుచున్నాడు. ఆయన ఆసభ మీదనే తన ఆశలన్నిటిని పెట్టుకొనియున్నాడు” అని భారత కాసనసంఘ సభ్యులయిష్టానుకూలముగా తెలిసినది. (హిం. ప్ర. వి.)

వంగరాష్ట్రసత్యాగ్రహప్రసానము

ప్రథమదశ సంచారము

ఈదశమువారు 27 వ తేదీ సాయంకాలమున చెలియ తాగునండి బయలుదేరి బృందావనపురముచేరి ఆరాత్రిఅచటవిశ్రమించిరి. అచట 80 మంది వలంటీరులుగా చేరిరి. యూనియను బోర్డు సభ్యులిద్దరు రాజీనామానిచ్చి 28 వ తేదీ ఉదయమున కు రౌండుటేబు చేరిరి. ప్రజలలో అధిష్టానము కలిగినది. వేలకొలది ప్రజలు స్యాగ్రత మొనగుటలోను వీడ్కోలుబుట్టలోను గూడ పాల్గొనుచున్నారు. ప్రతిరోజును రాష్ట్రముల ప్రదర్శనములు జరుపబడుచున్నవి.

కామిల్లాలో సత్యాగ్రహము

మండలకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ 27 వ తేదీని కామిల్లాలో జరిగినది. నాకాహాలీవారితో కలిసి సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించవలెనను తీర్మాన ముమోదించబడినది. చిటగాంగు వారుగూడ తోడ్పడవలెనని సంఘమువారు కోరిరి. ఏప్రిలు 18 వ తేదీని సత్యాగ్రహము ప్రారంభమగును. ఈలోగా నాయకులు మండలమునందు సంచారముచేసి వలంటీరులను చేర్చెదరు. (ప్రీ. ప్రె.)

కర్నాటకమున సత్యాగ్రహప్రచారము

హుబ్లీలో డాక్టరు హార్దికరుగారు రుద్రస్థానించుట

27 వ తేదీని హుబ్లీలో గొప్పసభ జరిగినది. ఆసభలో మహాత్మాని సత్యాగ్రహప్రసాన విశేషములను కూర్చి కరుగారు వివరించి చెప్పిరి. కర్నాటకమునందు గూడ త్వరలోనే సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడును గాన ప్రజలందఱును ముఖ్యముగా విద్యార్థులను తోడ్పడవలెనని హార్దికరుగారు మదిలిరి. మరీకొందఱుగూడ నా సభలో నుపస్థునించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బొంబాయిలో సత్యాగ్రహసన్నాహము

సత్యాగ్రహమును జుహూలో జరుపునట్లు

నిశ్చయించుట

గాంధీమహాత్మాని అజ్ఞయో అరెస్టు వార్తయొ చేరిన వెంటనే జుహూలో సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు బొంబాయి సబర్బను జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. 11 గ్రామములవారిందు కు పూనుకొనిరి. అచట సమద్రప్ర నీరును యెండవెట్టి ఉప్పు తయారు చేసెదరు. ప్రధానకార్యసానిము బొంబాయినుండి విజపాలెము మార్చుబడినది. కాంగ్రెసుకార్యదర్శి గోపలబాయి దొలతరాంసేబుగారు మార్గదర్శకుడయ్యెను. ఈ నెల 30 వ తేదీని విలిపాలెలో సభ జరుగును. సేబుజనువాలాలబజాజా శంకరరావుదేవు ధూలియా కాకా కలేలరు (గుజరాతువిద్యా పీఠము) వారిను కే. సి. ఖిల్జీగారు మున్నగువారా సభకు విచ్చెదరు. (ప్రీ. ప్రె.)

సంయుక్తరాష్ట్రములలో సత్యాగ్రహ

సన్నాహము

కాన్పూరులో పని చురుకుగా జరుగుచుండుట

ప్రతినినమును సాయంకాలము ఊరేగింపులు జరుగుచున్నవి; జాతీయగీతములను పాడుచు ప్రజలను ప్రబోధించుటకు కాన్పూరు జిల్లాలో చాల చోట్ల మంచి ఉత్సాహము చూడవచ్చును. కనకాశము కలదని పరిశీలనార్థము వెల్లి న ప్రముఖులు తెలియజేసిరి. వారచటచట తయారు చేసిన ఉప్పును కాస్త్రవేత్తలు పరీక్షించుచున్నారు. గ్రామములలో ప్రచారము చేయుటకు కాన్పూరు రాష్ట్రీయ విద్యాలయము వారు అధిదర్శకులను పంపించిరి. కాన్పూరు యువక సంఘము వారుగూడ తోడ్పడెదరు. స్త్రీలుగూడ ప్రత్యేకముగా నొకదళము నేర్పొనరుచున్నారు. మహాత్మాని అజ్ఞయో అరెస్టువార్తయొ తెలియగానే సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడును. ఈ ద్విధ సెలవులలో రాష్ట్రీయ సభ, హిందూస్థాన సేవాదళసభ మున్నగు సభలు జరుపబడును. ఆ సభలకు వేలకొలది ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులును వచ్చెదరు. 1921-22 లో అసహాయోద్యమ ప్రతిపాతనసంఘములు కొన్నియేర్పడినటులే యిప్పుడు సత్యాగ్రహ ప్రతిపాతనసంఘములుగూడ కొన్నియేర్పడుచున్నవి.

న్యాయవాదులసభ

28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కాన్పూరులో మహాత్మాను సదికు మొఖతరుగారి ఆహ్వానముపై న్యాయవాదుల సభ జరిగినది. చాలమంది న్యాయవాదులు వచ్చిరి. బాబు శివప్రసాదు గారధ్యక్షత వహించిరి. ఈసభవారు సత్యాగ్రహోద్యమమును మనఃపూర్వకముగా నామోదించుచున్నారు. “న్యాయవాదులందఱును స్వదేశవస్త్రములనే ముఖ్యముగా ఖద్దరుబట్టలనే కట్టువలెను. సత్యాగ్రహ విషయమున దొరతనమువారి కేవిమగు సహాయమును చేయరాదను” అను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడినది. (ప్రీ. ప్రె.)

కాశీనగరమున సత్యాగ్రహసన్నాహము

27 వ తేదీని పట్టణకాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగినది. సభ్యులను వెలంటీరులను సర్వసమర్థముగా గావించిరి. నేడు 23 వ తేదీని మండలసంఘసభ జరుగును. రాష్ట్రీయసంఘసభ గూడ త్వరలోనే జరుగను. (ప్రీ. ప్రె.)

మహాత్మాని

సత్యాగ్రహ ప్రసానము

మరీకొన్ని ముఖ్యవిషయములు

న్యాయాధ్యక్షులు-తెలిగ్రాఫుతో సంబంధముగల కాండెలు గారును అయిన భార్యయును 26 వ తేదీని బ్రోచిలో మహాత్మాని సందర్శించిరి. వీరిపుడు భారతదేశమున సంచారము చేయుచున్నారు.

సూరతులో సభ

ఏప్రిలునెల మొదటితేదీని సూరతు లో మహాత్మాను ఉపన్యసించెను. ఆ సభకు బొంబాయి, పూనా మున్నగు యితరచోట్లనుండిగూడ చాలమంది వచ్చెదరు. 20-వ తేదీ ఉదయమున ఆచ్చరనుకు వెళ్లుటకు బయలుగా మహాత్మాను సాండియకు వెళ్లును. ఏప్రిలు 5 ఉదయమునకు దండిచేరును. 6 వ తేదీని అచట సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడును.

బాన్స్ వాలీ తాలూకాలో 52 మంది రాజీనామా

బాన్స్ వాలీ తాలూకాలో మొత్తము 52 మంది రాజీనామాలు నిచ్చిరి. అచట 435 మంది వలంటీరులున్నారు. వారిలో 55 మంది స్త్రీలు. సూరతుజిల్లాలో 1090 రూపాయలు వెనకాలైనవి.

అంకారేశ్వరులు తాలూకాలో 20 మంది రాజీనామాలు నిచ్చిరి.

పాకతాలీగారి మాహిపత్రిక

“ఇంతవరకు దొరతనమువారు సత్యాగ్రహసభ యాత్రనుగూర్చి సరిగానే నడుచుకొను చున్నారు గాని ప్రభుత్వ కార్యాలము గూడ తన పెద్దపులి బగ్గెలను మార్చుకొనగలదని నమ్ముటకుమాత్రము ధైర్యము చాలకున్నది. మరల నొకసారి వారు రాయబారములను జరిపెదరనిగూడ తెలియుచున్నది అని యీ పత్రిక ప్రకటించినది.

సూరతు నగరము

అంగ్లేయులు మన దేశమున మొదట సూరతు నగరము నందే దిగిరిగాని 1908 లో సూరతులో జరిగినకాంగ్రెసుమహాసభలోనే తిలకు మహారాజా జాతీయ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించెను. ఇప్పుడు సూరతు మండలమునకు మహాదేవదేవాయి గారు నాయకుడుగా నున్నారు.

జుహూపై తాలూకా

బాన్స్ వాలీ సత్యాగ్రహమున వల్లభాయిగాకీ కుడిభుజము గావించిన మిస్ట్రు చెరుపెట్టిగారు యీ తాలూకాలో అత్యధికముగు ప్రచారముచేసిరి. ఈ తాలూకాలో ఖద్దరుమున్నగు అన్నికాఖిలలోను పనిపూర్తి చేయబడినది. ఇచటనున్న ప్రజలలో హెచ్చుమంది హాళిఖిలను చేపనుపట్టువారును కలరు. (స్వ. ప్ర. వి.)

చెన్నపురి ఆంధ్రమహాసభ

30 వ తేదీ జనరల్ బాడి సమావేశము

చెన్నపురి ఆంధ్రమహాసభయొక్క జనరల్ బాడి సమావేశము ఆదివారము 30 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు చెన్నపురి గిడ్డంగివీధి సభాభవనమున జరుగును. కార్యనిర్వాహక వ్యవహారచే తయారుచేయబడిన చిత్తనిబంధనములు ఆమోదించబడును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయుప్రార్థితులు.

యం. రామచంద్రరావు నాయుడు, సహాయ కార్యదర్శి.

తూర్పుకృష్ణా శాంతి నైన్యము

నైనికులశిక్ష ఏప్రిలు 2 వ తేదీని బండరులో ప్రారంభింపబడును

డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారి ప్రకటన
సంబూరు, మార్చి, 29:—డాక్టరు బి. పట్టాభిసీతారామయ్యగారి రీకేంద్రీకరణను గావించుచున్నారు:—
తూర్పుకృష్ణాజిల్లా శాంతి నైన్యశిబిరము ఏప్రిలు 2 వ తేదీ పది గంటలకు బండరులో ప్రారంభింపబడును. ఇంతవరకు వాలంటీరులుగ చేరినవారు వాలంటీరులుగ చేరవలసినవారు గాదునువేల నాటకశాలవద్ద ఆనాడు సమావేశము కావలయునని కోరుచున్నారు. శిబిర ప్రారంభమహోత్సవమును దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యగారు జరిపెదరు. సత్యాగ్రహశిబిరమున వాలంటీరులకు నాలుగుదినములు శిక్షగరవబడును. 7 వ తేదీని పీఠ మూడుజట్టులుగ భజనచేసికొనుచు కాలినడకపై గ్రామములకు పంపబడెదరు. కేంద్రకార్యాలయమునుండి ఉత్తరువులువచ్చువరకు గ్రామములందు తిరుగుమండెదరు. ఏప్రిలు పీఠ సత్యాగ్రహము జరిపెదరు. వాలంటీరులకు శిబిరమున భోజనవసతి సౌకర్యము లొసగబడును. 2వ తేదీలోపుగ దళాధిపతులు తమదళములతో బండరు చేరవలయును. (తంతివార్త)

కీ॥ శే॥ ది॥ బి॥ సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు

హిందూమత ధర్మాదాయముల బోధనవారి సానుక్రోశ తీర్మానము

హిందూ మతధర్మాదాయములబోధనవారు నిన్న బోధకా కార్యాలయముందు జరిగిన ప్రత్యేకసభలో యీక్రింది తీర్మానము నామోదించిరి.

ది॥ బి॥ సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారి అకాలమరణమువలన దేశమునకును యీ బోధనకును మహత్తరమైన నష్టము కలుగుచున్నది. వీరిమరణము యీ బోధనవారికి చాలదుఃఖము కలిగించినది. వీరు బోధనపరిపాలన అతిసమర్థతతో నిర్వహించిరి. బోధనవారు యీ తీర్మానముమూలమున తమ సానుభూతిని వెలుపుచున్నారు.

మో హి నీ తైలము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము కేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదళా ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును గుండరుల మోహాలావ్యాములకు ప్రాపకురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయముగు సువాసన చెప్పు నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, పీకసారి పరిశీలించిన నిజముతైలముగలదు. అమ్మతొంజనంబివో బొంబాయి-మద్రాస్

భారతశాసనసభలో విషమ పరిస్థితి

పండితమాలవ్యాగారి శాస్త్రీయాభ్యంతరములు

దేశదేవునిమున్నకై నూరు హిందూవిశ్వవిద్యాలయముల నైసను ఆహ్వానించేయుదును

భారత వస్తుపరిశ్రమ లాంకమైదు పోటీవలన నాశ మగును

గౌరు గారు మా ల వ్యాగారి ని స మర్థిం చుట

జిన్నా గారు ప్రభుత్వ పక్షము వ హించిరి

ప్రభుత్వసభ్యులును, ప్రభుత్వనియోజితసభ్యులును వోటుచేయరాదని మాళవ్యాగారు చెప్పట

అధికస్వాతంత్ర్యనిర్వచనముపై భారతశాసనసభలో తీవ్రవాగ్వాదము

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

దీప్తి, మార్చి 28:—అసెంబ్లీ సభలో శేటికి తిరిగి ఉండ్రేక పూరించున రసభరితమైన చర్చలు జరిగినవి. మన దేశచరిత్ర లో యీ సభానైపత్యములు చిరస్మరణీయములుగా నుండ గలవు. శేటికినియు సభలోని యుపన్యాసవిధులు చాలవరకు నిదానముగా నడుచినవి. పండిత మాలవ్యాగారు ఆనర్హమైన మహాపన్యాసము నావించిరి.

విశేషములనుండి మనదేశమునకు దిగుమతియగు వస్తువులకు సుంకము విధించుటలో బ్రిటిష్ వస్తువులకు నూటికి 15 శాతమున మాత్రమే విధింపవలయుననియు, బ్రిటిష్ సరకులకు కఠినరేఖదేశములబట్టి సరకుమీద నూటికి 20 శాతమున పన్ను విధించవలయుననియు ఇండియా గవర్నమెంటువారు నిర్ధారణ చేయుచు తయారుచేసిన సుంకముల చట్టమునుగూర్చి మాలవ్యాగారు గంభీరముగా నుపన్యసించిరి.

మాలవ్యాగారు కోరిన దేవునగా:— బ్రిటిష్ వస్తువులకు 15 శాతమునకు కఠినరేఖ దేశములకు 20 శాతమునకు విధించుటవల్ల, బ్రిటిష్ వస్తువులకు రక్షణవసుంకము ననగాలు చేయబడుచున్నదనియు, బ్రిటిష్ వారు తమ స్వంత సరకులకు ప్రత్యేకసౌకర్యములను కలుగజేసికొనుచున్నారని, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వ్యాపారమునకు ప్రత్యేకపక్షపాతము ప్రత్యేకసౌకర్యాలకు కలుగజేసి జపాను వ్యాపారమును ఈ దేశములో పడగొట్టుటకు యత్నముచేయ బడుచున్నదేగాని భారతీయుల లాభనష్టములు, యోగక్షేమము లు ఆలోచించి యీ ఏర్పాటుచేయబడుటలేదు. కనుక బ్రిటిష్ సరకులకును, ఇతర విదేశీసరకులకును, పక్షపాతభేదములు లేకుం డ, అన్ని విదేశీయుల సరకులకును సరిసమానముగా 20 శాతమునే దిగుమతిసుంకము పసూలుచేయవలయునని మాలవ్యాగారు సవి రణచేయ గోరిరి.

భారతదేశములో దిగుమతి యయ్యెడి సరకులమీద సుం కములను విధించేస్వాతంత్ర్యము భారతదేశమునకే కలుగుననుక భారత దేశమునకు సంపూర్ణ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము కలుగ చేయబడినదనియు ఈ విషయములో ఇంగ్లండులోని ప్రభుత్వ మువారు గాని, ఇండియా కార్యదర్శిగారు నెడ్జివుడ్ బెన్ను గారుగాని ఏ విధమైన ప్రమేయమును కలుగజేసికొనుట లేద నియు ఇంగ్లండు తెలియజేయబడినది. కాని యీ సుంకముల చట్ట మును ఉన్నది యున్నట్లుగా యీ అసెంబ్లీ సభవారు ఆమో దించినయెడలగాని బ్రిటిష్ సరకులకు కలుగజేయబడిన ప్రత్యేక సౌకర్యమును రద్దుచేయుచు బిల్లు సమర్పించబడినయెడల గాని ఈ సుంకముల చట్టమును గవర్నమెంటువారు ప్రతిపాదించిరి గనుక గవర్నమెంటువారే ఉపసంహరించుకొనెదరని గవర్నమెంటుల వారు తమ ఆభిప్రాయమును వెల్లడించిరి.

ఇందునుగాక, భారతదేశమునకు ముల భారతీయులే నిర్ణయించుకొనుటకు గల ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి విచారణ చేసియుండిన క్రూకమిటివారు తమనివేదికలో కొన్ని సలహాల నిది పరకు విసగియుండిరి. ఇటువంటి సుంకముల నిర్ణయమునుగూర్చి అసెంబ్లీ సభలో చర్చజరుగనప్పుడు యీ సుంకముల విషయము లో స్వలాభాపేక్షపరులైన సభలో వాదించుచుండెడివారు సమయ సుంకముల నిర్ణయవిషయములో ఏరితిగా వోటులను సభలో యిచ్చుటయ్యెను, యిచ్చుకాదో సరకు క్రూకమిటి నివేదికలో నిర్ణయింపబడెను. అటువంటి సుంకనిర్ణయచర్చలపందర్బమున సభలో స్వలాభాపేక్షపరులైన అట్టిబిల్లును ప్రతిపాదించెడివా రెవరో ఏమిట వోటుచేయుటకు అర్హులలో ఎవరు అనర్హులలో యీ విషయమును నిర్ధారణచేయుటకు అధికారులెవరు? సభా

ద్యక్షుడే ఆ ర తానర్హతలను నిర్ణయించుటకు అధికారి కనుక మాలవ్యాగారు అన్నివిదేశీసరకులకును సరిసమానముగా నూటికి 20 శాతము సుంకముపసూలు చేయవలెనని సవరణ నుప పాదించిరి. తమ సవరణనుగూర్చి మాట్లాడుచు మహాపన్యాస మును గంటలకొలది చేసిరి. చిట్టచివరకు సభాద్యక్షుడగు పటేలు గారిని రి ప్రశ్నలడిగిరి:—(1) భారతదేశ సుంకములను భారత దేశమే నిర్ణయించుకొనుటకు సంపూర్ణ ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము కలిగియున్నదనియు బ్రిటిష్ సరకులయెడల పక్షపాతము చూప వలసినదిగా ఇండియా కార్యదర్శిగారు బెన్ను గారు ఎన్నడును ఇండియా గవర్నమెంటువారికి సలహానొసంగియుండలేదనియు బెన్ను గారు ప్రకటించిరి. కాని, ఇండియాగవర్నమెంటు సభ్యు డు యీ ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునకు ఇంకొక అర్థమును వివరిం చెను. భారతదేశ సుంక నిర్ణయముల విషయములో అసెంబ్లీ సభ వారు ను ఇండియాగవర్నమెంటువారు ఏకాభిప్రాయమైనయెడల ఇం డియా కార్యదర్శిగారు ఆక్షేపణలను ఆధ్యంతరములను చెప్పరు. కాని ఇండియా గవర్నమెంటువారు అసెంబ్లీ సభవారును ఏకీ భవించనియెడల ఇండియా కార్యదర్శి జోక్యము కలుగజేసికొ నును అని వై రీతిగా భారతదేశపు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును సర్ జార్జి రెయిసీగారు ప్రభుత్వసభ్యుడు నిర్వచించెను. కాబట్టి నెడ్జివుడ్ బెన్ను గారు నిర్వచించిన ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును సర్ జార్జి రెయిసీగారు నిర్వచించిన ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య సాంప్రదాయమును ఏరితిగా సమన్వయము చేయవలయును.

2. గవర్నమెంటువారు ప్రతిపాదించిన యీ సుంక ప్ర మాణ నిర్ణయచట్టమునకు నేను నూ చించెడి సవరణ గాని ఇతరు లెవరైన నూచించెడి సవరణలుగాని యీ అసెంబ్లీ సభ వారిచే ఆమోదింపబడినయెడల గవర్నమెంటువారు యీ చట్ట మునే యింతటితో ఎత్తివేసికొందురే గాని సవరణలను ఆమో దించజాలరు అని గవర్నమెంటువారే తమ వ్యవహార వైఖరిని స్పష్టముగా ప్రకటించిరి. కనుక గవర్నమెంటువారు అసెంబ్లీ సభవారు ఆమోదించి తీర్మానించెడి సవరణలను శిరసావహించని యెడల భారతదేశమునకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము కలదనుమాటకు అర్థమేమి?

(3) గవర్నమెంటువారు యీ చట్టమును యీ సభ వారిచే ఆమోదింపజేయవలె ననియు బ్రిటిష్ వ్యాపారమునకు పక్షపాతము జూపవలెననియు వాదించుచున్నారని గనుక, స్వ లాభాపేక్షపరులైన గవర్నమెంటు సభ్యులును, వారితరపున నిలిచియున్న నామినేటెడు సభ్యులును యీచట్టమును గూర్చిన సవరణల విషయములో వోట్లు ఇచ్చుటకు అర్హులగురా?

మాలవ్యాగారి ఆభిప్రాయము ప్రకారము నామినేటెడ్ మెంబర్లును (ప్రభుత్వనియోజితసభ్యులును) గవర్నమెంటుసభ్యు లును యీ సవరణల విషయములో వోట్లు ఇచ్చుటకు అనర్హులనియే మాలవ్యాగారి ఆభిప్రాయముతో సర్ హారిసింగు గౌరు గారు ఏకీభవించిరి.

ఆరదుమారుగాను ఇందులకు ఆక్షేపించిరి. గవర్నమెం టు అధికారులునామినేటెడు సభ్యులును యీచట్ట విషయ ములో వోట్లుయిచ్చుటకు అనర్హులని సభాద్యక్షుడు నిర్ణయించే యెడల భారతదేశమునకు అధినేతస్వాతంత్ర్యాధికారము నిజ ముగా లభించినట్లే భావించవలెను. ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వవిధాన నిబంధనలన్నియు ఇక్కడలో కలిసింటులే ఎంచవలెను.

సర్ బి. యల్. మిత్తరుగారిట్లుచెప్పిరి:— మాలవ్యా గారు నూచించిన వ్యవహార ధర్మాత్మికముగా నూచనయే వ్యవహార ధర్మాత్మిక ముగా నున్నదని జిన్నా గారు చెప్పిన విషయము నేను అంగీకరించుచున్నాను. ఈచట్ట మును గూర్చిన వ్యవహార కార్యక్రమమును నిరోధించుటకు సభా

ద్యక్షునకు అధికారములేదు. అదియును గాక గవర్నమెంటు సభ్యులును నామినేటెడు సభ్యులును వోట్లు యిచ్చవచ్చునా నూ డదా అను విషయము ఇప్పుడు నిర్ధారణ చేయవలసిన అవసరము లేదు. వోట్లు సమయమువచ్చినప్పుడు ఆలోచింపవలయును.

జిన్నాగారిట్లు చెప్పిరి. సర్ జార్జి రెయిసీగారు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి చెప్పిన అసన్య యము సక్రమ మూత్రము మా అను విషయమైన సభాద్యక్షుడు తీర్పుచెప్పినప్పటికిని ఆ తీర్పునకు ఎవరును బద్ధులు కాజాలరు. ప్రభుత్వవిధాన నిబంధనములను త్రొక్కిపట్టి ప్రభుత్వాధికార సభ్యులును, నామినేటెడు సభ్యులును వోట్లు యీ విషయ లో ఇచ్చుటకు అనర్హులని సభాద్యక్షుడు నిర్ణయించుటకు వీలు లేదు.

ఈ విషయముగా సభలో సభాద్యక్షుని యెదుట సభాద్యక్ష తనని అధికారములను గూర్చి వాదప్రతివాదములు జరిగెను.

ప్రభుత్వ సభ్యుడగు సర్ జార్జి రెయిసీగారి ఆర్థిక స్వా తంత్ర్య నిర్వచనము సరిగాలేదని అనేకమంది వాదించిరి. జాతీ య వాదులగు సభ్యులేగాక సర్ హారిసింగు గౌరు మున్నగువారు గూడ వాదించిరి. గౌరుగారు ఉపన్యాసము ముగించగానే లామెంబరుగారును మిత్తరుగారు, జిన్నాగారు, ఒకరినొకరి ఒకరు లేచి మాలవ్యాగారి సలహాప్రకారము సభాద్యక్షు డగు పటేలుగారు తీర్పుచెప్పటకు అనర్హులనియు సభాద్యక్షునకు అధికారము లేదనియు వాదించిరి.

ఆ వాదప్రతివాదములు చూడగా అసెంబ్లీ సభ రంగం ముగా మారినట్లుండెను. మాలవ్యాగారు స్వాతంత్ర్యదేవతనే ఉపాసించినట్లు మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వవిధాన నిబంధనలను ధర్మ బుద్ధితో అన్వయముచేసి దేశమును రక్షించవలె నని నేడును సభాద్యక్షుని యెదుట మాలవ్యాగారు న్యాయము ప్రసాదించు మని భీక్షించేహి యన్నట్లుగా అభిలభారత జాతిపక్షమున చేతులు జాచి యికినట్లుండెను. సభావ్యవహార నిబంధనలను ముక్కముక్కగా

అరముచేసి ధర్మనిర్యదను అన్వయములను చేసెనెవారి మీద ధ్వజమెత్తి మాలవ్యాగారు ధిక్కరించినట్లు మాట్లాడిరి. సభాద్యక్షుడు మాత్రము తన తీర్పును చెప్పలేదు.

మాలవ్యాగారు కోరిన ప్రకారముగానే సభాద్యక్షుడగు పటేలుగారు ప్రపరించెయెడల సభా వ్యవహారము పద్ధతులే తలక్రిందు కాగలవు గనుక సభా మర్యాదలను కాపాడుటకై తనన ప్రతీకారము వెంటనే చేయవలసిన జిన్నాగారును, మిత్తరుగారును ఖండితముగా హెచ్చరించి చెప్పిరి. పటేలుగారి యెడల ప్రత్యేక ద్వేషభావముచేరి అట్టి ప్రతీకారము తలపెట్ట బడి ననియు సభాద్యక్షుని అధికారపరిమితి, హద్దుమీరకుండా యుండుటకై పటేలుగారిపై ఆభిశేషనరీత్యాలను బహుశః ప్రవేశపెట్టబడుననియు పటేలుగారు తొలగింపబడుచు రనియు దీరి భావము కావచ్చును.

ఈమాటల నన్నింటిని విని సభా ద్యక్షు గు కాంతరస మొలు గొ డి వ్యతేజస్సుతో అచంచల ముఖవర్ణస్ఫుతో కుర్చీలో కూర్చుండి వినుచుండెను. సభాకల్లోల మెట్టిచండమాపమును దాల్చుచున్నదో గ్రహించ వలెనన్నచో, సభాద్యక్షుని ముఖము జూచిన నెమియు బోధపడదు. కాని, ఆయనకు ఎదురుగా సభలో గంగ వెలు రెల్లినట్లు మాట్లాడుచుండినవారి ముఖవైఖరులనే పరిశీలింప వలెను. జిన్నాగారు చల్లని పొడుపుమాటలతో పట్టరాని యు ద్రేకమును పట్టి చూపుచుండిరి.

లా మెంబరుగారును మిత్తరుగారు రోమహేళముతో మాట్లాడిరి. వ్యవహారమంతా సోమవారం తిరిగి ఆలోచింపబడునని వాయిదావేయబడినది.

సభాద్యక్షుడు ఆయువుపట్టులైనవిషయములను నిర్ధారణ చేయవలసియున్నాడు. ఇండియా గవర్నమెంటువారు భారత దేశాధికస్వాతంత్ర్యమును తొలగించుచున్నారనియు కనుక యీ అసెంబ్లీ సభాధికారమును సభాద్యక్షుడు కాపాడవలయు ననియు, సభాద్యక్షుడే సభా నాయకుడుగా నుండవలె ననియు కోరబడెను. స్వపరిపాలిత దేశమునం చెప్ప టను సభాద్యక్షుని శరణు యారీతిగా వెక్కడను కోరబడదు. కాని, భారతదేశమువంటి పరాధీనదేశమం దిట్టి యవస్థ సంభ వించినది.

స్వాతంత్ర్యమునది సందర్భావసరములను బట్టి క్రమేణ నూతనవికాసము పొందుచుండు ననియుడి రాజకీయ సూత్రము బ్రిటిష్ పరిపాలనయొక్క విశిష్టలక్షణము అని బ్రిటిష్ వారు గొప్పగా చెప్పుకొను చున్నారు. కనుక యీ సందర్భములో సభాద్యక్షుడు తనకు గల అధికారస్వాతంత్ర్యమును నిరూ పించవలెను. లేదా ప్రభుత్వమువారి న్యాయశాఖ సభ్యుడగు మిత్తరుగారు చెప్పినదే వేదవాక్యమని శిరసావహించవలెను. లేదా సుప్రతస్థనా్యాయవాది యని పేరు పొందిన జిన్నాగారి వాక్యములకు జోహారుచేయవలెను. మనసభాద్యక్షుడగు పటేలు గారు తన అధ్యక్షపదవికి గల అధికారమును నిరూపించు సూత్ర సరిష్ట తనపదవికి కల్పించునా? లేదా? ఆ రీతిగా పటేలుగారు చేసిన యెడల గవర్న జనరలుగారు ఏమిచేయుదురు?

గవర్నరు జనరలుగారు తన ప్రభుత్వమును తొలపిన పట్టుకారితో అభిశంసన తీర్మానమును ప్రతిపాదించి తేలి అయినను అధ్యక్షుడవలెనుండి ఊడలొగించునా?

పట్టుకారు ఏమిచేయుదురో? గవర్నరు జనరలు ఏమి చేయునో? అసెంబ్లీ సభలోని ప్రజానియోజిత సభ్యులు ఆట్టి సందర్భములో ఏమిచేయుదురో? ఏమియు తెలియదు.

పట్టుకారు అసెంబ్లీ సభాధ్యక్షులుగా ఉండుటవల్లనే ఆ సెంబ్లీ సభ యందు కొంత ధర్మప్రతిష్ఠ యున్నది. ఆయన అధ్యక్షతవలననే తేలియెడల ఇక ఆ సెంబ్లీ సభను మిగిలేగౌరవప్రతిష్ఠ తేమికలవు? మాలవ్యా గారు అసెంబ్లీ సభలోనుండి తేలియెడల ఆ సెంబ్లీ సభను మిగిలే మర్యాద ఏమిటి? ఇండియా కార్యదర్శి గారగు జెమ్మి గారేమి చేయుదురు? భారతదేశముయొక్క ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము అనగా నెట్టిదో జెమ్మి గారు నిర్వచించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులైన రెయినిగారుకూడ నిర్వచించిరి.

కాని, జెమ్మి గారి నిర్వచనము ప్రమాణవాక్యముగా జాతీయపక్ష నాయకు డగు మాలవ్యాగారు అంగీకరించెరి. కాని ఇండియా కార్యదర్శిగారి వాక్యములందే ఎక్కువగౌరవ ముండిన మాలవ్యాగారియెడలను పట్టుకారియెడలను జెమ్మి గారికిని ఇతరులకును అన్ని అభిమాన ముండవలయును గదా?

గాంధీగారు వైప్రావిగారితో డిసెంబరు 28 వ తేదీని రాండు టేబిలు సభ విషయములో మాట్లాడిరి. ఆనాడే గాంధీ గారు రాండు టేబిలు సభకు నవ్వుజాతకము వ్రాసి ప్రకటించిరి.

కేడు అసెంబ్లీ సభలో జరుగుచున్న వ్యవహారము విషయమందెడల రాండు టేబిలు సభకు భారతదేశ ప్రతినిధులైన రుసు పోజులరనియు రాండు టేబిలు సభ ఇక భగ్నమైనట్లే ఎంచలయుననియు తోచుచున్నది.

మాలవ్యాగారి యుపన్యాసము

మాలవ్యాగారు సుంకనిర్ణయ చట్టమునకు తమ సమరణము ప్రతిపాదించుచునట్లు ఉపన్యాసించిరి ఈ సుంకనిర్ణయ చట్టముతయారు చేయుటలో సర్ జార్జి వస్తరుగారికిని ఇండియా కార్యదర్శిగారికిని తదితరులకును జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను గవర్నరు మెంటువారు యీసభయెడట నివేదించి యుండలేదు. వస్తరు గారు చెప్పినదానినిబట్టి చూడగా మిల్లుజమానుల అభిప్రాయముల గూర్చి ఆలోచింపబడినట్లే కనిపిస్తుంది మిల్లుదారులు అన్ని విధముల సరుకునకు నూటికి 20 వంతున సుంకము విధించవలెనని కోరిరి. కాని, లాంకువయరు ఎ. రైతు కులు బ్రిటిష్ గవర్నరు మెంటువారికి ఉపద్రవములు గలుగచేయుదురేమో యని భయపడినట్లున్నది.

సర్ కుమగారు:—లాంకుమైరువారి బెదంపులను అటులుండిండి, సుంకము హెచ్చించినయెడల భారతీయులకే అనుకము ఎక్కువైన భారముకాదు.

మాలవ్యాగారు:—బట్టికొనువాని యోగక్షేమ మెట్టిదో మీకు మున్నందు విశేషముచేసి కొంఱాను. కాని వస్తరుగారు నిమ్మ-పటంగా మాట్లాడితే, బాగుండేది.

అయ్యో! మా ఇంకొండు ప్రజలు బాగుపడవలెనని నాకు కోరికగా ఉంది. కనుక బ్రిటిష్ సరుకులయెడల కొంచెము పక్షపాతము చూపుతున్నాను. అది నిమ్మ-పటంగా చెప్పితే బాగుండేది. భారతదేశ జనసామాన్య విషయంలో నేను మాట్లాడగలను. ఈ దుర్భాగ్యుడు ప్రభుత్వము మితిలేని దుర్వయములు చేస్తూ భరింపలేని పన్నులను ప్రజలకు అంటగట్టి ప్రజలను దగిలేని దుఃఖములపాలు చేయుచున్నది. ఈసారి తిరిగి 5 కోట్ల గ్రాత్రపన్ను విధించుటకు నెమ్మదిగా ఏర్పాటుచేసిరి. మా దేశ పరిశ్రమలను కాపాడుటకై బ్రిటిష్ సరుకులకు హెచ్చుసంకము చెల్లించలసినయెడల చెల్లించియే తీరవలెను. పంచదారమీద పెండిమీద సుంకము హెచ్చించిన మీరు బీదవాని తేనుమును గూర్చి ఏరితిగా మాట్లాడగలరు?

బ్రిటిష్ సరుకులయెడల సుంకముల విషయములో పక్షపాతము వహించబడినది సర్ జార్జి రెయినిగారే స్పష్టముగా చెప్పియుండగా, అట్టి బ్రిటిష్ పక్షపాతిము ఈ సుంకముల నిర్ణయములో ఉద్దేశింపబడలేదు అని ప్రభుత్వాధిమాను లగు సభ్యులు మోడి మున్నగువారు ఏల పరిహారోక్తులను ఉపకాంతివాక్యములను పలుకవలెను?

మణ్సుగం చెట్టిగారు బ్రిటిష్ సరుకులయెడల పక్షపాతము ఉండవలెననియే వాదించిరి. రాజకీయ మాత్రములను ఏకరూపుజెట్టిరి. ఈ రాజ్యాంగ తంత్రములను తగులజెట్టండి. జనసామాన్యమునకు ఆర్థిక లాభ మేదో అది నాకు కావలెను. జనసామాన్యమునకు తృణమో పంపిణీ లాభించేవని జరుగవలెను. అటువంటి లాభము యీ సుంకపు నిర్ణయచట్టములో ఎక్కడ ఉన్నది? ప్రజల సొత్తును ముట్టుకొనుటకు మీకు హక్కులేదు. బ్రిటిష్ గారు చెప్పేవాటలు ఆలకించండి. లాంకుమైరువారికి మీరు సాలీనా రెండున్నరకోట్లు యీ చట్టమువల్ల సమర్పిస్తున్నారు.

భారతదేశములో విట్టిన యీధనము లాంకుమైరుకు సమర్పిస్తున్నారు. సర్ జార్జి రెయినిగారు ప్రభుత్వసభ్యుడు యీమాటకు ఎదురు చెప్పుడు ఎందుచేత?

సభలో బి. దాస్ గారు వారికి సాహసం లేదుగనుక

ప్రభుత్వమువారి పక్షము వహించిన అధికార సభ్యులు యీ దేశజనుల లాభాభ్యుత్థములను ప్రధానముగా జూడక, డెక్కలు తినిభి జేస్తూ జపానుదేశానికి లాంకుమైరు వారికి వ్యాపారములొ ఇప్పుడు పోటి ఉన్నదని కేబుల్ లోండి కొద్ది సంవత్సరాలలో జపానుదేశము తన సామర్థ్యంబుల బాటలన్ని తన వశముచేసికొంది భారతదేశము ఇప్పుడు ఇంకొండు దేశానికి చేలోకునగా ఉన్నది గదా అని ఎంచి ఇంగ్లీషువారు జపానుతో పోటీకి నిలవలేక యీ సుంక నిర్ణయములను చేసి భారతదేశానికి అపకారం చేయాలని చూస్తున్నారు. కాబట్టి ఇండియా గవర్నరు మెంటువారు చేసేపని చాలా అసహ్యముగా నున్నది. విదేశీయుల సరుకుల విషయములో ఒకదేశమునకు ఇంకొక దేశమునకు భేదము కల్పించరాదు. అన్ని విధముల సరుకులకు ఒకేరీతిగా నూటికి 20 వంతున సుంకము విధించండి. ఈ సుంకనిర్ణయమును గూర్చి ముందుగా విచారణచేయవలెను ఒక ఒమిటిని ఏర్పాటు చేసి యుండవలసింది కాని అట్టి వ్యవధి ఏమియులేక పోయింది.

అధ్యక్షుడు:—ఇప్పుడు అయినా మించిపోయిందేదు.

మాలవ్యాగారు:—కాని మన మిప్పుడు దిగులు జేంచి యున్నాము. మన పక్షము మాట్లాడేవారిసంఖ్య సభలో తక్కువ మన పక్షము బలహీనంగా ఉంది. ఈ దుర్వప్రయోగ త్వరలో తప్పిపోవునా అని పరిశీలించుచున్నాను. ప్రజల దుర్వప్రయోగ సభవారి హృదయములో ఎక్కడను నలుకొనియుండలేదు. కాబట్టి మన సలహా యీ సభలో ఆమోదింపబడవలెను అవకాశము కన్పించుటలేదు.

గవర్నరు మెంటు ఇటీవల కొలది సంవత్సరాలనుండి అపభ్రంశ ముచున్నది. గవర్నరు మెంటువారు నివేదించెడి నివేదికలలో సరియైనతెక్కవివరములు ఎప్పుడో కదాచివ్వుగా కన్పించుచున్నవి.

ఈ సుంక నిర్ణయము ఇండియా గవర్నరు మెంటువారే స్వతంత్రించి తయారుజేసియెడల, ప్రభుత్వ సభ్యులలో ఎవరెవరు ఏమేమి అభిప్రాయము లొసగియుండిరో తెలియకోరెదను.

భారతదేశములో మరకనూలు ధోవతులు తయారగుచున్నది. కాని లాంకుమైరువారు సన్న నూలు ధోవతులు అదేధరకు తయారుచేసి సమయిచ్చేస్తున్నారు. అంగుల్లు లాంకుమైరువారు మనదేశపుమిల్లుల వ్యాపారమునకు పోటీవచ్చి పడగొట్టుచున్నారు.

ఫలహారానంతరము

భారత కాపనసభ ఫలహారానంతరము 2-15వ సమావేశము కావలసియుండెను. మరియు ఫలహారాంతరము ఉపవ్యసించుచుండిన పండితులమాలవ్యాగారు ఉపన్యాసించవలసియుండిరి. కాని మదనమోహనుడు ఆరునివిషయముల ఆలస్యముగా దయచేసెను. వారిరాకకై కుతూహలాయుర్లచిత్తులై యిట్లు సభ్యులు వారిని జూచి హర్ష మూచకములగు కరితాళములను గావించిరి. పండితుడు వచ్చి తనస్థానములో నుపహ్మజ్ఞత తరువాత సభాధ్యక్షు డిట్లుచెప్పెను:—ప్రభుత్వప్రతిపక్ష నాయకులైన తన యనుచరులకు ఇంతకంటే ఉత్తమహర్షమును నిర్దేశించునని నేనుకోరుచున్నాను. ఈయాలస్యము అత్యధునకు హాసకారణ మైనది.

మాలవ్యా:—నా కేరీస్థితి బాధలేదందు ఆలస్యమైనది. సభాధ్యక్షులును సభవాదును సమృత్తుమితురని వేడుచున్నాను.

మాలవ్యాగారి ఉపన్యాసము

ఫలహారాంతరము వచిన ఉపన్యాసమును ప్రారంభించుచు మాలవ్యాగారు డిట్లుచెప్పిరి:—ప్రభుత్వమువారు ఈసమయమున నవలించుచున్న నిరంధికత్యు డిక్లరే అపూర్వమై యున్నది. కాలటలు బిల్లు చెప్పరచుచున్నామనూడ ప్రభుత్వమువారిట్టిచర్య నలంబించియుండలేదు. అప్పుడు అధికార సభ్యులు చేసిన సూచనలను కొన్నింటి నైనను వారు అంగీకరించిరి. బొంబాయి మిత్తులకూడ ప్రభుత్వమువారికి లోబడుట చూడ నాకు చాల పరితాపము కలుగుచున్నది. ఉక్కు సంగ్రహణచట్టము చర్చింపబడుచుండిన సందర్భమున వారు ప్రభుత్వమునకు దానులే ప్రవర్తించిరి. ఇదికండుసారి వ్యాయకాస్త్రమును పేరబరగు నిరంధికత్యమునను నాబొంబాయి మిత్తులు దాసానుదానులైరి (పెన్సిన్) హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు తిలక్ స్వరాజ్యధిని మిల్లాయజమానులు చాల సహాయము చేసిరి గనుక యిప్పుడు నేను మిల్లు యజమానులకు ప్రత్యుపకారము చేయవలెనని కొంచెం యిట్లుకోరిరి. వారి సాయమునకునే నిష్పణుగూడ కృతజ్ఞులమవున్నాను. కానిదేశక్షేమకరమునకా ర్యమును చేయుటలో హిందూ విశ్వవిద్యాలయము కాని, మరియు యేహాత్యయసంస్థకాని అడ్డుపడజాలదు. (హర్షము) అసంరమైనవో దేశక్షేమమునకై యిట్టిని నూరు హిందూ విశ్వవిద్యాలయములైనను నేను ఆహుతివేసెదను. ఇట్లు చేయుటకు భగవంతుడు నాకు మహాదృష్టము నొసంగుగాక!

భారతదేశమునకు స్వయము

నా బొంబాయిమిత్రులు తమ కార్యములని ఫలితముల

ను బాగుగా నాలోచించుకొనెదరుగాక! ప్రభుత్వమువారిసంగమన్న రక్షణ తాత్కాలికముగా బొంబాయిమిల్లులకు కొంత రక్షణ యొసంగినను లాంకుమైరు వస్త్రములకు రక్షణయొసంగుట చే కొంచెముకాలముకూడ బొంబాయివారు లాంకుమైరు పోటీకి తాళజాలరు. ఈ ప్రయత్నమునల బొంబాయి మిల్లులకు, యితరసభ్యులలోని మిల్లు పరిశ్రమకును నాశము తలపించును. బొంబాయి పరిశ్రమ అభివృద్ధికావలెనని నేను మనస్ఫూర్తిగా కోరెదను. కాని లాంకుమైరు పోటీవలన నది యెంతమాత్రమును అభివృద్ధికాదనినేను చెప్పగలను. బొంబాయిపరిశ్రమ అభివృద్ధికావలెననియే నేను కోరెదను. ఐనను అసంరమైనవో దేశక్షేమమునకై దాని నాహుతిచేయుటకు నేను వెనుదీయను. (కరతాళములు) భారతదేశముతయు దగిగునుచుండగా బొంబాయిపరిశ్రమ వృద్ధిచెందగలుగునా? నిన్నున్న వస్త్రపరిశ్రమవృద్ధి నొందుటకై వస్త్రములుగొనువారు కొంతత్యాగముచూపవలెనని మేము నిష్పందించుముగా కోరెదను. రక్షణవలన ప్రతిదేశము తనబాటిను పరిశ్రమలను అభివృద్ధిచేసికొనుచున్నవి కాని ఒక్కొక్క యయదిగదన. ఒకబొట్టువిషయము కలసినపాలనుమును (తాగదమా? నాకుకావలసినది సుగ్రమైనపాలు ఆపాలను అడుగుట నాకు జన్మకల: గలహక్కుగాని యన్యముకాదు (కరతాళములు) దేశములో ప్రజలున్నారని వారికి అభిప్రాయములు కలవని నేను ప్రభుత్వమువారికి జ్ఞాపకముచేయుచున్నాను. ఈ బిల్లువలన ప్రజలకోపము చేగినవో బిల్లువలన సంచయకయ ప్రయోజనముండదు. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునకయమై వాణిజ్యసభ్యుడుగావించినవ్యాఖ్య నిరంధికత్యును ఉత్తరువులై నున్నది. ఇట్టి ఆశువాఖ్యభ్యాసమును నే నెప్పుడు వినియుండలేదు. (కరతాళములు.)

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యనిర్వచనము

ఇప్పుడు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి సర్ జార్జి రెయినిగారు గావించిన వ్యాఖ్యను పరిశీలించవలసియున్నది. ఈవిషయమే సెల్ బోరన్ కమిటీవారు రెండువిషయములను నిర్ధారణచేసిరి. 1. భారత ప్రభుత్వమువారికిని, కాపనసభవారికిని వికమత్యముండవలెను, 2. ఇతర అధినివేశరాష్ట్రములకు గల ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము భారతదేశమునకూడ కలదు. తరువాత క్రూకమిటీ నివేదికను గూడ విచారించవలెను. భారత ప్రభుత్వమువారు, భారతకాపనసభలో హెచ్చుమంది అసభికార సభ్యులను కలిసి కావించిన నిర్ణయములు కాపనసభాసూచనలతో సమానాధికారము గలిగియుండవలెనని క్రూకమిటీవారు నిర్ణయించిరి. భారతకాపనసభలో ఒలీయమగు అధికారవర్ణము కలదుగనుకను, స్టేట్ కాన్సిల్ సభలో అధికారసభ్యులే హెచ్చుగానున్నారనుకను, ఈ సభలలో గావించు నిర్ణయములు రెండు సభలలో హెచ్చుమంది అసభికారసభ్యుల యామోదమును బడసెనని చెప్పుటకు వీలులేదని కమిటీవారు స్పష్టముగాచెప్పిరి. కావున భారతకాపనసభవారి కాపన నిర్మాణాధికారమునకు రెగిరప్రాముఖ్యము నొసంగటమగును, భారతకాపనసభలో హెచ్చుమంది అసభికారసభ్యులు భారత ప్రభుత్వముతో కేకీకవించు సమయములయందు భారత కార్యదర్శి ఆ కాపనమును నిరాకరింపవలెననియే, భారతదేశరక్షణము, ఇత్యాది వి అధిక ప్రాముఖ్యత వహించు విషయములయందే వారి నిర్ణయములను త్రోసిపుచ్చుటకు ఆరేనికి అధికారముకలదనియు క్రూకమిటీవారు స్పష్టముచేసిరి. క్రూకమిటీవారు స్పష్టముగా, ద్వంద్వార్థ రహితముగా నిట్లు చెప్పుచుండ నాసవరణను భారత కాపనసభవారు ఆమోదించినను ప్రభుత్వమువారు దానికి కట్టుబడియుండరని చెప్పటమేమి కల్లు వీలను?

బెన్ గారి ఉపన్యాసము

ఆంగ్ల పార్లమెంటు సభలో నొక సభ్యునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఆర్థిక విషయములలో భారతదేశమును, భారత కాపనసభయు సంపూర్ణముగా అధికారము కలిగియున్నదని వెడ్జి ఫుద్ బెన్ గారు చెప్పిరి. కాని భారత ప్రభుత్వమువారు దీని కంగీకరించుట లేదు. భారత కాపనసభవారి నిర్మిరోధాంగీకారము నాశించెదమని సర్ జార్జి వస్తరుగారు మొదట చెప్పియుండిన మాటలనుకూడ తా మంగీకరింపమని యిప్పుడు ప్రభుత్వమువారుచున్నారు.

సర్ జార్జి రెయిని:—సభవారి విర్మిరోధాభి ప్రాయమును కోరెదమని కాదు వారు చెప్పినది. సభవారి నిర్మిరోధాభి ప్రాయమును యాచించెదమని వారు చెప్పిరి.

మాలవ్యా:—నాతిప్పు దిద్దినందులకు సంతసమే కాని తుదినిర్ణయము కాపనసభవారియందే యుండునని వారు చెప్పిరి. దాని ననుసరింప వలెనని మాల్రమే నేను కోరుచున్నాను.

జయకరు:—భారత కార్యదర్శి యొక్క యాభారత ప్రభుత్వము వారి నాణిజ్య సభ్యుని యొక్కయు అభిప్రాయ మిదియేనా?

సర్ జార్జి రెయిని:—ఆదియే యని తలచుటకు నాకు హామీలు లున్నవి.

అనుబంధము 11వ పేజీ చూడుము

11. హైందవసామిలో మూలద్రవ్యమున్నది. ఆపకవ్యవస్థజాలమున్నది. ఉపయోగించువారు కలరేసి కర్మకరజనభావశక్తియున్నది. ఇవియన్నియు నుండియు పక్షవస్తునిర్మాణము వెనుకబడి యున్నదనటకు సందేహము లేదు. ప్రతిదేశమును సామాన్యనిస్సరములకు ఇతరదేశములపై ఆధారపడకుండ

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటు వార్షిక సభ

మార్చి 27, 28 తేదీలయందు సమావేశమగుట
చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము సెనేటు వార్షిక సభ ఈ
కాల 27, 28 తేదీలయందు సమావేశమయ్యెను. వైసు ఛాన్సె
లరు ఆగు డి॥ బి॥ కె. రామనిమిషముగా రధ్యక్షత వహించిరి.
ప్రాత సెనేటుసభయొక్క కడపటి సమావేశ విదియే, మునురు
80 మంది సభ్యులు హాజరయిరి.

శ్రీ॥ శే॥ డా॥ స్వామినాథనుగారు

సభా కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడుటకు ముందుగా
శ్రీ॥ శే॥ డా॥ స్వామినాథనుగారి మరణమునకు సెనేటు సభ
వారు సానుభూతిని తెలుపుచు తీర్మానించిరి. సభ్యులందఱును
నిలువబడియుండగా తీర్మాన మేక గ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

పిమ్మట సభాకార్యక్రమము ప్రశ్నోత్తరములతో
ప్రారంభింపబడెను. ప్రశ్నోత్తరములకు సుమారు ఆరగంట
కాలము పట్టెను. 114 ప్రశ్నలకు జవాబు లొసగబడెను.

విదేశ స్కాలర్షిపులకు సంబంధించిన యొక ప్రశ్నకు
జవాబుగా వైసు ఛాన్సెలరుగారు విశ్వవిద్యాలయముచే ప్రభు
త్వమువారికి సిఫార్సు చేయబడిన కేర్లను ప్రస్తుత స్థితిలో ప్రక
టింప వీలులేదని జవాబు చెప్పిరి.

సాంవత్సరిక నివేదిక

ప్రశ్నోత్తరముల జరిగిన పిమ్మట బెర్మాముగారు
విశ్వవిద్యాలయముయొక్క 1929 సం॥ నివేదిక ఆమోదింపబడ
వలెనని ప్రతిపాదన గావించిరి.

శ్రీయుత పి. ఎస్. వైస్చాన్సలరుగారు 1929 సం॥
నివేదిక గూర్చి మాట్లాడుచు, విశ్వవిద్యాలయముయొక్క పరి
శోధనకాఖలచే నిర్వహింపబడుచున్న కార్యము సాంవత్సరిక
నివేదికలో పూర్తిగా వివరింపబడవలెననియు, విశ్వవిద్యాలయ
ఉపన్యాసములు నగరేతరస్థలములం దున్న కళాశాలలలోగూడ
జరుపబడుట కేర్పాట్లు చేయబడవలెననియు, నుడివిరి.

శ్రీయుత వి. రామదాసు పంతులుగారు సాంవత్సరిక
నివేదికయందున్న విషయములను పూర్తిగా వివరింపబడి
యుండవలెననియు, అనుబంధప్రశ్నల కన్నిటికిని వైసు
భాన్సెలరు గారికగ్రాత జవాబు చెప్పుకొంటే, అట్టి జవా
బులు సిండికేటు సభ్యులచే చేస్తుబడవచ్చుననియు, వైసు
భాన్సెలరుగారు అధ్యక్షపీఠమును మాత్ర మాక్రమింపవలెనని
యు, వ్యవసాయ పరిశోధనము ఆభివృద్ధి యగుటకు యేర్పా
టుచేయబడిన వ్యవసాయ పరిశోధన సంఘమునకు గ్రాంటుల
కొరకు సిండికేటువారు దరఖాస్తు గ నింపవలెననియు, నుడివిరి.

వైసు చాన్సలరు వైసు ఛాన్సెలరుగారు రెగిన ప్రత్యుత్తర
మొసగిన పిమ్మట సాంవత్సరిక నివేదిక వోటున పెట్టబడి, సభ
వారిచే ఆమోదింపబడెను.

శ్రీయుతులకు పరమార్థేశుగ నుండవలెను. హైందవధర్మములో
ప్రతి యున్నది. కాని వస్త్రములు దిగుమతియగుచున్నవి.
హైందవధర్మములో ఇతము, రాకానిబొగ్గులు గలవు. కానిరైలు
కట్టలు దిగుమతి యగుచున్నవి. హైందవధర్మములో నూనెగింజ
లన్నియు నున్నవి. కాని నూనెలు దిగుమతి యగుచున్నవి.
హైందవధర్మములో కావలసినంత వెదురు గలదు కాని కాగిత
ము దిగుమతియగుచున్నది. హైందవధర్మములో తగిన కట్ట తక్కు
నగాదు. కాని అన్ని పుల్లలు దిగుమతి యగుచున్నవి. హైందవ
ధర్మము సెంటేరి ఉన్నయున్నది. కాని కాలవలు దిగుమతి య
గుచున్నవి. హైందవ ధర్మములోని తోళ్లకు మితిలేదు.
కాని పాదరక్షలు బయటినుండి రావలయున్నవి. హైందవ
ధర్మముని కొమ్ము తక్కునగాదు, దంతమునకు కలవులేదు. కాని
దువ్వెనలు, బొత్తములు దూరమునుండి వచ్చుచున్నవి. ఈరీతి
గ భోజనముజ్జర యానశయసేత్యాది వైవదికకర్మల కుపయోగ
పడు వస్తువులలో ముఖ్యములగు మనదేశమున నపకవస్తు
వులన్నియున్నను వస్తువులమాత్రము బయటినుండి రావలసియు
న్నవి. మనదేశపుప్రతి మనదేశముననే వస్త్రములు కావలెను.
మనదేశపు ఇతము మనదేశముననే రైలుపట్టాలు కావలెను. మన
దేశము నూనెగింజలు మనదేశముననే నూనెకావలెను. మనదేశ
ము వెదురు మనదేశముననే కాగితము కావలెను. మనదేశపుకట్ట
మనదేశముననే నిప్పుపులు కావలెను. మనదేశపు ఉన్ని మనదేశ
ముననే కాలనలుకావలెను. మనదేశపుతోళ్లు మనదేశముననే పా
దరక్షలు కావలెను, మనదేశ ప్రాంతాన్నికంతమును మనదేశముననే
దువ్వెనలు బొత్తములు కావలెను. ఈరీతి గ నాయా ఆపకవ
స్తువులు మనదేశములకు నున్నిరంపువులై పోవలెను. సాధ్య
మైనంతవఱకు మన మొకదేశమువారిమోప వత్తవసరవస్తువుల
గోరినట్టి స్థితి ప్రబలవలెను. అదియే ఆర్థికసంపూర్ణత్వము.
అదియే స్వరాజ్యగూఢము.

విశ్వవిద్యాలయపు లెక్కలు

రా॥ బి॥ డా॥ పి. లక్ష్మీనాథముపరియారుగారు
విశ్వవిద్యాలయముయొక్క గత సంవత్సరపు లెక్కలను, విశ్వ
విద్యాలయ గ్రంథాలయముయొక్క 1928-29 సం॥ లెక్కలను
ఆమోదింపబడవలెనని ప్రతిపాదన గావించిరి. విశ్వవిద్యాలయపు
లెక్కలకు సంబంధించిన నిబంధనలకు (అక్కంటు రూల్సు)
వారికిని ప్రాతనిబంధనలు చేర్చబడవలె ననియు, తగిన
నిబంధనలు లేకపోవుటచేతనే లెక్కలలో పొరబాట్లు జరుగు
చున్న వనియు నుడివిరి.

పిమ్మట తీర్మానము వోటునను పెట్టబడి సభవారిచే
ఆమోదింపబడెను.

బ్లాక్సు గ్రాంటు, ప్రభుత్వమువారి
వీటో అధికారము

శ్రీయుత ఎస్. సత్యమూర్తిగారు, ప్రభుత్వమువారిచే
నిర్ణయింపబడిన బ్లాక్సుగ్రాంటు అంగీకరింపబడవలెననియు,
ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు మొత్తము సభికుమచేయుటకున,తమ
వీటో అధికారవరకులను పునర్విచారించుటకును కోరబడవలె
ననియు, నొకతీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. సత్యమూర్తిగారు
తమతీర్మానముగూర్చి మాట్లాడుచు, ప్రభుత్వమువారి ఆంధ్రవి
శ్వవిద్యాలయమునకును, అజ్ఞామలై విశ్వవిద్యాలయమునకును
యిచ్చినట్లుగా చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమున కింతవరకు నెట్టి
గ్రాంటు నొసగియుండలేదనియు,విద్యార్థుల జీతములనుండివచ్చు
రాబడినిదానే ముఖ్యముగా చెన్నపురివిశ్వవిద్యాలయమంతవరకు
ఆధారపడుచున్నదనియు, దక్షిణదేశమున కంతకును మొట్టమొ
దటిదియును అగు యావిశ్వవిద్యాలయమునకు యొక్కగ్రాంటు
ల నొసగట ప్రభుత్వమువారి ధర్మమనియు నుడివిరి.

శ్రీయుత ఎం. ఎస్. సచేతుగారు గ్రాంటుమొత్తము
మరిలక్షరూప్యము ఎక్కిన చేయబడవలెననియు, విశ్వవిద్యాల
యము యొక్క గ్రాంటు మొత్తము ల విశ్వవిద్యాల
యమున ప్రభుత్వమువారు తమ వీటో అధికార
మును వదిలు కొనవలెననియు నొక సవరణ సుపాదించిరి.

శ్రీయుత వి. రామదాసు పంతులుగారు సవరణను
బుపరచిరి.

ఎగ్రాంస్మిర్లు ఎం. పి. కాండెత్ గారు సవరణ ప్రతి
పాటుగా మాట్లాడుచు విశ్వవిద్యాలయము ఆర్థిక దురవస్థలో
పడకుండ కాపాడుటయే ప్రభుత్వము వారి యుద్దేశము కాని
విశ్వవిద్యాలయము యొక్క స్వేచ్ఛకు ఆటంకముగా నిలుచుట
ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము గాదని నుడివిరి.

విశ్వకాలరీగారు తీర్మానమును బుపరచుచు ప్రభు
త్వము వారు సెనేటు సభ్యులపై నెక్కిన విశ్వాసముగను పరు
పవలెనని నుడివిరి.

మరికొంత చర్చ జరిగిన పిమ్మట
సత్యమూర్తిగారు తీర్మానము పై సవరణతో
గూడ వోటును పెట్టబడి సభవారిచే ఆమోదింపబడెను.

అంతటితో సభ మధ్యాహ్న ఫలాహారమునకు వచ్చెను.
ప్రాచ్యపరిశోధనశాఖ, యితరశాఖల

పునర్నిర్మాణము

డా॥ లక్ష్మీనాథము పరియారుగారు విశ్వవిద్యాల
యముయొక్క కొన్నిశాఖల పునర్నిర్మాణముగూర్చి సిండికేటు
గావించిన నూచన లంగీకరింపబడవలెనని యొకతీర్మానము సుప
పాదించిరి. సిండికేటువారు గావించిన నూచన యాక్రిందివిధ
ముగనున్నది. (1) ప్రాచ్యపరిశోధన తర్కశాస్త్ర, గణితశా
స్త్ర,కాఖలు పునర్నిర్మింపబడి స్థిరముగా నెలకొల్పబడ
వలెను. (2) జంతుశాస్త్ర, పుష్పశాస్త్ర, రసాయన శాస్త్ర,
కాఖలు పూర్తిగా నెలకొల్పబడవలెను.

పై తీర్మానము వోటుపెట్టబడి సభవారిచే ఆమోదింప
బడెను.

విన్నపములు

కొన్ని అనివార్య కారణము వలన ఉగాది
సంచికను ఉగాదినాటికి ప్రతికాపారకులకు అందజే
యబాలమికి చింతిల్లుచు ౧౯౩౦ ఏప్రిలు ౧౦-వ
తేదినాటికి అందజేసి కొందుమని మనవి చేయు
చున్నాము.

అనుబంధము 9వ పేజీ తరువాయి

మాలవ్యా:-అవిషయమై యింకను ఉత్తరప్రత్యుత్తర
ములు ఇరిగినవా, ఇంకేమైన ఉత్తరపులు జారీయైనవా?
రెయి:-లేదు.

మాలవ్యా:-అధ్యక్ష మహాశయ! భారతదేశమున కిది
అత్యంత ప్రాముఖ్యత వహించిన సమస్య ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము
విషయమై యనేకవ్యాఖ్యానములు చేయబడినవి ఆవ్యాఖ్యానము
లలో నేదితప్ప వీదివిప్పనిర్ణయించుట మిచ్చెనున్నది. మూడు
విషయములను గూర్చి మినిర్ణయముల నిచ్చెదరని నేను కోరుచు
న్నాను. అదియేవన 1. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చిన కన్వెన్షన్
నుకు సర్ జార్జి రెయినీగారు గావించిన వ్యాఖ్యసరియైనదా? ఇట్టి
వలభారత కార్యదర్శిగావించిన ఉపన్యాసమున కనుగూఢముగా
నున్నదా? 2. నాసవరణగాని యింక ఎవరి సవరణగాని సభలో
నామోదింపబడినదో బిల్లునే ఉపసంహరించు కొందుమని ప్రభు
త్వమువారనుట సమంజసమా ి. ఈ బిల్లు విషయమై అధికార
సభ్యులను ప్రజానియోజిత సభ్యులను వోటుచేయవల వీల
గునా.

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము నిజముగాకలదు

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన కన్వెన్షన్ ను నిజమైనదే
గాని వట్టిబూటకము కాదు. ప్రాకమిటి వారి నివేదికను బట్టి
చూచినచో వాణిజ్య సభ్యుని వైఖరి సమంజసముగా నున్న
దాయని నేను తెలిసి కొన గోరుచున్నాను. భాగతకానన
సభలో హెచ్చు అనధికార సభ్యుల నిర్ణయము మీద ప్రభు
త్వము వారు నడుమవలెనని ప్రాకమిటి వారు చెప్పుటలో
యిప్పుడు సభలో నుద యించిన విషయ స్థితి ని
వారూహించిరి. ఈ క్లిష్టస్థితిని బావు
టకు అధినివేత రాజ్యాంగము సావించబడువరకు లేదండయిన
లెనని వాణిజ్య సభ్యుడు చెప్పెను. అప్పటివరకు, పన్నులు వే
యువిషయములయందును. ప్రభుత్వమువారి కటాక్ష పీఠము
లపై మనమాధారపడి యుండవలసినదేనా? ఈ ప్రశ్నలకు అధ్యక్ష
మహాశయము నిర్ణయించి సభవారికి ప్రోవజూపెదరని కో
రుచున్నాను ఇట్టివిషయములయందు మినిస్ట్రీరాభిప్రాయ ప్రక
టన సభవారి కత్యంతోపయోగకారిగా నుండగలదు. సచేతు

క్రమలాత్రి

(విచిత్రకథ): వెల 8 అణాలు

గ్రంథకర్త:-గుంటూరు వాస్తవ్యులు మ-రా-త్రి.

రాయనం వెంకటశివుడుగారు యం. పి., యల్. టి,

సాంఘికనవల-ముప్పదేడ్లకు పూర్వపు
ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల
యాటపాటలు, ప్రతాచారవ్యవహారములు, గుణశీల
ములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష
మగుచుండును. వలయువారు గ్రంథకర్తకుగాని,

త్వరపడుడు!

కొలదిప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ద్వితీయము ద్రణము
క్రాన్ సైజు, పుటలు ౪౫౦
మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.
అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు
వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ
శాస్త్రిగారు తెనిగించినది
వెల 12 అణాలు మాత్రమే.
తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము మదరాసు.

గుంటూరుమండల సన్మానము

3000 వాలంటీర్లు, 30,000 ద్రవ్యము

జిల్లాసభలో తీర్మానము

వాలంటీరు దళసంఘాతము

(స్వకీయ విలేఖరి)

గుంటూరు, మార్చి 29:—గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘ సమావేశము, కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము ప్రతి ఉన్నత లక్ష్యవాయిదాను ఆంధ్రప్రదేశ్ సమావేశ మధ్యము. సత్యాగ్రహసంఘసన్మానమును సంఘము స్థాపించుట, సభ్యులు ఎస్. వి. ఎల్. నరసింహారావు అంచ శిష్యులు, శిరం సత్యాగ్రహసాయుధుగార్లు ఉద్యమము నడపించు అధికారము వీరి కొసంగబడెను. అవసరమయినచో వారిసానే యితరులను నియమించు అధికారము గూడ వారి కొసంగబడెను. 3000 స్వచ్ఛంద సేవకులను రూ. 30,000 రూపాయలను సమకూర్చుననియు గుంటూరుమండల ప్రజలందరను అందుకై శ్రద్ధాభక్తులతో తోడ్పడెననియు ఆశించుచు తీర్మానించిరి.

ఇప్పటికి 350 వాలంటీర్లు, రూ. 12,000 (ప్రత్యేక నిరాశ్రయము గాక) చందాలు ప్రకటించబడెను.

ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము

ఏప్రిల్ 2 వ తేదీని రేపల్లెనుండి మొదలు వాలంటీరులు బయలుదేరి చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదుల వాలంటీరులనందరిని చేర్చుకొని 4 వ తేదీ ఉదయమునకు అస్పికల్లు చేరెదర. ఒంగోలు బాపట్ల తాలూకాలవారు అదే సమయమునకు వారిని కలుసుకొందురు. తెనాలి తాలూకా సత్యాగ్రహ దళములు 4 వ తేదీ సాయంకాలము తెనాలియందు బయలుదేరి అస్పికల్లునుండి వెలుల దళమును నారాకోటవరకు 2 వ తేదీ కలుసుకొందురు. అటుండి అన్నిదళములు ఏకమయి 6 వ తేదీ ఓడమనునకు గుంటూరు చేరెదరు. అనాడు గుంటూరుపుంజున పరందరమును ఘనమగు స్వాగత మేర్పాటు చేయబడినది. పెట్ట తాలూకానుండి వచ్చెడు సత్యాగ్రహదళములు 5 వ తేదీ సాయంకాలము గుంటూరు చేరెదరు. 81 వ తేదీన గుంటూరు నందు సత్యాగ్రహసైనికశిబిరాలయము ప్రారంభింపబడును.

సత్యాగ్రహప్రచారణలు

సూర్య సమవర్తరాది నాడుదయమున గుంటూరుపురమున సనాతన ధర్మమునందలియందు 5 గంటలకు స్వరాజ్యలక్ష్యకైతముతో గుంటూరుమండల స్త్రీ సత్యాగ్రహదళ ప్రచారకార్యక్రమము ప్రారంభమగును. నాడు సాయంకాలము 5 గం. లకు మొట్టాడు కాడలతో గొప్ప ఉత్సవము పురపీఠమునకు బయలుదేరును. వాలంటీరులు చేర్చుకొనబడుదురు. నాడునీలలకు అన్న దానము చేయబడును. (ప్ర.తి)

గుంటూరు, మార్చి 28:—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము గుంటూరులో ఘనవరమునాడు జరిగెను. చాలవంది ప్రచారకులు నాయకులువచ్చిరి. కొందా వెంటకప్పయ్య పంతులుగారిని సత్యాగ్రహదళ నాయకునిగను ప్రసాద నిర్దేశకను నియమించుచు వ రి క్కం గు క మి టి వారు గావించిన తీర్మానమును రాష్ట్రసంఘమువారు ఆమోదించిరి. దేశభక్త వెంటకప్పయ్య పంతులుగారు జంబుసాదలో గాంధీ గారితో జరిగిన సంభాషణగూర్చి చెలిపిరి. మహాత్ముడు తాను అరెస్టయినవెంటనే ప్రతిజిల్లాలోను సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించవలెననియు అభిప్రాయము చెల్పిరి. అన్ని జిల్లాలలోని పరిస్థితులను పూర్తిగా యెరిగిన పిదప రాష్ట్రీయం తన ఒకేచోట ప్రారంభింపవలెనో వేరువేరు చోట్ల ప్రారంభింపవలెనో తెలియజేయుదుననిరి.

రాష్ట్రీయవారు యిచ్చవచ్చిట్లు చేయవచ్చునని గాంధీ గారు సుదీనినట్లుగ టి. విశ్వనాథంగారు చెలిపిరి.

సాంబూరిగారు అభ్యర్థించి, కోరికపై ఉపన్యసింపవలయు ఆంధ్రదేశములో వివిధతరగతులవారి వివిధ జిల్లాలవారి వికముజేసి ఒక్కచోట సర్వత్రమును కేంద్రీకరించుట యిది యే మంచితరుణమనియు, అట్లు జేసినచో ప్రభుత్వమువారి నెదుర్చుట సులభసాధ్యమనియు చెలిపిరి. శాసనోల్లంఘనము ఉప్పు పన్ను నిరాకరణతో ఆగిపోవనది కావనియు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానము యెన్ని రూపములు గ మారుతుందో అన్నిరకములుగ మన పద్ధతులుగూడ మార్పుచుండవలెననియు అందుచే రాష్ట్రీయంతన ఒకేచోట నిర్ణయించుట అవసరమనియు చెలిపిరి. దేశమంతయు శాసనోల్లంఘనము జరిపించుటయే ముఖ్యోద్దేశమయినపుడు ప్రతిరాష్ట్రీయంలో గల సభ్యులు కేంద్రీకరించి ఘట్టిపరుచుట చాల అవశ్యకమనిరి. సాంబూరిగారి ఉపన్యాసాంతరము వివిధజిల్లాల ప్రతినిధులు తమ జిల్లాపరిస్థితులనుగూర్చి పదల చెలిపిరి. ప్రజలు చాల ఉత్సాహముతో సున్నట్లు తెలిసెను. (ప్ర.తి)

సాహిత్య

విదేశీయ టప్పారోటిను:—బాంబాయి నుండి వచ్చినట్లు వంటి మద్రాసు మెయిలు నిర్దేశకాలములో మద్రాసుకు వచ్చినయెడల విదేశీయటప్పారోటి జనరలు పోస్టాఫీసునందు ఉదయము 8 గం. బట్టాడను పంపబడును.

అవడి ఆరోగ్య ఆశ్రమమునకు విరాళము

అవడి ఆరోగ్య ఆశ్రమ నిర్వాహకార్థము శేషలితాలూకా బోర్డువా రొంగు 25 రూ. విరాళమును డా॥ పి. లక్ష్మీపతి గారు వందనములతో స్వీకరించుటల చెల్పుచున్నాడు.

జగన్నాథభక్తజనసభ:—ఈసభ యాజమాన్యమున రాబోవు సోమవారము 31 వ తేదీ ఉగాదిపండుగ రోజున ఎగ్మూరు హోమ్స్టునందున్న వేదవిలాసునందు శ్రీమతి రాజేశ్వరి బాయిగారు (తిరువణ్ణాపూర్) నందనార్ హరికథాకాలక్షేత్రమును గావించెదరు.

దక్షిణాదియూ బ్రహ్మసమాజము:—ఈ సమాజమువారియాజమాన్యమున శ్రీయత దేవేంద్రనాథమిత్ర గారు శేపు సాయంకాలము 6 గం॥ నెం 97 ఆణ్ణాపిళ్ళవీధి బ్రహ్మసమాజమందిరమునందు దైవప్రార్థన జరిపి ఆంధ్రమున మతబోధ గావించెదరు.

రాకపోకలు:—శ్రీయత సి. వి. వెంటకప్పయ్య అయ్యంగారు నేటిఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి.

జే. కే. విల్ రెడ్ గారు నిన్నరాత్రి చెజవాడకు, రా. బ. సి. యస్. రఘుపతి యెలయింగారు కోయంబట్టాడును చెల్లిరి.

విశ్వనాథఅయ్యంగారు ఆణ్ణాపూర్ విశ్వవిద్యాలయ 8 జిల్లాలోని చివరబరంబండి నేటిఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. వీరు మరల చివరబరమునకు శేపు చెల్లెదరు.

తారదాచట్టమును సవరించు ప్రయత్నము

లను నిరసింతుటకు సభ:—తారదాచట్టమును కొంత సవరకు సరింపజేయు జరుగు ప్రయత్నములను నిరసింతుటకు గాను భారత మహిళాసంఘము ఏర్పాటు యువజన సంఘముల యాజమాన్యమున బహిరంగము రాబోవు సోమవారము 31 వ తేదీ సాయంకాలము 5-50 గం. గోక లేహునందు జగగను శ్రీమతి దక్కి లక్ష్మీపతి యం. ఇ. కజిన్ననతి, డా॥ మత్తులక్ష్మీరెడ్డి, శ్రీమతి జి. విశాలాక్షి, శ్రీయతులు యక. యస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, పి. యక. శంకర నారాయణ అయ్యంగారు ఉపన్యసింపెదరు.

మద్రాసు సంగీత కచేరీ:—మద్రాసు సంగీత పరిషత్తు యాజమాన్యమున శేపు 30 వ తేదీని సాయంకాలము 4-15 గం. మైలాపూరులోని రెవెన్యూ హాలునందు యాక్రింది వారు సంగీత కచేరీయు గావించెదరు.

యస్. గణపతిఅయ్యంగారు, గాత్రము రాజగోపాలయ్యంగారు, ఫిడెలు జగన్నాథన్, మృదంగం

31 వ తేదీని సాయంకాలము 5 గం. తిరువల్లి క్లబ్బి కెల్లెట్టు హాలునందు యాక్రిందివారి సంగీతకచేరీయు జరుగును.

పాలాయూరు సోమరలు, గాత్రము శంకరమయ్య, ఫిడెలు జగన్నాథన్, మృదంగం

ఈ పైరెండు సంగీతకచేరీలవలన ప్రజేషము ఉచితము

కర్నూలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 633/29.

వాది:—యానంపక్కీరప్ప.

ప్రతివాది:—యాదవెల్లి నాగభూపలారావు.

పై నెంబరుగా వాది ప్రతివాదిలైన రు 72-5-0 లకు దావా దాఖలు చేసియున్నాడు. ప్రతివాది హాజరటకు ఏప్రిల్ 5 వ తేదీనై కోర్టునందు వాయిదాపెడి ఖైదున్నాడు. అనాడు ప్రతివాది హాజరానియెడల అతనిని యక్సపార్టీ చేయబడును.

కర్నూలు } పల్లె కేశవరావు, }
26-3-30 } నక్కిలు.

సర్వపక్షసభ నష్టదాయకము

మాలవ్యాగారికి వారిపక్షసభ్యుల విన్నపము

బ్రిటిషువత్తు బహిష్కారము ప్రారంభించగోరుట డిల్లీ, మార్చి 28:—విప్లవసభ్యులకు సత్వేంద్ర చంద్ర మిత్ర, బి. దాసు, భాకూర్దాసు భార్య, నీలకంఠదాసు, ముక్తేశింగు, అమరనాథు దత్తు, రంగ బహరిలాలుగార్లు పండిత మాలవ్యాగారికి బహిరంగ లేఖవ్రాసిరి. కావ్రూదాస్ స్థాపించిన సర్వపక్షసభను నుమారు ఆరునెలలవరకు వాయిదా వేయునట్లు యిత్నించవలెననియు, విఫలమగుచో తా మాసభ నుండి విడబడవలెననియు వారు మాలవ్యాగారిని కోరుచున్నారు. ప్రస్తుతసమయములో యీసభానిర్ణయములు దేశమునకు నష్టదాయకముగ నుండుననియు, యీసభవారు సాంఘిక ఐదుములు చిక్కును పరిష్కరింప నెంచెడి సదుద్దేశముతోనే యున్నను బాతీయసమస్య పరిష్కారముకానిది సాంఘికసమస్య పరిష్కారము కానేరదనియు వీరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. గాంధీజీ శాసనోల్లంఘనోద్యమమునకు తోడుగ నుండునట్లు బ్రిటిషు వస్తుబహిష్కార ప్రచారము తీవ్రముగ ప్రారంభించవలెనని వీరు పండిత మాలవ్యాగారిని కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు కుట్ర కేసు

ముద్దాయిల డిఫెన్సుకి ప్రతిబంధకములు

వారు లేనపుడు బసలు వెదకుట

లాహోరు, మార్చి 27:—లాహోరుకుట్రకేసు ముద్దాయిలు తమకు పోలీసువారు కల్పించుచున్న ప్రతిబంధకముల గూర్చి స్పెషలు పేజిప్రీటు గారికి విన్నవించుకొనిరి. కేసు ప్రారంభమునందు యీ పోలీసువారు ముద్దాయిలపట్ల ప్రజలెట్టి సానుభూతి తెలుపకుండుటకై ప్రతిబంధకము లేర్పరచుచున్నారనిరి. భగతుశింగు, తాము నిన్నుకోర్టునుండి తెలుసుకొనిపోవునది గదిలోని సామానులన్నియు తాముదే చేయబడినవనియు పోలీసువారు వెదకపోయినట్లు తెలిసెననియు, అట్లు తాములే కుండ వెదకుటవలన, లేనినిదలు తమపై మున్నందు ఆరోపించుట కవకాశ ముండుననియు, కోర్టువారు యిట్టి ప్రతిబంధకములు లేకుండ సంగతుల చేయవలెననియు కోరిరి. డిఫెన్సు వకీళ్లు అనడకకోరు, అమరదాసుగార్లు బహుచరిరి. కేసు వాయిదావేయబడెను. (ప్ర.తి)

“ఏకచ్ ప్యాలా”

(ఒక్కటే ముంత)

ఈ నాటకము వి. పి. హాలులో ఏప్రిల్ 5 వ తేదీని ప్రదర్శింపబడును

ఆధునిక నాటకరంగముందు అత్యుత్కృతముగ రక్షింపిన నాటకములలో “ఏకచ్ ప్యాలా” అననొక మహారాష్ట్రీ నాటకము, ముఖ్యముగా కేర్లో నదగియున్నది. శ్రీ గడ్కారి అను మహారాష్ట్రీకవి యీ నాటకము రచించెను.

మంచి ప్రపంచాను భవముతో యీకవి మద్యపాన మహోపద్రవములను బహుసహజసిగ్గుగా యీ నాటకములో చిత్రించుచున్నాడు. హిందూసంఘమునందు సాధారణసంపన్న కటుంబములలో కొంచెము ధనాధికులైనవారు బ్రాండ్ విస్కీలరుచురగి ఏవిధముగ సర్వనాశమును బొందుచున్నారో వారి కెట్టి యధోగతి ప్రాప్తించుచున్నదో చూచిన వారి గుండె నీరసనట్లును కల్లు సారాయి లనెడి పెనుభూతములను జూచి ప్రజలు భయపడునట్లును యీ నాటకము రసవంతముగ రచింపబడినది. మద్యపానవిషేష ప్రచారమునకు యీ నాటకము ఆమోఘమైన సాధనము, ఇటువంటి సంఘసంస్కార ప్రబోధకములకు నాటకములు వంగభాషయందును మరాఠీభాషయందును విరివిగా యున్నట్లు ద్రవిడభాషలందు లేక పోవుట ఒకగొప్ప లోపముగా నున్నది. ఇట్టి నాటకములు సంఘమును ఉద్ధరించుటకు సుజీవివంతి.

మద్రాసులోని మహారాష్ట్రీ సంఘమువారు యీ నాటకమును రాబోవు ఏప్రిల్ 6 వ తేదీని విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలునందు ప్రదర్శించెదరు. సంఘకేయోభిలాషు లందఱును విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

యాత్రకు సంబంధించిన సినీమా పటములను చెన్నైలో భాగ్యనిలో ప్రదర్శింపగూడదని, నిషేధించిరి. ఇట్టి యుత్తరువును నిరసించుచు, నిన్నటిదిగము మద్రాసు శాసనసభవారు తీర్మానించిరి. తీర్మానానంతరము గాంధీమహాత్మునికి జయజయధ్వనములు మిన్నము టెను. అయినను, ప్రభుత్వమువారు తమ యుత్తరువును విడనాడవరని తోచదు. మహాత్ముని యాత్రకు సంబంధించిన వృత్తాంతము లెప్పటికప్పుడు ప్రకటింపబడుచునేయున్నవి. మహాత్ముని ప్రసంగములును ప్రచురింపబడుచునేయున్నవి. హైందవపత్రికలేగాక, ఆంగ్లో-హైందవపత్రికలును ఈవిషయమున శ్రద్ధ వహించుచున్నవి. మహాత్ముని యాత్రకు సంబంధించిన ఛాయా పటములు పత్రికలలో ముద్రింపబడుచునేయున్నవి. నిషేధించిన, మహాత్ముని యాత్రను, యాత్రకు సంబంధించిన వార్తలను, ఛాయాపటముల నన్నిటిని నిషేధించ వలయును. అటుల గావించక సినీమా పటములనుమాత్రము నిషేధించుట, ఎంత హాస్యాస్పదమో యూహించవచ్చును. సినీమా పటములను జనసామాన్యము జూచినంతమాత్రాన, హైదరాబాద్ కలహించుకొందురా? పటములతో కలహించెదరా? అల్లరులు జరుగుతారా? పటములను జూచినమాత్రాన, ప్రజలుగూడ సత్యాగ్రహము నవలంబించెదరనుచో, వార్తలను విన్నను, అటుల గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టి స్వల్పనిరోధముల వలన, ప్రజలకు లా-ఆర్థరులపట్ల గౌరవము తగ్గుట తప్పవేరలాభము గలుగజాలదు. బొంబాయి సెనానరు బోర్డువారు సినీమా పటములను ఆమోదించినను బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిషేధించుట మిగుల విచిత్రము. నిన్నటిదిగము మద్రాసు శాసనసభలో హాంమెంబరుగారు చెప్పిన సమాధానము గాంచిన, మహాత్ముని పటములను ప్రదర్శించుటవలన, విమమస్థి ప్రబలునని వారూహించినటుల గనుపించును. అందుకుమారుగ, నిషేధపు టుత్తరువుల వలెనే, సందిగ్ధత జరించుట సహజము. ప్రభుత్వము వారిట్టినిషేధాజ్ఞల గావించుటవలన, మహాత్ముని యుద్యమము వ్యాపించుట కధికముగ తోడ్పడుచున్నారనటకు సందియములేదు. ప్రభుత్వచర్యలు, వారి నిరాశకు ఫలములని ఎంచవచ్చును. ఇట్టి నిర్బంధచర్యలను విడనాడి, ప్రభుత్వమువారు మహాత్మునితో సమాధానపడిన దప్ప, వేరుమార్గము ద్వారా పరిస్థితులను చక్కబరుపజాలరు.

ప్రమోదూత

రేపటితో శుక్ల సంవత్సరము ముగియును. సోమవారమునాడు ప్రమోదూత సంవత్సరము ప్రారంభమగును.

“సువృష్టి స్వర్వకేశానాం ధనధాన్యసమృద్ధయః |
క్షేమం శుభిక్షమాశోగ్ధం ప్రమాదే ధర్మకృత్యకః ||

ప్రమోదూత సంవత్సరమున చంద్రుడు రాజమంత్రి స్థూర్యుడు. నేనాధిపతి శుక్రుడు. సంవత్సరముల ఫలములు మొత్తిముమీద అనుకూలముగ నున్నను, వ్యాధులును, పోరాటములును ప్రబలునని నూచింపబడెను. ప్రమోదూత సంవత్సరము, హిందూదేశ చరిత్రలో అత్యంత ప్రాముఖ్యము బడయగలదు. శుక్ల సంవత్సరాంతమున, దేశస్వాతంత్ర్య సంరంభము మహాత్మునినాయకత్వము క్రింద ప్రారంభమయినది. ఆ సంవత్సరముననే,

దేశము పూర్ణస్వరాజ్య లక్ష్యము నామోదించినది. ప్రమోదూత సంవత్సరము స్వరాజ్య ఫలసిద్ధిగాంచునటుల జూచుట భారతీయుల ధర్మమైయున్నది. అట్టిస్థితి చేకూరుచో, ప్రమోదూత సంవత్సరమున దేశము ఆనందాభి నోల లాడగలదు. తాత్కాలికపు కష్టములు గలిగినను, అవి దేశమునకు శాశ్వతసౌఖ్య మొనగుటకే తోడ్పడగలవు. సత్యాగ్రహము దేశమందంతటను ప్రమోదూత సంవత్సరమునందే ప్రారంభమగును. ఈ సంవత్సరము ముగియుచోపల స్వాతంత్ర్యముసిద్ధించునను, విశ్వాసము ఎల్లెడల వ్యాపించుచున్నది. ఆంధ్రులీ నూతన సంవత్సరమునందు తమ ధర్మమును ప్రశంసాపాత్రముగ నిర్వహించెదరని నమ్మదము. స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి పిమ్మట, ఆంధ్ర దేశము వివిధశాఖలలోను సత్వరాభివృద్ధి గాంచగలదు. అందుచే ప్రజల్లెరును ఈ విషయముపైనే తమదృష్టిని కేంద్రీకరించి కృతకృత్యులయ్యెదరు గాక. నూతన సంవత్సరము, నూతన యుగోదయమును సూచించుగాక!

సర్వపక్షసమావేశము

సర్వపక్ష సమావేశమునకును, రాండుటేబిలు సమావేశమునకును, ఇకమీద ఎట్టి యవకాశము లేదనట తధ్యము. సహకారవాదులయినను, యిట్టి క్షీడలనుండి బయల్పడి, స్వాతంత్ర్యోద్యమమున పాల్గొని ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట యవసరము. సర్వపక్ష సమావేశమునం దింతవరకు పాల్గొనుచు, భారత శాసనసభలో నికను నిలిచి యున్న సభ్యులు కొందరు, సర్వపక్ష సమావేశము ఆరుమాసములలోపల గూడకుండునటుల ఏర్పాటు చేయవలయునని, మాళవ్యాగారిని ప్రయత్నింపకొరిరి. ఒకమూల నిర్బంధములు చెలరేగుచుండ, దేశ స్వాతంత్ర్యము కొరకై నాయక శ్రేష్ఠులు తదేక్షితముతో పాల్గొనుచుండ, వీరి ప్రయత్నములకు విరుద్ధముగ సర్వపక్ష సమావేశమును కూర్చి రాండుటేబిలు సమావేశమునకు బోనెంచుట, హానికరమని, వీరు సువ్యక్త పరచిరి. మహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమమునకు తోడ్పడుటకు, మాళవ్యాగారు బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కారమును గూర్చి దేశమును ప్రబోధింప వలెనని, వీరు కొరిరి. మొత్తముమీద సహకారవాదులుగూడ, అసహాయ మార్గమునే వరించుట శుభచిహ్నము.

లిబరలు లేబరుపక్షముల కలయిక

లిబరలు లేబరుపక్షములమధ్య జరిగిన ఒడంబడికమూలమున, బొగ్గుచట్టము కామన్సువల్లో నామోదంపబడుననుటకు సందియములేదు. ఈబిల్లు మూడవమారు ప్రతిపాదించబడునపుడు, లిబరలు పక్షమువారు వోటుజేయకుండుటకు నిశ్చయించిరి. ఇందుకుప్రతిఫలముగ లిబరలుపక్షము గోరెడి నియోజకవర్గ సంస్కరణమును లేబరుప్రభుత్వమువారు కొనసాగించెదరు. లండను టైముస్పత్రిక, ఉభయపక్షముల కలయికను ఒకవిషయగ నామోదించుచున్నది. ఏమన, ఇండియా, ఈజిప్టు, ప్రశ్నలుపార్లమెంటుసభలో, ఛర్చకువచ్చినపుడు, ఇంపీరియల్ సమావేశమునందును, నాకాసమావేశ సందర్భమునను, పక్షభేదములు వెనుకబడి, అన్ని పక్షములవారును చేతులగలుపుటకీడి తోడ్పడునని, యీపత్రిక భావించుచు

న్నది. ముఖ్యముగ హిందూదేశ సమస్యవిషయమై భేదాభిప్రాయము రాకుండ జూచుటయే, బ్రిటిషు ప్రముఖుల సంకల్పముగ దోచును. భావిపరిణామ మెటులుండునో చూడవలయును.

శాంతినైనికుల శిక్షావిధానము

ఇందు చాలభాగము మహాత్మాగాంధీగారిచే నడిపింపబడుచున్న నైనికదళమువారు ప్రకృతము అశుశ్చించుచున్న విధానము గాన శాంతినైనికులకు ఆదర్శప్రాయముగా నూచింపబడినది.

1. నిత్యము వేషవస్త్ర ఆనగా 4 గంటలు నిదుర మేల్కొని కాలకృత్యములు తీర్చుకొని స్నానముచేసి అందరును ఒకతావున సమావేశమై భగవద్గ్రంథమును జరుపుట. (సబర్బత్రి ఆశ్రమములో ప్రాతఃకాలమున “ఆశ్రమభజనావళిలో” ముద్రింపబడిన శ్లోకములను పఠించి గీతములు పాడుదురు. అనంతరము భగవద్గీతలో 2 వ అధ్యాయములోని “నిత్యవ్రజ్య స్వకాభాష” అనుశ్లోకముతో ప్రారంభించి అధ్యాయము చివరవరకును పఠింతురు :—సాయంకాలమున భోజనానంతరము మరల సమావేశమై భజనావళిలోని కొన్ని శ్లోకములు పఠించి గీతములుపాడి భగవద్గీతయందలి ఏదిగాని ఒక అధ్యాయమును పారాయణ చేయుదురు.)
2. అల్పచరము. ఇందు టీ కాఫీమొదలగునవి మానివేయుట ఉచితము. గంజి పాలు పండు వీలువెంట పుచ్చుకొనవచ్చును.
3. నగరసంక్రమము (ఇది శిబిరమున నిలకడగానుండు దినములలో జరుగనగును) “పంచేమతరం” అను జాతీయగీతమును అందరును శ్రద్ధియుండుట యుక్తము.
4. మధ్యాహ్న భోజనము తేలికగాను సాత్వికముగాను ఉండవలెను. అతిరుచ్యములగు పదార్థములను అనగా పిండివంటలను క్షీరాన్నములు మొదలగునవి విసర్జించవలెను.
5. నూలువడుకుట, రాటమునుగాని, చేతికడుగుగాని ఉపయోగించవచ్చును.
6. గ్రామపరిస్థితులను పరికించుట— అనగా, పారిశుధ్యము, 2 ఆరోగ్యము, 3 విద్య, 4 ఆర్థికస్థితి, 5 వ్యవసాయపరిస్థితులు. 6 సాంఘికసమస్య. ఆదిమాంధ్రుల స్థితిగతులు వీనిని పరిపించి సలహాలను ఇచ్చుగలవారిని నియమించి జరిపించుట.
7. సాయంకాలము:—భోజనము ప్రార్థన బహిరంగసభ సాయంకాలప్రయాణము భోజనానంతరము.
8. శాంతినైనికులను చేర్చుట.
9. రాత్రి పెండులకడ నిద్రించుట.
నై నికుల దుస్తులువగై రాలు.
1. ఎవరి దుస్తులు వారే తెచ్చుకొనవలయును. అనుదినమును ఉతికి శుభ్రపరచుకొనవలయును.
2. సామాన్యముగా ప్రతినైనికుడును 2 ధోవతులును, 2 చొక్కాలును, ఒక టోపీయును ఉండవలెను. స్నానముకొరకు ఒక కొల్లాయి (గామంచా) ఒకతువ్వాల ఇవి పెట్టుకొనుటకొక ఖగ్గురుండవలెను.
3. పరుండుటకు ఒక తేలికయైన చిన్నకంబళిగాని జుంపఖానాగాని.
4. పాత్రలు 1 ఆకుచెయి, 1 లోటా.
5. తీక్షణ (ఏమిట శిబిర నాయకులు సప్లయిచేయవలెను.) దళమువెంట కొన్ని రాటములు తీసికొనిపోవచ్చును.
6. భగవద్గీత.
7. పాచరక్షలు తేలికరకం.
8. శాంతినైనికులు నశ్యము, చుట్టలు, తొంబూలములు వగైరా దురభ్యాసములను ఎదలివేయవలయును.

యంగుఇండియా పత్రికయందు మహాత్మా గాంధీగారు తాము నడిపించుచున్న దళమును వర్ణించుచూ నడిపిన ఈ క్రింది వాక్యములను ఈ సందర్భమున గమనించవలెను. సత్యాగ్రహిల నిత్యజీవితక్రమము ఎంత సామాన్యస్వప్రకారమువారికైనను ఉత్తమ ప్రబోధము గావించుచున్నదని తోచకమానదు. వారు స్వయముగ ఎట్టి కఠినపాదలకైనను ఓర్చి తాము ప్రసానము గావించు మార్గమునందంతట స్వాతంత్ర్యమును అహింసాపత్యసాధనములతో సాధింపవలయునను ఉత్తమ సందేశమును ఎల్లెడ వ్యాపింపజేయుచు కట్టుదిట్టములతో సీరముగ వెలకొల్పబడిన గ్రూపరంగురత్వమును నిరోధించుటకై శాంతిసమరమును ప్రకటించిన ఆత్మవిగ్రహదక్షులగు సత్యాగ్రహ నైనికులు. గుంటూరు. కొండ వెంకటప్పయ్య.

విదేశవాసులు

రాండుచేబిలు సమావేశము
మానుకొనెదరా?

[బీము సర్వసు]

లండన్, మార్చి 26:— ఇండియాలో ఇటీవల ఏర్పడిన పరిస్థితులచే రాండుచేబిలు సమావేశమును మానుకొనరాదా యని కార్మికపక్షమువారు ఆలోచించుచున్నారు. అట్లు రాండుచేబిలు సభను మానుకొనితేని అయ్యది అవివేక మనిపించు కొనునని శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధితో భారతదేశ మిత్రులు డెలుపు చున్నారు. రాండుచేబిలు సభలో భారతజాతీయవాదులు పాల్గొన్నను లేకున్నను దాని పనిని అది జేయవలసినదే యని హాల్బర్డ్ నైటు (కార్మిక పార్లమెంటు సభ్యుడు) గారు చెలి పిరి. రాండుచేబిలు సభలో వీరి నిశ్చయింపబడినను అయ్యది భారతీయుల ఆశయములకు తక్కువగానే యుండును. వారి ఆశయములకు తగ్గియే యుండును. ఇది తథ్యము. భారతజాతీయ వాదులు రాండుచేబిలు సభలో పాల్గొనకుండ బహిష్కరింప బూనుకొనుట తప్పే. అవివేక మనే తన యభిప్రాయమనిరి. విచారకర మనిరి. బ్రిటన్ ప్రజల ఎదుట భారతీయులు తమయభిప్రాయమును చెలుపుటకు ఇవ్వబడిన అసమానముగ అవకాశము ను వృధాబుచ్చుట విచారకరమనిరి. ఇండియాలో ఎట్టి రాజ్యాంగ మాద్య జరిగినను దానిని చట్టరూపముగ నుంగనలేదు. దీనిని పార్లమెంటు సమ్యుతించవలెను. పార్లమెంటు తృప్తికరించుటచే భారతీయులు సామ్రాజ్యప్రజ లందరి సానుభూతిని గోల్పోవుచున్నారనిరి.

సామ్రాజ్యసభయు రాండుచేబిలు సభయు ఒకపారి అట్టిబరులో జరుగునని బయలుదేరిన వందలకుండు నిరధారములు. అట్లనచో మగ్దానాల్లుగారు రాండుచేబిలుసభ కధ్యక్షులుగ నుండ వీలు లేదట.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడిక

[వైల్డెస్]

రంగు, మార్చి 28:— విదేశాంగ కార్యాలయమునకు సంబంధించిన లోకకొంగ్రెస్ ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడికను గూర్చి చర్చ జరుగును. ఇందు సహానపాపా హెండర్సనుగారు పాల్గొనెదరు. సోమవారము బహిరంగముగ చర్చ జరుగును. విదేశాంగ కార్యాలయమున హెండర్సనుగారు ఈజిప్టు రాయ బారుల నాహ్వానించిరి.

వచ్చేవారము నాకాడశనిర్ణయ నిండు సమావేశము జరుగును.

భారతీయులు-పాశ్చాత్య విశ్వ విద్యాలయములు

[బీము సర్వసు]

లండన్, మార్చి 27:— కేంబ్రిడ్జి యూనియనులో ఫిబ్రవరి 26 తేదీని ప్రాచ్యదేశ విద్యార్థులను పాశ్చాత్య విశ్వ విద్యాలయములందు అనగా భారతీయులను తేర్చుకొనరాదని తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టగా అది ఓడిపోయెను. భారతీయులను రానిచ్చినచో శ్వేతముఖులతో సరిపడ దనిరి. భాషాభేదమే గాక వికాసములోగూడ తేడా యున్నదనిరి. కేంబ్రిడ్జిలో ప్రాచ్య విద్యార్థులు పాశ్చాత్యులవలెనే యున్నారు. పాశ్చాత్య మానసికతత్వము పూర్తిగ అలవడ లేదనిరి.

మరికొందరు ఈ యభిప్రాయమును తప్పనిరి. ప్రాంసు జర్మనీలో ఉట్టి యభ్యంతరము లేదనిరి.

భారతీయులు జాతీయప్రబోధమును గాంచిరి గాన వారు సమావేశమును గోరుచున్నారు. అంధలి తప్పులేదని కొందరనిరి. తుదకు తీర్మానము ఓడిపోయెను.

లండన్ యూనివర్సిటీ యూనియనులో భారత విద్యార్థులు బావాలా ఇంజనీరు వైమానికులకు విద్యాసాగి గౌర వించిరి.

రాంకేసుగ్లోనాల్లుగారు ప్రింస్టన్ విశ్వవిద్యాలయ లో మట్లాడిరి. అంతకంటే ప్రతినిధులసభ జరుగలేదు.

సా|| 6-30 X|| బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా|| 9-30 X||

1930 మార్చి 30, 31 ఏప్రిల్ 1 వ తేదీలుందు

శ్రీ కన్య కావర మే శ్వ రి

గ్యారంటీ ఫిల్ముకంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన 8 భాగములు. దీనితో

ఐరోపా ఫిల్ముకంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన లాహోరు కాంగ్రెసుఫిల్ము కూడా ప్రదర్శింపబడును.

ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు ప్రభుత్వ పరాజయము

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 28:— డెయిలు పార్లమెంటులో ఐరి షు ఫ్రీ స్టేటు ప్రభుత్వము వృద్ధుల పింఛను చట్టము విషయమై ఓడిపోయెను. దీనివలన 250000 పానులు ఎక్కువగునగాన ప్రభుత్వమువారు బెప్పుకొనలేదు. ప్రభుత్వము రాజీనామా నిచ్చెదరట.

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 28:— ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు ప్రభుత్వము రాజీనామా నిచ్చెను.

(వైల్డెస్)

రంగు, మార్చి 29:— ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు ప్రభుత్వము ఓడి పోవుటకు కారణమయిన వృద్ధుల పింఛను చట్టమును ప్రవేశపెట్టి నది. డివెలరాగారు వచ్చే బుధవారము అధ్యక్షుని ఎన్నికలు జరుగును. డివెలరాగా రెచ్చుకొనబడుదురని కొందరును కాన్రేపు గాకే మరల ఎన్నుకొనబడుదురని కొందరు ననుకొనుచున్నారు.

జనరలు మెడికలు కవుకసిలు

తీర్మానము మహాపరాధమును గావించినది

జాతిద్యేవమును మరల ప్రజ్వలింపజేసినదగుచున్నది

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 28:— సర్ జే. క్యారీ ఈమన్యుగారు బ్రిటిషు మెడికలు జర్నలులో జనరలు మెడికలు కవుకసిలు వారి తీర్మానమును ఖండించుచు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:— అఖిలభారత వైద్యసభ సేర్పడుటకు చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు రాయబారములను సల్పుచున్నారు. అట్టి రాయబారములు దీనివలన చెడిపోవచ్చును. ఇదివరలో అగాయున్న జాతిద్యేవ మనెడి అగ్నికణములు ప్రజ్వలిల్లుటకు అవకాశ మేర్పడును. విరోధమును గలుగజేయును. ఇండియాలోనున్న మనశ్వేత ముఖులకు బ్రిటిషు మెడికలుసభవారు మహాపరాధమును చేసిన వారైరి. అందులో ఇండియాలో ఇప్పుడు వైద్యులుగనన్న శ్వేతముఖుల పరిస్థితులు కష్టముగనన్నవి.

వీరికి దీనివలన మరింతపంకట మేర్పడును.

భారతదేశ పరిస్థితులు

లాన్సుబరీగారు

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 29:— ఇండియా వ్యవహారములు ఇతడు ఇర్విను ప్రభువు వెన్నుగార్ల చేతులలో నుంట గొప్ప యదృష్ట ము. వీరికి మనవారందరను చేయూత నొసగెదరని నమ్ముచున్నా వను. భారతదేశ భాగ్యదయమును గోరెడి ప్రతి భారతీయు డును వీరిరువురును భారతీయులు తమ ఆశయమును నెరవేర్చు కొనవలయు సహాయముచేయ గోరెని గుర్తించగలుగుదురు గాక. రాబోవు కొద్ది నెలలలోనే వనము భారతీయుల నిజమిత్రులని యు నిజముగ వారికి సహాయము చేయదలచినవార మనియు తక్కించనలేక వారికి తోడ్పడునన్నారనియు వారికే వచ్చు నని విశ్వసించుచున్నాడనని లాన్సుబరీగారు వింబుల్డెలో ప్రస్తావించిరి.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడిక

రాయబారములసభ

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 29:— డొమినియనులు యిండియాతర పున ప్రతినిధులుగ వచ్చినవారు 31 తేదీని విదేశాంగ కార్యాల యనున జరుగబోవు నిండుసభలో ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడికను చర్చించునపుడు పాల్గొనెదరు.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు రాయబారులు

(వైల్డెస్)

రంగు, మార్చి 29:— సార్వభౌముడు ఈ జిప్టు రాయబారులను కలుసుకొని ఒడంబడిక జయప్రదముగగాకయిరి. సహానపాపాగారు గూడ రాయబారములు జయప్రదముగగాక యనిరి.

బొగ్గుచట్టము

లిబరలుపక్షమువారు ఓటుచేయరు

(వైల్డెస్)

రంగు, మార్చి 28:— బొగ్గుచట్టమును మూడవసారి ప్రవేశ పెట్టునపుడు లిబరలు పక్ష మువారు ఓటుచేయరు.

టైమ్సుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. లిబరలు సోష లిస్టులకు సయోధ్యుడైనది. మరల ఎన్నికలు జరుగనను భయము అంతరించినది. 1924 పార్లమెంటుకు దీనికి సంబంధములేదు. ఈజిప్టు, ఇండియా నైమను నివేదిక సామ్రాజ్యసభ సమస్యలను ఈ ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరింపగలరు. ఈవిషయములు నాకాడశసభ పూర్తి అయిన వెంటనే జరుగును.

నైజ్యములోను వైమానికదళములోను నైనికుల ఆక్రమ ప్రవర్తనమునకు ఇదివరలో ఉరికిత్యముండెను. దానిని కొన్ని నేరములకే నిలిపి ఇతరవిషయములందు తీసివేయుటకు పార్ల మెంటు ఎదుట బిల్లును ప్రవేశపెట్టెనున్నది.

బెంగాలు ప్రభుత్వము

క్రిమినలు లా అమెండుమెంటు ఆక్టును రద్దుజేయుట డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక

బెంగాలు క్రిమినలు లా అమెండుమెంటు ఆక్టును చాలవరకు రద్దుజేయవచ్చునని. బెంగాలు గవర్నరు ప్రకటించిన విష యములను గూర్చి ఇట్లు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు తమ బాధ్యతను ధైర్యముగ పాను భూతిభావముతో ఆలోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది ఇట్లు సహనభావమును, బౌదాధ్యమును జూపుచు భారతీయుల సానుభూతిని బడయక మానరు.

శారదాచట్టము-సికిందరాబాదు

సికిందరాబాదు, మార్చి 28:— శారదాచట్టము ఇండియా ప్రభుత్వపరిపాలనక్రిందనున్న నగరము లన్నింటియందు అమలు జరుపుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని చెప్పి డెంటు ఆఫీసువారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

త్యాగరాజస్వామి ఉత్సవము

తిరువయ్యూరునందు, కావేరీతీరమునందలి శ్రీకామస్వామి మన శ్రీ స్వామివారి సమాధిస్థలమున కట్టించిన దేవాలయమున శుక్లప్రత్య బహుళపంచమి మొదలుకొని జరుపబడిన మూడవ ఆరాధనవైభవముల వివరము. సమాధిస్థలమున సదురు శ్రీ త్యాగ రాజస్వామివారి యారాధనోత్సవములు, అనగా జనవరి 19 నుండి 24 వ తేదీనఱును, అభిషేకపూజాలంకార మహానివేద నలు మొదలయిన యుత్సవములు, వేదపారాయణములతోడను, సుప్రసిద్ధులయిన విద్యుద్విద్యుదక్షిణుల భక్తిరసభరితములయిన సంగీతపారికథా కాలక్షేపములతోడను, యజ్ఞోచితముగ జరుప బడి ప్రతిసంవత్సరమునందును వచ్చునుండెడి వేదవేద స్త్రీపురుషుల శ్రేణులతోడ కాలానందముగ గలిగించినవి. గానవిద్యాభి మానులయిన క్రియార్థులు, మేజిస్ట్రేటుగారు, మునసబుగారు, ఇబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు మొదలగు మహోన్నతులు తగిలు పోలీసు బందోబస్తులు మొదలయిన ఏర్పాట్లుచేసి ప్రతిదినము దయతో వచ్చి సన్నిధియందుండి సద రక్షణములు జరిపించి వారికి శ్రీ సద్గురు త్యాగరాజస్వామివారియొంటి భక్తిని ప్రదర్శించి స్తోత్రార్చనములను, వేదకట్టి సంవత్సరములయందు కంఠెను ఈ సంవత్సరము చాల బాగుగానే ఉత్సవములు జరుపబడినవని యందఱును ఏకకంఠముగ నని యున్నార అంతయు శ్రీ స్వామివారి ప్రభావమే కారణముగా?

ఐదుదినములుగా గాన పారికథా కాలక్షేప కైంకర్యము నొసర్చినవారి నామ గ్రామములు:—
శివరామ భాగవతులు, తంజావూరు - నల్లీ పరిణయము
బాయి భాగవతులు, తంజావూరు - ఓచేలోపాఖ్యానము
కృష్ణస్వామి భాగవతులు, తంజావూరు - లక్ష్మణకేతీ
జి. సుబ్బరామ భాగవతులు, తంజావూరు - రాయదాసుచరిత్ర
కపిస్థలం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు - వికటవిజయము
ప్రాతఃకాలములయందు సన్నిధిలో నుప్రసాదమును విద్యాం గులు పూటవార్తములు, గానవిజయములు, నాగస్వరాదులగు కచేరీ కైంకర్యములు, ఫిడెలువార్తములు మొదలగునవి జరపి యున్నారు.

స్త్రీలు
దాసుర లి పాటకచేరీ కైంకర్యము
శ్రీ సతి నాగపట్నం మీనాక్షినుండరహస్య - పాటకచేరీ
తంజావూరి జానకి అమ్మ - పాటకచేరీ
మద్రాస్, త్రిపురసుందరిబాయి - రుక్మిణీకల్యాణము
తంజావూరు శ్రీకాంతం కన్య - సీతాకల్యాణము
నెలం, తాయారమ్మ - సీతాకల్యాణము
ఇట్లు వైది శేషోనబడినవారాయా దినములయందు కైంకర్యము జరపినారు. సదరు ఉత్సవమునకు ద్రవ్యసాహాయ్య ము చేసిన మహారాజుల నామగ్రామములు, (గ్రనవివరములతో) శేషోనబడుచున్నవి.

శ్రీయతులు విడపాదిమంగలం రంగ నాథ మదలియారు వారు రెండువస్త్రాల బియ్యము, టి నారాయణంగారు రెండు బస్తాలబియ్యము, కే. నటరాజన్ గారు ఒకబస్తా బియ్యము, దయచేయించిరి. హైకోర్టుజడ్జి సర్ సి. వి. కుమారస్వామి శా స్త్రీగారు రు. 50, విశ్వదాత, దేవోద్ధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, రు. 40, టి. ఆర్. భామచంద్ర రావుగారు 30, దివాన్ బహదూరు బాలసుందరం నాయుడు రు. 25, రిటైర్డ్ ఎడ్వకేషనల్ అఫీసరు, కే. నరేశయ్యర 25, కే. ఎన్. కేసరి 15, రావుసాహెబు జయరాంనాయుడు 15, పి. ఎమ్. పార్థసారథి అయ్యంగారు 15, బి సిద్ధప్ప 10, అద్దేవల్లి సత్యనారాయణ 10, పి. వణ్ణుఖం మొదలియారు 10, పి. వెంకటాచారి 10, శ్రీ జగన్నాథభక్తకృష్ణవారు 10, రావు బహద్దర్ నూరా లక్ష్మణశ్రేష్ఠి 10, రావుబహద్దర్ వెంకట రావుపులరాజ్ 10, శ్రీ ఆర్కాడ్ 10, తనూ ఉడైవరులశెట్టి 10, పి. రంగస్వామిశెట్టి 10, మామిడి సుబ్రహ్మణ్యంశెట్టి 10, తాతా నాగయ్యశెట్టి 5, ఎమ్. కంకరయ్యర 5, ఒకానొక రామభక్తుడు 5, ఎమ్. మునిసామినాయుడు 5, దొరసామి నాయుడు డైమండు మచ్చెంటు 5, పి. ఆర్. నరేశయ్యర 5, మేతా 5, పి. ఆర్. నమశ్శివాయమొదలియారు 5, ముగలి రమణమదలియారు రు. 5, గడ్డే రంగయ్య నాయుడు 5, వెట్టం కమయ్యశెట్టి 5, పి. రామయ్యర 5, శ్రీమతి ఆండాళ్మామ్మ, టి. సుందరమ్మ (ఒకసంవత్సర) 18-8 రాజాతి య్యార్ 5, పప్పు కామాక్షి అమ్మార్ 2, కమలాబాయి 5, లా. బాయి 2 రామలింకరామ్మార్ 10, పి. అవరంజి య్యార్ 5, తిరువెంకట మునియ్యారపత్ని 5, మైమారుతిది లక్ష్మమ్మగారు 5, పమ్మసనీ బాయిగార్ - (వెండి సరిగమాల ముద్రించినవి) వెంకీ-రు. 45-8-0.

సదరు ఉత్సవకైంకర్యము దయచేసినవారి మోటారు గుర్రులు, కాఫీ ఫలాహారాది భోజనముల కయిన కర్పూలు, లంకార పూజలకు కావలసిన పుష్పములు, పండ్లు పక్షిగారల గుర్రులు, లెట్టు, పందిరి, అలంకారములు, రైలుటికెట్లు మొద లంపాటి కయిన కర్పూలు, దే వా ల య ము నొ ద్ద ను

దీదల సంతర్పణమునకు, పరిచారకలకును పనిపాల్గొనకును, సంబంధములు, ఈ నామాలు మొదలగువాటికిని అయిన నెలపులన్ని యును మొత్తము రు. 675 రూపాయ లయినది.

ఈ ధర్మకార్యమున కన్నివిధముల సాహాయ్య మొనరించినవారిని, ఉచితముగ మోటారు చ్చినవారిని, గాన-పారికథా కైంకర్యము చేసినవారిని, సదురుస్వాముల పనులకై దేహపరి శ్రమచేసినవారిని, ఉత్సవ దర్శనార్థ మరుదెంచిన భక్తబృంద మును శ్రీ సదురుస్వాములు సమస్త సన్మాంశములు కలిగించుచు సదా రక్షించుచుండవలయుననియును, ప్రతి సంవత్సరమును నితోధికముగ నుత్సవకైంకర్యమునకు సాహాయ్యపడు చుండు లాగున వేయుచుండును గాక యనియును ప్రార్థించుచు అందఱు కును నా భక్తిపూర్వకమందనము లిందుమాలముగ సమర్పించు కొనుచున్నదానన.

ఈ నడుమ రోజులుగా గానసభలకు పోవుచుండుట మొదలయిన పలుకారణములచేతను సకాలమున దీనిని పత్రికాముఖ మున చెబుపకాలనగుదులకు మన్నింప బ్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీత్యాగబ్రహ్మదాసి, శౌంకభూరి నాగరత్నం, చెన్నపట్నాచ, మార్చి 20.

శాంతి నైసికులు

నైసికులుగా చేసేవారు ఏప్రిల్ మొదటి తేదీయండి బయలుదేరవలసియుండురు. ఒకపక్షము రోజులు తర్జితునందుండురు. రెండునెలలైన నను సత్యాగ్రహరంగముం దుండొచ్చును. సర్కారు వారు బైరుచేయుచో, ఏడాదివరకు బైరుచునుండవలసి రావచ్చును అంతకులోపల ప్రభుత్వము లొంగవచ్చును. జయలక్ష్మీ మన సేవల పరించవచ్చును. ఎల్లెవరు ఒకసంవత్సరమువరకు గ్రామంతరములనుండవలసి రావచ్చును. ఆయోధాది కాలములో కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయవలసియుండును.

వ్యూహాయమున్న వారు దానినెత్తికేసి భూములు మక్తాలకు యివ్వాలెను. కొద్దిగా పాడిపశువులకుంచి మిగిలినవి ఆక్రమించెను. భోజనమునకు కావసిన ధాన్యముంచి మిగిలినది విక్రయించాలెను. రోజుగాడుకుకు అక్కరలేని నరాన్ని ఆమ్మ పప్పుకు లేదా భద్రపరచుచ్చును. ఏడాదికి సరిపావు రొక్కమాకు నిల్వచేసి రావలెను. ఇట్లుచేసినచో ఇంటుండువారికి చిక్కులండవు. న్యాయశాఖాపూర్వకముగలవారు పవర్ ఆఫ్ అటార్నీలు యిచ్చుటమేలు. ఆస్తులనుగూర్చి యితరఏర్పాట్లు చేయుట అవసరమే, అనుమానాస్పదమే, ఆధైర్యముచేయు.

వాద్యపరివారులు తమదావాలు రాజీగా పరిష్కరించుకొనుట శ్రేయస్కరము. లేనిచో, బైరుచునుండి సాక్షులుగా పిలిపించుకొనవచ్చును.

పూర్వస్వరాజ్యాధిపై సంగ్రామములో ప్రస్తుత ప్రభుత్వసంబంధము పూర్తిగా విస్మరించుట ఆశ్చర్యము. కాని కనకుండుండు వ్యూధిలోపల బంధనాశము పూర్తిగాదు గనుక యితరసమపాముల నాలోచించి, అన్ని రీతులైన చిక్కుల సడలించుకొని శాంతిసేనలో చేరుట ముఖ్యకర్తవ్యము. ఎట్టియిబ్బందియు ఆలంకముగా పరిణమించరాదు. ప్రభుత్వమును ప్రపంచమును విస్మయమున ముంచితేయు నంతటి త్యాగప్రదర్శనము ఒక్కయోపసందర్శనము జయకారణముగను. కాన లక్షలకొలది చేరవలెను.

అనంతపురం, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

భీమా తమాషాలు

సర్వవిధములూ అమెరికా ఇప్పుడు ప్రపంచములో అగ్రస్థానము వహించినది. మిగుల భాగ్యవంతుడైన దేశము. ఒక దేశముయొక్క భాగ్యమును నిర్ణయించుటకు భీమాకంపెనీలు కూడ ముఖ్యధారము. భీమా వ్యాపారములోకూడ అమెరికా అగ్రస్థానము వహించినది. వారు జీవితముల భీమాలోను, అగ్ని భీమాలోను, సముద్రపు భీమాలోను గాక సత్ప్రసరన, చిత్రములైన వస్తువులను, అవయముల భీమావ్యాపారము మొదలగు నవి నవీనపద్ధతులమీద చేయు వ్యాపారము మనకు మిగల ఆశ్చర్యముగ నుండును.

బప్తరు కీటన్న అనే సినిమా కంపెనీవారు తమ ప్రదర్శనములలో పునఃయోగించు ఒక ఆవును కాలిఫోర్నియాలో ఒక భీమాకంపెనీలో ఇకవిడిచి రూపాయలకు భీమాచేయించినారు.

సినిమా ప్రఖ్యాతి వహించిన చార్లెస్ చాప్లెన్ తన ప్రదర్శనములలో పునఃయోగించు దుస్తులను 10 నెల పాసులకు భీమా చేయించెను.

ఒక లండను సినిమా కంపెనీలో ఒక నటకురాలు తన గాజు కన్నును (4) నాటకు పాసులకు భీమా చేయించెను. ఆమె నాటకు 7 పిల్లలంగు చొప్పున ప్రీమియము చెల్లించును. డెట్రాయిట్ అను సినిమా నటకుడు తన ప్రఖ్యాతికి కారణభూతము లగు తన కండ్రను ఇకవిడిచి పాసులకు భీమా చేయించెను.

మిన్ ఫేమర్ లీ అను నటకురాలు 1926 సం॥లో తన చిరునవ్వును ఏబదికేల రూపాయలకు భీమా చేయించినది.

మిన్ పెరల్ బ్రెట్ అను ఒక యువతియణి తన బంగ్లా లాహోరును 60 వది నెలరూపాయలకు భీమా చేయించినది.

ఇవటూరి సోమసుందరం.

నిడదవోలు తాలూకా ప్రాథమికవిద్యాసంఘ

తృతీయ మహాజనసభ
ఈ మహాజనసభ కోవూరు గ్రామమునకున్న శ్రీ కేంకటాచల కళాభవనమునందు 19-4-30 తేది శనివారంనాడు శ్రీమంత్ ఎం. కీతారామచంద్రయ్య బి.ఎ.ఎల్. టి.వారి యాజమాన్యమున జరుపబడును గాన విద్యాభిమానులు ఉపాధ్యాయులు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.
కోవూరు } కలగ నరసింహారావు,
29-3-30 } కార్యదర్శి.

తాడంకి.

ఇదివరలో నిచట నెలకొల్పబడిన హైస్కూలు-10-8-29 తేదీ బెజవాడయందు జిల్లాబోర్డు మీటింగులో భాగపరుపబడినది. చుట్టపట్ల గ్రామాదుల, కన్నటికి నెంట్లగున్న ప్రదేశముందు స్థాపించినందులకు బోర్డువారు సందనీయులు. దీనికి ఒక్క బిల్డింగు మాత్రమే యున్నది. ఇంకను రెండు బిల్డింగులు, ఆటప్రదేశము కావలసియున్నది. వైశాకర్యములు నెంట్లనే పూర్తిచేయుట బోర్డువారిపనియై యున్నది.

వీరవనేని గోపాలకృష్ణయ్యచౌదరి

భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., లాహోరు

స్థాపితము 1896.

33 సంవత్సరముల నుండి జయప్రదముగ భీమావ్యాపారము చేయుచున్న

పూర్ణమగు స్వదేశీ భీమా కంపెనీ

1923-వ సంవత్సరములో పాలసీదారులకు రు. 1,000/ లకు సం॥ 1కి రు. 20 చొప్పున లాభము పంచిపెట్టినది. ఇంత పెద్ద మొత్తమును లాభముక్రింద పంచిపెట్టగలిగిన మొట్టమొదటి కంపెనీ ఇదిగో.

హిందూ దేశమునం గంటిలను సభాభిములు, బ్రాంచి ఆఫీసులు చిహ్న ఏజన్సీలు, గలవు.

అస్తి మొత్తం	ముదురు	ఒక కోటిరూపాయలు
సంవత్సరాదాయం	"	80 లక్షలు
చెల్లించిన భీమామొత్తం	"	62 "
1928 సం॥లో ఇచ్చిన క్రొత్త పట్టాలు	"	150 "

సరసముగ ప్రీమియమురేట్లు. క్రొత్త భీమాల పద్ధతులు. ధారాశీతుగు సౌకర్యములు. స్త్రీలుకూడ భీమా చేసికొనవచ్చును.

సమర్థులగు ఏజంట్లు కావలెను. (ఏవరములకు వెంటనే వ్రాయుడు)

వై. గవరాజు,

ఇన్ సెంగు ఆర్డర్లైజిక్టరు, బెజవాడ

కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలకు.

పి. కుప్పస్వామి అయ్యర్,

బ్రాంచి సెక్రటరీ, 81 రెంబుచెట్టిపేథి,

మదరాసు.

దంతుర్తి శాంతయ్య,

ఆర్డర్లైజింగ ఇన్ స్పెక్టరు, సామగ్గకోట,

గోదావరి, విశాఖపట్నము, గంజాంజిల్లాలకు.

భారతీయ వైద్య విరుదముల

యగౌరవము

హిందూదేశములో డాక్టరు పరీక్షల విరుదములను
ఇంగ్లాండులో గౌరవించరట

లాహోరు, మార్చి 26—భారతదేశ వైద్య వేత్తల సంఘముయొక్క పంజాబుశాఖవారు అత్యవసరపథ యొక్క జరిపిరి. ఇక ముందునుండియు భారతదేశములో వైద్య పరీక్షల యర్హతను తీర్చుట వైద్యవిరుదములను హిందూదేశ అట్టి పరీక్షల యందె ఇంగ్లాండు సాక్షాత్తుడు విర్రాండు దేశములలో ఉత్తీర్ణులైనవారితో సమానముగా భావింపబడక నిర్ణయించుచు గ్రేటుబ్రిటనులోని జనరలు మెడికలు కౌన్సిలువారు తీర్మానించిరి. ఈ ఆగౌరవ తీర్మానమునుగూర్చి చర్చించుటపై పంజాబు లోని భారతీయ వైద్యవేత్త లందరూ సభ చేసిరి. ఆ సభలో యీక్రింది తీర్మానములు చేయబడెను.

ఇందుకు ప్రతిక్రియగా చేయవలసిన వ్యవహారము జరుపుటకు ఢిల్లీ అసెంబ్లీ సభవారును రాష్ట్రీయ కాననసభలవారును బనీ ఆలోచించవలయును. ఇండియా గవర్నమెంటువారు యీ క్రిందిరీతిగా ప్రతిక్రియలను జరుపవలెను. 1. ఇకముందు నుండియు భారతదేశములో వైద్యశాఖయందు ఉద్యోగముల కై వచ్చెడివారందరూ భారతదేశమందలి వైద్యపరీక్షావిరుదములనే హిందూదేశమందలిను. అట్టివారు గ్రేటుబ్రిటనులో రిజిస్టరుఅయిన వీరుదులను తగిలించుకొనివచ్చుటవల్ల ఉద్యోగము లొసగబడవు.

2. ఆఖిలభారత వైద్యవేత్తల సమితియొక్కటి నెలకొల్పబడవలెను. అట్టి సభయొక్కటి నెలకొల్పబడువరకును రాష్ట్రీయ వైద్యవేత్తల సభల వారే ప్రత్యామ్నాయముగా వ్యవహరించవలెను.

3. భారతదేశములో డాక్టరులందరూ భారతదేశములో తయారైన బేషధములను సాధనములను మాత్రమే వీలైనంత వరకు ఉపయోగించవలెను. (ఆ. పై)

సిద్ధాంతి-తిప్పవజ్జుల రామశర్మగారు (తిరుపతి) గురించిన ప్రమోదాత పంచాంగము. — ఈ సిద్ధాంతిగారు తిరుపతి మహాంతుగారి ఆశితులు. వెలనాడువారు. ఈ పంచాంగమునందు ధర్మసంహార నివృత్తి వచనములు తిరుపతి, తిరుచానూరు, కాళహస్తి దేవస్థానముల ఉత్పన్న విశేషములు మున్నగునవి చాలకలవు. గోగోష్ఠి కాలేక్షత్ర, జనిత కోగనివృత్తి విధానములు, శుభకేళనములు, అంగస్మరణము వహావరుల పాఠనములు, ఆనంద, అమృతాది యోగములు, ప్రయాణవిషయము, సమృద్ధిచంద్రుడు, స్రవములు, పండుగలు, పర్వములు, మున్నగునవి పటములతో గూడ నిండు వివిధ రింపబడెను. ప్రతి నెలకును సప్తగ్రహచారమునుగూడ వ్రాయబడెను. వర్ష యోగములు, గర్భ ఋతువులు, ప్రవోత్సవముల పట్టిక మున్నగునవిగూడ కలవు.

గృహలక్ష్మి

శ్రీ ఆరోగ్య సాభాగ్యముల పెంపొందింపుట
కేర్పడిన సచిత్రమాసపత్రిక

సాగుచందా. రు 4. విడిపత్రిక అ. 6.

|| ఏప్రిలు 1930. ||

శ్రీలక్ష్మివ్యాసములు.

సతిసందర్శనము—శ్రీమతి స్థానాపతి రుక్మిణమ్మగారు
సాందర్యము—సద్గుణములు—శ్రీమతి జ్ఞానాంబగారు
లొక్కుపలుకులు—శ్రీమతి అద్దంకి అనసూయాదేవిగారు
నికాప్రార్థనము—శ్రీమతి బాగర్ల మాడి జానకమ్మగారు
యొక్తిలేక—శ్రీమతి పాణికా రమణమ్మగారు
విదాకులచట్టము—శ్రీమతి కొడాలి పరిపూర్ణ బాలామణిగారు
శ్రీమతి లలితకుమారి.

శ్రీమతి స్థానాపతి రుక్మిణమ్మగారు.

శ్రీఅబలకాదు—శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు
ఇవిగాక ఇతర వ్యాసములు, ఏకవర్ణ త్రివర్ణ చిత్రములు గలవు.
మేనేజరు—

‘గృహలక్ష్మి’ కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు నెం 752 ఎగ్మూరు, మదరాసు.

Also at Madras News Agency, Mount Road.

మరల ఆరోగ్యమును పొందుటకు త్వరపడుడు!

వ్యాధి, జ్వరములు దేహమును
గుంజిజేసి, బలమును నశింపజేయు
ను. త్వరలో కుదురుటకు ఎముకలు,
కండరములు, నరములు, మెదడు
వగైరాలకు బలమొసగుటకు ప్రకృ
తికి దామాషాప్రకార మవసరమైన
వస్తువులుగల ఆహార మివ్వవలెను.
అనేక సంవత్సరముల పరిశోధనచే
ఇంగ్లాండునందు మిక్కిలి జయమొం
దిన రసాయన శాస్త్రజ్ఞుడు విలువ
గల ఆహారపదార్థములు అనగా
ఆంగ్ల దేశపు ఆవుపాలు, బార్లీ
గోధుమల సత్తువగైరాల మిశ్రిత
ముచే ఒకవస్తువును కనిపెట్టిరి.

కెమిస్టులందరూ, మంచిదుకాణాదారులూ హార్లీ క్లస్ మిక్రయించుచున్నారు

మదరాసునందు ఆంధ్రగాయకుడు

బ్రహ్మశ్రీ వి. యల్. శాస్త్రిగారి కుమార్తె వివాహ
సూత్రసంబంధమున ఆంధ్రదాక్షిణాత్యుల మాడికతో
బ్రహ్మనంద మున నొక సంగీతకచేరి యీ నెల 25 వ తేదీన మద
రాసున జరిగియుండెను. ఇంకా మచిలీపందరువాస్తవ్యులగు
బ్రహ్మశ్రీ శ్రీవి సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు గాత్రజ్ఞులుగను,
శ్రీ తిరుపార్కడల్ కృష్ణమాచారి, శ్రీసీతాంబరదేశాయిగారు
ఫిజేలు మృదంగవాద్యకులుగను నుండియుండిరి. శ్రీ సత్య
నారాయణశాస్త్రిగారు ఆంధ్రదేశ సాయకమణికోటికి జెం
దిననా రయ్యు చెన్నపురికి అపరిచితులు. వీరిది బహుచక్రని
గాత్రము. లలితమును గడుసునముననను అన్ని పోకడలందును
వీరి గాత్రము మాధుర్యమును గురిపించును. వీరియొక్క అనాటి
కారీరపుసాంపు దాక్షిణాత్యగాయకకోటికి జెందిన రామానుజ
య్యంగారి గాత్రమునుగూడ వినిచియున్న దేయనుకొనునట్లు సభ
కరుడెంచిన అనాటి తమిళసోదరులనుసహితము బ్రహ్మనందమున
ముంచెను. 5, 6 మాసములగ పట్టుమననే వసంతపుచు పలు
విద్యాంసుల పోకడల పాలించి శ్రోతరీతుల నలవరచుకొన్న
శ్రీ సత్యనారాయణగారి రిప్పుడు అన్ని విధములగు బాణులను
ప్రదర్శింప గలిగియున్నారు. భావానుగుణముగ పాడుట వీరి
యందొక విశేషము. కృష్ణమాచారి దేశాయిగారును వారివారి
వాద్యములయందు చక్కగ నిర్వర్తించి సభారంజనకు లోడ్వు
డిరి. గానసారమును గ్రోలకు మరిచెందు విత్సరములపాటు
ఇక్కడనే నశింపనిశ్చయించుకొన్న శ్రీ సత్యనారాయణగారు
ఇకముందు చెన్నపురి ఆంధ్రమహాళయులకు ఎక్కుడు పరిచయ
ధులు కాగలరని విశ్వసించుచున్నారు.

వడ్లమన్నాటి కుటుంబరావు.

నెప్పల్లె

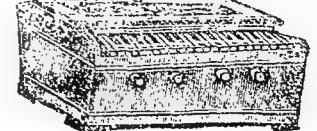
నెప్పల్లెగ్రామములో 26-28-30 తారీఖున సాయంకాలము
ముగారు రి గంటలకు తాడికొండ వీరభద్రయ్య అయ్యవారు
వేంచేసి సభచేసి కాంతివైదికదళములో ప్రతివారిని చేరవలయు
ననియు, ప్రతి మానవునకు విధికృతమనియు, మహాత్మాగాంధీ
గారు ప్రారంభించ బోవు ఉప్పు సత్యాగ్రహమును గురించియు
ప్రతివారు ఖద్దరును ధరింపవలయు ననియు ఉద్ఘోషించిరి.
గ్రామప్రజలందరూ సభకు హాజరై అనందభరితులైరి.

మా గ్రామములో యువకుల ప్రాత్యహమువల్ల లజపతి
రాయిగ్రంథాలయము స్థాపించినాము. గ్రంథాలయమువద్దనే
సభ జరిపినాము. మా గ్రామములో పెద్దల, పిన్నలు విశేష
ముగా ఖద్దరును ధరించుచున్నారు.

నెప్పల్లె పురవాసులు.

“బి” నక్ వూట్

చాలకాలమువరకు మమ్మను అనియు, మనోహర
నాథముగలదని ఖ్యాతిచెందిన, “బి” హారి అండు న.
50, ప్రెమచంద్ బోరాల్ బిడ్డి, కలకత్తా. వారిచే తం
చేయబడినది.

హార్ మోనియమునక
సిన సామగ్రిలలో పెద్ద
త్తములో అమ్మవారల
క్రయజాపితాలకు వ్రాయుడు.
బెంగళూరు ఏజంట్:-
మనమోహన్ హార్మోనియమ్ వర్క్స్.
చిక్ శేటు - బెంగళూరు

బహుమానము 500 రూప్యములు

జగద్విఖ్యాతి
గాంచిన

తాయత్తు

లేక
గొప్ప

నరస్వతి కవచము-(రిజిస్టర్డ్)

నెరవేరిన పనులను నెరవేర్చ గలిగిన-యంత్ర మిది యాకటియే

ఈ గొప్ప హిందూతాయత్తు (నరస్వతి కవచము)ను గూర్చి శాస్త్రములందు సంస్కృత శ్లోకము లిట్లు చెప్పుచున్నవి:-

“నరస్వగ్రహ ప్రళయనీ నిశ్చేష విషనాశనీ, జయసర్వత్రకదతి, ధానడముతిప్రద”
నరస్వతి కవచము నుపయోగించుటవలన భయములు, కష్టములు, గ్రహదోషములు తొలగును. ధన, ధాన్య సౌఖ్యములుగలిగి వర్ధిల్ల గలరు.

దీనివలన సర్వవ్యాధులు తొలగి, అన్ని విషయములందును జయమును చేకూర్చును. కఠిరదాక్షిణ్యమును హెచ్చుచేయును. సర్వగ్రహదోషములు తొలగి, ఉద్యోగముందును, వ్యాపారముందును, చేతిపరిశ్రమలందును దిగ్విజయము చేకూరును. పుత్రులు లేనివారికి దీనిని ధరించుటవలన సంతానము కలుగను.

స్త్రీలకు

ఈ సరస్వతి కవచమును రెండు ప్రవాళములతో (ధర జత రు 1.) ధరించవలయును. స్త్రీలకు దేహరోగ్యము నిచ్చి, సంతానముకలిగి, సంసారముందు సర్వ సౌఖ్యములు నిచ్చును. స్త్రీలపాలిట వరప్రసాదినీ యనదగినది.

గమనించవలయును:- సర్వవిషయములు రహస్యముగ గుంచబడును. యనమతి పైననే యోగ్యతాపత్రములమాత్రం ప్రచురింపబడును.

ప్రత్యేక నోటీసు:- మేము పైన వ్రాసిన శ్లోకము శాస్త్రములనండి ప్రచురించినది కాదని నిరూపించు వారికి రు 500 బహుమతిగా నివ్వబడును.

దీనిగూర్చి, రాజులు, నవాబులు, జమీందార్లు మనసిఫలు, వక్త్రులు, డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు, ఉపాధ్యాయులు మొదలైన వేలకొలది ప్రజలు యోగ్యతాపత్రకల సంపి యున్నారు. వ్యాజ్యములందును, పరీక్షలందును, లిసురాగములందును, తప్పక జనుమును చేకూర్చును. వీని గొప్పదనముగూర్చి వ్రాసిన శ్లోకముగాను. ఒకపర్యాయముపయోగించిన మీకే తెలియగలదు. అన్ని కష్టనశలందు దీనిని చెంబ యవశ్యముంచు కొనదగియున్నది. దీనివలన సౌఖ్యము, దీర్ఘాయువు వాంఛగలరు.

మిక్కిలి చౌక. కాని ఒక్క-దానిని చేయుటకూడ్రం యంత చౌకగాదు. దీనిని వందలకొలది మైళ్లదూరముండి తీసుకొని రావలయును. కాని మేము వేలకొలది తయారు చేయుటచే యంత చౌకగ నివ్వగలిగితిమి.

ఒక రూపాయ, నాలుగు అణాలు మాత్రం

ప్రతిదానివెంటను ఉపయోగించు పద్ధతూ పంపబడును.

టోకు ధరలు:- 8 కి రు 8-12; 6 కి రు 6-12; 12 కి రు 12-4, 25 కి రు 24; 50 కి రు 40; 75 కి రు 60; 100 కి రు 75; చెండి తాయత్తు 1 కి రు 2-8; బంగారపు తాయత్తు 1 కి రు 5; దీనితో ధరించుటకు పట్టుదారం గజా 1 కి 0-2-0 మాత్రం 8 తాయత్తులు కొనువారికి యొకటి యుచితముగా నివ్వబడును. క్రము. పోస్టేజి ప్యాకింగ్ హిందూదేశము, సిలోనుకు యుచితము. విశేషముల 11 అ ప్రత్యేకము.

ఉపయోగించువారు
చెప్పు విషయమును
జాగ్రత్తగ గమనించుడు.

వైద్యాధికారులు,

పోస్టు భాషరా (హుగ్లీ) నారాయణపురం 25-9-26.
ప్రియమైన యాద్యులారా,
1926 సం॥రం ఫిబ్రవరి మాసముందు మీరు బాబు
బ్రహ్మయ్య కృష్ణదాసు, హరారా డాక్టర్ గారి యడ్రముకు పం
పిన తాయత్తులు చేరినవి. దానిలో నే నొకదానిని యుపయో
గించి మిక్కిలి సంతృప్తిచెందితిని. కావున మరినాలుగు పంపుడు.
విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ డి. బేంద్రనాద్ దాస్
యస్. వి. యస్.

20258.

47, ఆదియప్పనాయకపీఠి, మద్రాసు.

4-11-24

ఆర్యా,

మీయొక్క యద్యుతకీర్తిగల తాయత్తును ధరించి
డాక్టరు పరీక్షయం దుత్తీర్ణుడనైతిని. అందున రెండవతరగ
తిలో కృతార్థుడనైతిని. కనుక మీతాయత్తు యద్యుతకీర్తి
గలిగినది కాబట్టి మరియొక నాలుగు వి. పి. ద్వారా పంపుడు.
విధేయుడు,

(సం) డా. సి. నాథముని యల్. యమ్. పి,
సర్జన్ అండ్ ఫిజిషియన్.

పోస్టు, బారియ, బోస్ గవ 10-9-25

గౌరవనీయులారా,

మీరు పంపిన యమోఘమైన కీర్తిగల రత్నను గత 8
సంవత్సరములనుండి యుపయోగించి కృతార్థుడనైతిని. కాబట్టి
మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపుడు.

తమవిధేయులు,

(సం) బి. సి. చౌదరి
మెడికల్ ఆఫీసరు,

బంగాల్ ఆసుపత్రి, భాగల్ పూర్

పోస్టు. భాజీపూర్ పాబ్నా జిల్లా, బెంగాల్ 1-8-26

ఆర్యా,

భగవదనుగ్రహము వలనను తమయొక్క రత్నధారణవల్ల
శుభదినములకే నాకు యుద్యోగముందు హెచ్చుతీతము చేయ
బడినదని తెలుపుటకు సంతృప్తమైనది. మీరు తెలిపినదంతయు
యదార్థము గనుక మరొకదానిని రెండు పగడములతో సహా
నాభార్యకు పంపవలెను. విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ యస్. యమ్. రహమాన్

మెడికల్ ఆఫీసరు,

భాజీపూర్ ధర్మవైద్యశాల.

చూనార్ ఇ. వి. రైల్వే, రిఫర్ మేటరీస్కూల్,

8997.

19-6-1924

ఆర్యా,

మీరు యిదివరలో పంపిన రత్న బాగుగ పనిచేసియుం
డుటచే దయయించి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంప
వలెను.

తమవిధేయులు,

(సం) బ్రిజ్ బీహారిలాల్

మెడికల్ ఆఫీసరు.

మస్టర్ కాలీయరీ కుసుండ్ పోస్టు మన్ భామ్ 11-7-22

మెసర్స్ జి. డి. జోషి లండ్ కో, ఢిల్లీ

ఆర్యా,

మీయొక్క జగద్విఖ్యాతిగాంచిన రత్నను 11 మాసముల
నుండి ధరించుచుంటిని. దీనికీర్తి వర్ధించు తక్కువగాదు. నామన
క్కునందుండు కోరికలన్నియు ఫలించినవి. నాకు సహాయకారి
యగుటవలన నావిశ్రువునుమాడ ప్రోత్సహించుచున్నాను. మీ
రత్న యద్యుతకీర్తి గలిగియున్నది.

నేడే రు 25 మనియార్డరు ద్వారా సరస్వతిదేవిని
పూజించుటకు పంపియుంటిని. మరొకదానిని పంపినయెడల
మీకంతయో కృతజ్ఞుడను.

విధేయులు,

(సం) జె జి. పిలిస్,

ఇంగ్లాండు దేశపు ప్రజలు

లండన్ 10-8-1926

ఆర్యా,

ఇందు వెంట 10- ఒకరత్న, పట్టుతాడుకొరకు పంపు
చున్నాము.

నేను యిదివరలో యొకటి యుపయోగించి దాని ఫలి
తమును బొందియుంటిని. ఆలస్యములేక వెంటనే పంపుమని
యాసింపుచున్నాను.

తమవిధేయులు,

ఆర్ట్ లండన్ డిస్ట్రీక్ ఎంబ్రాయిడర్ వర్క్స్,

14, సెటిల్మెంట్ కమ్యూనిటీ యల్ రోడ్డు,

లండన్ ఇ. సి. 1.

11195-జి. హెచ్. రిడల్ ఎస్ కైర్వో

హైలెండ్ బెర్రెస్, ఇల్ బెన్, సౌతాంప్టన్ ఇంగ్లాండు 28-8-22

య్యారీండి విధముగ వ్రాయుచున్నాడు:-

మీరు పంపినరత్న చాలయపకారము చేసియున్నది. గాన
మరొకదానిని పంపుడు. దీనిధర యిందుతో పంపు
చున్నాను.

కాలమునకు దగిన నూతన యద్యుతము

ధనశేక్త్యం 12 8-27 (గోదావరి)

ఆర్యా,

మీరు పంపిన తాయత్తు నాకు యన్ని విషయములలోను
త్వీష్టికరముగ పనిచేసింది. దీనియొక్క అణము యొకేమాదిరిగ
యున్నది. దీని ప్రేక్షమాద్యు సరస్వతియే యంత నమ్మక
మైన పనిచేయుచున్నది. కాబట్టి నేను నాన్నే పొతులకుచేయు
సలహాదేముచ నిరుపయోగమైన రత్నలనుచాచి మోసపోకుడి.

తమవిధేయులు,

(సం) పి. బి. సుబ్రహ్ం,

ఆఫీస్ ఇ. ఇ. యస్, లండన్,

మెకానికల్ అండ్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరు

మునిసిపల్ కమిషనరు

ధనబాద్ 24-11-20

ఆర్యా,

మీరత్న గడచిన 4 సంవత్సరములనుండి ధరించుచుం
టిని. దానిగణముల విషయంలో నేను చెప్పనవసరములేదు
తమవిధేయులు,

(సం) నాథసింగ్,

మునిసిపల్ కమిషనరు.

పోలీసు యువోగ్సులు

కోర్టు ఆఫీసు డాబ్బిలింగ్ 8-1-27

ప్రియమైన పంజీబ్ గారు,

మీరు 1924 సంవత్సరం ఆక్టోబరుమాసమున పంపిన
గొప్పరత్నకు సంపూర్ణమైన విశ్వాసముతో ధరించి, లాభములను
దివెంజరుమాసములో బొందితిని. నేనె దినము రెగినసామును
మనియార్డరు ద్వారా పంపియుంటిని. దీనిని సరస్వతిదేవి
పూజార్థమై పంపియుంటిని

ఇట్లు విధేయులు,

(సం) పహల్ వాక్ సిక్ హా,

పోలీస్ కోర్టు యువ్ స్పెక్టరు, డాబ్బిలింగ్

హృదీకేశనారాయణ్, డి. వి. జి. పోలీస్ ఆఫీసు;
సెంట్రల్ కేంజి, బంకిపూర్, పాట్నా 26-11-24 లేదియిట్లు
వ్రాయుచున్నాడు.

“ఒకపర్యాయము తిమిరత్న నుపయోగించి; నాకోరిక
లన్నింటిని నెరవేర్చుకొంటిని. దీనిని నాబంధు జనులుకూడ
ఉపయోగించి త్వీష్టించిరి. కాబట్టి మరొకదానిని వి. పి.
ద్వారాపంపును.

నిరుపయోగమైన వాటినిచూచి మోసపో
కుడు. వివరములకు, లోకు ధరలకు వ్రాయుదు.

కొండను త్రవ్విన ఎలుకను పట్టుట

గాంధీమహాత్ముడు నేనుగుప్తాగారి శిక్షనుగూర్చి
జైలును జేసిన లభి ప్రాముఖ్యము

అహమ్మదాబాద్, మార్చి 27- ఈవారము యలగండ్లపల్లిలో కొండను త్రవ్విన ఎలుకను పట్టుట ప్రాముఖ్యముగా నున్నది. రంగులలో నొక పెద్ద పర్వతము త్రవ్వినందుచేత, దాని ప్రక్కగా త్రవ్వగా నొక చిట్టి ఎలుక బయటకువచ్చెను. ఈ ప్రక్కకు వచ్చిన వ్యాధిచే బాధితుడైయున్న విఖ్యాత పురుషులకు భారతీయునిపై కేసులను అనవసరమైన నేరాలనుగా చేసి నేరవిచారణ జరిపి ఆయనను బాధించి శిక్షించుటకును యీ ప్రభుత్వమువారు ప్రజాద్రవ్యమును సదరు వ్యవహారమునకై ఖర్చు పెట్టించిరి.

ఇంతయు ఎందుకు జరిగినదన్న యెడల పదిమందికి తెలియజేయబడిన కారణ మేమనగా నేనుగుప్తాగారు రంగులలో రెండు ఉపన్యాసము లొసంగి రట. అటు వంటి ఉపన్యాసాలు ఇప్పుడు ప్రతిసభలోను ప్రతివాడును పరిపాటిగా ఇచ్చుచునే యున్నారు. కాని ఆ ఉపన్యాసముల నన్నింటిని గవర్న మెంటువారు సరకుగొనుటయే లేదు. నేనుగుప్తాగారు రాజప్రోహ ప్రబోధము నల్ల కదలబారి నట్లుగా ఋజువుచేయగల సాక్షి యొకడును కోర్టువారికి లభించలేదు. మేజిస్ట్రేటుగారు తమ తీర్పును చెప్పవలసి వచ్చినందులకు ముందుగా కొన్ని పరిహారోక్తులను చెప్పుకొన్నారు. ఈ మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రజా స్వాతంత్ర్యముగల దేశములో ఉన్నట్లుయితే ముద్దాయిని విడుదల చేసి ఇట్టి తుంటరి నేరాలను చేసినందులకై గవర్న మెంటువారి నే చివాట్లు పెట్టియుండవలెను.

ఈ కేసులోని యీ తీర్పును అంత రాష్ట్ర మొకటి కలదు. వల్ల భాయి పటేలు గారిపై ఆరోపించబడిన నేరమునకు ఆయన నిజముగా నిందితుడే అయిన యెడల ఆయనకు తీవ్రమయిన శిక్ష విధించియుండవలసినది. నేనుగుప్తాగారు రాజప్రోహమును చేసినవారేయని నిర్ధారణయైన యెడల 10 రోజులు విడిఖయదు వారి నేరమునకు చాలదు. ప్రజలందరికిని బుద్ధివచ్చునట్లుగా అయనను దిట్టముగా దండింపవలసియున్నది. ప్రభుత్వ శ్రమమును ఖరీదొల్లు నేరమయినచో, ఆ నేరమును

నిరూపించెడి సెక్షను నిజమేయినచో, రాజప్రోహమునే మత ధర్మముగా బోధించుచున్న నన్ను గవర్న మెంటువారు యిదివరకే చాలకాలము క్రిందట ప్రాసీహముచేసి దిట్టముగా శిక్షించియుండవలసినదే. గవర్న మెంటువారు మనలో నెవరిపై నా మంచి భయపడి యీ లేదని శిక్షలను వేయుచున్నారనిగా ని నన్ను స్వేచ్ఛగా తిరుగ నిచ్చుచున్నారనిగాని మీరు తలంపవచ్చు.

ఇందులకు కారణము కొంచెము మార నులోచించవలయును. బహిరంగముగా తమ అభిప్రాయమును చాటించెడివారిని శిక్షించుటకు గవర్న మెంటువారు జంతువున్నారు. ఈ గవర్న మెంటువారియెడల ప్రపంచములోని యితర దేశముల వారికి గల అసహ్యము నానాటికి హెచ్చుచున్నది. అందువల్ల లోకభీతిచే యీ గవర్న మెంటువారు వెనుకాడుచున్నారు. దౌర్జన్యవోహ మేమియు లేనట్టి విషయములలో ప్రాసీహముచేయుటకుగాని, తీవ్రముగా శిక్షలు విధించుటకుగాని గవర్న మెంటువారికి చేతులురావు. అట్టివి చేయుటకు వారు అశక్తులగుచున్నారు. కనుక దౌర్జన్య రాహిత్యపద్ధతి ఎంత ప్రకృష్టమైనదో మరింత ఋజువును చున్నది. కాబట్టి యితరకాలమునుండియు యీ స్వాతంత్ర్యోద్యమము దౌర్జన్యకళకము లేకుండా కొనసాగింపబడినది. కనుక ఇక ముందు మాడ దౌర్జన్య భయము లేకుండా యీ ఉద్యమము కొనసాగగలదని నూలదప్పిపో పరికించినను బోధపడగలదు. కనుక యీ ఉద్యమమునకు విజయము చేరువలోనున్నదనుట నిశ్చయము. ఉత్సాహమునాత్రమే కాదు. దానిలో గూడ స్వరాజ్యమార్గ ప్రతిబంధకములన్నియు తొలగిపోవును. దౌర్జన్యరాహిత్య మనెడి చల్లనిగాలిలో ఎటువంటి పొగయైనను మటుమాయ మగును. (శ్రీ (పె.)

“శారదానవలలు”

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును

యీ నెల 10 వ తేదీలోగా ౭౫ స్త్రీలకు పంపువారికే

ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా

కావలెను

చురుకైనట్టియు, మంచి పలుకుబడిగలవారు బాగుగా నిరపదినట్టియు, ప్రజలయొక్క మోదమును పొందినట్టి భీమా కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు కావలెను. మా కంపెనీ ఆర్గనైజింగ ఇన్ స్పెక్టరుగారు సదరు స్థలములందు సంచార మొనర్చి, దరఖాస్తుదారులు చురుకుగా పనిచేయుటకు సహాయపడునట్టి స్థలాల నిచ్చెదరు.

దరఖాస్తులను బాక్సు నెం. 99

C/o ఆంధ్రప్రదేశ్, అని. పంపుకొనవలెను.

ఆర్కాటు, రాజమండ్రి, చిత్తూరు, కాకినాడ, కార్వూర్, తుని, కడప, విజయనగరం, ప్రొద్దుటూరు, పర్లాకిమిడి, గుత్తి, శ్రీకాకుళం, అనంతపురం, బరంపురం, నర్సారావుపేట, తెనాలి, గుడివాడ, భాపట్ల, నర్సాపూరు, ఓంగోలు.

Mysore Branch.
152, Commercial St.,
Bangalore.

Madras Branch.
Post Box No. 237
Madras

అపూర్వమైన రకము

సీమకమలములకు, మణులకు

న్యాయమైన ధరల చొప్పున

ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖర్చున మీరదయచేయుడు.

187-8

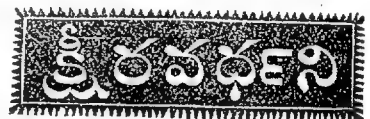
పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ & సన్

కలివిలిసము “శ్రీపత్”

ఫోను నెం 8477

పార్కు-తొను, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

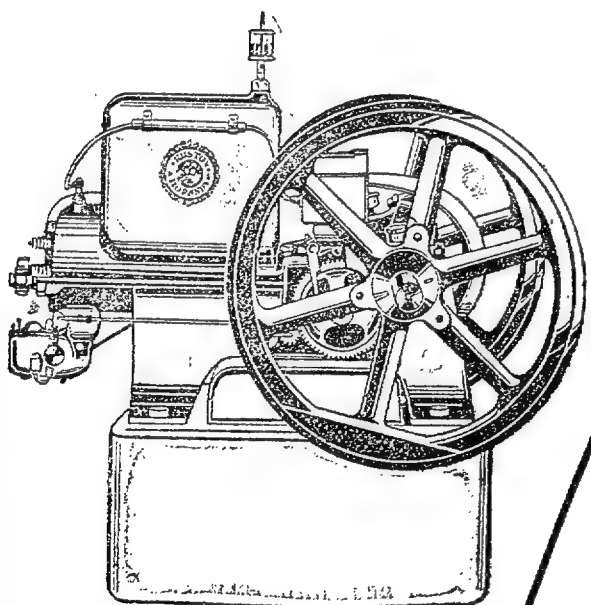
తల్లులకు చువలను వృద్ధిచేయును. అన్ని షాపులలో దొరకు.

నెల బుడ్డి 1-కి రు 1-8.

ఆయుర్వేద నిలయము (రిజిస్టర్డ్) బెజవాడ.

రస్టన్ - హార్న్స్ బీ ఆయిల్ ఇంజిన్లు

ప్రతి ఒక్క టియు వాటి జాతులలో శ్రేష్టమైనవి

పి. ఆర్. టైప్ ఇంజిన్లు

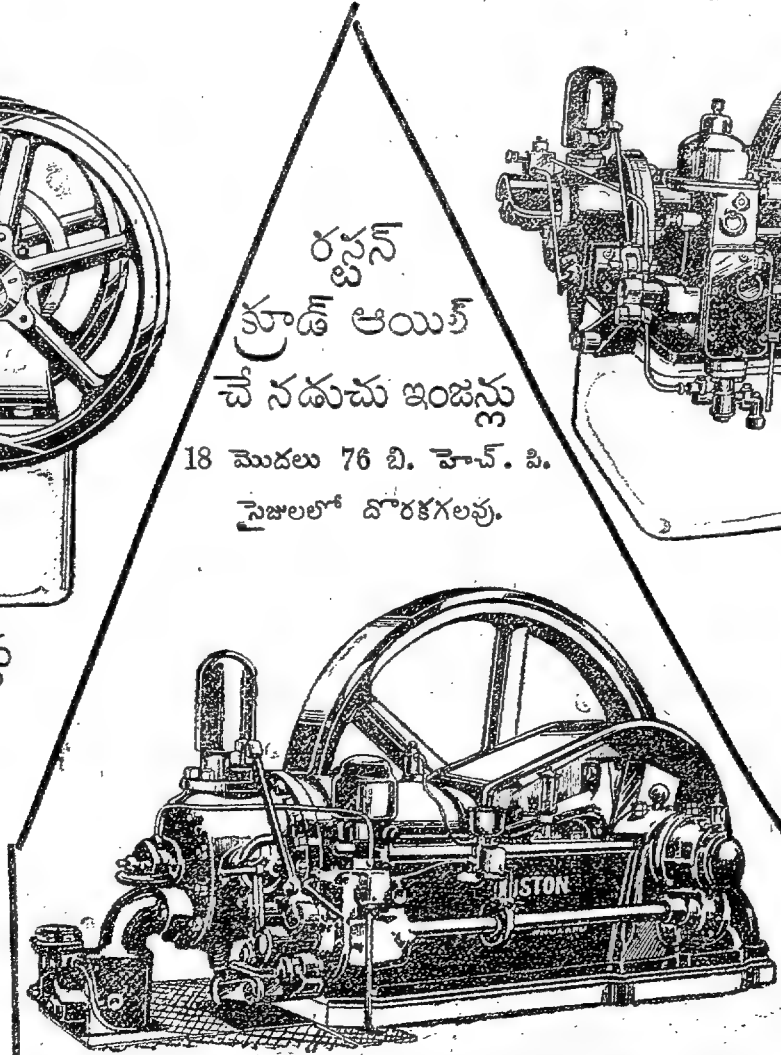
పెట్రోలువల్ల ఆరంభించి

కిరసనాయిల్ వల్ల

నడపబడును

సైజులు

2½ మొదలు 6½ బి. హెచ్. పి.

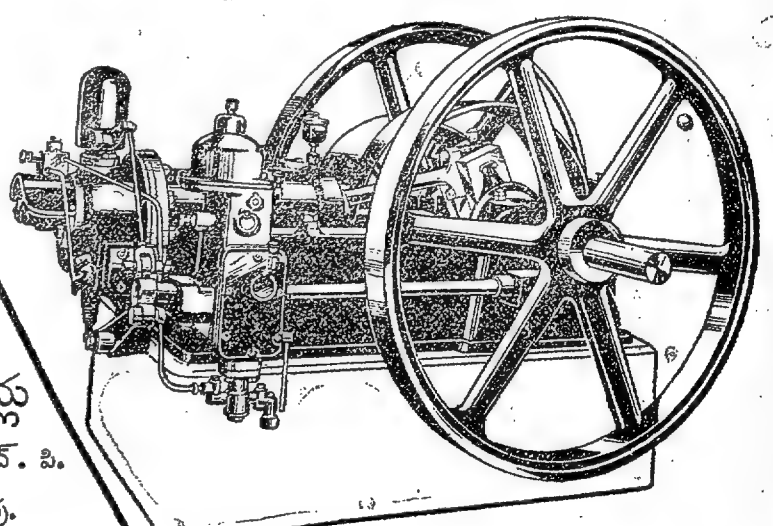

రస్టన్
క్రాడ్ ఆయిల్

చే నడుచు ఇంజిన్లు

18 మొదలు 76 బి. హెచ్. పి.

సైజులలో దొరకగలవు.

క్లాసు “యమ్”

హాట్ బల్బ్ ష్టార్ట్

క్రాడ్ ఆయిల్ వల్ల నడచును

సైజులు

3½ మొదలు 36 బి. హెచ్. పి.

ప్లాక్ మద్రాసునందు కలదు.

మద్రాసు రాజధాని ఏజెంట్లు :- మాస్కో ఆంధ్రు కో., లిమిటెడ్., రాయపురం-మదరాసు.

హైదరాబాదు వ్యవహారములు

(ఒకకేటెని)

పత్రికానిషేధము

రాష్ట్రీయల జన్మస్థానం శ్రీకాకుళం పాలించుటకై స్థాపించబడిన "రవ్యూ" "న్యూకేరా" పత్రికలు ప్రభుత్వమువారి యగ్రహమన కామూతియగుటవలన నిలిపివేయబడెను. రాష్ట్రీయన పత్రికలు వేళ్ళవై తెక్కించునన్ని యుండ, అందులో 7 ముఖ్యమైనవి నిషేధించబడుటవలన ప్రజల కంటేనియు హానికలిగినదని చెప్పవచ్చును.

"న్యూకేరా"

పై పేరుగల పత్రిక కొలదిదినములలో బెజవాడనుండి సయ్యదు అసద్లలా బి. వి. కి సంపాదకత్వమున జాతీయభావములతో ప్రచురింపబడునని రూఢిగా తెలియుచున్నది. పై జామురాజ్య సిరంకుత వ్యవహారములకు ఈ పత్రిక ప్రాముఖ్యతనిచ్చును.

"ఆన్లైన్ పత్రిక"

ఈవారపత్రిక శ్రీయూత్ పి. యస్. నాగిరాజుగారి సంపాదకత్వమున బెజవాడనుండి "న్యూకేరా" పత్రిక ప్రచురణ తరువాత వెలువడును. ఇందు రాజకీయవ్యవహారములు ముఖ్యముగా జాతీయ మహాసభ వివరములు ప్రకటింపబడుచుండును.

— యెక్స్ ప్రిక్ బారల్లాగారు

వ్యవహారములందు పాల్గొనుచుండుటవలన ఘోషించబడినది. ఇంతియేగాక వీరివ్రాత ఈ ముద్రింపబడునటుల గవర్నమెంట్ కు సుపాద్యమెంటువారికి విచ్చినటుల

త్రే, మింటునమ్మెలు

సమ్యక్ శాంతిగా సమాప్తికొందినవి విను సంతసించుచున్నాము. కాని కొన్ని పనివాండ్రు ఇప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించనటుల తెలిపిరి.

బా పా లా ల్

యందు

వజ్రములకు, బంగారు వెండినగలకు మీరు నమ్మక ముంచవచ్చును

నెం. 216, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

స్థానికపత్రికలు

గోల్కొండపత్రిక, డెక్కన్ ప్లాస్, రహ్మాన్ డెక్కన్ సుబా డెక్కన్, పత్రికలను ప్రభుత్వమువారు స్టేటువ్యవహారములందు ఎక్కువ వాడుకగా వ్రాయగూడదని హెచ్చరించుటవలన పత్రికలు పీల్చిన పిప్పివోలే చొప్పదంటువ్రాతలు వ్రాయుచున్నవి. పత్రికలకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చుటకు మారుగా వానిని నిరోధించుటవలన ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్ఠ పోవుచున్నదని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాము.

ఆంధ్రనిధి

జోగీపేట ఆంధ్రనిధిల సమయమున "ఆంధ్రనిధి" నిమిత్తము చెండువేలరూపాయల విరాళములు దొరకెని. పెక్కు చాగ్గ త్రములును గలవు.

రానెనుసూడ్ గారు

సయ్యద్ రాన్ మసూద్, మసూద్ జంగ్ బహదూర్ గారు ఆలిఫుర్ వైస్ చాంబర్స్ గా నియమింపబడిన తరువాత నిజాం రాజ్యమునకు వచ్చుట ఇదియే ప్రథమ సారికావున వారికి ఇచ్చుట మహమ్మదీయులు "సంగుల" మున్నగుచేయుచున్నారు. వీరి రాకకు కారణము ఆలిఫుర్ విశ్వవిద్యాలయమునకు కొంత ధనము ఇచ్చితిమనటి సంపాదించుకొని పోవుటయే.

PLASMON

శరీరమున కభివృద్ధి, నూతనశక్తి నిచ్చు ఆహారము.

ప్లాస్మన్ బలమునిచ్చి పోషించి పెదవును చురుకుగ పనిచేయునట్లును, నరములను పుష్టికరముగ నుండునట్లు చేయును. మీరు చేయు పనులయందు దృష్టిని నిలుపునట్లును ఆటల యందు ఉత్సాహవంతులుగను, అన్నిటికిని తగిన సమర్థులుగ చేయును. ప్లాస్మన్ బాగుగ వృద్ధిపొందించగల్గి బలమును, ఆరోగ్యమును యిచ్చును. ప్లాస్మన్ కాకములతో చేయు పులుసులందును, పిండి పంటలందును ఉపయోగించవచ్చును. ఇట్లు చేర్చుటచే నాటి మామూలు సువాసన తగ్గి పోక, యింక రుచిని హెచ్చించును.

దొరుకు ఫలములు:—

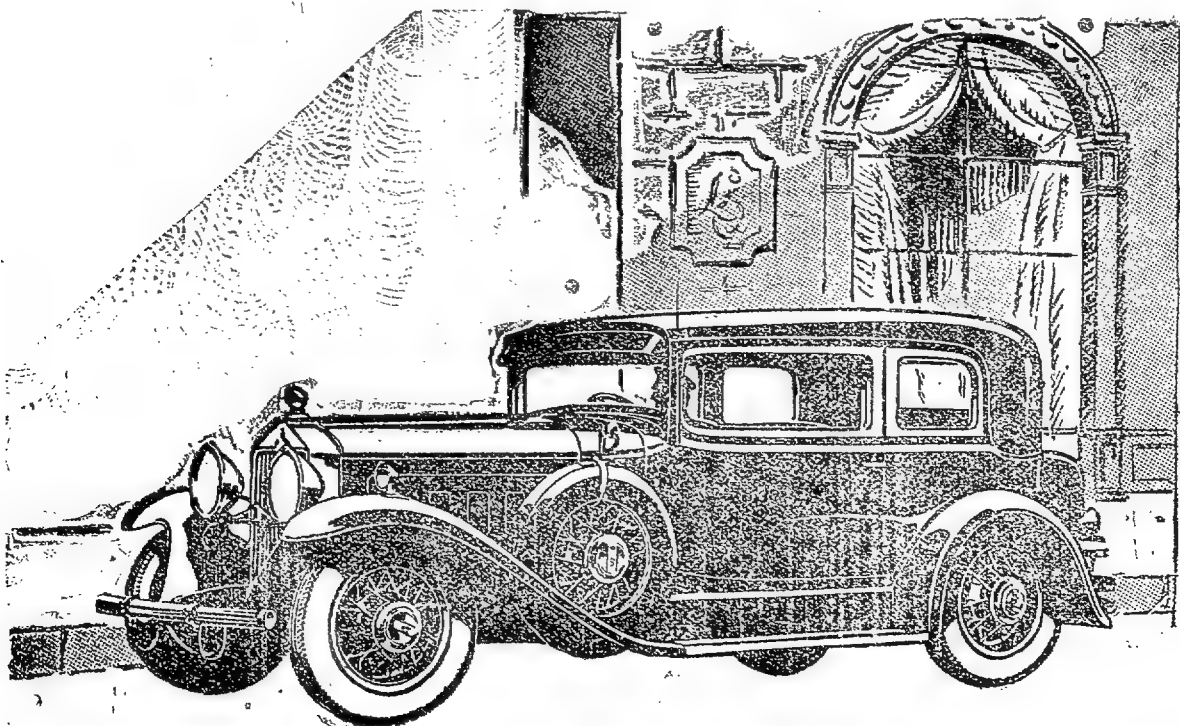
స్పృహను ఇండ్ల కంటెని నిమిత్తం, మౌంటురోడ్డు, మద్రాసు.

ఎ. సి. గోపాలస్వామి అయ్యంగార్, రెవెన్యూ పీఠి మద్రాసు.

విల్లీసు - నైట్ (రాత్రి నిశ్శబ్దతవలె నిశ్శబ్దము) విల్లీసు - నైట్ బండ్లు వేతైనది

ఆయుజన్ ఒక్కొక్కమైలు వేగముగాపోవు కొలది క్రొత్త ఆహ్లాదము కలుగచేయును. ఆబండి, బాహాటకమైన స్థలములలోను జననమృత్యుమైన పట్టణములలో కదలునప్పటికి, శుభ్రతతో కూడిన పులిపోవునట్లుండును. ఈ ప్రసిద్ధిచెందినబండిలో మోటారుచేయుటలో వసతులులేవు అని నీవు చెప్పు - వీర్యాటులేదు - ఎట్టి ఉపేక్షయులేదు - విలువైనది, నిశ్శబ్దమైనది, అందమైనది - అసాధారణమైన బండియే.

నిశ్శబ్దము — బలము — అందము

సింపున్ ఆండ్సు కోలిమిటెడ్.,
మదరాసు, ఉదకమండలము, తిరుచనాపల్లి

అమోఘం

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకం)

పల్ల

పల్లయ్య—మాతమ్మకి పాతికేళ్లు.
పుల్లయ్య—ఇరువై ఏళ్లని నాతో చెప్పాడే.
పల్లయ్య—అయిదు సంవత్సరములు వచ్చిందాక, వాడికి వట్టు లెక్క పెట్టడం రాలేదు.

సర్కసు

ఒకడు—సర్కసుకు నిప్పంటుకుంటే.
ఇంకోడు—సర్కసులో నిప్పయింకేవా డున్నాడు.
వాడికి కబురు పంపితేసరి.

ఖిర్చు

గుమాస్తా—మా నేజరు వెయ్యిరూపాయలు కాశాడను.
ప్రస్తకంలో ఏమని వ్రాసే?
ఇంకోగుమాస్తా—నిల్లర ఖిర్చుని రాము

నాదం

పాటకుడు—మొన్న గోక్షహాలులో నేనుపాడితే నా నాదం ఎట్లా వ్యాపించిందో కనిపెట్టావా?

నేనేమీతుడు—అది స్వేచ్ఛగా వ్యాపించడానికి గాను చాలామంది లేచిపోయినారు.

జీతం

నటుడు—నాటకంలో ఆల్లరపుతున్నది.

మా నేజరు—ఎందుచేత?

నటుడు—నాయకుడు యుద్ధంలో చావలసివుంటే, చావ గుండా నిలుచునే ఉన్నాడు. ప్రేక్షకులు నవ్వుతున్నార.

మా నేజరు—బాకీవున్న జీతం ఇప్పుడే ఇస్తానని చెప్పు.

ఆలస్యం

ఒకడు—మీ ఆఫీసులో గుమాస్తాపని ఖాళీఅయిందని విన్నాను నాకిప్పుడే?

మా నేజరు—ఆలస్యమయింది వెళ్ళకాదు.

ఒకడు—ఎవరికయికా ఇచ్చారా?

మా నేజరు—ఇవ్వలేదు. నవ్వు ఇరవై సంవత్సరాల కింద దరఖాస్తు పెట్టితే ఇచ్చేవాడినేమో? నీకు వయస్సు మది రింది.

పేరు

ఉపన్యాసకుడు—ప్రపంచంలో కల్లా గొప్ప ఉపన్యాసకులు ఎవరు?

సభికుడు—నేను చెప్పకాగాని, మీ పేరెంతో చెప్పండి.

గాడిదె

కొత్తగుమాస్తా—నన్ను మా నేజరు గారు గాడిదె అని అన్నాడండి.

పాడుగుమాస్తా—నన్ను మొదట గాడిదెఅనే అన్నాడు. ఇప్పుడు నేను మే నేజరు గారికి ముఖ్యుడి నయినాను. అందు చేత నువ్వు దిగులుపడబోవు.

ధర్మం

బిచ్చగాడు—అయ్యా ఒక కాని ధర్మం చెప్పండి. మీకు పుణ్యం వస్తుంది.

ధర్మికుడు—నవ్వు బుద్ధిగావలెనని అడుగుగాని డబ్బు అడ గాదు.

బిచ్చగాడు—మీ ధర్మం లేనదాని నేనెట్లా అడిగడండి. ఉన్నదాన్నే అడిగానండి.

అబద్ధాలు

మా నేజరు—అబద్ధాలు అడుతున్నావు. ఇందుకు నీకు ఏమిటో తెలుసునా?

నాకరు—ఏమిటండి?

మా నేజరు—కొంతకాల మయితరువాలనిన్ను ఊళ్లకు పనిమీద పంపిస్తాను.

పెత్తనం

భర్త—నీకు ఇంటి పెత్తనం గావలెనా?

భార్య—అక్కరలేదు, డబ్బు నాచేతి కిస్తుంటే చాలును.

మాట

ఒకడు—ఎల్లయ్య మాట నిలుపుకుంటాడు.

ఇంకోడు—నిలుపుకోక ఏం చేస్తాడు? అతనిమాట ఎవరి కి కావాలి?

నేన

భార్య—ఎవరయినా బాధ పడుతుంటే మీరు వాళ్ల కష్టం ఎప్పుడయినా తీర్చారా?

భర్త—తీర్చుకేం? నిన్ను పెండ్లి చేసుకొని నీ కష్టాలను తీర్చలేదా?

అర్ధరాత్రి

కాకా నేబిలు—అర్ధరాత్రివేళ ఎక్కడికి వెళ్తున్నావు? నీ చేతుచెప్పు.

పారుడు (అలోచించి)—మీటింగుకు వెళ్తున్నాను. పోనియ్యి.

కాలు

బిచ్చగాడు—అమ్మా నా ఎడమకా

యజమానురాలు—మా యింట్లో

విల్లు

ఒకడు—మీ మేనమామ విల్లు

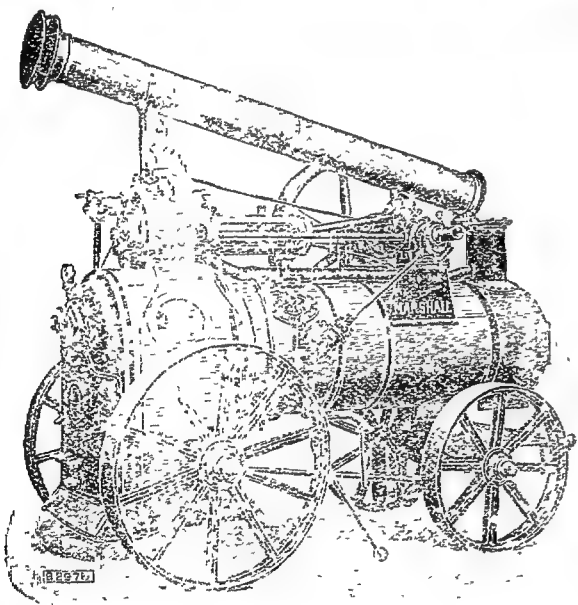
జ్ఞాపకం పెట్టకొన్నాడా?

ఇంకోడు—పెట్టుకున్నాడు. అందుకే నా పోలేదు.

మర్యాద

పెద్దమనిషి—అయ్యా, నీగరెట్టుకావలెనా?

అతిథి—అక్కరలేదండి.

“మార్షల్”

“యస్” తరగతి పోర్ట్ బుల్ స్టీమ్ ఇంజను

నవీన పద్ధతులమీద తయారై,

దృఢముగానుండుటకు, చిరకాలము మన్నుటకు

వీలగునట్లు విశేషాంశములన్నిటిని పొందియున్నది

ఈ ఇంజన్లు రైసుమిల్లులకు, పిండి విసురుడు యంత్రములకు, రాళ్లు తయారొనర్చు యంత్రములకు గానుగ యంత్రములకు తారుపోసి గట్టియొనర్చు యంత్రములకు సెంట్రీఫూగల్ లేక యితర పంపుల, కొయ్యపనియొనర్చు యంత్రములు, ప్రత్తియంత్రములు, యిండ్ల కట్టడ మునకు తదితరములైన పనులకు తగుమైనవి.

M 27 ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు

మార్షల్ సన్స్ అండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీర్లు—

9. సెకండ్ లైసు బీచ్, మద్రాసు.

ప్రాంచి—బెజవాడ.

పెద్దమనిషి—కాపిగాని లెంజానుకాని తెప్పించేదా?
అరిధి—అక్కర లేదండీ.
పెద్దమనిషి—చీట్లపేక అడుతారా?
అరిధి—అడనండీ.

పెద్దమనిషి—పోనీ, మా ఇంట్లో ఆకులున్నాయి, విల్ల
కుట్టి పెడతారా?

సంగీతం

సంగీతపాటకుడు—మీకు మంచి సంగీతం ఇవ్వ మేనా?
ఎల్లయ్య—ఇవ్వ మే. అయినామీరు కాస్తే ప్రవాడండి,
మోటారు

ఎల్లయ్య—మీ ఆయన మోటారుబండి కొంటాడలే
పుల్లయ్య—అందుక నే యత్నం చేస్తున్నాను.

ఎల్లయ్య—మోటారు పెట్టే దానికి ఇల్లుకట్టిస్తున్నారా?

పుల్లయ్య—మోటారుబండి చెడిపోతే బాగు చేయ్య
డం ఎట్లాగో, బండితలకిందులయితే ఏంచెయ్యాలనో తెలిపే
పుస్తకం కొని చదువుతున్నాను.

కాళీ

ఎల్లయ్య—మీరు కాళీ ఎప్పుడు పోతారు?

పుల్లయ్య—ఇంకా రెండేళ్లకు. అందుక నే సిద్ధం చేస్తు
న్నాను.

ఎల్లయ్య—రెండేళ్ల నాటికి ఇప్పటినుంచి సిద్ధం చెయ్య
తానా?

పుల్లయ్య—అక్కడికిపోతే, హిందీభాషవస్తేనేగాని
పనిసాగదని, హిందీపుస్తకాలకోసం వ్రాశాను. అవి రాగానే
హిందీ నేర్చుకోవడం మొదలుపెట్టుతాను.

ఉపన్యాసం

సభాధిపతి—ఈరోజు ఉపన్యాసం ఇచ్చే ఆయన
అమెరికాదేశీయుడు. ఆయనతోలు తెల్లనిదయినా, ఆయనకూడ
యం మనవల్లే నల్లనిదే. అందుచేత, మీరు శ్రద్ధగా వినవలెనని
కోరుతున్నాను.

కోర్కె

ఉపన్యాసకుడు—మనమల్లులు కోర్కెల్లోనుంచి వచ్చా
రని సాక్షాత్తం ఉంది, మీకు తెలుసునా?

సభికుడు—మీరు కోర్కెల్లోనుంచి వచ్చారేమోగాని,
మేము మామూల్లోనుంచే వచ్చాముండి.

లెక్కలు

తండ్రి—మావాడికి ఇంటికి లెక్కలు ఇయ్యబోకండి.
టీచరు—ఎందుచేత?

తండ్రి—రయలు దగ్గరనుంచి ఇంటికి రావడానికి ఎంత
నేపు పడుతుంది అని మీరు లెక్క-ఇస్తే, మావాడు వెళ్లివచ్చే
టప్పటికి స్కూలుటయం అయిపోయింది, వాడికి యారోజు
పాఠాలు పోయినయి.

కారణం

టీచరు—నిన్న మధ్యాహ్నం స్కూలుకు రాలేదేం?

బాలుడు—మా నాన్నను సర్క-ఘకు తీసుకు పోవలసి
వచ్చిందండీ.

వ్యాసం

ఒకడు—సుప్రసానిన “నిరంతర సంచారం” అనే
గ్యాజెట్ ఏమయింది?

ఇంకోడు—ఆవ్యాసాన్ని నేను ఎన్నిపత్రికలకు పంపి
చి నా బుల్లి వాడగ్గరికే వచ్చింది.

ఒకడు—అదిగూడ నిరంతర సంచారం చేస్తున్నది
గాబోలు.

పెట్రోలు

మోటారు ప్రయాణికుడు—నామోటారు బండికి పె
ట్రోలు అయిపోయింది. నేను లొందరగా పనిమీద ఆవతలి
గ్రామానికి వెళ్లాం. మీరు పెట్రోలు నాకు బదులిస్తే, పది
రూపాయలిస్తాను. మీవల్ల నాకు ఎంతో ఉపకారం కలుగు
తుంది.

మోటారుబన్నువాడు—అట్లాగే పెట్రోలు ఇస్తాను
పదిరూపాయ లియ్యండి.

మోటారు ప్రయాణికుడు—(ఉరుచేరింతరువాత) మీకేం
పని?

బన్నువాడు—నేను పెట్రోలు తీసుకొనిపోయి ఆమ్మ
కుంటాను. మీకు ఒకటిన్న కావలెనా?

వ్యాయామం

ఎల్లయ్య—సుప్రసానిన ఏంవ్యాయామం చేస్తావు?

పుల్లయ్య—మోటారుకారులో ఎక్కి షికారుకు పో
తుంటాను.

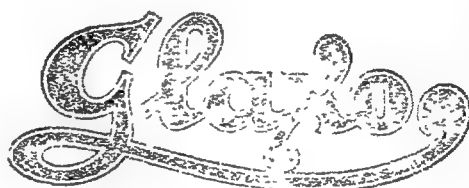
ఎల్లయ్య—అదేం వ్యాయామం?

మీ చిన్ని బాలుడు.

రాజు. అతడు బలముగాను, ఆరోగ్యముగాను
పెరుగునట్లునర్పవలెను. అందువలన మీకు పేరు ప్రతి
ష్ఠలు గలుగును. రాజాహారమైన - గ్లాక్సీ యావిగ
యములో మీకు చాల సాహాయ్యమొనర్చును. ఇతర
ములెవ్వియు చేయజాలవు.

2

గ్లాక్సీ, ఆరోగ్యవంతమైన పదార్థములు
చేసిన పాలాహారము.

ఆల్ ఫ్రెష్, యుగు అందు కో, లెనింగ్
(ఇంగ్లాడులో ఇంకాకొన్నిరేటు చేయబడినది.)
ప్రపాలపెట్ట సెం. 40 మదనాను.

8067

పుల్లయ్య—ఆపాయం లేకందా ఇంటికినన్నిం తరువాత
నాకు సంతోషంగా ఉంటుంది. అందువల్ల నాకు ఆరోగ్యం
నిలుస్తుంది. వ్యాయామం ఆరోగ్యానికిగా?

సంతోషం

ఒకడు—రామయ్య ఎందుకు ఆంత సంతోషంగా ఉ
న్నాడు?

ఇంకోడు—మోటారుబండి చాకగా కొన్నాడు.

ఒకడు—సుప్రసానిన ఎందుకు ఇంత సంతోషంగా ఉ
న్నావు?

ఇంకోడు—నాకు పనికి రాని మోటారుబండిని, రా
మయ్యకు అంటగట్టాను.

స్కూలు

ఒకడు—నాకు స్కూలుకంటే ఇష్టంలేదు.

ఇంకోడు—ఎందుచేత?

ఒకడు—నిజం చెప్పినందుకు, మావ్తరు ఒకసారి నన్ను
కొట్టాడు.

ఇంకోడు—అటునంటి దురభ్యాసం నీకు తరువాత పో
యిందా?

ఇల్లు

ఒకడు—ఎల్లయ్యగారి ఇల్లు ఇదేనా?

ఇంకోడు—ఇదికాదు.

ఒకడు—ఈ వీధిలోవుందా?

ఇంకోడు—ఉంది.

ఒకడు—నంబరేమిటో చెప్పండి.

ఇంకోడు— నంబరు ఇంటిగేటుమీద వుంటుంది,
చూడండి.

తాగుడు

పెద్దమనిషి—మొకునిన్న చూసేనప్పుడు, తాగుడు లల

వాటు లేదని చెప్పితే, నాకు సంతోషించింది. ఇప్పుడు
నిన్నుచూస్తే తాగివున్నాడనుకొనానంటున్నది.

తాగినవాడు—మీకు విచారించేస్తే, నా కిక్కడు సంతో
షంగా వున్నానండీ.

మిథు

ఒకడు—ఎల్లయ్య నాకు ఖరీదైన ఒకపుకొన్నాడు.

ఇంకోడు—మాయగా నిగ్రహిస్తావా?

ఒకడు—పట్టేశను. దాని ఖరీదైన యెనుకుంటే దిగులు
వేసి, ఎల్లయ్య రాత్రికంతా నిద్రపోశాడు.

ఏమవు

పెద్దమనిషి—ఎందుకు ఏడుస్తున్నావు?

బాలుడు—నేను పొద్దుటినుంచి ఆకుకొంటున్నాను.
ఇవ్వాలే కుక్రవారమని తెలియక తనివారమని ఆడుకుంటున్నా
ను. ఇప్పుడు నాకు కుక్రవారమని చెప్పారు. మేష్టరు కొడ
తాడేమోనని ఏడుస్తున్నాను.

మీ జబ్బులకు?

నవీన జర్నలుచికిత్సను

ప్రాండుడు, డీ.ఎం. ఫీలి కలిగిం. ఇంజక్షన్లును ఆపకే
మనులన్ను లేవు. క్రియలు అస్సెక్యూరిము. మూరదేశములం
దుండువారునూడ కలభముగా పొందిరిగిన చికిత్స. ఆలోచిం
పక వినియములకు వ్రాయును.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)
40, Central Avenue, Calcutta.

అవతేషన్ అవసరంవేకుండవరిబిజిన్సుబుడ్
యెంతకాలమునుంచెదన్తును కుదురునో.
సాటువాపు, ఉన్నను నెలదినములకుగుణ
ముహవనియెడలమిసాన్యుముదరాయి
బైదము. 1 సేసారు 4-0-0 వి.పి.భర్త్యువేరు.
డాక్టర్. రత్నం బి.దర్శు, మెడికల్ హా.
మారుదేరు, క.వ.జిల్లా.

“పరుకొలోను నందలి అమూల్యము”

సౌందర్య దేవతలయమున నిరంతరము స్వీకరింప బడు పూజాద్రవ్యములు లావణ్యము ద్విగుణకృత మగుటకు వలయు సౌందర్య పరిమళములు; వీని కంటే నమూల్యములగు నిధులను ఆఫీరు గూడ “4711” ఎడికొలోను కంటేను పరిమళము, పేరు, ఖ్యాతి వగైరాలు గలిగినట్టియు యిందులో చేరిన టాయిలెట్టు కంటేను నొకజాలదనుట నిశ్చయము.

మనోహరమైన ఈవస్తువు లన్నిటికి రిజిస్ట్రేషన్ “4711” నీలం, బంగారు రంగు లేబిల్ గలదు.

మీ ముఖవర్చస్సుకు అవసరమైనది, “4711” వానిమింగ్ క్రీము

పగటియందు ఉపయోగించుటకు అమోఘమైనది, “4711” ఆదర్శనీయమైన ముఖగుండ పరుండటక మునుపు నూత్ను రంగులను పరిశుభ్రపరచి, “4711” కోల్డు క్రీముతో దద్ది, అది చక్కగా పనిచేయునట్లు పురికొల్పుదు.

“4711” ఎడికొలోన్, “4711” ఫ్రోజ్ క్లోక్, “4711” లిక్విడ్ పాంపు “4711” టాలకమ్ గుండ, “4711” ఎడికొలోన్ క్రీము నబ్బు పెట్టె 1-కి 3 బిళ్లలు గలది, “4711” ఎడికొలోన్ చాత్ సబ్బు పెట్టె 1-కి 3, 6 బిళ్లలు గలది “4711” బాత్ గుండ గలది.

4711 Eau de Cologne

“4711” నెంబరు మాక్కుగల ఊదా, బంగారు వన్నెలు గల చీటీలు గలవి నమ్మకముగ యుండగలవు.

ప్రతినిధి:—

మెసర్స్ రాబర్టు బ్లావ్ (ఇండియా)

సెంట్రల్ బ్యాంకి బిల్డింగ్, బొంబాయి.

స్త్రీలలో సంఘసంస్కరణ

విద్యా వ్యాప్తి

పంజాబు (లాహోరు)

(శ. సుబ్బారావుగారు)

పంజాబు స్త్రీలలో సంఘసంస్కరణ వ్యాప్తిగా నున్నది. ఆంగ్లవిద్య, సంస్కృతవిద్య చదువున వారు గలరు. ఘోషా లేదనియు చెప్పవచ్చు. బహిరంగస్థలములలో జరిగే సభలన్నిటికి పురుషులు వచ్చినట్లే స్త్రీలుకూడ చాలమంది వచ్చెదరు. యీవ్యాప్తి యంతటికి క్రిత కేమైన ౪౦ గంగారాము, లాలా లజపతిరాయి ముఖ్యకారకులై యున్నారు. సిక్కులు మహమ్మదీయులు, హిందువులు వేరువేరు స్త్రీ సంఘములను స్థాపించి స్త్రీలకు విద్యావ్యాప్తికై వృత్తిపాఠశాలలు సహా లాహోరునందు ఏర్పరచిరి. యీ పాఠశాలలకు గవర్నమెంటు వారు గ్రాంటు నిచ్చుచున్నారు. గంగారాము బ్రష్టు అను పేరిట చాలా ఆస్తిని ప్రజాసేవకై దానము చేసెను. లాహోరు పట్టణములో మాల్ రోడ్డున సుమారు 12½ లక్షల రూపాయలతో గట్టిన బిల్డింగును (మాల్ రోడ్డు అనగా చెన్నపురి లో మాంటురోడ్డునంటిది) యిచ్చెను. యీ బిల్డింగులో చాలమంది వర్తకులు సాఫులను పెట్టుకొనిరి. చాలా అద్దెవచ్చుచుండును. ఒక అనుపత్రిని గట్టియిచ్చెను. పంజాబు నేషనలు బ్యాంకులోని 60 షేర్లున్న కొంత భూవసతిని రొక్కముగా 10 లక్షల రూపాయలు విలువగల ఆస్తిని బ్రష్టుగా యిచ్చె

ను. యీ ఆస్తి అంతటిమీదవచ్చే సొమ్ముతో స్త్రీ విద్యకు, విధవావివాహ ప్రోత్సాహమునకు మున్నగువాటికై వినియోగించుటకు తగిన నిబంధనలు ఏర్పాటుచేసి యుండెను. కి|| శే|| లాలాజీ తాను స్వంతముగా 75 వేల రూపాయలను యిచ్చి తన విద్యులపై 80 వేలు వసూలుచేసి యీసొమ్ముతో స్త్రీలకు ట్యూటర్ కులోసిన్ అను వ్యాధికై నొక ఆసుపత్రిని కట్టి యిచ్చెను. శో ఆపరేటివు సంఘముఅను సంస్థద్వారా ఆరోగ్యప్రచారమును స్త్రీలలో చేయుటకై నొక బ్రయినింగు స్కూలును స్త్రీలకు ఏర్పాటుచేసిరి. ఈయిస్కూలులో ఎం. ఏ. ప్యాసు అయిన ఆహమెద్ భా అను ఆమె నిర్వహించుచున్నది. శోఆపరేటివు సంస్థద్వారా పాఠశాలలను ఏర్పాటుచేసికొనిరి. ఖద్దరు పెడకడం విషయములో స్త్రీలు మనదేశములో వలెనే పెనుకబడి యున్నారు. మనదేశములోని స్త్రీలు కట్టే వస్త్రముల విలువ స్వల్పమే. అరవదేశీయులు పట్టుచీరలను వాడుట కలదు. పంజాబు స్త్రీలు మొఖులుల్లుపట్టు, ఉన్నివస్త్రములను విరివిగా వాడుదురు. లాగులను వడ్డలను వాడి సన్నని వస్త్రమును మేలిమిముసుగా వేసుకొని కాలవసుకప్పుకొందురు. కాలిని జోడువుండును. చదువునకు స్త్రీలు సంఘసేవకున్న విద్యావ్యాప్తికిన్ని ఎక్కువ శ్రద్ధను తీసికొనుట గలదు. విదేశీవస్త్రములను గట్టినను రాజకీయాందోళనలో స్త్రీలు పెనుకబడక సభలకు హాజరుగలయు, వారాపత్రికలను చదువుటయు మనదేశముకన్న బాగుగనే యున్నది.

వితంతుశరణాలయము-రాజమహేంద్రవరము

వీరశిలింగము పంతులుగారు స్థాపించిన వితంతు శరణాలయమును ఇటీవల శ్రీయుతులకు ఎమ్. ఏ. ముత్తయ్యచెట్టి గారును యు. మంగేశ్వరరావు ఎమ్. ఏ., ఎల్.టి. గారును దర్శించి అందు వితంతువుల యభివృద్ధి నిమిత్తము జరుగుచున్న యేర్పాటులకు తమ యామోదమును వెల్లిబుచ్చుటయేగాక తమంతటాముగా ముత్తయ్యచెట్టి గారు 150 రూపాయలను మంగేశ్వరరావుగారు 5 రూపాయలను విరాళముల నొసంగినందులకు మిక్కిలి వందనీయులు.

ప్రస్తుతము శరణాలయమున 19 మంది బాలికలు గలరు. వితంతు కాంతల దైన్యము తొలగింప తలంపుగలవా లెల్లరు తమ శక్తికొలది ధనసహాయ్యము చేసి శరణాలయము పలువురకు ఆశ్రయమిచ్చునట్లు చేయుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

హితకారిణి సమాజము. } కామరాజు మానుమంతరావు, 27-8-30 } కార్యదర్శి.

దేశభక్తి

కాకరపట్టు, 18-8-30 ఈ గ్రామములో ఆలమారు కాపురములు బ్రి|| శే|| నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు తమ మూడవ వివాహసందర్భమున కాంగ్రెస్ రూ 116 లును, సాంబమూర్తినిధికి రూ 150 లును, ఇటీలో ఖమారు 200 స్వదేశీకలవలను యిచ్చి తమ దేశభక్తిని తెలియపర్చిరి. భగవంతుడు ఆశీర్వాదించుగాక.

చర్ల వెంకట్రావు.

లాహోరులోని అప్పారెడ్డి, జిహాంగీర్, మహజహీను, రకీ
 జహీసేంగు పరిపాలనలో కట్టబడినట్లుగా రాయ, యిటుకతో
 కట్టిన, బ్రిటిషు పరిపాలన లోనికీ యీ భారతీయులకీలా అధి
 నమైన నాటిండియను స్వాజ్ఞులు పురిపాలకు లగినట్లుగా ఏర్పా
 టులు చేయబడినవి గాని రాజభవనములతో నిండియున్న తో
 టలు, భవనములు, మండరములు సంకరించినవి. 1923 వరకు
 స్వాజ్ఞులే యీ కోటలో నుంటూ 1928 లో గురుద్యారా ఆ
 రాలి సత్యాగ్రహసందర్భములో బ్రిటిషుకారు నిర్బంధించిన
 అకాలీ ఖైదీలను యీ కోటలో నిర్బంధియుటగా నుంచిరి.
 భారతీయరూజులు పరిపాలించిన కోటలో భారతీయులను బ్రి
 టిషువారు ఖిదుగిరిమగా పట్టుకొని నీకోటలో నిర్బంధించిన
 చూట చలచుచున్న ఏ భారతీయుడు విలపించుచుండ నుండ
 గలను? ప్రస్తుతము యీకోట అక్కలా జిక్తో డిపార్టుమెంటు
 వారి అధీనములో ఉన్నది. యీకోటను జూచుటకు ప్యాసు
 పోర్టు కావలెను. యీ ప్యాసుపోర్టును జిల్లా అధికారుల వద్ద

కావ్యకరు ఓట్లు శక్తిని కలుగజేయు పదార్థము లతో నిండియున్నది. మాంసమును, ఎముకలను వృద్ధిపొందించు అనేకపదార్థములు అందు ఇన్నివి యున్నవి. స్వాభావికముగానే రుచిగల ఆహారము. సులభముగా లెరుగుచేయబడినది. సులభముగా జీర్ణమగునది. విశేషపడబట్టి నిర్భయపెట్టి బలిలేదు. ప్రతిదినము కావ్యకరుఓట్లు వాని అన్ని కుటుంబ మున కారును ఆరోగ్యమున కాయునుకొనుదు.

Quaker Oats

క్యాకరు ఓమ్మ చెతితో తాకబడుటలేదు. 2678

నుంది తీసికొనిలయను. లాహోరులో జూలై 18వన వాటిలో కోట, రకజిత్ సింగ సమాధి, హజ్జాబాగ్ 1788 లో కట్టిరి. గదుకట్టన సమాధి, బహమహి మసీదు (1673 లో ఔరంగ జేబు ఆదలకుల రూపాయిలను ఖర్చుచేసి కట్టించిన కట్టడము) నూర్జహాను మసీదు, ఆసాఫిజాన్ మసీదు (నాలుగు విగ్గరము లలో మూడులకుల రూపాయిలను ఖర్చుచేసి కట్టబడిన కట్ట డము) మెలామర్ గార్డెన్స్ (1637 లో మహజహాను ఓరిపాల నలో కట్టబడినది). ఫిరోజ్ ఖాను మసీదు (1634 లో కట్టిరి బుగారపు మసీదు (1753 లో సహాబ్ బిఖావారిఖాను పరిపాలనలోని కట్టడము) యీ మసీదునందు అరబిక్ చిత్రకళాపై పుణ్యము వున్నది. యిచే మఖ్మూషెన పురాతన కట్టడమును. భారతీయులుగాడిన ఫిరోజులు 1600, 1700 సం॥రములలోనికి వట్టుములోని విశ్రాంతిస్థలములను దుంచిరి. లాచెష్న్ విగ్రహము. యీ విగ్రహముయొక్క దిగువభాగమునందు “మీరు కత్తిచేతనా లేక కలముపోటు చేతనా పరిపాలింపబడెదరు?” అని అంగ భాషలో న్రాసియున్నది. యీ విగ్రహము జంతు ప్రదర్శనశాల తోబుడచున్నది. యీవ్రాతను చదివే భారతీయుల కెంత అనుమానరహిత స్వేచ్ఛావాసన గలిగిన భారతీయులకే ఎరుక! 1911 లో యీ విగ్రహమును మరొక చోటుకు మార్చవలెనను తీర్మానము మ్యూసిసిపలు సంఘములో నుప పాదించితే గాని గట్టిపట్టును పట్టెదరు. ఆనహాయ్యమువల్ల ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యభావము లుద్భవించినందున 1920 లో యీ విగ్రహముయొక్క త్రింజభాగమున న్రాసిన. న్రాత చాల అనుమానకరముగ నున్నందున ఆవ్రాతము పూర్తిగ తొలగించవలెనని ఒక యభ్యుక్తు మ్యూసిసిపలు సంఘములో నుపపాదించెను. ఫలితం లేనందున సత్కార్యగ్రహమును లాహోరుప్రజలు జరుపగా గవర్నమెంటుకు ప్రజలను జరిగిన రాజీనామావల్ల “నేను మిమ్ములకు కత్తియు కలమును కేజిట్టి నేమించితిని” అను రీతిగ మార్చిరి. భారతరాజుల పరిపాలనలోనున్న కట్టడములు నాగరికత నేడు కలగాపై చిహ్నములు కనుపడును. బ్రిటిషు పరిపాలనలో బానిసత్వపు విద్యకు పునాదివైన 1854 లో ఎద్యుకేషను ఆక్టు (విద్యాకట్టము) 1864 లో కాలేజీ (గవర్నమెంటుది) 1882 లో హైస్కూలాల (యూనివర్సిటీ) స్థాపన కావసినది. 1849 పోస్టాఫీసు, 1881 లో టెలిగ్రాఫు ఆఫీసు, 1885 లో ట్రెయినింగు కాలేజీ బిల్డింగులన్నూ, 1912 లో హోటళ్లున్నూ 1860 లో వైద్యకళాశాలయు స్థాపించిరి. 1852 లో మ్యూసిసిపలు సంఘము ఏర్పడినది. ఆనారాధి మసీదు బ్రిటిషువారు పీక కైస్తవ దేవాలయముగా మార్చుకొనిరి. 1919 లో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మర్నలాఅను చట్టమును యీ పట్టణములో అమలు నుంచిరి. 1929 సెప్టెంబరులో 13 వ తేదీని భారతదేశ రాజకీయ ఖయిల స్వల్పపాకులకై జతీంద్రనాథదాసు అను యజమాను రీతి రోజులు నిరతేన ప్రతిమున చలిపి ప్రాజమును స్వోర్పయిన యంగలిని భాషముచేసి మహిపతిత్రమైన పట్టణము. ఈపట్టణములో జతీంద్రుని ఛాయాపటములేని యిలులేదని చెప్పటలో వింతమియ్యలేదు. 15

భాగ్యంకులన్ను 11 ఆంగ్ల విద్యనీరే కాలేటిలన్ను యిందు ఒకటి ప్రశ్నకము ప్రశ్నలమును గలవు. గుడ్డివారికిన్ని ఆంగ్లనై కల్పముగతిని స్పష్టరూపము వృత్తి పాఠశాలలు గలవు. నాలుగు ఆంగ్లభాషా దైనిక ప్రతికలు గలవు. ఇందు ఒకటి ప్రభుత్వవి ధానమును సమర్థించుచుండేది గలను. రెండు ఆంగ్లభాషా వార ప్రతికలున్న నాలుగు ఆంగ్లభాషా మాసప్రతికలున్న గలవు. మాతృభాషయైన ఉడదూ భాషతో ఏడుదైనిక ప్రతికలున్ను తొమ్మిది వారప్రతికలున్ను గలవు.

వివిధరకముల రాజకీయాధి ప్రాయములున్నూ ఉద్దేశ్యములున్నూ గలిగిన వారితో ప్రత్యేకముగ అట్టివా రేర్పరచుట న్ను సంఘములు ఇరువది అయిదుగలవు. అందు ఆర్యసమాజము, బ్రహ్మసమాజము, దేవసమాజము, గురుసింగుసభ, హిందూసభ, భిక్షాసభ, ముసలిస్, ఆన్ జమాన్ ఇస్లామియా, ధియసాఫీ, పంజాబు సంఘసంస్కరణ, జాబ్, పకోటోరక్ మండలి, కాంగ్రెసు సంఘము సర్వంటు ఆఫ్ వీవీలు సానాటి అను పేరిట కొన్ని సంఘములు కలవు. పుస్తక భాండాగారములు 18 గలవు. యిందు 4 మ్యూజిషియోవీవా రేర్పచినవే గలవు, ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయాంశములలో యీ పట్టణము అన్ని విధాల ఔన్నత్యస్థితిలో నున్నది.

పకటన

సాలూరు సుసానం బంజరులు వేలంపాటకు హాజరైన కొంగరు తగుమనవృత్తుల మూబామానిగాను మరికొందరు జాయింట్ మూలముగాను భూములు తనిఖీ చేయటకు కారదాతప్తు నిబంధనలవలన జరిగే వివాహములవల్ల, వీలులేనందున, మరియు కడేడికి వేలములు సాక్షినించమని కోరినందున బంజర్లు వేలములు ఏప్రిల్ 19, 20 తేదీలను సాలూరు యెన్టీటూ హుజూరు జడ్జిస్టులో తిరగ వేలంవేయబడును.

బరిజ్జగ్గి వేపచూశా కోనుకోనవలచినవారు యీలోగా భూములు తనిసిమాచి అక్షోజున పాటకు రాకోరడమైనది, వాయిదా మరి పొడిగించబడనేరదు.

డి. ఎల్. సరసింహారాజు,
 బి. ఎ. బి. యస్ సి., (లండన్.) ఎ. సి. జి. ఐ.,
 (ఎడిన్ బరో) ఇంజనీర్, ఇగిగేషన్ పర్మిట్స్.
 టి. బాలాజీరావు నాయుడు,
 (డిపాన్ బహద్దరు) దివాన్, సాలూరు ఎస్టేటు
 సాలూరు (బి. యల్. రెయిల్వే.)
 సి. భక్తశామ్యయ్యల్,
 ఎమ్. ఏ., బి. యస్. సి. (ఎడిన్ బరో) పి. హెచ్. .)
 జైశంకర్, సాలూరు సర్వే అండ్ ఇగిగేషన్ పర్మిట్స్.
 సాలూరు బి. యల్. (రెయిల్వే)

జాబులు

మోహనవిలాస గ్రంథాలయము

20 గోవిందస్వనాయునివీధి, మదరాసు

పై గ్రంథాలయమున నీనెల 31 వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 4 ఘంటలకు 'నూతన వత్సరోత్సవము,' జరుపబడును. అందరను విచ్చేయఁజూరెదము.

సి. నరసింహులు శైలి,
గా॥ కార్యదర్శి.

సాంబమూర్తినిధికి విరాళము

గుంటూరు వాస్తవ్యులు శ్రీయత మాడభూషి. వే॥ గాంధీ నరసింహాచార్యులు గారు ఏప్రిల్ 1929-30 సంవత్సరము ఆదాయపు పన్ను క్రింద రు 90-0-0 తమ కొమార్తె వివాహ కట్నము క్రింద రు 26-0-0 అన్ను పెరిసి రు 116-0-0 చెల్లించి నందుకు కృతజ్ఞులము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర సత్యాగ్రహ } బ్రహ్మాండం నరసింహం,
దిశ్ కార్యాలయము, గుంటూరు } వ్యవహారత.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోప సంఘము

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము సాధారణసమావేశము ఏప్రిల్ 21 2 బుధవారము మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు జెజ్జవాడ గవర్నరు పేటలోని ఆంధ్రరాష్ట్ర భవనమున జరుగును గనుక సభ్యులెల్లరు దయచేయఁజొరెదను.

చర్యనీయాంశములు.

సత్యాగ్రహ సమయము నడుపుటకు ఉపసంఘము నెన్నుకొనుట.

కార్యదర్శిపెట్టు ఇతరవిషయములు.

లక్ష్మయ్య చౌదరి,

అధ్యక్షుడు.

శ్రీరామసప్తాహము

స్వస్తిశ్రీ చాందమాన ప్రమాదూతనామ సం॥ర చైత్ర శు 9 మీ సోమవారం (7-4-20) తేదీన ఉదయమున మహాపుణ్యత్రయమైనటువంటిన్నీ వృద్ధగౌతమీతీర్థమున గల శ్రీక్షణము క్షీర్యరక్షేత్రమున లోక ప్రసిద్ధమైనటువంటిన్నీ మన ఆంధ్రదేశమున అనేక ప్రదేశములయందు శివప్రహేళములు శ్రీరామసప్తాహములు దేవాలయప్రతిష్ఠలు జేయించినటువంటిన్నీ శ్రీద్రాక్షరామ శ్రేష్ఠమున కొటిపత్రిపూజ చేయించినటువంటిన్నీ మ. రా. రా. శ్రీ పోలంకి లింగమూర్తిదాసుగారు శ్రీరామ సప్తాహమున సంకల్పించవలచిరిగాన భక్తిపరులందరు ఏకత్వ మహాకార్యమునకు విచ్చేసి మమ్ములను ప్రోత్సహింప జోరెదము.

రామభక్తసంఘము.

ఒక గ్రామమునను బి రాజీనామా

గౌరవగొందూరు - గుంటూరు జిల్లా

"మహారాజు శ్రీ నాథిథాలాకా తహశీలుదారుగారి సమ్మతిమును:— ప్రదుంధాక శ్రీరాములు వాయనది." అయ్య.

ప్రస్తుతమునగల రాజీయ పరిస్థితులను పరికించిమాడ ఈ లిటిషన్ ప్రభుత్వపరిపాలనయందు ఏ విధమున నాకరీ చేయుటయు నాకు కేవలము జ్ఞాకరిముగా నున్నది. కాన లక్షణం నాపెదకొందూరు గ్రామమునలు ఉద్యోగమునకు రాజీనామాను దాఖలు చేయుచున్నాన. వెంటనే నా రాజీనామాను అంగీకరించుచూ సదరు ఉద్యోగమును మీ యిచ్చ ము విచ్చిన ముదయొకరికి ఇచ్చుకొందురు నాకరుని తెలియజేయుచున్నాను.

(సం) పుత్తుం బక శ్రీరాములు.

చృవన ప్రాశస్త్యము

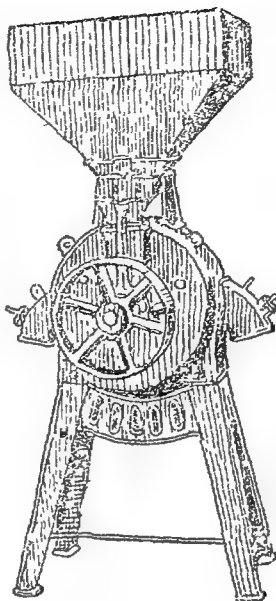
శుభ-చక్ర-ఉచ్చాసము-అభివృద్ధి-కళము-పురాణ భక్తములు-మొదలగు వ్యాధులను ఖండించి జలమును కలిగించు ఔషధములలో యొత్తమువయినది. 8 20 తులము డబ్బి రు 1-4-0 వి. పి. గార్హస్థ్యము పి-శి-వ అందు కంపెని, అయుర్వేద సమాజం పెరిదేపి నెల్లూరుజిల్లా.

పూజ్యమైన వివాహవహునుతలు

మావద్ద యుండు నేర్పులైన పసివారలచే తయారుగాబడిన స్వచ్ఛమైన వెండి, బంగారు, మణులచే పొడగబడి, మా పూర్ణబాధ్యతగలిగిన అమూల్యవగలను కొనుడు. అవి మీ యాకృతిని వృద్ధిపొందించి, గృహమును యలంకరించగలవు.

సురాజ్ మల్ లల్లుాభాయి అండు కో.,

హిందూ దేశము, బర్మాలోను వజ్రములు, నగలవర్తకులు,
313 ఎస్.ప్లెన్ డ్, మద్రాసు.

“డై మండ్”

పిండి మిల్లులు

ఉన్నతమైన పేరువడసినది

బాల్ సిలోనా, వస్తుప్రదర్శనశాలలో గొప్ప బహుమానమును పొందినది.

హిందూ దేశములో చాలచోట్లలో పని చేయుచున్నది.

ఇసుకకల్ల బాల్ బేరింగు లున్నవి గనుక రెట్టింపుత్రాణ కలది. తక్కువ హార్స్ పవరు కావలయును.

గతసంవత్సరము 300 మిల్లులకుపైగా విక్రయింపబడినది.

పూర్తి వివరములకు:—

సోల్ యేజెంట్లు:

బాట్లిభాయి అండు కో.,

4/153 బ్రాజ్స్, మద్రాసు.

మీజీవితము గొప్పగను ఆరోగ్యముగ నుండుటనుగూర్చి మీరు గర్వపడవలదా?

తమిళము నందులను బుద్ధిని శిరియమును పెంపుచెయ్యుడు. శిరిరద్యార ల్యమును, శక్తి షీడించుటవలన కల్లు అపాయములను రానీయక కాపాడుటకు మా ఆయుర్వేద రత్న పండిత డాక్టర్ ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యుగారి

అంత గొప్ప వైద్యశాస్త్రవేత్తలగా కొనిగూడబడి నమ్మకముగ శాస్త్రీ అముగ తయారుచేయుబడినదై నరములకు, మెదడుకు బలము నిచ్చుటలో యమోఘమైనది. సి. క. ను. శరీరమందుఉండి సతిభాగమునకు బలము నివ్వగల్గి తమిళమే యెంతటి దీర్ఘ వ్యాధులైనను, బలహీనతలైనను మదుర్పుటలో అసమానమైనది. త్వరలోనే బలమునిచ్చి నరములలోను రక్తనాళము లలోను పరిశుభ్రమైన నూతన రక్తమును ప్రవహింపజేయును. సిగరెట్ల మకరధ్వజము మహాచందనాది తైలము ఒక సీసా 60 మాత్రలు గలది రు 10. 12 ఔన్సుల సీసా 1 కి రు 5.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LTD.
Post Box No. 151, Madras,
Phone Nos:— Tel. Add: "KALPAM",
3034 & 2737. MADRAS.
Manager:— V. RAGHUPATHI, B. A., B.L.

నోట్

ప్రత్యేక మందులు

దీర్ఘ వ్యాధులకు ఔషధములు నిర్ణయించబడును. రోగికి ఒకమందు అనుకూలించని పక్షమున మరియొకమందు నిచ్చి వ్యాధిని పూర్తిగ నివారణచేసి పంపగలరు. ఇట్లు మందులు మార్పునపుడు ప్రత్యేకచార్జి యేమిచేయబడదు. స్వయముగగాని, పోస్టు ద్వారాగాని సలహా పొందుడు. సలహాలను పొందుటకు ధయము.

(హెడ్ ఆఫీసు)

289, ఎస్.ప్లెన్ డ్ బిల్డింగ్, చైనా బజారురోడ్డు, సా. కా. 2 మొదలు 4 వరకు.

(సిటీ బ్రాంచ్)

2-4 మాంటూరోడ్డు(బసాటా హోటల్ కు ఎదురుగా) సాయంకాలము 4 మొదలు 7 వరకు.

(హౌస్ డొల)

"శీతావలన్" నెం 1.6 సెంట్రాల్ కెత్రిడల్ రోడ్డు, శే.నాంపేట, డిల్ 8 Xell మొదలు 11 వరకు.

ప్రకటన

సోమవారమునాడు ఆంధ్రసంవత్సరాది పండుగ యగుటచే, ఆనాడు ఆంధ్రప్రతిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

ఆంధ్రప్రతిక

1930-వ సం॥ మార్చి 29-వ తేది

శనివారము

భారతశాసనసభ : సందిగ్ధస్థితి

భారత శాసనసభా చరిత్రలో రాజోపు సోమ వారము అత్యంత ప్రాముఖ్యము బడయ గలదు. ప్రస్తుత సందిగ్ధస్థితి కంతకును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారే కారణభూతులనుటకు సందియము లేదు. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సూచనను వీరు ప్రవేశపెట్టుటయేగాక, హిందూ దేశమునకు గలదనెడి ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము సున్న యని, వాణిజ్యసభ్యుడు తేటపరచెను. రీసీగాడికి ప్రత్యుత్తర మొనగుచు, పండిత మదనమోహన మాళవ్యగారు గావించిన మహోదన్యాసము, వారి విశాలభావములను దేశభక్తిని తేటపరచి, ప్రభుత్వసభ్యుని వాదమును తుత్తునియల గావించెను. ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిని బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారికిని మధ్య జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను ప్రచురించుటకు, ప్రభుత్వ సభ్యు డంగీకరింపక, సందిగ్ధస్థితిని దెచ్చిపెట్టెను. నిజస్థితిని మరుగుపరచి, అసంగతమును పరస్పర విరుద్ధము నగు ప్రతిపాదనల గావించెను. అయినను, వీరి నుడువులబట్టియే, లాంకుపైరు ప్రోద్బలమునకు వీరు లొంగినటుల విదితమయ్యెను. మాళవ్యగారు చెప్పినట్లు, ప్రస్తుతపు, పోటీ లాంకుపైరు జపాను లకు మధ్యనేగలదు. హిందూదేశమునకును జపాను కును మధ్య ఎట్టితగాదా లేదు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు జపానుపై ప్రతీకారము నలువనొల్లక, ఆ బరువును హిందూదేశముపై బడవైచిరి. హిందూ దేశము ఎట్టి యిబ్బంది పడినను, వీరు పాటింప నవసరములేను. ఇట్టి ఏర్పాట్లను మాళవ్యగారు రేవగించుచు ప్రసంగించిరి.

హిందూదేశ టేముము నిమిత్తమై లాంకు పైరు షస్త్రాభిమానము జూపబడెననుట, వ్యర్థవాదము. ఈసందర్భమున బొంబాయిమిల్లు యజమానుల దృక్పథమును మాళవ్యగారు ఖండించుటలో, సహేతుకముగ ముచ్చటించిరి. లాంకుపైరు కికమీద ప్రతినివత్సరమునను హిందూదేశము రెండుకోట్లకు పైగ డబ్బీరకువలసియుండును. ఇందువలన హిందూ దేశ టేముమునకుగాని, బొంబాయిమిల్లు పరిశ్రమకు గాని ఎట్టిమేలు గలుగజాలదు. బొంబాయిమిల్లు పరిశ్రమ అభివృద్ధిగాంచుట, మాళవ్యగారి కిష్టమే. కాని దేశ టేముమునకు భంగకరమగు రీతిని యీ

పరిశ్రమ యభివృద్ధి గాంచవలె నను సిద్ధాంతమును మాళవ్యగారు రంగీకరింపజాలరు. బ్రిటీషు ఉక్కు విషయమునను, బొంబాయి మిల్లుయజమాను లిది వరకు లొంగిపోయిరి. ఇప్పుడు బ్రిటీషువస్త్ర విషయమున లొంగిపోవుచున్నారు. బొంబాయిమిల్లు యజమానులు స్వరాజ్యనిధికిని, హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకును సహాయముజేసిన సంగతి మాళవ్యగారికి జ్ఞాపకము లేకపోలేదు. అందుకు వారు తమ కృతజ్ఞత నివ్వటికిని జూపుచున్నారు. కాని దేశ టేముమునకు హిందూవిశ్వవిద్యాలయ లాభముగాని, మరియే యితర లాభముగాని అడ్డుపడుటకు, మాళవ్యగారు రంగీకరింపరు. ఆ కారణముచేతనే మాళవ్యగారు డిటుల గంభీరముగ చాటిరి.

“అవసరమగుచో, నూరు హిందూవిశ్వవిద్యాలయముల నయినను నేను బలిసిత్తును. పరమేశ్వరు డిందునిమిత్తము నాకు బలమొనగునని నమ్మెదను.”

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యముగూర్చి రీసీగారు జేసిన వ్యాఖ్యానము సరియగున దగునా కాదా, అధికార సభ్యు లీ విషయమై వోటుజేయ వీలుగలదా లేదా యను విషయమై అధ్యక్షులు తమ నిర్ణయమును దెలుపవలయునని, మాళవ్యగారు కోరుట నమంజనముగనున్నది. భారతశాసన సభాభిప్రాయము నీ విషయమై కనుగొందుమని, ప్రభుత్వమువారు దెలిపినపుడు, అధికారసభ్యుల వోట్లతో నిమిత్తముండదు. ప్రభుత్వాభిప్రాయ మిదివరకే వెల్లడియయ్యెను. చిన్న ఖంచెట్టిగారి సవరణను మాత్రమే తా మంగీకరించెదమని, వారనిరి. అధికారసభ్యులు ప్రభుత్వముతో నేకీభవింపకమానరు. ఇట్టి స్థితిలో అనధికారాభిప్రాయమును కనుగొనుటమాత్రమే యవసరమగు ను గాన, అధికారసభ్యులు మాళవ్యగారి సవరణ గూర్చి వోటుజేయుట బనికిరాదనుటలో వింత ఎద్దియులేదు. ఈ విషయమై మాళవ్యగారి యభిప్రాయముతో అధ్యక్షు లేకీభవించి, సరియగు నిర్ణయము గావించిరి. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము విషయమై రీసీగారు గావించిన, వ్యాఖ్యానము గూర్చి సోమ వారమునాడు అధ్యక్షులు తమ నిర్ణయమును దెలిపెదరు. వింత ఏమన, అధ్యక్షుని కీ విషయమున నిర్ణయాధికారములేదని, లా-మొబరుగారును, జిన్నా గారును వాదించి, తమ సంకుచిత దృక్పథమును వెల్లడిజేసిరి. మాళవ్యగారు నిర్ణయింప గోరిన ప్రశ్నలు మూడుగలవు. రీసీగారు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యముగూర్చి చేసినవ్యాఖ్యానము సరియైనదా? మాళవ్యగారి సవరణను శాసనసభ వారామోదించునెడల, ప్రభుత్వమువారి చట్టముమును ఉపసంహరించుకొనుట న్యాయ మగునా? అధికారసభ్యులను నామినేటుడు సభ్యులను వోటు జేయ వీలుగనా?

స్వాతంత్ర్యదేశములలో ప్రజా స్వాతంత్ర్యము పెరిగినవిధము, సదాచారముల మూలముననే. అట్టియన కాళమును భారతశాసనసభలోగూడ కల్పింపవలయునని, అధ్యక్షుడు ప్రయత్నించుచున్నాడు. కాని, ప్రభుత్వసభ్యులు వీరి విశాలోద్దేశ్యమును గ్రహింపజాలక, అధ్యక్షుని నిరసించుట సంభవించుచున్నది. ఇంతకుపూర్వము సర్ క్రేటారుగారు అధ్యక్షునితో వివాదపడిరి. ఇప్పుడు లామొబరుగారు సర్ మిత్రుగారు వివాదపడుచున్నారు. బొంబాయి మిల్లు యజమానుల పక్షము పహించిన జిన్నాగారు

గూడ అధ్యక్షుని హక్కును ధిక్కరింప నమకట్టుట శోచనీయము. సర్ హరిసింగు గవరుగారు, అధ్యక్షునికి నిర్ణయాధికారము గలదని, సహేతుకముగ వాదించిరి. అధ్యక్షుని కిట్టి హక్కు కలదని, ఇంతకు పూర్వమే నిర్ణయింపబడెను. మరల సీతేశ్వరుని బైకిదెచ్చుట నిరర్థకము. అధ్యక్షుడు తననిర్ణయము దెలిపినను, అది అమలులోనికి రా వీలులేదని జిన్నా గారనుటజూడ, నిరంకుశాధికారమే ఎల్లప్పుడును నిలిచియుండునని, తేలుచున్నది. ప్రజల హక్కులు రక్షింపబడుటకు, ప్రస్తుత సంస్కరణనిధాన మనుకూలంపదని తెల్లచుగును. బొంబాయిమిల్లు యజమాను లీసమయమున దూరదృష్టి జూపి, దేశమున కంతకును హానికరమగు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు నామోదింపకుండుట, వారి కసినధర్మమగును.

హిందూదేశము దాద్ర్య పీడిత యైనపుడు, బొంబాయి పరిశ్రమయైనను వృద్ధిగాంచునా యని మాళవ్యగారు ప్రశ్నించిరి. రక్షణ పద్ధతి వీరి కిష్టమయినను, విషముతో గలసిన పాలను త్రావుట కిష్టపడనటులనే, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుతోగూడిన రక్షణ పద్ధతిని చేపట్ట వీలులేదని, మాళవ్యగారు హితవొనగిరి. మాళవ్యగారు అడిగిన ప్రశ్నల గూర్చి అధ్యక్షులు తమ నిర్ణయమును సోమవారమునాడు దెలిపెదరు. వీరి నిర్ణయమును ప్రభుత్వము వారు ధిక్కరించుచో, అధ్యక్షులు తమపదవికి రాజీనామా నీయవలసివచ్చును. మాళవ్య ప్రభృతులు గూడ తమ స్థానములను విడనాడవలసివచ్చును. అధ్యక్షనిర్ణయములను కొనసాగించుటకు అధ్యక్షుని కధికారము గలదనియే, గౌ. పటేలుగారు భావించుచున్నారు. నామినేటుడు సభ్యులు వోటుజేయ వీలులేదని గూడ పటేలుగారు నిర్ణయించుచున్నారు. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము గూర్చి మాత్రమే అధ్యక్షు లింకను నిర్ణయింపవలసియున్నారు. అధ్యక్షుని నిర్ణయము స్వార్థపరులకును, అధికారాభిమానులకును సంకటముగ నుండుట సహజము. అధ్యక్షునిపై ప్రభుత్వమువారు అభిశంసన తీర్మానమును దెచ్చెదరాయను సంఘముగలదు. ఇటుల జరుగుచో, అధ్యక్షుని గౌరవమున కెట్టి భంగముకలుగజాలదు. శాసనసభా స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగింప నొందిన ప్రభుత్వమువారి గౌరవమునకే తీరనిభంగము వాటిల్లును. పూర్ణ స్వరాజ్యము దప్ప ప్రజల హక్కుల నితర సాధనములు కాపాడజాల నని తేటతెల్లమగును. మాళవ్య ప్రభృతులు పూర్ణ దేశసేవా నిమగ్ను లగుట కవకాశము లభించును. రాంకుపేలిలు సమావేశమిక జరుగు నను నాశ మార్గిగ నంతరింపగలదు. స్వాతంత్ర్య మహోదయ మీ సమయమున గోచరించినందులకు ఎల్లరకు సంతసము గలుగకమానదు.

గాంధీయాయత్రాపట నిషేధము

గాంధీమహాత్ముని యాయత్రకు సంబంధించిన సినిమా పటములను నిషేధించుటలో, ముందుగ బొంబాయి ప్రభుత్వము మార్గము జూపెను. పిమ్మట, సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమును, పంజాబు ప్రభుత్వమును, మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వమును వీరి మార్గము ననుసరించెను. మద్రాసు ప్రభుత్వము గూడ ఈ విషయమున వెనుకబడుట కిష్టపడక, మహాత్ముని

సత్యాగ్రహ సమరసన్నాహములు

వీలూరునందు బహిరంగసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

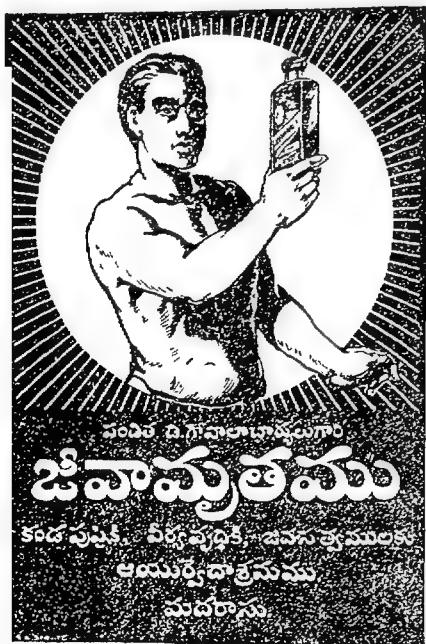
వీలూరు, మార్చి 28:—వీలూరుపుర కాంగ్రెసుసంఘ యజమాన్యమున నిన్న సాయంత్రము పురమందిరమున గొప్ప బహిరంగసభ జరుపబడెను. శ్రీయుత బంధా వియన్న పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత అత్యుచారి గోవిందాచారిగారు అహమ్మదాబాదు ఆ. భా. కా. కమిటీసభకు హాజరై గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహయాత్రను కన్నులారా చూచి అచ్చట ప్రజల యుత్సాహమును, త్యాగమును, వారి అనుపమానదేశభక్తియును విల్లిలయచు నుపన్యసించిరి. ఆ సత్యాగ్రహయాత్రను తిలకించిన దేశభక్తు డెవ్వండును సత్యాగ్రహము నందు పాల్గొనకుండ నుండజాలడని ఆచారిగారు నుడివరి. గాంధీమహాత్మునికి ప్రస్తుత సత్యాగ్రహ హోద్యము మున నిజముగ దైవ ప్రేరణ కలిగి యున్నదనియు, అటులగానున్నచో అహమ్మదాబాదునుండి దండివరకును గల దూర మంతయును కాలినడకన అతులబోషేతులగు తన వెంటనున్నయునకుల కంటె శీఘ్రముగ నెటుల నడువగలిగెననియు ఆచారిగారు ప్రశ్నించిరి. పిదప ఈ నెల 31 తేదీని వీలూరునుండి భీమవరముకు పయము కానున్న సత్యాగ్రహ పటాలమునందు ఎల్లరును చేరవలెననియు గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వమున భారతదేశము అనితి కాలమునే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును పొందగలరనియును ఉపన్యాసకుడు చెప్పి విరమించెను.

పిమ్మట సభ జయజయధ్వానములతో ముగిసెను.

సత్యాగ్రహ యాత్ర

వీలూరునుండి భీమవరమునకు పయనము కానున్న సత్యాగ్రహ పటాలమునకు భోజనవసతుల నుచితముగ నేర్పాటు ఆయాగ్రామముల ప్రజలు చేయుచున్నారు. ప్రతిమజిలీలోను ఒకబహిరంగసభ జరుపబడును. భీమవరంసభ ముగియగానే సత్యాగ్రహము నెచ్చట ఆచరణయందు చెట్టవలెనో ఆయాస్థలముల నిర్ణయింపబడును. భీమవరము సత్యాగ్రహుల త్రెయినింగనకే ప్రధానస్థానముగా నిర్ణయింపబడెను. అచ్చట కి సముద్రతీరము కొంచెము హెచ్చుతగ్గుగా పదిమైళ్లు మాత్రమున్నది.

భీమవరంసభకు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు అధ్యక్షతవహింపజాల రని తెలియచున్నది. ఏమనగా సాంబమూర్తిగారు సీతానగరమునుండి ఉగాదిపండుగ దినమున బయలుదేరు సత్యాగ్రహపటాలమునం దుండురు. పైసభాధ్యక్షత శ్రీయుత పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు వహించెదరని తెలియచున్నది.

కేటలాగు ఉచితము

మీ పట్నమునందు గల మాయేజంటువద్ద దొరకును.

మైసూరు స్టేటుకు సోలు ఏజంటు:—

సి. వి. శాస్త్రి అండుకో, అవన్యూరోడ్డు, బెంగళూరు, సిటి.

సత్యాగ్రహపటాలము

వీలూరునుండి భీమవరమునకు పయనము

ప|| గోదావరిజిల్లా ప్రజల యుత్సాహము

(స్వకీయవిలేఖరి)

వీలూరు, మార్చి 27:—పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో సత్యాగ్రహ యాత్ర ఈ నెల 31 వ తేదీని అనగా సంవత్సరాదినాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ప్రారంభమగును. సత్యాగ్రహ పటాలము ఆ నాడు వీలూరునుండి బయలుదేరి కొవ్వలి, నుండు గొలను, పూళ్ళ, లంగుటూరు, పడవర విప్పర, గణపవరం, యండగండి, గొల్లలకోడేరు మీదుగా ఏప్రిలు 4 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు భీమవరమునకు చేరును. పైని పేర్కొనబడిన స్థలములనుండి ఉదయము 5 గంటలకు, సాయంత్రము 5-30 గంటలకు మరీ ఒకస్థలమునకు సత్యాగ్రహుల పటాలము బయలుదేరుతు ఏప్రిలు 4 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు భీమవరము చేరును.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సభ

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా రాజకీయ మహాసభ ఏప్రిలు 5 తేదీని భీమవరమునందు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమగును. ఇదివరకు ప్రకటించబడినటుల ఏప్రిలు 3 తేదీని సమావేశము కాదు. వీలూరునుండి భీమవరమునకు సత్యాగ్రహుల పటాలము ఏప్రిలు 4 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు గాని చేరనేరదు. ఆయాత్రలో జిల్లా కాంగ్రెసు నాయకుల నేతలు పాల్గొనెదరు. వీరందరును జిల్లాసభలో పాల్గొన వలసినట్లు జిల్లాసభ ఏప్రిలు 5 తేదీకి మార్పుబడెను.

నాయకుల హెచ్చరిక

శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజు, అత్యుచారి గోవిందాచారి, బంధా వియన్న, కొమ్మారెడ్డి ఆంజనేయులు, పసల కృష్ణమూర్తి, కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి, తల్లాప్రగడ వరసింహారెడ్డిగార్లు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని సత్యాగ్రహులును, కాంగ్రెసు సభ్యులును, అభిమానులును మార్చి 30 తేదీ మధ్యాహ్నము 1 గంటకు వీలూరు శ్రీగాంధీ జాతీయ మహాసభకు విచ్చేయవలయుననియు వీలూరునుండి భీమవరమున మార్చి 31 తేదీని బయలుదేరు సత్యాగ్రహ యాత్రలో పాల్గొనవలయుననియు ఈనెల 30 తేదీనాటికే వీలూరునకు విచ్చేయవలయుననియు కోరుచున్నారు.

స్వచ్ఛంద సేవకులు-చందాలు

జిల్లాయందంతిలకు స్వచ్ఛంద సేవకులను చేర్చుట చందాలు వసూలుచేయుట మున్నగు కాంగ్రెసు కార్యక్రమము చురుకుగ జరుపబడుచున్నది. ఇప్పటికి జరిగిన పని చాల ఉత్సాహకరముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. ప్రజల యుత్సాహము ప్రబలించుచున్నది.

కార్మికుల ఉత్సాహము

నిన్న సాయంత్రము తూర్పు పేటలో నొక కార్మికబహిరంగ సభ జరుపబడెను. గాంధీ మహాత్ముని ఉత్సాహమును సత్యాగ్రహమును గురించి శ్రీయుత అత్యుచారి గోవిందాచారిగారు ఉపన్యసించిరి. కార్మికుల సత్యాగ్రహోద్యమమున తీవ్ర పాల్గొనవలయుననియు, శక్త్యుపసారము ధనసహాయమును చేయవలయుననియు ఆచారిగారు హెచ్చరించిరి. కార్మికులలో పలువురు వాలంటీర్లుగా చేరిరి. వీరు ఈనెల 31 తేదీని బయలుదేరు సత్యాగ్రహయాత్రలో పాల్గొనుటకు సిద్ధముగ నున్నారు.

ఆంధ్రరత్న యువజనసమితి

వీలూరునుండి భీమవరమునకు సత్యాగ్రహ పటాలము బయలుదేరునాడు ఈపురమున పెద్ద ఊరేగింపుతో గాంధీ మహాత్ముని జైత్రయాత్రను విజయనూచకముగా నత్యసములంబుటకు ఆంధ్రరత్న యువజనసమితివారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈసమితియందు సభ్యులుగా చేరదలచినవారును, ఈసమితి ఏర్పాటుచేయు సత్యాగ్రహ కాంత్రినైత్యులగు శ్రీహిమ దండునందు చేరదలచినవారును వెంటనే చేరవలయునని యీ సమితి కార్యదర్శి ఎంక నూరిశాస్త్రిగారు కోరుచున్నది.

స్థాపితము. వెండిసామానులకు 1898.

ఏకంసి చబిల్ దాస్ అండు సన్న్య

సీమకమలములు, నగలవర్తకులు

2 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తూర్పుగోదావరి డిప్యూటీ

అఫిషియల్ రిశీవరుకోర్టులో

O. R. 6 1930 (I. P. NO 10 of 1929)

కాకినాడ సబుకోర్టు

యిన్ సాల్వెంట్లు:—సమయమంతయు కృష్ణమూర్తి, యీ కూటేశ్వరం సా|| తుని

నోటీసు

ఇన్ సాల్వెంట్లు తునితాలూకు గ్రామంలోని రైసు మిల్లు తూర్పుగోదావరి డిప్యూటీ అఫిషియలు రిశీవరుకోర్టువారివల్లను రాజమండ్రి గ్రామములో ది 24-4-1930 సం.రం తేదీని వేలం వేయబడును

A. KANAKARAJU,

25-3-30 Official Receiver

కాలము విలువైనది

ప్రతిదినమును సరియైనగంట యవసరమైయున్నది, అరచుగ కొలదినిమును ములు యాలస్యమైన చాలవప్రముళుగ గలదు

చాలమంది జనులకు డబులుపై వెప్టెక్లాక్ యని యుక్కుగడియారములు సరియైన గంటను తెలుపునను నమ్మకముగలదు.

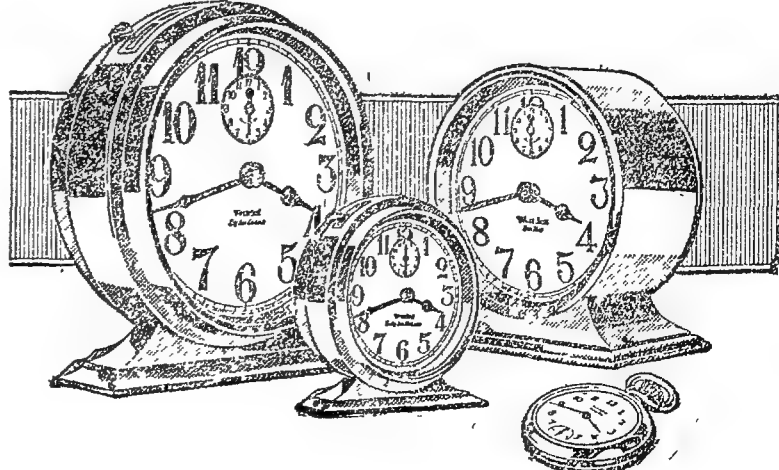
వీటిలో బిగ్ బెన్, మరియికర వెప్టెక్లాక్ అలారం గడియారములు, పాకెట్ బెన్ యనబడు జేబు గడియారము, వెప్టెక్లాక్ ఆటో గడియారము మోటార్లలో నుంచ దగి, సామాన్యమైట్టియు, రాస్రలందు చూడదగిన ప్రకాశమైన డయిలుగూడ కలిగి యున్నవి.

వెప్టెక్లాక్ పెద్దఅలారం గడియారములు స్కిల్-లో హామతో పూర్తిగాబికి, వివిధరంగులలో దొరకగలవు.

WESTERN CLOCK Co., Ltd., PETERBOROUGH, ONT., CANADA.

Distributors:—DODGE & SEYMOUR LTD.

Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Lahore, Delhi & Rangoon

Westclox

ALARMS POCKET WATCHES AUTO CLOCKS

ప్రేటుకొన్నిలునభ

ప్రేటాన్ను బిల్లు ఎట్టి మార్పు లేక
ఆమోదించబడుట

సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారు ప్రశంసింపబడుట
శ్రీశ్రీ, మార్చి 27:- ప్రేటాన్ను బిల్లుపై చర్చనలుపుటకు
నేటికినము ప్రేటు కొన్నిలునభ సమావేశమయ్యెను.

మాక్వాటర్సుగారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ప్రేటాన్ను
బిల్లును ప్రవేశపెట్టుచు బిల్లునందలి ముఖ్యాంశము లను వివరించిరి.
భావిశీలి సందేగుడుగనున్నదనియు అందులకు తగువిధమున భార
తీయులు ప్రవర్తించుకొనవలె ననియు వీరు చెప్పిరి.

లాల్ రామశరణదాసుగారు చర్చ ప్రారంభించుచు ఆదాయపు
పన్నును హెచ్చించుటను ఆక్షేపించిరి. వెండిపై దువ్వా
టిని తీసివేయుటయు నని కోరిరి.

ఎక్కువ పన్నులకు విధించుట కిది తగినసమయముకాదని
టి. లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పిరి.

బట్టలమీదను చక్కెరమీదను ఎక్కువ గుంకమును
విధించుట న్యాయమైనను ఆదాయపు పన్నును హెచ్చించుటకు
తన నియోజకవర్గమువారు సమ్మతించి రని స్పష్టపరచినట్లు
లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పిరి.

ఆక్వరుఖానుగారు ఉప్పుపన్ను ఉండకుండు అవసరమనిరి.
ఇతరపన్ను లన్నిటిని సమర్థించిరి గాని ఆదాయపు పన్ను
హెచ్చించుట మాత్రము సరికాదనిరి.

ప్రాధేసరు కాయజిగారు మాతపన్నులను విధించుటను
సమర్థించుచు వెండిపై పన్ను విధించుటను ఆక్షేపించిరి.

సర్ మాన్వేట్ దాదాభాయిగారు ఇట్లు చెప్పిరి:-

ప్రభుత్వమువారు పన్నులను హెచ్చించెనని 1922 సంవ
త్సరమున సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు వాదనామొనగిరి. మనకు
సంస్కరణమువల్లనే ఖర్చులు అధికమైనవి. నైపుణ్య నిషేధక
ఫలితముగ ఇంకను ఖర్చులెంత అధికమగునో చూడవలసియున్నది.
ది, ఖర్చు ఆదాయమునకు తగినవిధముగ నుండవలెను. భారతదేశ
ము కేవలము వ్యవసాయముపై ఆధారపడియుండుటచే ఎగుమతి
గుంకములను అధికముచేయుపద్ధతి వివాదకరము. ఆదాయపు
పన్నును అధికముచేయుట ఎంతమాత్రము న్యాయముకాదు.
వెండిపై విధింపబడినపన్నుగరించి కూడ ఆలోచింపవలసియు
న్నది. బిల్లునందు ఆక్షేపింపదగిన అంశములన్నియో యున్నను
ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికముగ చిక్కునీతియుం దుండుట
చేరను భారతదేశపుపరపతిని కాపాడుట అవసర మగుటచేతను
ఈ బిల్లును ఆమోదించుటతప్ప వేరుమార్గము లేదు! భారతరాజ్య
సభవారు ప్రధాననైన్యధిపతిని గురించి కొన్ని ఆక్షేపణలను
గావించియున్నారు. ప్రజలు నైసికులు మన నైన్యధిపతిని
ప్రేమించుచున్నారు. ఇట్టివారిని భారతరాజ్యసభవారు ఆక్షేపిం
చుట తగని కార్య మని చెప్పవలసియున్నది.

టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు క్రొత్తపన్నులను
ఆక్షేపించుచు ప్రజల సంప్రదాయములను తిరస్కరించి కారదా
చట్టమును తయారుచేసిన ప్రభుత్వమువారిపరిపాలనమున బ్రతికి
యుండుట వ్యర్థ మనిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుడగు మాక్వాటర్సుగారు చర్చను ముగిం
చుచు 1922 సంవత్సరమునాటికిని నేటికిని పరిస్థితులు మారిన
వనియు, అందుచే సర్ బ్లాకెటుగారి ఉపాధి విధియుగ
పన్నులను హెచ్చింపవలసివచ్చె ననియు చెప్పిరి.

బిల్లుపై చర్చ జరుపవలయునను ఉపపాదనము ఆమో
దింపబడెను.

నవరణ లన్నియు పీకెపోవుట

పిమ్మట బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభ మయ్యెను. ఉప్పు
పన్నును రద్దుచేయునాయనని ఘర్షణదీసింగుగా రుపపాదించిన
రెండుసవరణలు నిరాకరింపబడెను.

కిరసనాయిలుపై ఎక్సైజుదూత్యిని హార్షరుగారు ఆక్షే
పించుచు, కిరసనాయిలుపరిశ్రమకు సంరక్షణ అవసరమని కిరస
నాయిలు కంపెనీలు కోరుతుండ, ఎక్సైజుదూత్యిని అధికము
చేయుట న్యాయము కాదనిరి. దీనివల్ల కిరసనాయిలుధర అధిక
మగుననియు అందుచే ప్రజలకే ఇబ్బందికలుగుననియు హార్షరు
గారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారిపక్షమున ఫుడ్ హెడ్ గారు ప్రత్యుత్తర
మిచ్చుచు, కిరసనాయిలు కంపెనీలపై ప్రభుత్వమువారి కట్టి
ద్యములేదనియు కిరసనాయిలుపై దిగుమతిపన్నును అధికము
చేసినప్పుడు ఎక్సైజుదూత్యిని కూడ అధికముచేయుట అవసర
మైనదనియు కిరసనాయిలు కంపెనీలవారు నిజముగ కష్టపడు
చున్న, సంరక్షణ కోరుచు టారిఫ్లుబోధువారికి దరఖాస్తుపెట్టు
కొనెచ్చు ననియు ఫుడ్ హెడ్ గారు చెప్పిరి.

తండ్రియగుటచే గలుగు యానందము పొందగలరు.

సంతానము లేనియెడల మీకు సుఖములేదు. ఇట్లుగుటకు కార
ణము యౌవనము నిచ్చు జీవశక్తి బలహీనముగా నుండుటవల
నను లేక కాలస్థితుల ననుసరించి హెచ్చుగ వ్యయముగుటవలనను
సంతానము కలుగజాలదు. ఇట్టిదానికి మీరు నిరాశచెంద నవ
సరములేదు. శక్తిని, పుంసత్వము గాపాడు బలమునిచ్చు దివ్య
వధుమగు "విన్ కార్ నిస్" నపుంసకత్వమును పారదోలి తగిన
స్వాభావికమైన జీవశక్తి నిచ్చును.

మీరు పీర్వశక్తి నిచ్చు గుణములుగల "విన్ కార్ నిస్" ను పుచ్చు
కొనినయెడల సుఖమైన తండ్రియగుటకు చక్కని యవకాశము
కలదు.

ఈ స్వచ్ఛమైన బలమునిచ్చు ఔషధము
తయారు చేయబడునపుడు హస్తములచే నంటబడుటలేదు.

WINGARNIS

జీవితమునకు ప్రాణాధారమైన ట్రానిక్
అన్ని ఆంగ్లలోను, స్టాండులందును దొరకును.

ఆర్థికావర కాని కొద్ది ఉండవలయునని లాల్ రామ
శరణదాసుగా రుపపాదించిన సవరణ పీకెపోయెను. అవిధక్త
హిందూకుటుంబములవారిపై ఆదాయము నాలుగు 8000 లకు
పైబడినప్పుడే ఆదాయపు పన్నును విధింపవలయునని సురపత్
సింగుగా రుపపాదించిరి. సవరణ పీకెపోయెను.

సాయంకాలము 5 గంటలకు లాల్ రామశరణదాసు,
సురపత్ సింగుగా ర్లుపపాదించిన సవరణ లన్నియు పీకెపోయెను.
అన్ని క్లాజులు ఎట్టియాధులేక ఆమోదింపబడెను.

బిల్లుకు చట్టముగ ఆమోదింపవలయునని మాక్వాటర్సు
గా రుపపాదించిరి.

సర్ ఆర్థు ప్రాంగారు బిల్లుపై మాట్లాడుచు ఆదాయపు
పన్నును అధికముచేయుచు వర్తకము క్షీణించుననియు, నిరు
ద్యోగసమస్య తీవ్రపాపము చాల్చుననియు ఇందులకు ఇంగ్లం
డునందలి పరిస్థితులే సదర్శన మనియు చెప్పిరి. కంపెనీలపై
పన్నును రద్దు చేసినగాని వ్యాపారము అభివృద్ధి చెందదనిరి.

బిల్లును సురపత్ సింగుగారు ఆక్షేపించిరి. కాని బిల్లు
ఆమోదింపబడెను.

సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారి ప్రశంస

పిమ్మట సభాధ్యక్షు లగు సర్ మాన్వేట్ స్మిత్ గారు
సభా నాయకుడగు సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారిని ప్రశంసిం
చుచు ఇట్లు చెప్పిరి:-

మనసభా నాయకు డగు సర్ హబిబుల్లాగారు ఈసభలో
మనతో కలసియుండుటకు ఇదియే కడపటిపర్యాయము. కడ
చిన 5 సంవత్సరములలో సభాధ్యక్షునివలె సభా నాయకునికిని
సభ్యులందరి వివిధపక్షములవారికి నీ విషయమునందును విభేద
ములు లేకుండ సరసముగ పనులన్నియు జరుగుచుండుట మిగుల
సంతోషకరమగు విషయము.

సర్ హబిబుల్లాగారు గొప్పజిల్లు గల సమర్థు లని
సర్ దాదాభాయిగారు చెప్పిరి. సర్ హబిబుల్లాగారు గొప్ప
సరకుడని సర్ ఇబ్రహీంహయాను హాఫరుగారు చెప్పిరి. జి. ఎ.
ఎలీశంగారు సర్ హబిబుల్లాగారిని ప్రశంసించుచు, వారు ఇత

రల సహాయము లేక తిరుబుద్ధిపల్లె నే ఇట్టి గొప్పస్థితికి వచ్చిరనియు
వారు కోరకయే గౌరవములు వారిపై బడుచుండె ననియు
చెప్పిరి.

సర్ ఆర్థుప్రాంగారు దిరంజిత్ సింగుగారు ప్రశంసా
వాక్యములను మాటలాడిరి.

సర్ హబిబుల్లాగారు ఈ క్రింది విధమున ప్రత్యుత్తర
మిచ్చిరి:- సభ్యులకును అధ్యక్షులకును కృతజ్ఞత చెలుపుచున్నా
ను. జట్టుయొక్క స్థితిని అనుసరించి నాయకునికి పేరువచ్చును.
ఈ సభ్యులందరి సభ్యులు నాకు స్నేహితులుగ పనిచేసిరి.
ఉద్యోగులు ప్రేమ చూపుచుండెరి. అందుచే నేను కొంతపని
చేయగలిగితిని. నాతోడివారి అభిమానానురాగములను పొందు
టయే నేను ఆదర్శముగ నుంచుకొని పని చేయుచుంటిని. ఈ అభి
మానానురాగములే నాకు ఈ 41 సంవత్సరములనుండి నన్ను
వృద్ధికి తెచ్చినవి. మీ ఆచరణను నేను ఎన్నటికి మరచను.
భావికాలమున నా అనభవము అల్పశక్తి దేశమునకు అవసరమైన
చో నేను యథాశక్తి పనిచేయుటకు వెనుదీయను. భారతీయులు
రాండుపేబిలు సమావేశము విజయవంతముగ కొనసాగునట్లు
తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాను."

అంతటితో సభ ఏప్రిలు 1 వ తేదివరకు ఆపుదలచేయ
బడెను.

(అ. ప్రె.)

యోగవ్యాయామ ప్రకృతి

చికిత్సాలయము

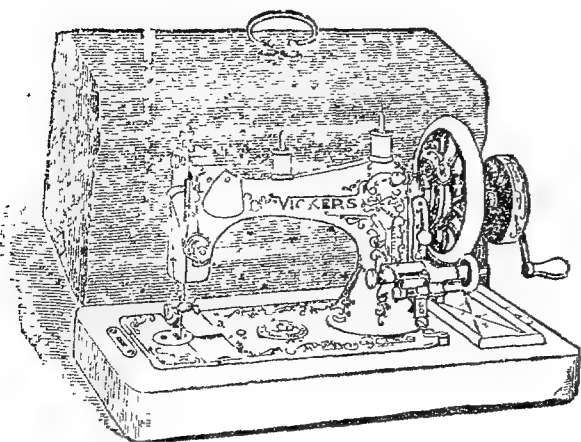
జర్మనీ ఆమెరికాదేశములం దవలంభింపబడుచున్న నిరా
వగ జలచికిత్స పద్ధతులచేతను, నాడిసమీకరణ, యోగాసన
విద్యుత్తికిత్స పద్ధతులచేతను సమస్తరోగములకు చికిత్స చేసే
దము. విజయములకు ప్రాయము.

బందరు, పాలవర్తి ఆంజనేయులు,
రామానాయుడుపేట వ్యవస్థాపకులు.

నూతన మాదిరి "డిలక్సీ" షిక్కిర్లు చేతితో కుట్టుయంత్రము

వైబ్రేటింగ్ షటిల్ గలది.

నగదు వెల రూ. 75/-

ఈ కుట్టుయంత్రము బహు అందముగా తయారుచేయబడి, బ్రిటన్ దేశపు సామగ్రినే యుపయోగించి, బ్రిటిష్వారి యంత్రములు, బ్రిటిష్ దేశపు పనివారలచేతనే తయారు కాబడియున్నది. దీనికి రంధ్రము కలిగిన నూది యుపయోగపడి, నూది మిక్కిలి పైకిగాని లేక క్రిందికిగాని పోవండు నటులను, అన్ని నూతన యభివృద్ధికరమైన యంత్రములు గలిగి, కుట్టుపని చేయుటకు సౌకర్యముగ నుండుటకు చేయిక్రిందుగ వికాసమైన స్థలముగలదు. ప్రతి కుట్టుయంత్రము, కావలసియున్న అన్ని పనిముట్లు, షెంట్ల ఫీడ్ యూత్, పైన యుపయోగపడే వాల్ వర్క్ షిక్కిర్లతో సహా పంపబడును.

దళాలవారిగా సామ్యు చెల్లించుపద్ధతి

మా భారతదేశ లోకముండి కొరకులే గొప్ప షిక్కిర్ల నూయింగ్ కుట్టుయంత్రములకు దళాలవారిగా సామ్యు చెల్లించుపద్ధతి ఏర్పాటుచేసి యుంటిమి. ఇందులకు కొనకలదినవారికి యీ పద్ధతి మిక్కిలి యనుకూలముగనుండి, దాచిపెట్టిన మూలధనమును చెడకొట్ట నవసరమండదు.

స్పెన్సర్ అండు కో, లిమిటెడ్. మద్రాసు. SPENCER & Co., Ltd., MADRAS.

వ్యవస్థాపక కమిటీ

తూర్పు గోదావరి

(స్వీయవిలేఖరి)

కలరా

కాకినాడ, మార్చి 17—ఈ జిల్లాలో వీజన్స్ భాగము లందు భగ్నాదలములోను, శ్రీరామగిరిలోను, కలరా ప్రారంభించినది. కొలదిగా యీ కేసులు గలవు. శ్రీరామ శివాలయములకు అప్పటినుండి యాత్రికులు కలరా జ్వరము రాకుండ తమ జాగ్రత్తలో నుండుటకు ఇనాక్ష్యులైనను (టీకాలు) చేయించుకొన్నట్లయితే బాగా వుంటుందిగనుక అట్టి ఏర్పాట్లు అధికారులు ఏ డబ్బు ఖర్చు అవసరమైతే పద్ధతినీ చేయుచున్నారు. కావున యాత్రికులు ఆ లాభమును పొందవలసినది

బాల్యవివాహ నిషేధచట్టము

దీనినిసరించి నిత్యము ప్రతిమూలసభలు జరుగుచున్నవి. ఈ చట్టములో ప్రతివార్డును ఒక్కొక్కమీటింగు ఆ చట్టము గద్దచేయవలసినదయ్యు, చేయబోవుచున్న అర్హతనుపూడ పని రాదనియు చెప్పబడుచున్నది.

ఒక క్రొత్తపార్టీ

వీజన్స్ పార్టీ ప్రజలపక్షము అను క్రొత్తపార్టీ కేరళ ప్రభుత్వ సత్కారాచార్యుల యును ఎత్తొనరుటకు అధికారులును, అధికారులయెడల భక్తివిశ్వాసములతో వర్తించువారును ప్రయత్నించుచున్నట్లు కన్పించుచున్నది. ఈ వీజన్స్ పార్టీ ఉద్దేశము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము చిరస్థాయిగా ఉండవలెనని ఆ రామచంద్రపురం సభలో ఒక జిల్లాకమిటీని పెట్టి దానికి దుర్భేటి కేమగిరిరావు గారిని అధ్యక్షులుగా ఏర్పరచిరి.

జిల్లాబోర్డు

తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు మీటింగు నిన్నుడు యిక్కడ కాకినాడలో జరుగును. మిస్. హెచ్. కె. రెండడు మెక్ కారిక్, డా॥ జోషి (కేసేడియన్ బాప్టిస్టు మిషనరీలు) జిల్లా సంఘపాఠశాల దగ్గరల నూతనప్రకాశరావుగారు, జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి కౌ. వెంకట్రావుగారు, కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు, నుండిపాత రంగయ్యగారు, యింకను యితర రయిగులును చాలమంది ప్రేక్షకులతో వచ్చిరి.

కుక్కరోగ నివారణకు గ్రాంటు

కుక్కరోగుల శరణాలముచేసే (రామచంద్రపురం) ప్రతి సంవత్సరము రూ 2000 లు బోర్డుగా యిచ్చుచున్నాను. ఈ సంగతినైతే ముఖ్యమంత్రి గారికి యిచ్చింపవలసినదని శివరాత్రి యము ఆ సేవసంఘాత్మికము లగుండి కనేడియన్ బాప్టిస్టు మిషనరీలచేత నడిపించబడుచున్న

దనియు, ఇది చాల చాళగాపనిచేయుచున్నదని పెద్దపెద్దలనే కులు మెచ్చుకొనియుండిరినియు, మనవాండ్ల బాగునిమిత్రము విదేశీయుల ధనసహాయముతో బాటు బోర్డువారుగూడ తమ పూర్వపు బౌద్ధార్యమును మాపవలసినదని డాక్టరు జోషిగారు బోర్డు అధ్యక్షుని కోరికమీద మాట్లాడిరి.

శరణాలములో మతభేదము పాటించబడదనియు 100 నుండి 15 వరకు కచ్చకోరులు అందుండిరినియు, డాక్టరు రమణుజేగ గారి ప్రశ్నలపై సమాధానమువచ్చెను.

ఒక్కొక్క వేంకటేశ్వరంగారు జిల్లాలో సంత్రాగారు తిరిగి తాము చేసిన కార్యఫలమును నివేదికగా ప్రచురించుటను చెప్పి దానిని చదివిరి. ఈజిల్లాలో కుక్కరోగము వ్యాపించినది యు, అందులో ముఖ్యముగా రామచంద్రపురమున బాగా ఎక్కువ వ్యాప్తమునందెననియు, లక్షకు 90 కేసులున్నవని యు, కాకినాడలో 1251 కేసులున్నవనియు, ఆరిపాట్లలో చెప్పబడెను. ఇప్పుడు చాలించినవలసినది, రూ 2000 లును రామచంద్రపురం శరణాలమునువారికిచ్చి మరి రూ 2000 లు జిల్లాలో కుక్కనివారణకు బోర్డు యివ్వగలదా? శరణాలమును నకు ఒక్కదానికే యిచ్చినట్లయితే జిల్లాసమస్తపూర్తియగునా? ఏమనిన, శరణాలములో 400 మందికంటె ఎక్కువ తీసికొనుటకు వీలులేదని శరణాలము డాక్టరు చెప్పినట్లు రిపోర్టులోనేయున్నది. అయినను, గవర్న మెంటు స్కీముల ప్రకారముగా, ఆస్పత్రిలో కోసులనుంచి చికిత్సచేయవలసినయగ త్వియులేదు. డిస్పెన్సరీకేవచ్చినవారికి చికిత్సనిచ్చిపంపుటయు, ఒక్కొక్క పెంటకులో కొన్ని గ్రామములలో బాగులైన తరువాత, యితర ప్రాంతముల బాటచేయవచ్చును. కాబట్టి యీ సంకతులు ఆలోచించవలసినదని వెంకటరత్నంగారు నుడిచిరి.

జిల్లా హెల్త్ ఓఫీసరు గవర్న మెంటు విధాన మేమో, మాయిర్ గారు ఏ మోస్తరు క్రైయినింగు యిచ్చి జిల్లాలోని కోగులకు చికిత్సచేయవలసినవారితో తలపిరి. గవర్న మెంటు స్కీము చక్కగా అమలుపరచినట్లయితే జిల్లా బాగుపడుతుం దని చెప్పినారు.

రామచంద్రపురం అస్సెస్లమనకు కంట్రీబ్యూషను యివ్వ వీలులేదని బోర్డు తీర్మానించెను.

శ్రీమతి సుమిత్రాదేవి దుర్గాబాయిమ్మగారు ప్రభువిశ్వాస ప్రమాణమునకై కొనిసభ్యురాలయ్యెను. ఈమె నియోజితసభ్యురాలై. కానకాంతరములచే, గెజటు అయిన తర్వాత గత రెండు సభలకు రాలేక పోయెను. నిన్ను తప్పనిసరిగా చెప్పి పురినుండి వచ్చి సభకు హాజరయ్యెను.

టోలుగేట్లవద్దనున్న గ్రామములవారు పోలములను ఎరువులు గొనిపోవుటకు అబద్ధము గేటుపన్ను పుచ్చుకొనరాదని తీర్మానింపబడెను. దీనిని మాడిన వరసన్న గారు ఉపపాదించిరి.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు మూడుబోర్డులుగా విభజన నుసరించి చర్చింపబడెను. అధికపన్ను వేసికొనునది లేనిదిని పునర్విచారణకై రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డుకు కాగితము పంపబడెను.

బలభద్రపురం చిక్కవోలు టోలుగేటు తీసివేయుటకు తీర్మానింపబడెను. ఇంకను నుమారు 100 నియమములు ఆలోచింపబడెను.

బెజవాడన్యాయవాదులు— కాంగ్రెసుసభ్యత్వము

బెజవాడలోనున్న 80 మంది ప్లీడర్లలో సగముమంది కాంగ్రెసుసభ్యు లై నారు. తక్కినవారుగూడ త్వరలో చేరుదురనుటకు సందియములేదు. ఇతరపట్టణములలోగూడ న్యాయవాదులు సభ్యులుగ జేరి గాంధీమహాత్ముని మహోద్యమముపట్ల తమ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. అయితే కాంగ్రెసువారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానము గావించి సత్యాగ్రహోద్యమమును సాగించుచున్నందున వకేళ్లు సభ్యులుగ నుండవచ్చునో మాడదో అనుసంగతినీ నిర్ణయించి చెప్పట కవ్వము. ఈవిషయమున హైకోర్టువారి యభిప్రాయము తెలుపవలసినదిగ రిజిస్ట్రార్లుకు తెలియచేయబడినది, వారేమందుకో చూడవలసియున్నది.

దిగవల్లి వేంకటశివరావు.

బందరు సబ్కోర్టు ఫయిల్

I. P. 11/29.

ఇకసాల్వెంటు :— లింగం నాగభూషణము సా॥ బొమ్మలూరు.

ఇకసాల్వెంటు తాలూకు యాదినన పెమ్మలూరు దాఖలాప్తి యీసెంటులో స్పెషల్ రిజిస్టరుగా నియమింపబడిన బండరుజిల్లా కోర్టు జేతలు కాపరపు వెంకటసత్యనారాయణరావు పంతులుగారికల 12-4-1980 లేదీ పగలు 10 గంటలు లగాయరు వేలము జేయబడును. పాట పరతులు పాటకాల మందుగాని, స్పెషల్ రిజిస్టరుగారి ఆఫీసు (బందరులో పంతులువారి మేడప్రక్క) లో గాని తెలుసుకొనవలెను.

ఆస్తివివరము

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు గవ్న వరం సబు రిజిస్ట్రార్లువారి యిలాకా కురిపిరాల గ్రామములోని ఆస్తి వివరము:—

- 1. బోదులమధ్య చేను య 4-11 ట్లు తూ॥ లింగం వెంకటసుబ్బయ్య, డి॥ కోగంటి అన్నపూర్ణమ్మ, పి॥ మూడవ ప్రతివాది పగయిరా, ఉ॥ లింగం వీరభద్రయ్య.
- 2. పల్లంలో తూర్పుపల్లం య 1-8 ట్లు తూ॥ చెడవు డి॥ లింగం వెంకటసుబ్బయ్య, పి॥ లింగం సత్యనారాయణ, ఉ॥ డొంక.
- 3. బుడమేటి వారలో దక్షిణంలో మగ్గపల్లం య 7-50 ట్లు తూ॥ కోగంటి అన్నపూర్ణమ్మ, డి॥ లింగం సత్యనారాయణ, పి॥ బుడమేరు, ఉ॥ లింగం వీరభద్రయ్య.
- 4. బుడమేటి పడమటిమెరక య 22-0 ట్లు. హద్దులు లేవు.

స్పెషల్ రిజిస్టరు ఆఫీసు } కాపరపు
బందరు ఫిజ్జిల్లి పేట } వెంకటసత్యనారాయణరావు,
లేదీ 24-3-80. } స్పెషల్ రిజిస్టరు,

మరా:—తగినపాట రాసందువల్ల గాని మరి యేకారణములచేతగాని వేలం ఆపుదల్య చేయుటకు రిజిస్టరుగారికి హక్కు గలదు.

శాసనోల్లంఘనము

గాంధీమహాత్ముని వ్యాసము

బొంబాయి, మార్చి 27:—గాంధీమహాత్ముడు యీ వారము యంగులయిండియా పత్రికలో శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి యిట్లు వ్రాసెను:

శాసనోల్లంఘనము సంజీవివంశిని. మనయందు నిజము సిగ్రహములు లేక ఆత్మనివాళికరములుగా అంధత్వముగా నున్న శక్తిసామర్థ్యములను, యీశాసనోల్లంఘనము నియమబద్ధముగా నొనర్చి ఆత్మసంరక్షకముగా ప్రాణశక్తిగా మార్చును. అట్టి శక్తి సామర్థ్యములకు సంకల్పసిద్ధి నిర్భయము. శాసనోల్లంఘనము ము సాధింపగల్గిన మహాప్రయోజన లాభములతో సరిపొల్పిన యెడల శాసనోల్లంఘన మవలంబించుటవల్ల కలిగిడి తాత్కాలిక యుద్ధ వనస్థితి ముది అత్యల్పములు. ఈ శాసనోల్లంఘనము గూర్చి మానవజాతి బాగుగ పరిచయమైన తర్వాత, పెక్కుమారులు యీ పద్ధతి జనుప్రదముగ అనుష్ఠింప గడిపియుట శాసనవిచ్ఛేదములకు కలుగగల యుద్ధవనస్థితిని తగ్గిపోవును. వాయు విమానములగుర్చి కాస్త్రశక్తిలకు సాధకపరిశోధనలు చేయుచు యంత అభివృద్ధిలోనికి వాయు విమాన సంచారమును తెచ్చినప్పటికిని ఇంకను ఉపద్రవములు గలుగుచు నేయున్నవి. శాసనోల్లంఘనములోమాడ పెక్కు సాధకపరిశోధనలు జరిగిన పిమ్మట వాయువిమాన సంచారము కంటే శాసనోల్లంఘనమే ఎక్కువ నిరపాయకరము కాగలదు.

దండిగ్రామము చేరువలకును నేను అరెస్టుచేయబడినను దైర్యముతో దేశమంతటజరుగవలసిన సత్యాగ్రహమునకు ఉపక్రమణముజ్జ నోపంగవలసినదని నన్నే కోరుచు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు కార్యభారమును నాయందే ఉంచిరి. ఇందుకు కారణము ప్రత్యక్షముగానే యున్నది. నేను అరెస్టు చేయబడిన యెడల వెంటనే దేశములో అనుగ్రహము లేవియు జరుగకుండ అవసరమైన కట్టుదిట్టములను కాపుదలను చేయవలయునని అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారి అభిప్రాయమైయున్నది. నేను అరెస్టుకాకపూర్వమే ఉద్యమమును

అపివేయుట చాల అర్హము. అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు నాకంటే ముందుగా ఏమియు చేయవలసలేదు. ఇప్పటికి నేను నిర్ణయింపగలిగినంతవరకు ఏమిలువ 6 తేదీని భారతదేశమంతటను సత్యాగ్రహము ప్రారంభించుటకు వీలగు నని సత్యాగ్రహప్రచారకులు గ్రహించవచ్చును. 'అనాడే జలి యన్ వాలాబాగ్' సంస్మరణదినము గనుక జాతీయవాగ్ధమునకు ఆరంభదినము. ఎన్నడును కనివిని యెరంగని జనసామాన్యప్రబోధము 1919 సంవత్సరములో ఆనాడు జరిగిన సత్యాగ్రహమువల్ల విజయమయ్యెను.

దండిగ్రామమునకు నేను, కేపురదయ్యలల్లు, ఏప్రిలు 6 తేదీకి చేరినాము. కాబట్టి ఏప్రిలు 6 తేదీనాడు కేసరియెడల సత్యాగ్రహము చేయుటకు సహజసిద్ధముగా అనుమతిమొదలగు గా మన్నది. సత్యాగ్రహము లాడుట తన సహ్యాహములను పూర్తిచేయునుండలెను. ఆనాడు కడపటి అజ్ఞాపనమునకునే చియుండవలెను. ఉపక్రమించుటకు అనుజ్ఞ యిచ్చినంత మాత్రమున, ప్రతిరాష్ట్రములోను, ప్రతిజిల్లాలోను, వెంటనే శాసనోల్లంఘనము ఒక్కమాత్రముగా ప్రారంభింపబడి తీరవలెనని ఆర్థములేదు. ఆజిల్లాలోని నాయకుడగు ఆ ప్రభువు ప్రజాసేవకు డు తన అంతరాశ్యచే ప్రేమితుడు కానియెడల శాసనోల్లంఘనము ప్రారంభించి తీరవలయునను విధిలేదు. తనయందు ఆత్మ విశ్వాసము లేనివాడను, తన పరిసరజనులయందలి పరిస్థితుల యందు విశ్వాసము లేనివాడను కార్యరంగములోనికి యాద్య బడుట కిచ్చగింపదు. కార్యభారము ఎపింపక పోయినందుల కెవడును దూషింపబడడు. కాని, తన యనుచరవర్తనమును పరి సరములను తన యధీనములో నుండుకొనక, ఆ పరిసరపరిస్థితుల చే యాద్యుక్తినిపోబడినవాడే దూషింపబడును.

మనకు స్వరాజ్యము వచ్చినపిమ్మటమాడ యీ ఉపద్రవ ము ఉండవచ్చును. కాని మిగిలినవన్నులు అటువంటివి కావు. స్వరాజ్యమువచ్చినను అవి ఉండవలసిన పన్నులే. చాకిదారి పన్ను మున్నగునవి అట్టివే. కాబట్టి అటువంటిపన్నులను గూర్చిన శాసనములతోటి పోవుట యుక్తముకాదు. శాసనోల్లంఘనము నకు వీలైన యితరశాసనములు ముంకములు ఉన్నంతవరకును అటవీశాఖానిబంధనముల విషయమును అటుండనిచ్చి స్వరాజ్య ప్రభుత్వ మేర్పడినపిమ్మట ఆ శాసనమునగుర్చి ఆమా

లాగ్రముగా సర్కూలో వింపవచ్చును. సారాధికారులు, నల్ల మందుకొట్టు, విదేశీవస్తువులు అంగడులు, వీనివద్ద పికెటింగు చేయవలసియున్నది. అనవసరమైన అపాయములు లేకుండా, యీ సాత్వికవిరోధము సమర్థతతో సాగింపగల మను ధైర విశ్వాసము గల ప్రజాసేవకు లందరూ యీ పనిని పూనుకొని చేయవచ్చును. (ప్రీ (పె.)

POLINES

ECONOMIXTURE

“పాలి నీ సెక్”
గ నో మి క్చ ర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నశుమాలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే క్లాఫింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి థోస్తో వెంటనే విముక్తిగలుగును,
2. 12 గంటలలో నవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.

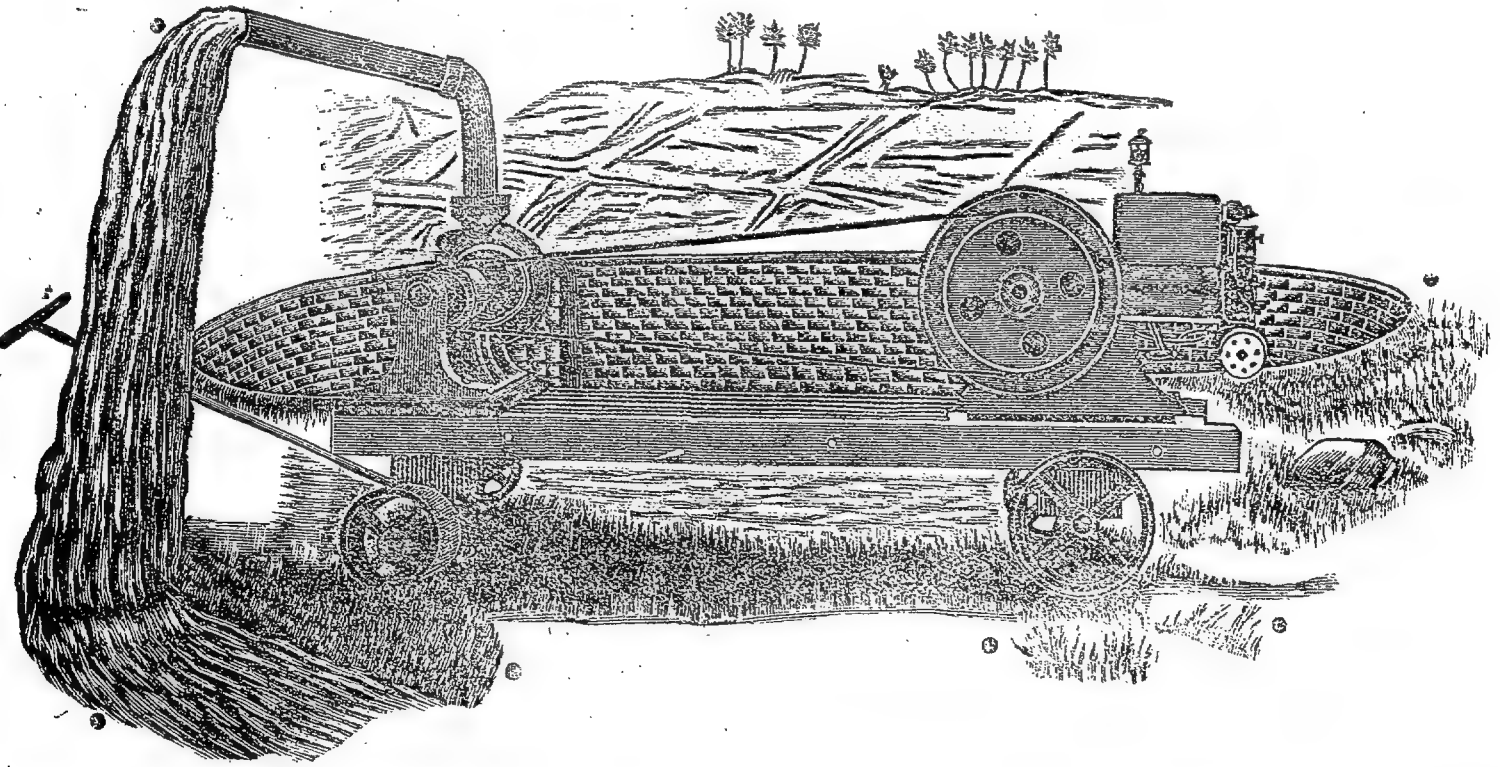
ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణ మునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 32
పోస్టేజీ ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126-2

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Balaichata, CALCUTTA

ఆంధ్ర వంపింగు శెట్టు
వ్యవసాయదారులకు బంగారుపంట.

బావులలోనుంచి, కాలువలలోనుంచి వాగులలోనుంచి, మీ తోటలకు నారుమళ్లకు అతిసులభముగా నీరు పారుదలచేయుటకు మా ఆంధ్ర వంపింగు శెట్టు చాలాయుపయోగకరమైనవి. ధర చాలా సరసము. నడుపుటకు పూర్వానుభవము అక్కరలేదు. ఖర్చులు తక్కువ. ఎంతకాలమైనను రిపేరు లేకనే పనిచేయును. ఇంజనుల అన్నిటికి మకుటము అగుటాడేసి మానార్కు యింజను అని పిలువబడును. కంపెని గ్యారంటీపైన కంపెని యింజనీర్లు యింజనును బిగించి, నడుపుట ఆసామికినేర్చి తృప్తికరమైన సర్కింగు ఆర్డరులో శెట్టు. డెలివరీ యివ్వగలము. 2 నుండి 2½ మోటలనీరువరకు తోడగల 3 గుట్టముల పవనగల యింజను, 2 అంగుళములపంపు దానికి కావలసిన గొట్టములు వగైరాలు కంప్లీటు సామానులు ఫిటింగుచార్జి తోసహా బెజవాడ డెలివరీ. 500-0-0.

3 నుండి 4 మోటలనీరు తోడగల 4 గుట్టముల పవనగలిగిన యింజను 2½ లేక 3 అంగుళముల పంపు దానికి కావలసిన గొట్టములు వగైరాలు యావత్తు సామానులు కంప్లీటు శెట్టు ఫిటింగుచార్జి తోసహా రు. 650-0-0. బెజవాడ ప్లాకునుండి ఎన్ని శెట్టు అయినను రెడీగా యివ్వగలము.

పోస్టేజీలు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెని, జింజనీర్లు—బెజవాడ. బ్రాంచీలు:—కెనాలి, గుడినాడ, సామకొల్లు, మాధేరు, రాజమండ్రి.

వెండి, బంగారు వస్తువులు

కానుసినప్పుడు యితరచోట్లకు పోవుటకు మునుపు, మావద్దకు రాగోరెదము. మా ముఖ్యోద్దేశ్యము ప్రజలకు సహాయముచేయుట, తరువాత స్వల్పలాభము పొందుట. ఒకసారి మావద్ద లావాదేవీచేసిన మీకు పూర్తిగా తృప్తిగలుగు నని మా దృఢనిశ్చయము. కానుబంగారుకు, నీమెండికి పూచీ నిచ్చెదము.

ప్రదర్శన గదులు:—

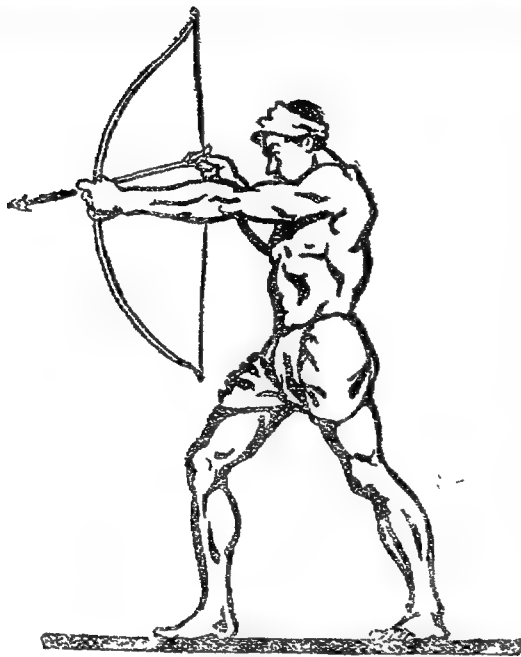
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలరీ అండ్

డైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

యెచ్చేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి,

ప్రాప్తిటరు.

సూరబల్లి

—కషాయ—

దీనిమీదనుండు గుర్తుమాదిరిగ

పనిచేయును

రక్తమును పరిశుభ్రపరచును. నూతన

శక్తినిచ్చును. మంచిత్యాకలిని పుట్టించి

ఎక్కువబలమును నమ్మకముగ నిచ్చును.

C. K. SEN & Co., LTD.

29, Colootola Street, CALCUTTA.

సుశామ

శిరోజములకు తగిలింపనే ఇగ్గదబాలము వలె, వెండ్రుకల యందమును, మెఱుపును హెచ్చు చేయగలదు.

సుశామా

తలనూనె

తలంటున్నవనకకు సువాసనకొరకు గూడ ఉపయోగించవలెను. నాణ్యమందును, సువాసనయందునమానమైనది.

అన్నిదుకాణములందును దొరుకును.

ప్రశస్తి:—టి. యన్. కసిన్ అందుకో,

కాకినాడ, (ద. ఇండియా.)

P. SETT & COMPANY,
CALCUTTA.

c 3.

బెజవాడలో కాశ్యేష్వరరావుగారి

ప్రసంగము

మహాత్ముని యాత్ర

26-2-30 తాళి యాత్రము గాంధీపార్కులో నారాయణానంద సరస్వతీస్వామిలవారి ఆధ్వర్యమున గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. ఆ సభకు నుమారు 800 మంది హైస్కూలు విద్యార్థులును 800 మంది యితరులును హాజరయిరి. మహాత్ముని సందర్శించి వారి సందేశము గొనివచ్చిన శ్రీయుత ఆచార్యదేవర కాశ్యేష్వరపంతులుగారి యుపన్యాసమును వినుటకు అమితోత్సాహమును జూపిరి. శ్రీయుత తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావుగారి యొక్కయు నారాయణానంద సరస్వతీస్వామిలవారి యొక్కయు ప్రారంభ వాక్యముల తరువాత కరతాశ్చర్య నలమధ్య త్యాగముగై ఆచార్యదేవర కాశ్యేష్వరపంతులుగారి రీతిగా ఉపన్యసించిరి. “ఇక్కడ చాలమంది యువకులు పోగయినారు. ఇది నాకు నిరత్యాహముగా లేదు. పెద్దవాండ్లు పాత అభిప్రాయములతో బాధపడుచుందురు. యువకులు నూతనాభిప్రాయములతోను ఉత్సాహముతోను కోరికలు చూపుదురు. హిందూదేశము పూర్వము కంటే 100 రెట్లు తొందరగా పోవుచున్నది. కాబట్టి యీ నూతన మహాద్వ్యమును సాగించుటకు యువకులు మాడ విశేషముగా కావలయును.

మన మిప్పుడు సంఖ్యాబలమువలన జయించవలెను. ఆ యుధములులేకుండా స్వరాజ్యము సంపాదించవలయును. ఈ యుధ్యమును పురుషోత్తముడయిన మహాత్ముడు నడుపుచున్నాడు. ప్రపంచరాజ్యము లన్నియు పత్రికాప్రతినిధులను బలిపి యీ ధర్మయుధ్యమును ఆశ్చర్యముతో చూచుచున్నవి. యూరపుజాతులమాడా సైన్యములను తగ్గించవలయుననియు పంచాయతీలద్వారా తగవులు పరిష్కరించుకొనవలయుననియు చూచుచున్నవి. లేబరుపార్టీవారు ఏమిచేస్తారో చూడవలె. వారికి ఏమి తోచుటలేదు.

21 వ తాళి యాత్రము అహమ్మదాబాదులో అలిండియా కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమయినది. దానికి 2 మైళ్లదూరములో సబర్బులలో ఆశ్రమము-ఒక కెప్టెన్ కుమార్తెయైన ఆశ్రమములో కలదు. రెడనాల్లు అదృష్టవంతుడు. వారిప్పుడు యంగ్ యిండియా పత్రికకు ఎడిటరుగానున్నాడు. ఇతనివిషయము హిందూదేశచరిత్రలోను వర్ణాశ్రమములలో వ్రాయబడును. మా మీటింగ్ కార్యక్రమము 1 1/2 గంటలలో ముగిసినది. అమెరికాలో కాంగ్రెసు బ్రాంచి దౌర్జన్యమును గురించి వ్రాయబడున దానిని తీసివేసినాడు. అక్కడివారు గాంధీగారికి ఉత్తరములు వ్రాసినారు. మేము 15 మంది ఆంగ్లములు. శ్రీయుత ఆచార్య దేవర కాశ్యేష్వరపంతుని సందర్శించినాము. బ్రాంచి ఆశ్రమములో మాకు టీ, లిగ్గుట్లు యిచ్చినారు. మరునాడు సోదాయం జంబుపారు వెళ్లినాము. అక్కడ తోరణములు స్వాగతపత్రములు చూచినాము. వేలకువేల జూచి బాధ్యతీర్చి రోడ్లప్రక్క న గలరు. పెద్దపండ్లు వేయబడినవి. ఒకదానికి ఖద్దరుబట్టలు పరుపబడివున్నవి. గాంధీగారు అక్కడనున్న 1/2 గంటసేపయినది. రాటుమువడుక తూ మార్చున్నాడు. ఆయనకు ఆంగ్లదేశ మయందు విశ్వాసము కలదు. ఆ విశ్వాసమును మనమెట్లు నిలబురుకొనగలమా తెలియదు. మిమ్ముల నెందుకు యింకా పట్టుకొన లేదని మే మడిగితే బొంబాయి పెంట్రోగవర్న మెంటుల కా ర్యనిర్యాపకపు వర్తములవారిలో భారతీయసభ్యులు ఒప్పుకొన లేదని తెలియుచున్నది. లేక శేను అలసిపోవుదుననియైనా గ వర్న మెంటు వారు తలచుచున్నారని చెప్పిరి. 5 వ యే ప్రియత్వా టికి దండీగ్రామము చేరుదుమని చెప్పిరి. అక్కడ మిమ్ములను నివారిస్తే మీచేస్తారని అడిగితిమి. అప్పటి కేదో ఆలోచిస్తాను అన్నారు. ఎక్కడని సుబ్రహ్మణ్యం చౌదరి (కృష్ణాజిల్లా) వారితో నున్నాడు. ఒక మలబారు క్రైస్తవుడు యిద్దరు మలబారు హిందువులు బరోడా హైకోర్టుజడ్జి అబ్బాస్ తయార్జీ వారితో నున్నాడు. బొంబాయినుండి వేనకువేల సాత్వికనిరోధులను చేర్చుచున్న యూత్ లీగ్ నెక్రటిగారు ఒక వహమ్మదీయుడు మహాత్మునివద్దకు వచ్చినారు. గుజరాత్ స్త్రీలు మాకు వంటలు చేసిపెట్టినారు. హిందూస్థానంబి శేఖ్ గోవిందదాసుగారు వచ్చినారు. ద్వారకాదాసుమిశ్రకీరణకంకర్ శుక్ల - భారతకావన సభ్యత్వమును విడిచినవారువచ్చినారు. మేముతా మట్లాడుతుండగా మావద్దకే మహాత్ముడు వచ్చినాడు ఫాదరక్షతో, నె

తొలి వేడికి గాను తడిసెట్ల జనహారలో మోతీలాల్ గార్లు ఆరు న చేరి ఒక ప్రకాశన నడుస్తున్నారు. చకాచకావచ్చి మావడ్లకు వచ్చి వారు. బీహారులో చాకిపన్ను నిరాకరణము సి. పి. లో లో అడవిపుల్లరి ఎగగొట్టడము ఒప్పుకున్నాడు. తక్కినవారు ఈ లవణశాసనోల్లంఘనము. జయిల్లో 70 వేలనుండికి మాత్ర మే సలం కలదు. ఇదివరకే అనేకమంది బై దీలు కలరు. ఇప్పు డు మనకు సంఖ్య నిశ్చయమయితే జయం నిశ్చయం. గాంధీ గారిని అరెస్టుచేస్తే జిన్నా మూజీగార్లు రౌండుటేబిల్ సభ వట్టి డంటున్నారు. 18 వేల జనంగల జంబుసారులో యిప్పుడు లింగి మంది వాలంటీర్లు సిద్ధముగానున్నారు. కైరాతాలూకా లో గ్రామోద్యోగలండరు రౌజీనామా యిస్తు వున్నారు. ఆ జనంలోనుంచి తప్పించుకొనువరకు కృత్యాధ్యనస్థ అయింది. పరి గా 6 గంటలకు సాయంత్రము గాంధీగారు బయలుదేరినారు. రఘుపతి నందనరాజారాం కీర్తన పాడుకుంటూ బాల్లదీర్చి బ యలుదేరినారు. బ్రహ్మచందంగా ఉండినది. శ్రీరాముడు అయో ధ్యువదలి వెళ్లడం జ్ఞాపకం వచ్చినది. ఈ కాలతియ్యడములో నవకు జయమో స్వర్గమో రానలయును. అందరూ యీ కాంక్ష నివ్యములో చేరనలయును అని నెలవిచ్చిరి. జయజయధ్వా వములతో సభ ముగిసెను. బెడవాడపట్టణము ఉత్సాహపూరిత మయి వున్నది.

25-8-30 తారీఖున గాంధీపార్కులో బహిరంగసభ జరిగినది. వారాయనానంద సరస్వతిగారునా తాడేల్లి వేణు గోపాలరావు బి. పి. గారును ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గురించి ఉత్సాహించి, విద్యార్థులను పౌరులను కాపాడే లక్ష్యము చేయుటకు వాలంటీరులుగా చేరవలసినదని హెచ్చరించిరి. (ఒక విలేఖరి)

YOUR EYE

DOES IT TROUBLE YOU? IF SO, try Seller, Lotus Honey, the safest, surest and most highly-praised Nature's Cure for Eye-diseases. Cures even Cataract, etc. Obtainable at all chemists or direct. Ask for free literature.

SPENCER & Co Ltd.,
(W. E. SMITH & Co., Dept.), Madras,

"Bynin" Amara

జగద్యుపితక్తి రిగల
గొప్ప టానిక్

ఇదిదేహమున కర్మలకాలములో కక్తిని ఉత్సాహము నిచ్చును. అజీర్ణము ఆకలి లేమి చే బాధ పడువారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణ కక్తి పెంపొందించును.

పెన్సిల్ లిమాం ప్రతి స్థానము నందు ఉండవలసినదే. 1 హిందూదేశమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాములందును మందులమ్మవారలచేత దొరకును

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON
Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

సర్వ జనుల పొగడ్తలను, నమ్మకమును పొందినది

ఈ దిగువ గొప్పవారు తమ పూర్తివిశ్వాసమును వెల్లడించుచున్నారు:-

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు, బి. యే. బి. యల్. వెనుకటి మంత్రి, (మద్రాసు ప్రభుత్వము) ప్రస్తుతము కేంద్రప్రభుత్వము తరపున డక్షిణాఫ్రికా ఏజెంటు జనరల్.
గౌ. పి. రామస్వామిమొదలియారు, అనర్ గల్. బి. యే. బి. యల్. ఎఫ్. ఎమ్. యు. మద్రాసు కార్పొరేషన్ అధ్యక్షులు, కాన్ స్టిట్యూట్ సభ్యులు.
దివాన్ బహదూరు ఎ. యమ్. యమ్. మురగప్పచెట్టియార్ అనర్ గల్ బ్యాంకరు, వాటుకోటు వాగరతార్ అసోసి యేషన్.
రావుబహదూరు పి. టి. కమారస్వామిచెట్టియార్ గారు, మద్రాసు కార్పొరేషన్, సెనేట్ అసెంబ్లీ సభ్యులు.
కల్లికోట, ఆటగడ్డ రాజాగార్లు.
గౌ. యస్. ముత్తయ్యమొదలియార్ అనర్ గల్, బి. యే. బి. యల్. ఆరోగ్యశాఖమంత్రి, (మద్రాసు ప్రభుత్వము.)

గౌ. దివాన్ బహదూరు సర్. ఎమ్. కృష్ణనాయర్, కటి. బి. యే. బి. యల్. మద్రాసు ప్రభుత్వ లా మెంబరు.
గౌ. రావుబహదూరు, సి. వి. నరసింహరాజు బి. యే. మద్రాసు శాసనసభాసభ్యులు.
దివాన్ బహదూరు సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు, బి. యే. బి. యల్. దేవాదాయ, ధర్మాదాయ బోర్డు అధ్యక్షుడు.
కె. నూర్యారావుగారు, కమీషనర, దేవాదాయ, ధర్మాదాయముల బోర్డు.
కిర్లంపూడి రాజాగారు.
గౌ. ఎమ్. ఆర్. నేతురత్నం అయ్యర్ అనర్ గల్ మద్రాసు ప్రభుత్వమంత్రి.
ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు అనర్ గల్, బి. యే. బి. యల్. సంపాదకుడు, "హిందూ" పత్రికా మద్రాసు, పాత అసెంబ్లీ సభ్యులు.

కక్తి!

బలము !!

శీతము !!!

కాయ సిద్ధి మ క ర ధ్వ జ ము

(రిజిస్టర్డ్)

ప్రస్తుతము గొప్పబలమునిచ్చు మాత్రలు

ఈ జాపధమువలన సరములబుహిత, రక్తక్షయము, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, మత్తు, పొందురోగము, ఉబ్బసము, తుయ, కడుపులోనివ్యాధులు, ఆకలిలేకపోవుట, అతిసారము, రక్తవిరేచములు, కలరా, జ్వరములు, ఇండియన్ ప్లము, నపుంసకత్వము, చర్మవ్యాధులు, కఫు, శుఖవ్యాధులు, మొదలైనవన్నియు తప్పక కుదురును.

20 రోజులకు వలయు డొషధము 40 మాత్రలు గల సీసా 1 కి రు 10/-

మహా కాయా మృతం

(రిజిస్టర్డ్)

స్త్రీలపాలిట వరప్రసాదిన

స్త్రీలకుండు వ్యాధులకు, అనగా ఋతుస్రావమును హెచ్చుగను, కొలదిగయగుచుట, బహిష్కరణ సమయమున కలుగుబాధ, మొదలైన వ్యాధులన్నియు కురుగను. సీసా 1 కి రు 8/- మాత్రమే.

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరమలన్నియు రహస్యముగ నుంచుకును. బివగ్ రత్న డిజిట్ డాక్టరు. ఈ. యస్. గోపన్ (ప్రఖ్యాతిగాంచిన నాడిపరీక్షజ్ఞుని, వైద్యాధికారి, డైరెక్టరు) గారి సలహాను పొందుడు.

పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి, (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, వైద్యుడు)

తమిళనాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్.,

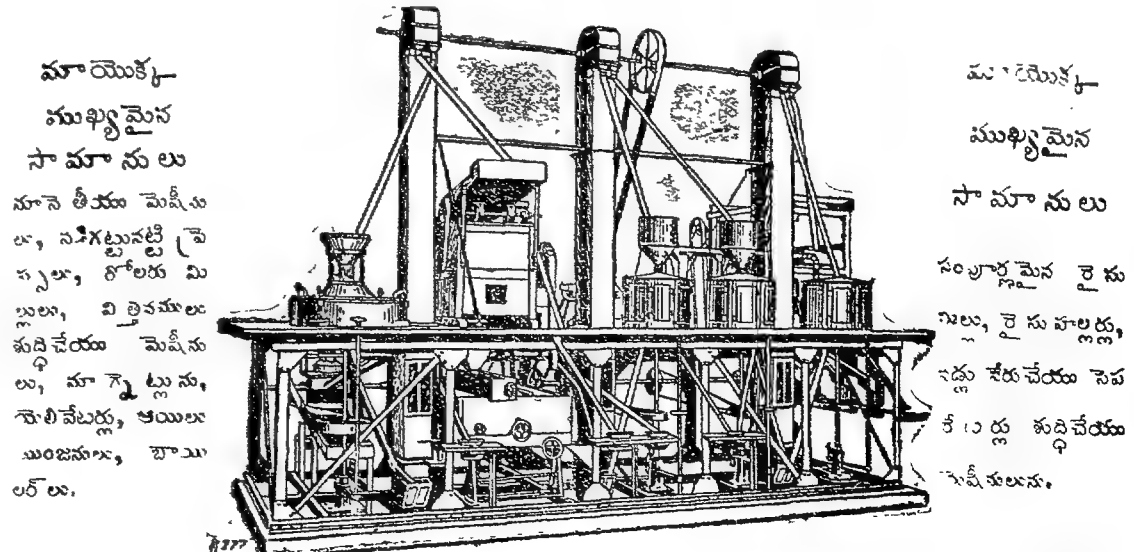
44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, పోస్టుబాక్సు 278, మద్రాసు.

హిందూదేశమునందు ఏజెంటు కావలయును. త్వరపడుడు. కేటలాగు కోరినవారికి ఉచితముగ పంపబడును. మైనూరుకు సోల్ ఏజెంటు:— సిటీ మెడికల్ అండ్ జనరల్ ఏజెన్సీ, 92 చిక్ కేట, బెంగళూరు సిటీ.

నూ నె - విండి - బియ్యపు మిల్లులు

ప్రపంచముందు ప్రసిద్ధి చెందినవారివల్ల తయారుచేయబడినది

చాల దృఢముగానుండుటకును చాలకాలముగను సక్కువ పెట్టుబడి, తక్కువ ఖర్చు, చెడికుండకుండుటకును పూచీయ్యవలయును. ఎక్కువఫలము ఇవ్వల నిర్మింపయే యీ కల విశేషము. మీయొక్క వైకమునకు మంచి బహుమానము! క్రయదాఖితాలు కోరిన సలహాడును !!

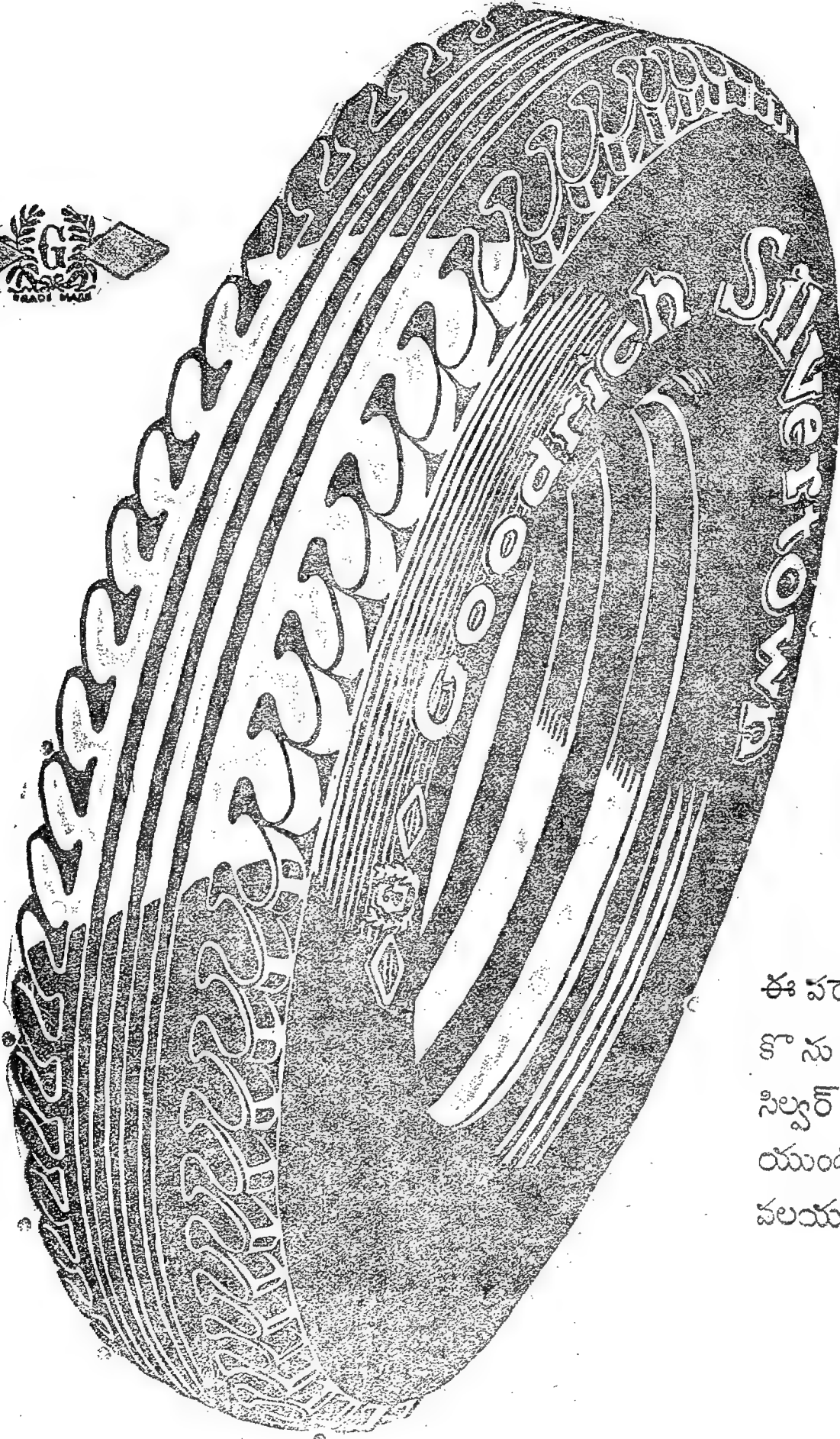

లోకములో ప్రసిద్ధి చెందిన, యుక్తవృద్ధ యెప్పు ధైన, లూసరుక్మిమ్ కలిగినవగుటచేత ఆముదముమొదలైన విత్తనము. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును. హిందూదేశమునకు సోల్ ఏజెంటు:— ఉపయోములకు

THE HOLLAND BOMBAY TRADING Co. Ltd.,
హాలెండ్ బాంబే శ్రేణింగు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,
Calcutta Bombay Karachi
Post Box No. 65 204, Hornby Road, Post Box No. 45
గంగలబాచితా వివరములు:— THE MADRAS MACHINERY MART,
1/22, Broadway, Madras. దొరకును.

“దూరపు ప్రయాణమునకు

(జీ. ష. మే. న. ది.)”

ఈ పర్యాయము మీరు
కొనునది గుడ్ రిచ్
సిల్వర్ టౌన్ టైరుగ
యుండునటుల చూడ
వలయును.

Goodrich Silvertowns

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 సం వాల్మీకిమాస 29-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

చెన్న పురి బజారు

మొలకలు రెండు ,, వ 45 కలది రు	12 8 0	13 4 0
మొలకలు ,, డిబ్బో 42	13 8 0	14 0 0
శీర్షి ,, డిబ్బో 46	16 0 0	17 0 0
కాగులు రు. 164 బస్తా 1-1	8 0 0	8 12 0
మత్తలు ,,	19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-1 ర 205	12 12 0	14 0 0
కందులు ,, డిబ్బో	16 0 0	17 0 0
కందులు ,, డిబ్బో	14 0 0	16 0 0
మొలకలు ,, డిబ్బో	17 8 0	18 0 0
మొలకలు ,, 195	7 4 0	8 0 0

3. నూనెపప్పులు

మత్తలనూనె కా 1-1	110 0 0	118 0 0
నూనెలు కా 1-1	14 0 0	19 0 0
కందులనూనె కా 1-1	88 0 0	41-0-0
కందులనూనె కా 1-1 రు.95 మొలకలు 88		
మొలకలు కా 1-1	90 0 0	98 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

కందులనూనె కా 1-1	100 0 0	108 0 0
కందులనూనె ,,	60 0 0	62 0 0
మొలకలనూనె (మొలకలు) కా 1-1	98 0 0	105 0 0
ధనియలు ,, కా 1-1	28 0 0	35 4 0
మొలకలనూనె కా 1-1	రు 28 0 0	49 0 0
అన్నాచక్కెర బస్తా 1-1	25 4 0	25 8 0
చిల్లరపప్పు కా 1-1	28 0 0	38 0

5. ఇనుము

కందులనూనె కా 1-1	80 0 0	81 0 0
చిల్లరపప్పు ,,	24 0 0	30 0 0
కందులు ,,	24 0 0	30 0 0

6. నూలు

నం 20 కెన్సి సింహాయా	రు 6 5 0	
నం 6 ,, కెన్సి	8 10 0	
నం 24 ,, లా	8 4 0	
నం 40 బాబురు 10 పా	9 6 0	
నం 30 కెన్సి రెట్టలేడి	6 1 0	
నం 40 రాడి	8 5 0	
నం 4 కెన్సి మసీదు	8 4 0	
44 కాండో	4 12 0	

7. లోహములు

నంది 100 కులం 1-1	రు 55 8 0	59 6 0
బాబురు కులం 1-1	21 18 0	22 0 0
కందులు 1-1	18 11 0	
ఇత్తడి బా 1-1	238 0 0	241-0-0
రాగి బా 1-1	827-0-0	830-0-0

8. రంగులు

అతిమేలు రిక్టరలండు అతిమేలు సింహాయా		
,, నీలిరంగు 1 రు	0 10 0	
,, 14 రకులు	1 10 6	
,, 28 రకులు	1 0 9	
,, 55 రకులు	1 3 0	
,, 1 అందర	1 8 6	
రక్తమేలుపాస్తుసా-బోలెట్ అనగా (బ్లూ-రెడ్డు)	3 4 0	
కాంగో 3 డి	1 0 0	
రు 4	1 2 0	

స్వల్ప ధర!

ఫల మధికము!!

పూర్తి తృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, కీతలముచే కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, ఆహారదీర్ఘ కాలమందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగ్, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన నాడు, స్నానమునాడు (కత్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి (మింగవలెను, సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు శుభుడు, ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపావపత్రమును చూడుడు. 100 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపా

త్రుతోపలను వారకును. పోట్లు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0. సారస్వతానవం:-- మొదలును బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదలును దుర్బలమునల గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి త్రాగును. రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాదసంపాదన ఉత్సాహమునింపును. బలహీనతన స్త్రీలకు నెత్తినడుగు (నెత్తినోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనుకాని పిల్లలకు సంజీవివంటిది. 6 కొమ్మల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోట్లుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

గ వ ర్న మెం టు హా మీ

రెండు లక్షలు పూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.

తత్క్షణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్,

బంధరు.

రవ్వవంటి తరుణము! అపరూపము!!

ఇంతవరకును లీవరు రిస్టుగడియారము

లింత తక్కువ ధరకమ్మటకెదియే ప్రథమము

ఇటువంటి గొప్పతరుణమును పోగొట్టుకొనకుడు. ఇంకను రెండువందల గడియారములే గలవు "మొందు జాగ్రత్త" పడువారికి లభించును.

రిజిస్టర్డ్ "ఫిడో" లీవర్ రోల్డ్ గోల్డ్ రిస్టుగడియారము 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది. ఈ గడియారము ఒక్క సెకండుమాడ వ్యత్యాసములేక పనిచేయును. దీనిని అనేకలు కొని యాడదగినట్లు గొప్పమేధావులగు పనివాండ్లచే చాలాకాలము కష్టపడి అందముగనూ, చిన్నదిగనూ, లీదవాండ్లకు అనుకూలముగనూ, ఎల్లప్పుడు సరియైనకాలమును చూపునదిగాను తయారుచేయించి తెప్పించినాము. ఆరకులకు పంపుటకు ముందు గడియారమునుపరీక్షించి మానె మొదలై నది వేసియే పంపుదుము. "లీవర్" గాదని చెప్పనట్టి వారలకు సొమ్ము వాపసుచేయుటవలెను. పది "సిలండిర్" గడియారములకు డబ్బు వృధాచేయుటకన్న, ఒక్క "లీవర్" ఫిడో రిస్టుగడియారముకొని, మీ డబ్బును భద్రపరచుడు.

రోల్డ్ గోల్డ్ ప్లేటెడ్ "ఫిడో" లీవరు రిస్టువాచి రోల్డ్ గోల్డ్ గొలుసుతో ధర రూ 6-0-0
నిక్రల్ సిల్వరు ప్లేటెడ్ గొలుసుతో ధర రూ 5-8-0

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

వెడేలాక్ అండు కంపెనీ, పార్కు-ఛాను పోస్టు, మదరాసు.

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్రపటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, సుభాష్ చంద్ర బోస్, పట్టాభి శీతారామయ్య మొదలగు ముప్రసిద్ధనాయకు లీపటములను గురించి నభినందించియున్నారు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్దారు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధుల పటములు త్రివర్ణములలో బహు రమ్యముగ వివిధసైజులలో చిత్రించబడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమందిరములు, స్థానికసంస్థలు, జాతీయపాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అసలు చిత్రములు (Original Paintings) నరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్రదేశమునం దన్నిచోట్లను మంచి ఫలుకుబడి, సమర్థత గల యేజెంట్లు కావలెను.

వివరములకు:--

THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,
GUZDEN PARK, BOMBAY.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ట్రైబ్యునల్ కెటిజ్ మెంట్) (ఇంగ్లాండులో
ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది.) రిజిస్టర్ చేయబడినది.
ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్ ఫోలీని రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండా చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.
ధారాశ్రమ పద్ధతి పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.
ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,
రికర్డస్ చాన్, కే.పీ. మద్రాసు
రుక్కాంగచాచారి, బల్లారి.
మెన్బర్ బంగేర అండ్ కో,
మి.కె. వీధి, మంగళూరు.

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,
ఏజంట్లు, తెలుగుజిల్లాకు నెం. 7 గణపతిమొదటివీధి,
తిరువల్లి క్లెరిక్, మద్రాసు.
ముఖ్యమునిపు :—శ్రీ యు. కె. సుందరరాజన్
అయ్యంగారు అంధ్రజిల్లాలో సంచార మొదలుపెట్టారు.
కాకి వృత్తము ఈదిగవ నిలసమునకు వ్రాయవలెను. C/3
జిల్లా మునిసిపల్ కాకినాడ.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!! ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు. సతీపతికుమార రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాంక్షభావంలో వెలువడియుండ
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యాయములు
తో నరీలగు విధులు, శ్రమతత్వము, స్త్రీజాతులు, పురుష
జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాఠనములు,
వానియొక్క అభిప్రాయము, కయ్యగృహసాధనములు, వాని
లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కట్టి సంఘము గలుగునను వివ
రము, గర్భవివరములు, గర్భస్థి లనుసరింపవలసిన విధ
లు, గర్భవతుల యాశాశాస్త్రము, కుటుంబ, ఆర్థికాదృ
శ ప్రవర్తనలు గల కారణములు, వానిని క్షేమపర్యాయ సుఖ
ములు, వారికుండవలసిన స్నేహభక్తి, మున్నగు 280 వివ
రములతోను, సందర్భానుసారముగ గల అభిప్రాయ, ఆర్థికా
దులు 25 కోసు గ్రహ 30 కేజీల పైబడిన సుమారులతోను
చక్కని బైండింగ్ విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక
చదివి తీరవలెను. కొద్దివరకు గలవు.

పుస్తకము 1-కి రు. 2-0-0; తపాల భర్త 7 అంశాలు
రెండుపుస్తకము తాకేసారిగా రు. 4-0-0 తపాలభర్త లేదు
ఈ చిరునామా:—ఆర్థిక బుక్ డిపో.

19 కాండవ రావు మొదటివీధి, తిరువల్లి క్లెరిక్, మద్రాసు.

స్వామిజీ దివ్యప్రభావము

భూత భవిష్యత్ వర్తమానకాలములయొక్క సంగతి
గొప్పయోగి అని పేరొందిన స్వామి ప్రేమానంద్ జీవారియోగ
సాధనవల్ల తెలుపుచును. ఇండియా బర్మా సిలోను నందంతలను
12 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచినది. దర్శనభాగ్యమువల్ల
వారసేమలవల్ల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. 5 ప్రశ్న
లకు రు. 1 సంవత్సరపు జీవితం నెలవారిగా చెప్పటకు రు. 2
వారములవారిగా చెప్పటకు రు. 5. జీవితమును వ్రాయుటకు
పరీక్షరును రు. 5. పూర్తి జీవితము పుట్టినదాది చచ్చువరకు
వ్రాయుటకు రు. 10. విషి చార్జీలు ప్రత్యేకము. పుట్టినలేది లేక
వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.

PROF. S. N. BOSE, B. A.
Swami Premanda Asramam, 8, Beadon Streea
P. O. Box 11418, Calcutt

చంద్రా నర్సరీలోటులు.. నేలం బంక్

3 సం. అంటుమాడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు
డబ్బు రు. 75. సేను, స్వదేశ తక్కువ పూలవిత్తులు,
24 వినులు నెట్ రు. 25, 12 వినులు 15. కాకుంటి
పూలు" మద్రాస్ పడి 8 5 రు. 1, కాకుంటి ఇంజా
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

అభివృద్ధి ప్రజాభిమానమును నిరూపించునన్న విషయము
హిందూదేశపు మిక్కిలి గొప్ప లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ,

ఓ రి యం టి ల్

యొక్క ప్రస్తుతస్థితి వల్ల విస్ఫుటముగ ఉదహరింపబడుచున్నది.

అభివృద్ధి

నూతన వ్యాపారము					ప్రీమియం ఆదాయం				
1925	...	రు.	296	లక్షలు	1925	...	రు.	93	లక్షలు
1926	...	రు.	391	"	1926	...	రు.	106	"
1927	...	రు.	468	"	1927	...	రు.	122	"
1928	...	రు.	585	"	1928	...	రు.	140	"

ప్రజాభిమానమే అభివృద్ధికరమైన లాభములను చేకూర్చుచున్నది.

పూర్తి జీవ భీమాపట్టాలపై వోనములు ప్రకటించబడును.

1921	...	1000-కి సంవత్సరమునకు రు.	10		1924	...	1000-కి సంవత్సరమునకు రు.	22 1/2
					1927	"	"	25

గ ను క

మీరు మీజీవితములు భీమాచేయుటకై మొదటిదఫా లేక మరియొకసారి ప్రయత్నించునప్పుడు

ప్రజల మోదమును బడసినట్టియు, అభివృద్ధిలోనున్న ఈ ఆఫీసునకు వచ్చిన

మీకు లాభకర మగును.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు

T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS.
Post Box No. 8, MADRAS.

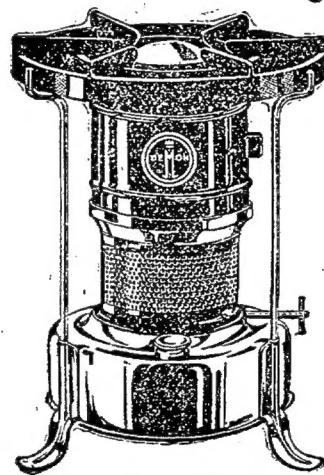
Bangalore Branch: No. 1 South Parade, Bangalore Trivandrum Branch: Trivandrum
VIZIGAPATAM SUB-BANCH, VIZAGAPATAM TRICHINOPOLY SUB-BRANCH, TRICHINOPOLY.

డి ట్ మార్స్

డె మన్

అద్భుతమైన వంట కువయోగపడు "స్టవ్"

సామాన్య కిరణనాయిలు యావిరిగామరి, స్వచ్ఛమైన ఉదారంగల మం
టులు ఎక్కువ వేడితోనుండును. ఈ వెచ్చదనము వృధాబోక, సరిగా పాత్ర
కిందనే యుండగలదు. కొద్దిధరలో శుభ్రమైన, చక్కనిభోజనము. ఒక
పింట్లు మానెతో 6 గంటలకాలము కాచుటలేక వంటచేసుకొనవచ్చును.

కష్టములేదు. పంపుకొట్ట యవసరములేదు. మసిలేదు. పొగలేదు.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును.

సులభముగ తీసికొని వెళ్లదగియున్నది.

క్రిందివారివద్ద దొరక గలదు:—

గ్లాస్ వేర్ వర్తకులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

బ్రాంచి:—11, ఈవినింగ్ బజార్ రోడ్డు.

"డెమన్ పనిచేయునపుడు చూడుడు.

ఇండియాలో కెల్ల నవీన పద్ధతుల ననుసరించినది

ప్రజలకు ఎక్కువ అనుకూలమైనది

డివిడెండు గ్యారంటీగా యివ్వగలపద్ధతి—క్రొత్తవిశేషము

ప్రతి 5 వత్సరములకు మాటికి రు. 15 చొప్పున ప్రీమియములు తగ్గించబడెను

కామన్ వెల్లు అన్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, పూనా సిటీ

అధ్యక్షుడు:—యస్. సి. కేల్కార్, బి.ఎ., ఎల్.ఎల్.బి., ఎమ్.ఎల్.ఎ., ఎడిటర్: "కేసరి."

ఆకర్షణీయతములు: (1) పూర్తిగా సామ్యు చెల్లింపలేనివారలకు కూడ లాభములు.

(2) అన్యూరెన్సేషన్ మొత్తమువరకు యిండ్లు కొనుక్కొనేనిమిత్తం అప్పులిచ్చుట.

దక్షిణ ఇండియాలో దండెట్లు ఏజంట్లు కావలెను.

ఎస్. ఆర్. రావు అందు కో.,

మద్రాసురాజధానికి తిరువాన్కూరు, కొచ్చిన్ నకు, ఛీఫ్ ఏజంట్లు, 27, 28 నెగండులైన్ బీచ్, మద్రాసు.

ఎం పైర్ హిందూ హోటల్

విక్టోరియా టెర్మినస్ కు ఎదుట

ఫోర్టు

బొంబాయి.

దివ్యమైనఫలము, అద్భుతమైనమెట్టియు, పవిత్రయైనభవనము, వైర్ కడియో, ఎలక్ట్రిక్ దీపములు
వీవనలు, గాలి ధారాశ్రమగా వచ్చునట్టి గదులు మొదలగువాటితో అమర్చబడినవి. దివ్యమైన ఫర్నిచర్ కూడ గలదు.

తంజిలిసాను "ఫుడ్".

తెలిఫోను నెం. 22789.

THE EMPIRE HINDU HOTEL, Facing Victoria Terminus, Fort, Bombay.

కావలెను

పలుకుబడి, నమ్మకము, ఉదారస్వభావముగలవారు, "యూనివర్సల్ మ్యూజియల్ ఎయిడ్ అండ్ పూర్వహాస్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్" తరఫున ఏకైకంగా నండి ప్రతిష్టాపాదము చేసిన గృహములను, పింజరపోలులను ఏర్పాటుచేయుటకు కావలయును. కేతనము యోగ్యతలనుబట్టియు, చేయు పనినిబట్టియు ఏర్పాటుచేయబడును. వెనకటి యనుభవమును లెలుపుచు, యోగ్యతా ప్రమాణములతో ప్రస్తుతము చేయుచున్న పని తెలుపుచు దరఖాస్తులను, మిస్టర్ ఎమ్. ఎల్. నాగన్న, షిఫ్ ఆర్గనైజర్, 289, తంబుచెట్టిపేది, బార్బిటన్, మద్రాసు. కు పంపవలయును.

అధ్యక్ష మాధుర్ బాబు గారి

శక్తి బౌద్ధ ధాలయము

హిందూ దేశమంతటలోను మంచిదియు, చౌకధరలకు, నమ్మకమైనవి దొరకగల ఆయుర్వేద బౌద్ధ ధాలయము. మద్రాసు ప్రాంత:- 158 బ్రాడ్వే. జి. టి. మద్రాసు.

ధర్మ ప్రాంత:- చాందినీచౌక్. రంగూన్ ప్రాంత:- 209, లివింగ్ పేది.

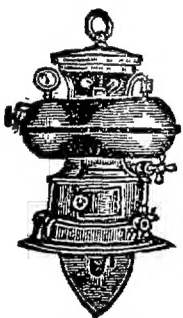
చ్యవన ప్రాశ:- జలుబు, దగ్గు, తుయ, ఉబ్బసము మొదలైనవాటికి దివ్య బౌద్ధ ధము ధర 64 తు|| శేరు 1 కి రు 3/-

సిద్ధమకరధ్వజ:- నరములకు బలమునిచ్చు బౌద్ధ ధము తులం 1 కి రు. 20/-

మాయొక్క ఉచిత బాధితాకొరకు ఒక అణా పోస్తుబిళ్లను పంపుదు.

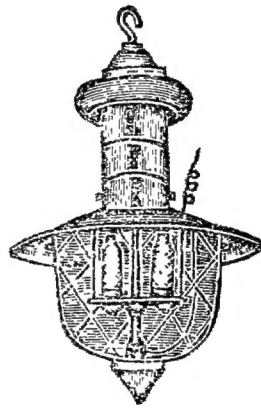
యం. యం. చక్రవర్తి, బి. వి. ప్రొప్రైటరు అండు రిసీవరు.

మీకు కావలసిన గ్లాసు సామానులు దీపములు వగైరాలకు మావద్దకు దయచేయుడు

మీకు వసరమైనవి తీసుకొనుటకు మేము సహాయము చేసెదము

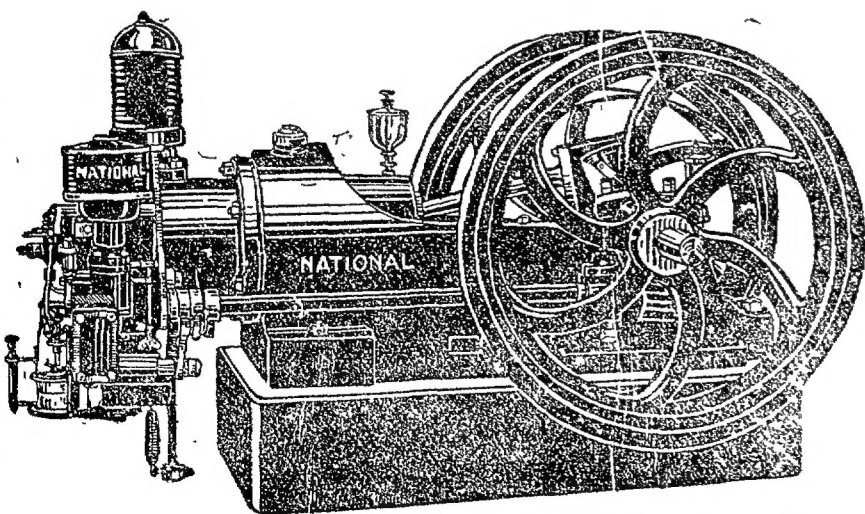
మాకు వ్యాపారమునందు ప్రత్యేక అనుభవ ముండుటచే మీకప్తములను మేము నివర్తిచేయ గలము, సంవత్సరమునందంతటను మావద్ద గొప్ప స్థాకు యుండును.

నవరించబడిన మాధరలకు వ్రాయుడు:-

మెసర్స్ అల్లిమహమ్మెద్ జిన్నా అండు కో., రత్నబజారు, మద్రాసు.

నేషనల్ గాస్ ఇంజిన్ కో., లిమిటెడ్., ఆప్టన్ - అంబర్ లైన్, ఇంగ్లాండు. నేషనల్ ట్యూబ్ స్టార్లింగు క్రూడ్ - ఆయిల్ ఇంజనులు

నమ్మకమైనవి
మితస్వయ మైనవి
సులభమైనవి

చౌకరకపు చమురులు అతితక్కువగా ఖర్చుగును. పనిచేయు సట్టి భాగములు కొన్ని యేకలవ.

నిర్మాణమునందు మిక్కిలి విలువగల వస్తువులే ఉపయోగింపబడియున్నవి.

ఆల్ ఫ్రెడ్ హార్ బెర్ట్ (ఇండియా), లిమిటెడ్.,

వజంట్ల:- పారి & కో., లిమిటెడ్.,

ఫస్టు లైను బీచ్, మద్రాసు

Sole Agents: THE ANDHRA ENGINEERING Co., BEZWADA for Ganjam, Vizagapatam, Godavary, Kistna, Guntur District.

ప్రకటన

నానావిధము లగు గాలితపాకులు తుపాకిమందు, కేపులు, లోటాలు రవలు, గంధకం, వగైరాలు ధరలు సరసముగా దొరుకును.

ఎస్. వెంకటరంగం శెట్టి

నెం. 9, చైనాబజారు, మద్రాసు.

వ్యాధి వీడితులకు వర్తనాదమగు క్రిమందులు

జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు

ప్రాక్స్ ఆంటి మధేరియల్

నెండి జ్వరహృత్తలు

జ్వరములకు నోళ్లుల కుపయోగించునది. పెద్దదయిన బ్యరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్రాక్స్ తయదగ్గు నివారిణి

నెంటునే నివారిణి గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్రాక్స్ కక్కువా దగ్గు నివారిణి

40 సిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

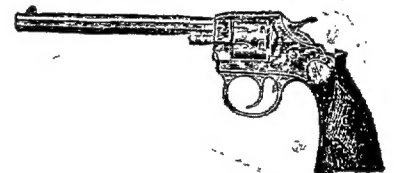
G. S. STEERS.

21, Freshfield Chattri, G. T. Madras

నానావిధములగు రివల్యూషన్

ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యొక్క సేవి.

[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

ధరలు సరసము

క్యాటలాగు ఉచితము

నాళము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి కేబుల్ పెట్టుకో గలిగినవికూడ దొరకును.

యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ,

నెం. ౧౨ బ్రాడ్వే మద్రాసు,

మాదీఫలర సాయనము

సర్వవైద్యములకు సంచీవి వలటిది. గర్భిణీ స్త్రీలకు చాల మంచిది. నోట సీరుచుట, వికారము, గుండెలలో మంట, తల తిరుగుట, ఇత్యాది కుర్గుణములను బోగొట్టును. వెల బుట్టి 1కి 1-8-0, 6 అర్ధ రసాయనశాల, ముక్కాళి, (కృష్ణ)

ఒక బౌద్ధ విసోదము

మరియు

కలరా నివారిణి

హాథోటీస్ అరికులేరియనుండి

తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునందు దుష్ట వాతానికి కారణమైనది. కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రత్యేకము మోతానె నుమిచ్చు నున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుమానమైన సరలులు 0-15 0, 1-12-0, 8-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చ్ ఇన్ స్టిట్యూట్

బాన్సుబాక్సు నెం. 804, కృష్ణా నది, పి. టి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బహుళ వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు వారును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P. O.

రు. 5/8 మాత్రమే
ప్రతియొక్కరు

మా ఉచిత భీమా స్కిము ప్రకారము యిరువురు సభ్యులచే చెల్లించబడినది:—
(1) పొల్లాబాత్తు ఆదెమ్మ, చీమకు రి. (2) ముప్పాక్ అహమెద్ ఖాన్, వారితో నియమింపబడినవారు.

రు. 1000

పొందియున్నారు.

మీ రేల పొందకూడదు?

మా ఉచిత భీమా స్కిమువద్దకు ఈ దిగువ తెలుపబడియున్నవి.

1. 8 సంవత్సరములనుండి 55 సంవత్సరముల వయస్సుగల మంచి ఆరోగ్యవంతులైన స్త్రీ పురుషులు కలభేదము లేక రంగభేదము లేక సభ్యులుగా చేరవచ్చును.

2. వ్యవస్థిత పొంద నవసరములేదు. 3. నామకారమైన రు. 5/8 లు మాత్రమే ప్రవేశదత్తము క్రింద చెల్లించవలెను.

4. యితోడి సభ్యులలో నెవ్వరైనను చనిపోయినచో ప్రతిసభ్యుడును రు. 1 య చొప్పున చెల్లించవలెను. ఒకరికంటెను అధికసభ్యులు ఒక నెలలో మరణించిన రు. 1 య యెక్కువ చెల్లించబడినదిలేదు. మరణములే లేకుండిన యేమియు చెల్లించ నవసరములేదు.

5. ఒక సభ్యుడు 14 సంవత్సరముల పిమ్మట తన సభ్యత్వమును వారించుకొను పక్షమున అతడు అట్లు చేయవచ్చును. మా నిబంధనలమేరకు లాభములు అతనికి పంచిపెట్టబడును.

19000 సభ్యులు అప్పుడే చేరియున్నారు గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ క్రింద ప్రభుత్వమువారివద్ద యుంచినసొమ్ము రు. 60,000 మించిపోయినది.

కైము రూ. 50,000లకు ఫ్రీ, చీఫ్ అండు హయ్యర్ ఇన్స్యూరెన్సుకు చెల్లించబడినది.

కావలెను:—మంచి సామర్థ్యముగల వర్తకులు లేక కంపెనీలు, పలుకుబడిగల పెద్దమనస్కులు రు. 25 రు. 400 లు వరకు తీతము లేక కమీషనుపైన పనిచేయుటకు ప్రతిష్ఠలము నందును కావలెను. వివరములకు ఈ దిగువసభ్యులకు వ్రాసుకొనుడు. కాపి. భాయ్ అండ్ కంపెనీ మేనేజింగు ఏజెంట్లు.

హెడ్ ఆఫీసు:—

వీనస్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, చాందీ చౌక్, ఢిల్లీ.

బి. నరసింహం, మేనేజరు, వీనస్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ, ఢిల్లీ.

1. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, 22, సెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు.
2. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, గుంటూరు.
3. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, హైదరాబాదు.
4. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, తూ. గుంటూరు.
5. " " తిరుమాళూరు.
6. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, విజయనగరం.
7. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, కంవాల.
8. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, జెంగళూరు.
9. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, ఢిల్లీ.

హనుమాన్ సభ్యు

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనిని సమానమైనది వేరులేదు. చర్యవ్యాధులకు సంజీవివంటిది. ఎచ్చటను దొరకును.

యస్. రంగనాథం శెట్టి అండ్ బ్రదర్స్ నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

కొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గవేరియా క్యాపుయెల్సు

6

భయంకరమైన సెగరోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునుండి కాపురమున్న రోగముయినను 9 ట్యూబులతో ఆరోగ్యవంతులుగా చేసి యెక్కువలమును గలిగించి రక్తమును కుశ్రీకరమును. మూత్రనాళమునుండి నిలువడు స్రావమును నిలిపివేయును. మంటను తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చెడి తెలుపు విస్తారముగా వడుట, మూత్రసంబంధమును నితర బాధ్యులు బర్మా గవేరియా, అనుభవించిన సెగరోగములనుగైరా మాయముచున్నవి. పందేహించిన సారోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తారమును పొగడ్త లవసరము. 30 క్యాపుయెల్సు అమరియుండు ఏ రు. 2-9-0, 8 పెట్టెలు రు. 6-12-0. రమించుటకు బలమును మాత్రలు ప్యాకెట్టు 20, రు. 2.

1930-వ సం. డిసెంబరు 3 ఆకాటు.

Dr. A. S. MURTY COY., Chicacole City, Ganjam Dt.

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.

12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెల రు. 5

వి. పి. ఖర్చులు 0-12-0. 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము.

VADE MECUM వేడి మెకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తముగు గ్రంథము వెల రు. 0-8-0

వైరెండు గ్రంథములకును అందమైన అచ్చుపనులకు, బైండు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టీల్స్,

122

ఎన్ గ్రే పింగు పనులకు ఈ మిషనులకు వ్రాయుడు.

67

వాణిప్రసాద బెజవాడ